

На основу члана 38. став 1. Закона о планском систему Републике Србије („Службени гласник РС”, број 30/18),

Влада усваја

АКЦИОНИ ПЛАН
ЗА УЛАЗАК РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ У ШЕНГЕНСКИ ПРОСТОР
за период 2023-2028

1. УВОД

Акциони план за улазак Републике Србије у шенгенски простор представља развојни документ Републике Србије, који је усмерен на испуњавање обавеза које проистичу из преговора за пријем Републике Србије у чланство Европске уније, односно прелазног мерила у области спољних граница и Шенгена, као и активности из ревидираног Акционог плана за Поглавље 24 – Правда, слобода и безбедност, краткорочно, а у циљу добијања мерила за затварање Поглавља 24 – Правда, слобода и безбедност и коначно, на достизање стандарда неопходних за улазак државе у шенгенски простор, јачања институционалних, административних и техничких капацитета, као и усклађивање са правним тековинама Европске уније у области спољних граница и Шенгена, а све у циљу припреме за процес шенгенске евалуације.

Акциони план за улазак Републике Србије у шенгенски простор садржи преглед посебних циљева и мера неопходних за достизање општег и посебних циљева, затим преглед носиоца активности и партнера у спровођењу активности, индикаторе, рокове за спровођење активности, изворе финансирања, преглед будућих инвестиција Републике Србије потребних за достизање стандарда Шенгена, као и друге методолошке параметре.

Акциони план садржи **општи циљ** и **12 посебних циљева**:

- **Општи циљ:** Испуњење обавеза које проистичу из преговора за пријем Републике Србије у чланство Европске уније, односно прелазног мерила у области спољних граница и Шенгена и активности из ревидираног Акционог плана за Поглавље 24 – Правда, слобода и безбедност, краткорочно, у циљу добијања мерила за затварање Поглавља 24 – Правда, слобода и безбедност и и коначно на достизање стандарда неопходних за улазак државе у шенгенски простор, јачање институционалних, административних и техничких капацитета, као и на усклађивање са правним тековинама Европске уније у области спољних граница и Шенгена, а све у циљу припреме за процес шенгенске евалуације.
- **Посебни циљ 1:** Обезбеђење ефикасног надзора спољних граница на основу ситуационе слике и употребе савремене техничке опреме;
- **Посебни циљ 2:** Олакшавање преласка границе за лица и превозна средства уз потребан ниво граничне контроле;

- **Посебни циљ 3:** Јачање капацитета и компетенција људских ресурса који учествују у управљању границом;
- **Посебни циљ 4:** Обезбедити несметану и поуздану међународну и међуагенцијску сарадњу;
- **Посебни циљ 5:** Унапређење управљања границом кроз припрему за имплементацију нових ИТ система;
- **Посебни циљ 6:** Примена одредби Европске уније о враћању странаца уз гарантовање основних права и слобода;
- **Посебни циљ 7:** Обезбеђивање повезивања на Шенгенски информациони систем и неометаног функционисања система;
- **Посебни циљ 8:** Усклађивање визне политике прилагођавањем захтевима правних тековина Европске уније и шенгенским правним тековинама;
- **Посебни циљ 9:** Унапредити полицијску сарадњу у складу са захтевима Европске уније;
- **Посебни циљ 10:** Обезбеђивање поуздане и ефикасне заштите података о личности кроз коришћење Шенгенског информационог система и визног информационог система и увођење потребне инфраструктуре за безбедност података
- **Посебни циљ 11:** Успостављање ефикасног система за надзор и преношење оружја и муниције и
- **Посебни циљ 12:** Обезбедити ефикасну правосудну сарадњу у складу са захтевима Европске уније.

2. ПРОЦЕС ИЗРАДЕ АКЦИОНОГ ПЛАНА

Полазна основа за израду Акционог плана за улазак Републике Србије у шенгенски простор израђена је у складу са Твининг пројектом: „Израда шенгенског акционог плана“, кроз експертску подршку стручњака из држава чланица Европске уније, конкретно органа за спровођење закона и правосудних органа Мађарске и Литваније.

Финални Предлог израђен је од стране Радне групе Министарства унутрашњих послова за израду Акционог плана за улазак Републике Србије у шенгенски простор и Интерресорне радне групе за израду Акционог плана за улазак Републике Србије у шенгенски простор, које је формирао министар унутрашњих послова, а којим је председавао секретар Министарства унутрашњих послова.

3. ФИНАНСИЈСКА СРЕДСТВА ЗА СПРОВОЂЕЊЕ АКЦИОНОГ ПЛАНА ЗА УЛАЗАК РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ У ШЕНГЕНСКИ ПРОСТОР

За спровођење Акционог плана за улазак Републике Србије у шенгенски простор, за 2023. годину, биће обезбеђена Законом о буџету за 2023. годину, док ће се у 2024. години и 2025. години средства планирати у складу са лимитима које одреди Министарство финансија за све буџетске кориснике у оквиру одговарајућих раздела и програма у оквиру којих се планирају средства за спровођење активности приказаних у овом акционом плану.

За поједине активности предвиђено је финансирање из средстава предприступне помоћи Европске уније и средстава донора. Институције које немају трошкова неопходних за спровођење активности, за период 2023-2025, односно институције које активности из ревидираног Акционог плана обављају у оквиру редовних радних активности су:

- Министарство унутрашњих послова;

- Министарство правде;
- Министарство спољних послова;
- Министарство грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре;
- Министарство за бригу о породици и демографију;
- Министарство за рад, запошљавање, борачка и социјална питања;
- Министарство здравља;
- Министарство пољопривреде, шумарства и водопривреде;
- Министарство пољопривреде, шумарства и водопривреде – Управа за ветерину;
- Министарство пољопривреде, шумарства и водопривреде – Управа за заштиту биља;
- Министарство финансија;
- Министарство финансија – Управа царина;
- Министарство унутрашње и спољне трговине;
- Правосудна академија;
- Повереник за информације од јавног значаја и заштиту података о личности;
- Завод за израду новчаница и кованог новца – Топчидер;
- Републичка дирекција за имовину Републике Србије;
- Директорат за радијациону и нуклеарну сигурност и безбедност Србије;
- Врховно јавно тужилаштво;
- Врховни суд и
- Канцеларија за борбу против дрога.

Институција за чије активности је потребно ангажовати средства у складу са Законом о буџету Републике Србије су:

Комесаријат за избеглице и миграција

Трошкови Комесаријата за избеглице и миграције, у овом тренутку износе 3.000.000 динара - на име наменске контрибуције, на годишњем нивоу, за спровођење мера које за циљ имају информисање потенцијалних повратника и лица у ирегуларном положају са могућностима асистираниг добровољног повратка, као и на име наменске контрибуције, на годишњем нивоу, за организовање ефективног саветовања о повратку и реинтеграцији у складу са Оквиром Европске уније за саветовање о повратку, 4.000.000 динара - на годишњем нивоу, за обезбеђивање адекватних капацитета за смештај ирегуларних миграната - потенцијалних повратника.

Остали извори финансирања

- Претприступни фондови Европске уније;
- Подршка Агенције Европске уније за граничну и обалску стражу;
- Подршка агенције *EU-LISA*;
- Подршка Канцеларије Организације Уједињених нација за дрогу и криминал;
- Подршка Европске агенције за азил – *EASO*;
- Подршка Канцеларије за техничку помоћ и размену информација из Брисела, Краљевина Белгија – *TAIEX*;
- Подршка Програма за развој Организације Уједињених нација – *UNDP*;
- Подршка Центра за контролу лаког и малокалибарског наоружања у југоисточној Европи – *SEESAC* и
- Билатерални донатори.

Инвестиције Републике Србије у области спољних граница и Шенгена, у оквиру припрема за улазак у шенгенски простор будућу период¹

У складу са Законом о буџету Републике Србије, процена финансијских средстава извршена је за период 2023-2025, по годинама и по органу надлежном за спровођење активности (*носиоцима активности и/или учесницима у истим*).

У осталим активностима, у зависности од доступних параметара, извршена је процена вредности будућих инвестиција.

Са друге стране, у активностима у којима, у овом тренутку за то не постоје доступни параметри процене, процена вредности инвестиције биће накнадно и благовремено одређена.

Познате процене вредности инвестиција

- **51.602.000,00 евра** - за набавку специјалистичке опреме за спровођење надзора државне границе, на основу утврђених приоритета и листе стандардне и посебене потребне опреме;
- **24.000 евра** - за набавку тетра терминал и тетра колске опреме;
- **6.394.000,00 евра** - за јачање капацитета Центра за обуку водича и дресуру службених паса за рад у области граничне контроле;
- **200.000 евра, по граничном прелазу – укупно 15.400.000 евра** - за извођење радова на изградњи објеката за лица којима је одбијен улазак у земљу;
- **1.000 евра** - по граничном прелазу – **укупно 77.000 евра** - за извођење радова на адаптацији кабина за граничну проверу и/или монитора у складу са листом потреба;

¹ Не односи се на период 2023-2025

- **200.000 евра**, по друмском граничном прелазу (52 друмска гранична прелаза) – **укупно 10.400.000 евра** - за извођење радова на прилагођавању инфраструктуре на друмским граничним прелазима, у складу са препоруком број 59 Шенгенског каталога;
- **18.400.000 евра** за извођење радова на прилагођавању инфраструктуре на железничким граничним прелазима, према препоруци број 67 Шенгенског каталога;
- **400.000 евра** - по једном километру за извођење радова на прилагођавању инфраструктуре на граничним прелазима за водни саобраћај, у складу са препоруком број 81. Шенгенског каталога;
- **600.000 евра** - за набавку опреме неопходне за проверу лица у возовима на граничним прелазима за железнички саобраћај;
- **18.000.000 евра** - за извођење радова на инсталацији стационарних уређаја за проверу возова у циљу откривања скривених лица или кријумчарења робе;
- **25.300.000 евра** - за набавку опреме потребне за спровођење граничне контроле , на основу прописаних стандарда, за откривање сакривених лица, оружја, радиоактивних и експлозивних материјала и дроге;
- **1.500.000 евра за софтвер и 2.000.000 евра** за хардвер за унапређење постојећег ИТ система и аутоматску евиденцију лица у националну базу података, при уласку и изласку;
- **29.681.000 евра** - за набавку уређаја за читавање путних исправа и отисака прстију на свим граничним прелазима, према категоријама граничних прелаза;
- **26.000.000 евра** - за извођење радова на инсталацији и уградњи система видео-надзора за подручја граничних прелаза за друмски саобраћај, у складу са препоруком број 60. и број 61. Шенгенског каталога;
- **3.024.000 евра** - набавка специјализованих возила за превоз ирегуларних миграната у организационим јединицама Министарства унутрашњих послова, које су надлежне за обављање послова сузбијања ирегуларних миграција и послова реадмисије;
- **2.000.000 евра** - за јачање капацитета, у смислу омогућавања убрзаног процеса увођења биометријских идентификатора /10 отисака прстију/ и
- **2.954.000 евра** - за набавку опреме са неопходним техничким средствима за контролу докумената, за потребе дипломатско-конзуларних представништава Републике Србије.

Укупно 161.130.000 евра

4. АКЦИОНИ ПЛАН ЗА УЛАЗАК РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ У ШЕНГЕНСКИ ПРОСТОР

ПОГЛАВЉЕ 1 - УПРАВЉАЊЕ ГРАНИЦОМ

Општи преглед

Република Србија је копнена држава у југоисточној Европи, са преко 7.186.862 милиона становника² и обухвата територију од 88.499 квадратних километара³. Налази се у централном делу Балканског полуострва, на веома важној европској рути. Територија Републике Србије је раскрсница Европе, од геополитичког значаја. Међународни путеви и пруге које пролазе кроз долине река представљају најкраћу везу између Западне и Централне Европе, са једне стране и Блиског истока, са друге стране.

Република Србија налази се на раскршћу путева између Западне Европе и Блиског Истока и самим тим налази се на раскршћу различитих мултикултуралних, мултинационалних, религијских и цивилизацијских токова. Уједно, представља транзитну земљу између истока и запада, како за легалан промет роба, тако и за разне видове прекограничног криминала и такође, налази се у централном делу тзв. Балканске миграторне руте, и као транзитна држава суочавала се и суочава се са јаким приливом миграната, што утиче на различите облике прекограничног криминала.

Борба против прекограничног криминала, као једног од најпрофитабилнијих облика криминала, веома је важна за економију и безбедност грађана Републике Србије, као транзитне државе. Уз позитивне привредне резултате, овај положај утиче на то да се налази на правцима кретања међународног организованог криминала, што захтева додатни ангажман свих националних ресурса. Ефикасна борба против прекограничног криминала има велику улогу за привреду и безбедност грађана Републике Србије.

На даље, миграциони притисак на Западни Балкан остаје карактеристика развоја догађаја на источно-медитеранској рути и самим тим у главној земљи порекла и транзита (*посебно у Турској, Централној, Јужној Азији или на Блиском Истоку*). Разни економски и геополитички спорови у источном Средоземљу између Турске, суседне Грчке, Кипра и Европске уније су ипак кључни фактори који могу утицати на величину и правце миграционих токова у проширеном региону. Ирегуларни мигранти на путу између Турске и Западне Европе преко источног Медитерана, Грчке / Бугарске и широм Западног Балкана остали су углавном активни. Рута усредсређена на Републику Србију, као и рута преко Републике Албаније, и даље је активна, али су полазне тачке обе руте показале значајно смањење.

² Без података за Аутономну покрајину Косово и Метохија, извор: <https://www.srbija.gov.rs/tekst/45625/osnovni-podaci.phd>, приступљено дана 29. новембра 2022. године;

³ Извор: <https://www.srbija.gov.rs/tekst/45625/osnovni-podaci.phd>, приступљено дана 29. новембра 2022. године.

КОНТРОЛА ДРЖАВНЕ ГРАНИЦЕ

Гранична контрола спољних граница представља веома важан део европских и шенгенских правних тековина и иста не подразумева само проверу особа на граничним прелазима и надзор дела државне границе, већ и анализу ризика унутрашње безбедности и претњи, које могу имати утицај на безбедност спољних граница Европске уније. Треба напоменути да учесници у свим појавним облицима прекограничног криминала, кријумчарења и ирегуларних миграција користе све слабости у граничној контроли, што посредно има негативан утицај на економију државе.

Република Србија мора да испуни одређене услове и развије капацитете за примену општег скупа шенгенских правних тековина, а у циљу придруживања шенгенском простору. Постојећи нормативни оквир је унапређен и представља добру основу за даља унапређења ка постизању усклађености са европским и шенгенским правним тековинама.

Карактеристике државне границе

Република Србија је континентална држава у југоисточној Европи, са око 7.186.862 милиона становника и обухвата територију од 88.499 квадратних километара. Укупна дужина државне границе Републике Србије износи 2.361,86 километара. Република Србија граничи се са осам држава, од који са четири државе чланице Европске уније и четири државе које нису чланица Европске уније.

Државе чланице Европске уније са којима се Република Србија граничи су следеће:

- Мађарска;
- Румунија;
- Република Бугарска и
- Република Хрватска.

Државе које нису чланице Европске уније, а са којима се Република Србија граничи су следеће:

- Босна и Херцеговина;
- Црна Гора;
- Република Северна Македонија и
- Република Албанија.

Будућа унутрашња граница и будуће спољне границе Европске уније

У оквиру преговора за пријем Републике Србије у чланство Европске уније, копнене и водене границе Републике Србије са државама чланицама Европске уније сматрају се будућим унутрашњим границама Европске уније - **будућа унутрашња граница**, док се копнена граница са другим државама и водене границе са истим, сматрају будућим спољашњим границама Европске уније- **будуће спољашње границе**.

Режим граничне контроле на будућим спољашњим границама примењиваће се и на граничним прелазима за вазушни и водени саобраћај, преко којих ће државну границу прелазити и држављани држава које нису чланице Европске уније.

Државна граница са Мађарском

Државна граница са Мађарском утврђена је на основу Уговора, у целини је обележена, дефинисана и описана граничним документима и иста не укључује спорне делове. Укупна дужина границе износи 174,7 километара, од чега 18 километара чине елементи хидрографије (*реке и канали*). Општи правац протезања границе је запад – исток, односно југозапад – североисток.

Терен уз граничну линију и простор уз граничну линију је равничарског типа, са мањим делом брежуљкастих терана, лако проходан у одговарајућим метео условима, без изражене вертикалне различаености рељефа. Највећим делом покривен је ратарским културама, воћњацима у систему интензивног узгоја, ливадама и местимично слабо развијеном шумском вегетацијом, обрадив је и веома проходан. Природне препреке чине река Тиса и Бајски канал.

Путна мрежа је развијена и пружа релативно добре везе између регионалних, општинских и сеоских насеља у пограничном подручју. Уз граничну линију постоји некатегорисана комуникација, чија је проходност ограничена у условима интензивних падавина.

Државна граница са Румунијом

Државна граница са Румунијом утврђена је на основу Уговора, у целини је обележена, дефинисана и описана граничним документима и иста не укључује спорне делове. **Укупна дужина границе износи 546,6 километара**, од чега 289,3 километара чине елементи хидрографије (*језеро, реке и канали*). Општи правац протезања границе је север – југ. Терен уз граничну линију садржи два специфична дела:

- Банатски део државне границе и
- Дунавски део државне границе.

Банатски део државне границе

- Где гранична линија првенствено пролази копненим делом и само 34 километра пролази реком и где терен у пограничној зони и пограничном подручју укључује обрадиво низијско земљиште, које је покривено ратарским културама, лако проходно у одговарајућим метео условима;
- У јужном делу, благо су изражени елементи вертикалне расчлаености рељефа покривени шумама и жбуњем. Путна мрежа је развијена и пружа релативно добре везе између регионалних, општинских и сеоских насеља у пограничном подручју. Уз граничну линију местимично постоје некатегорисане комуникације чија је проходност ограничена у условима интензивних падавина.

Дунавски део државне границе и појаса уз линију:

- Чини мешавина равничарског, брдског и нископланинског рељефа са доминантном Ђердапском клисуром која ограничава кретање на изграђене комуникације;
- Природне препреке чине река Дунав са Ђердапским језером, реке Тамиш, Караш и Нера и обронци Вршачких планина.

Државна граница са Републиком Бугарском

Државна граница са Републиком Бугарском утврђена је на основу Уговора, у целини је обележена, дефинисана и описана граничним документима и иста не укључује спорне делове. Укупна дужина границе износи 360,5 километара, од чега 27 километара чине елементи хидрографије (*реке и потоци*), са општим правцем протезања границе је север – југ.

Терен уз граничну линију је ниско до средњепланинског типа осим на крајњем северу границе где је преовлађујући равничарски рељеф и на граничном делу Старе планине где је рељеф високопланинског типа. Вегетацију чине шуме и пашњаци. Терен је генерално тешко проходан и кретање је углавном усмерено на комуникације. Природне препреке чине планински облици рељефа, са доминантним масивом Старе планине и река Тимок.

Државна граница са Републиком Хрватском

Државна граница са Републиком Хрватском није утврђена. Укупна дужина границе износи 261,7 километара, од чега 150,6 километара чине елементи хидрографије (*реке и канали*), са општим правцем протезања границе је север – југ

Терен уз граничну линију је равничарског типа, лако проходан у одговарајућим метео условима, без изражене вертикалне расчлањености рељефа, покривен највећим делом ратарским културама и развијеном шумском вегетацијом на сремском делу границе и заобаљу реке Дунав.

Путна мрежа је развијена и пружа релативно добре везе између регионалних, општинских и сеоских насеља у пограничном подручју осим на граници општине Шид и Бачка Паланка, где се за повезивање користи комуникација која делом пролази кроз Републику Хрватску.

Државна граница са Босном и Херцеговином

Државна граница са Босном и Херцеговином није утврђена. Укупна дужина границе износи 370,9 километра од чега 261 километар чине елементи хидрографије (*реке, језера и потоци*), са општим правцем протезања границе је север – југ.

Терен уз државну границу је претежно средњепланинског типа са постепеним прелазима у нископланински и равничарски идући ка северу. Проходност је ограничена на комуникације. Природне препреке чине планински рељеф на јужном делу границе, река Дрина са акумулацијама и река Сава.

Државна граница са Црном Гором

Државна граница са Црном Гором није утврђена. Укупна дужина границе износи 249,5 километара од чега 10 километара чине елементи хидрографије (*реке и потоци*). Општи правац протезања границе је северзапад – југоисток. Укупна дужина апроксимативне граничне линије између Републике Србије и Црне Горе износи око 162,3 километра.

Терен уз државну границу карактерише средње планински тип рељефа са Пештерском висоравни у централном делу, местимично испресецан стрмим обалама планинских потока. Надморска висина у зони одговорности креће се од 500 до 2.000 метара.

Терен је тешко проходан нарочито у зимском периоду а кретање је усмерено на изграђене комуникације. Вегетацијски покривач већим делом чине шуме, затим ниско растиње, пашњаци и ливаде. У обављању послова обезбеђења државне границе конфигурација терена захтева упућивање патрола ка граничној линији постојећим путним и алтернативним правцима.

Државна граница са Републиком Северном Македонијом

Државна граница са Републиком Северном Македонијом је у потпуности утврђена на основу Уговора и не укључује спорне делове. Државна граница у највећем делу пролази кроз тешко проходне планинске крајеве, где су најосетљивији и најпроходнији делови граничне линије смештени у подручју природних усека и планинских прелаза. Укупна дужина границе износи 282,9 километра од чега 35,5 километара чине елементи хидрографије (*реке и потоци*). Општи правац протезања границе је запад – исток.

Терен уз граничну линију карактерише ниско до високопланински рељеф са деловима равничарског до брдског типа рељефа око реке Лепенице и Прешевске повије покривен шумама и пашњацима. Проходност је ограничена и усмерена на комуникације и равничарске типове рељефа. Природне препреке су планински облици рељефа са доминантним масивом Шар планине.

Државна граница са Републиком Албанијом

Државна граница са Републиком Албанијом је утврђена, топографска у целини је обележена и описана граничним документима. Укупна дужина границе износи 113,6 километара од чега 3 километра чине елементи хидрографије (*реке и потоци*). Општи правац протезања границе је северзапад – југоисток.

Терен уз граничну линију је средње до високопланински, тешко проходан а кретање је усмерено искључиво на комуникације. На граници са Републиком Албанијом и на делу државне границе са Републиком Северном Македонијом, контролу преласка границе спроводе припадници међународних снага на Косову и Метохији, а у складу са Резолуцијом 1244 Савета безбедности Организације Уједињених нација, што чини неповољну безбедносну ситуацију још сложенијом у овом делу државне границе и на читавој територији Републике Србије

Плава граница

Природну границу Републике Србије чине три међународне пловне реке:

- Река Дунав са Републиком Хрватском и Румунијом, где је режим пловидбе регулисан Конвенцијом о режиму пловидбе Дунавом;
- Река Сава са Босном и Херцеговином, где је режим пловидбе регулисан Оквирним споразумом о сливу реке Саве са анексима и Протоколом о режиму пловидбе;
- Река Тиса, где је режим пловидбе регулисан билатералним споразумом са Мађарском;
- Река Дрина, плаву границу са Босном и Херцеговином оцртава река Дрина, која није међународна пловни пут, осим деонице од речног километра 0,00 до речног километра 15,00 где је пловидба без ограничења за трговачка пловила свих држава и
- као и друге реке на којима није успостављен режим пловидбе а на којима се протеже државна граница Републике Србије
- река Тимок и друге.

Укупна дужина водене границе износи 697,34 километра, од чега:

- границу са Мађарском 4,70 километара;
- границу са Републиком Румунијом 257,32 километара;
- границу са Републиком Бугарском 16,95 километара ;
- границу са Републиком Северном Македонијом 1,72 километра;
- границу са Републиком Албанијом 0,41 километар;
- границу са Црном Гором 4,58 километара;
- границу са Босном и Херцеговином 261,04 километар и
- границу са Републиком Хрватском 150,62 километара.

Гранична контрола обавља се на 78 граничних прелаза, те су са суседним државама уређена питања заједничког деловања на граници од мешовитих патрола, заједничких контакт центара до заједничког планирања мера.

Зелена граница

Укупна дужина копнене границе Републике Србије износи око 1.664,52 километра. Државна граница са Мађарском, Румунијом, Републиком Бугарском, Републиком Северном Македонијом и Републиком Албанијом је потпуно одређена, описана и обележена без спорних делова. Граница са Босном и Херцеговином, Црном Гором и Републиком Хрватском није дефинисана, односно, процес разграничења није завршен, па се стога граница сматра апроксимативном. Граница са Босном и Херцеговином није дефинисана, односно, процес разграничења није завршен, па се стога граница сматра апроксимативном.

Ради вођења преговора о разграничењу и закључивању уговора о утврђивању државне границе формирана је Међудржавна дипломатска комисија за државну границу, која још увек није завршила свој рад и тиме још увек није завршен поступак разграничења између Републике Србије и Босне и Херцеговине.

Граница са Републиком Хрватском није дефинисана, односно, процес разграничења са Републиком Хрватском није завршен, па се стога сматра апроксимативном. Ради вођења преговора о разграничењу и закључивању уговора о утврђивању државне границе формирана је Међудржавна дипломатска комисија за утврђивање и одређивање граничне линије и припрему споразума о државној граници, која још увек није завршила свој рад и тиме још увек није завршен поступак разграничења између Републике Србије и Републике Хрватске.

Граница са Црном Гором није дефинисана, и такође се сматра апроксимативном. Ради вођења преговора о разграничењу и закључивању уговора о утврђивању државне границе формирана је Међудржавна дипломатска комисија за државну границу, која још увек није завршила свој рад и тиме још увек није завршен поступак разграничења између Републике Србије и Црне Горе.

ИНТЕГРИСАНО УПРАВЉАЊЕ ГРАНИЦОМ

Република Србија као држава која се налази на спољним границама Европске уније, штитећи сопствену безбедност, посредно штити спољне границе Европске уније и доприноси подизању степена регионалне и европске безбедности, уз поштовање свих одредби међународног права које се односе на заштиту људских права. Основни предуслов за примену новог концепта интегрисаног управљања границом, представљају измене нормативног и стратешког оквира, унапређење контроле државне границе и јачање међуагенцијске сарадње, уз континуирано јачање кадровских, материјално-техничких и ИТ капацитета свих служби у систему интегрисаног управљања границом.⁴

Уз усклађивање нормативног и планског оквира потребно је ојачати међуагенцијску сарадњу. Међуагенцијском сарадњом за управљање границом треба управљати на три нивоа: стратешком, тактичком и оперативном, како би се сви људски, материјални и технички капацитети користили ефикасно и рационално.

Квалитет обављања граничне контроле од стране надлежних служби, услед све већих безбедносних изазова и различитих асиметричних претњи захтевају непрестано унапређење и оптимизацију пословних процеса и оперативних процедура. У том смислу на основу израђених анализа посебну пажњу треба посветити рационалној набавци адекватне техничке опреме која мора одражавати визију дугорочног планирања, коришћења и компатибилности са осталим системима и агенцијама. Ефикасна контрола граница, контрола преласка путника преко државних граница и онемогућавање незаконитих активности повезаних са обезбеђивањем сигурности граница захтева знатно финансијско улагање у јачање административних капацитета упоредо са развојем и јачањем ИТ система. Данас сви безбедносни системи, па тако и систем управљања границом, морају бити спремни на брзу промену, као и обезбеђивању одговарајућег одговора на безбедносне изазове, ризике и претње.

Стратегијом интегрисаног управљања границом, Република Србија наставља развој и даље усклађивање система интегрисаног управљања границом са европским моделом који се састоји од следећих елемената:

- гранична контрола;

⁴ Споразум о сарадњи у области интегрисаног управљања границом који је закључен између Министарства унутрашњих послова, Министарства финансија, Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде и Министарства грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре.

- сузбијање прекограничног криминала;
- поштовање и заштита основних људских права;
- анализа ризика;
- међуагенцијска сарадња у управљању границом;
- мере на територији Републике Србије;
- међународна сарадња;
- повратак странаца;
- размена информација и сарадња са државама чланицама, агенцијама Европске уније и другим међународним организацијама;
- механизам за контролу квалитета и
- обука, истраживање и развој.

Стратегија интегрисаног управљања границом

Република Србија је усвојила своју прву Стратегију интегрисаног управљања границом, са пратећим акционим планом 2006. године, након чега је настављен започети правац усклађивања националног законодавства са правним тековинама Европске уније, доношењем нових закона, јачањем административних и институционалних капацитета свих релевантних служби, кроз запошљавање, спровођење плана и програма заједничке обуке и примене заједничке анализе ризика свих служби у систему интегрисаног управљања границом.

Поред наведеног, подигнут је ниво техничке опремљености свих надлежних органа у контроли границе, кроз реконструкцију и изградњу граничних прелаза и набавку специјализоване опреме за редовно обављање послова. Како су области, концепт и циклус планирања политика у процесу интегрисаног управљања границом садржани у Уредби Европског парламента и Савета 2019/1986 која има директну примену у свим државама чланицама Европске уније, Република Србија је, као држава кандидат за пријем у чланство Европске уније, у обавези да дефинише национални документ, који ће омогућити исправну примену новог концепта интегрисаног управљања границом, а који је садржан у предметној Уредби.

С тим у вези, а у циљу даљег усклађивања са нормативним и стратешким оквиром Европске уније, Република Србија донела је нову Стратегију интегрисаног управљања границом заједно са Акционим планом за спровођење Стратегије, за период 2022 – 2024, усмерену на нормативни и стратешки оквир дефинисан у Европској унији, уважавајући постигнуте резултате као и специфичности Републике Србије.

Република Србија дефинише нормативне, процедуралне, кадровске, финансијске мере и активности кроз пратећи Акциони план за спровођење Стратегије интегрисаног управљања границом у Републици Србији, у циљу исправне примене новог концепта интегрисаног управљања границом. Уз то, доследна примена концепта интегрисаног управљања границом подразумева и примену дела одредби и концепта који су садржани у Техничкој и оперативној стратегији за европско интегрисано управљање границом број 2/2019 усвојене од стране Управног одбора Агенције за европску и обалску стражу.

Поред наведеног, приликом дефинисања текста Стратегије интегрисаног управљања границом узете су у обзир одредбе које су дефинисане Уредбом (ЕУ) 2016/399 о правилима којима се уређује кретање лица преко граница као и одредбе шенгенског каталога – контрола спољних граница, враћање и реадмисија. Имајући у виду да је стратешки циљ Републике Србије пуноправно чланство у Европској унији овом Стратегијом Република Србија уводи нови концепт интегрисаног управљања границом са циљем усклађивања са европским правним тековинама.

Основни предуслов за примену новог концепта представља:

- измена нормативног и планског оквира;
- унапређење контроле државне границе;
- међуагенцијска сарадња и
- јачање кадровских, материјално-техничких и *ИТ* капацитета.

Посебну пажњу неопходно је посветити рационалној набавци адекватне техничке опреме на основу анализа које морају одражавати визију дугорочног планирања, коришћења и компатибилности са осталим системима и агенцијама. Безбедносни изазови и разне асиметричне претње захтевају непрестано унапређење оперативних процедура и квалитета обављања граничне контроле од стране одговорних служби. Ефикасна контрола државне границе, контрола преласка путника преко државних граница и онемогућавање незаконитих активности повезаних са безбедношћу граница захтевају знатно финансијско улагање у јачање административних капацитета, упоредо са развојем и јачањем *ИТ* система. Данас сви безбедносни системи, па тако и систем управљања границом, морају бити спремни на брзу промену безбедносних изазова, ризика и претњи.

АНАЛИЗА РИЗИКА

Поред граничних провера и надзора државне границе, гранична контрола састоји се од анализе ризика за унутрашњу безбедност и процене претњи које угрожавају безбедност граница и пограничног подручја.

Анализа ризика мора се заснивати на ефикасном и брзом прикупљању и размени свих релевантних података и информација. Начин спровођења анализе ризика дефинисан је Заједничким интегрисаним моделом анализе ризика *CIRAM 2*⁵ методологијом коју је развила Европска агенција за граничну и обалску стражу – Фронтекс, а такође је обавеза према европским правним прописима. Национални модел анализе ризика усвојен је у форми годишње Стратешке анализе за 2016. годину. Модел који Управа граничне полиције примењује у процесу анализе ризика је *CIRAM 2*– заједнички интегрисани модел анализе ризика. Анализа ризика и процене рањивости треба да буду смернице у планирању и развоју свих укључених органа.

⁵ *the Common Integrated Risk Analysis Model*

Посебни циљеви у области анализе ризика:

- унапређен систем анализе ризика уз већ примењени модел *CIRAM*;
- унапредити квалитет аналитичких производа и
- успоставити модел обуке у области анализе ризика у Управи граничне полиције.

Анализа ризика служби које учествују у систему интегрисаног управљања границом

Анализа ризика служби које учествују у систему интегрисаног управљања границом представља концептуални документ о заједничкој анализи ризика, а коју треба да спроведу надлежни органи у оквиру интегрисаног управљања границом и исти треба да се третира као као правни акт који регулише анализу ризика и у Управи граничне полиције, на националном нивоу у контексту интегрисаног управљања границом.

Протокол о размени података и информација између служби који учествују у систему интегрисаног управљања границом утврђује процедуре за размену података и информација између надлежних органа у оквиру интегрисаног управљања границом.

Одељење за анализу ризика Управе граничне полиције

Јединица за анализу ризика при Управи граничне полиције је од 01. јануара 2019. године постала Одељење за анализу ризика, чиме је анализа ризика у Управи граничне полиције подигнута на виши ниво и створени су предуслови за даљи развој аналитичких капацитета.

Одељење за анализу ризика тренутно запошљава осам службеника и руководиоца Одељења за анализу ризика. Значајно је што су функције јасно раздвојене између службеника Одељења за анализу ризика, међутим, имајући у виду разноврсну природу активности којима се Одељење бави, функционалност Одељења за анализу ризика била би увећана ако би се у оквиру Одељења за анализу ризика основале засебне јединице за администрацију, обраду података и аналитичке активности.

Одељење за анализу ризика при Управи граничне полиције редовно израђује дневне, недељне и месечне ситуационе извештаје, кварталне и годишње анализе ризика које се заснивају на овом моделу. Исти модел се примењује и на регионалном нивоу. Редовно се израђују профили ризика и достављају локалном нивоу, који их примењује у свом свакодневном раду, током граничне контроле.

Усвојен је Заједнички интегрисани модел анализе ризика за четири службе које су укључене у интегрисано управљање границом. Прва заједничка интегрисана анализа ризика израђена је у децембру 2019. године, применом методологије *CIRAM 2*.

Најважнији правни акти Управе граничне полиције којима се уређује област анализе ризика су:

- Анализа ризика у граничној полицији и
- Анализа ризика у граничној полицији - *локални ниво*.

Приручник за анализу ризика у Управи граничне полиције и Приручник за анализу ризика на локалном нивоу, у потпуности су усаглашени са моделом *CIRAM 2.0* и достављени регионалном и локалном нивоу у циљу ефикасног спровођења анализе ризика у управљању границом на свим нивоима.

Важно је наставити праћење промена у правним тековинама Европске уније, са ажурираном верзијом модела *CIRAM 3.0* Агенције Европске уније за граничну и обалску стражу, по објављивању истог. Постојећи нормативни оквир предвиђа правне и методолошке услове за заједничку анализу ризика надлежних органа за интегрисано управљање границом.

Управа криминалистичке полиције такође треба да буде укључена у платформу за сарадњу по питању интегрисаног управљања границом, посебно у области заједничке анализе ризика, што би у великој мери допринело бољем разумевању феномена прекограничног криминала, посебно у делу које остаје непримећен у статистичким подацима.

Сажимањем свих резултата, кроз преиспитивање механизма анализе ризика и размене информација, постало је јасно да је анализа ризика једна од дисциплина са најбољом структуром, која се у потпуности заснива на захтевима и најбољим праксама Европске уније.

Поред наведеног, постоји потреба за унапређењем, већ успостављеног, ИТ портала за размену информација о активностима које се односе на ирегуларне миграције и прекогранични криминал, што ће представљати велики корак напред у заједничкој анализи ризика и у подизању степена ефикасности примене полицијских мера, стварањем капацитета за реаговање у реалном времену, уколико би постојала могућност да систем шаље упозорење.

УПРАВЉАЊЕ ЉУДСКИМ РЕСУРСИМА

За послове граничне контроле у Републици Србији надлежна је Управа граничне полиције, у саставу Дирекције полиције, која је хијерархијски организована на три нивоа: **централни, регионални и локални ниво**. Управа граничне полиције послове обавља преко 8 регионалних центара, у чијем се саставу, на локалном нивоу налази 40 станица граничне полиције.

Управа граничне полиције обавља послове:

- контроле државне границе;
- послове у вези са кретањем и боравком странаца;
- послове азила;
- послове повратка странаца и
- сузбијања прекограничног криминала и ирегуларних миграција, у складу са успостављеним системом анализе ризика.

Исто тако, Управа граничне полиције обавља послове у вези:

- сузбијања кријумчарења опојних дрога, оружја, забрањених супстанци, роба чији је промет ограничен или контролисан и
- сузбија коришћење лажних и фалсификованих путних исправа.

Управа граничне полиције, у складу са Законом о полицији, као и на основу међународних уговора, обавља послове међународне сарадње, учествује у припреми прописа, анализа, извештаја и информација за надлежне органе Републике Србије и друге органе и организације.

Управа граничне полиције, у седишту осигурава свакодневну радну повезаност и пуну координацију са свим организационим јединицама Министарства унутрашњих послова укљученим у интегрисано управљање границом, ужим организационим јединицама на регионалном и локалном нивоу као и другим државним органима и институцијама.

Концепт организације Управе граничне полиције усклађује се према оперативним потребама и најбољом праксом у државама Европске уније. Укупан број запослених у Управи граничне полиције, на различитим нивоима износи 3.273⁶.

Током процеса организационе евалуације Управе граничне полиције, у оквиру активности Твининг пројекта, спроведена је евалуација у погледу броја запослених потребних за спровођење граничне контроле, где је закључено да **тренутни број запослених** није довољан, односно, да је потребно повећање броја запослених, а како би се обезбедило ефикасно обављање послова Управе границе полиције⁷.

Такође, у оквиру активности Твининг пројекта подршке изради Нацрта акционог плана за улазак Републике у шенгенски простор, идентификована је потреба за обезбеђивањем одговарајућег броја службеника за усаглашавање националних система, повезивање и омогућавање несметаног коришћења Шенгенског информационог система, као и за послове размене додатних информација, у случају да дође до поготка при проверама.

Обезбеђивање одговарајућих организационих капацитета и потребан број службеника за размену додатних информација у случају поготка у шенгенском информационом систему, разматрано је и потврђено и кроз Твининг пројекат подршке успостављању Националне канцеларије *SIRENE*. Даља разматрања организационих питања и потребних људских ресурса за успостављање/именовање организационе јединице Министарства унутрашњих послова- Националне канцеларије за Шенгенски информациони систем⁸ предложено је да се уључи као активност у оквиру реализације *Facility* инструмента предпрступне помоћи кроз програм ИПА2019.

Сектор за логистику поседује методологију за израду Интерног кадровског плана за запослене у Министарству унутрашњих послова. Планирање се заснива на израженим потребама организационих јединица, слободним радним местима, а у складу са Правилником о унутрашњем уређењу и систематизацији радних места у Министарству унутрашњих послова, као и на стратешким приоритетима. Почев од 2016. године, Сектор за логистику Министарства унутрашњих послова почео је припрему Интерног кадровског плана за запослене у Министарству унутрашњих послова. Овај документ се састоји од три сегмента и то:

- преглед кадрoвске структуре запослених са полным, старосном, статусном и квалификационом структуром запослених;
- кретање запослених у ком су приказани приједи и престанци радног односа и трајни премештаји и

⁶ На дан 26.5.2022. број запослених у Управи граничне полиције без подручних полицијских управа

⁷ Извештај о евалуацији људских ресурса садржан је у Акциони план за улазак Републике Србије у шенгенски простор

⁸ Article 7, Regulation (EU) 2018/1861, Regulation (EU) 2018/1862

- пројекција пријема и престанака радног односа са очекиваним бројем запослених на крају године.

Интерни кадровски план одобрава министар унутрашњих послова. Током 2019. године, Сектор за логистику почео је да планира потребе за државним службеницима и намештеницима, а које се достављају Влади Републике Србије, која даље одобрава **Кадровски план државних службеника и намештеника, за све државне органе.**

Спровођење обука

Одржавање нивоа високо професионалне службе за управљање границама у данашњем свету није могуће без значајних улагања у техничку опрему и обуку службеника који директно обављају активности граничне контроле. Потребно је пратити нове технологије и успоставити квалитетну сарадњу са свим организационим јединицама Министарства унутрашњих послова, како би улагања у опрему и технологију била оправдана и ефикасна. Запослени морају бити обучени за обављање својих дужности, у складу са најбољим праксама Европске уније и међународне заједнице.

Кључни принципи и примери добрих пракси за обуку полицијских службеника граничне полиције предвиђени су шенгенским правним тековинама, како би се обезбедиле њихове адекватне компетенције. Сви одговорни службеници морају бити упознати са одредбама закона Европске уније и шенгенским правним тековинама. Основни и специјализовани програми обука треба да обухватају и одредбе шенгенских правних тековина. Основне и специјализоване обуке треба да се спроводе у складу са Заједничким наставним програмом Агенције Европске уније за граничну и обалску стражу.

У оквиру Министарства унутрашњих послова дефинисан су детаљан систем обука, почевши од оквира правних прописа којима се утврђује чврста основа за структуру и организацију едукације и обука у полицији, па до саме организације, спровођења и евалуације обуке.

Потребно је нагласити да правни и институционални прописи дефинишу облике едукације и обука полиције, општи процес организације и спровођења едукације и обука у полицији (*укључујући анализу потреба за спровођењем обука, развој програма обуке, избор полазника обуке, процену обуке и перформансе тренера, евалуацију достигнућа полазника обуке*). Све процедуре су у складу са општим стандардима који су утврђени у Европској унији и које поштују полицијски службеници у различитим државама чланицама Европске уније.

Метод обуке тренера се широко примењује у систему обука полицијских снага. Метод обуке тренера сматра се најбољом праксом у Европској унији и шенгенском простору. Овај метод функционише на три различита начина, који омогућавају његову широку примену, не само у полицијском систему, већ и на нивоу читавог Министарства унутрашњих послова. Метод обуке тренера је први пут примењен 2003. године и од тада је у оквиру Управе граничне полиције обучено 95 тренера, а у складу са првим моделом обуке тренера.

На даље, дана 14. јануара 2021. године усвојен нови Програм стручног оспособљавања полазника основне полицијске обуке за радно место граничног полицајца, по којем се полазници оспособљавају за слободна радна места за полицајце граничне полиције.

У складу са конкурсима које је Министарство расписало за пријем полазника у Центар за основну полицијску обуку, за обуку намењену полицијским службеницима граничне полиције, а у складу са донетим новим Програмом, током 2021. године, обуку су завршила 243 полазника, док се на обуци тренутно налази 256 полазника за које је завршетак обуке планиран крајем 2022. године.

Поред тога Министарство је у 2022. години, расписало Конкурс за пријем 330 полазника на обуку за потребе граничне полиције, који би обуку завршили до краја 2023. године. На овај начин би у периоду 2021-2023, обуку за радно место гранични полицајац завршило 829 полазника.

Специјализовани програм обуке за службенике Управе граничне полиције, у складу са стандардима Европске уније, ревидиран је дана 1. октобра 2019. године, са циљем спровођења програма обука које обухватају опште стандарде обуке и националне програме за основну обуку службеника Управе граничне полиције. Предметну обуку до сада, завршило је укупно 366 полицијских службеника Управе граничне полиције, а у наредном периоду, програм ће завршити још одређени број полазника.

Специјализовани програм за службенике прераспоређене у Управу граничне полиције усвојен је 24. јула 2019. године и исто је намењен полицијским службеницима распоређеним у Управи граничне полиције, који су закључно са 1. јануаром 2019. године, у тој организационој јединици, обављали послове граничне полиције, а нису имали завршену специјалистичку обуку за граничног полицајца. Наведени Специјализовани програм до сада је завршило 1.894 полицијских службеника прераспоређених на рад у Управу граничне полиције, док ће у наредном периоду програм обуке успешно завршити још одређени број полицијских службеника Управе граничне полиције.

Институционалн оквиру у области управљања људских ресурсима

Кључни учесници у едукацији и обукама полиције, упркос томе што су структурно интегрисани у различите организационе јединице, остварују константну блиску сарадњу када је реч о обликовању потреба за обукама, организацији и спровођењу обука. Првенствено, то су Сектор за логистику, као и организациона јединица Управе граничне полиције Одељење за професионалне стандарде и полицијске вештине.

Сектор за логистику

Функције управљања људским ресурсима су централизоване и спроводи их Сектор за логистику Министарства унутрашњих послова, који је формиран новембра месеца 2015. године, а у циљу постављања новог начина управљања људским ресурсима.

Сектор за логистику бави се запошљавањем, премештањем кадрова, годишњим оцењивањем, обуком и другим уобичајеним функцијама службе људских ресурса. Седиште Сектора за логистику покрива све функције службе људских ресурса на свим оперативним нивоима Управе граничне полиције – централном, регионалном и локалном. Сектор за логистику састоји се од осам одељења и Центра за полицијску обуку који су, између осталог, одговорни за утврђивање описа радних места и расподелу у свим организационим јединицама Министарства унутрашњих послова. Центар за полицијску обуку представља структурни део Сектора за логистику. Центар има веће капацитете и спроводи обуке за читаво Министарство унутрашњих послова.

Центар за полицијску обуку оспособљава кандидате кроз:

- основну полицијску обуку у складу са модерним принципима и стандардима образовања одраслих;
- специјализовану обуку;
- обуку на руководећем нивоу;
- стручно усавршавање полицијских службеника;
- стручно усавршавање службеника система спасавања;

Центри за полицијску обуку најчешће чине део система полиције. Међутим, то само подразумева да је Центар за полицијску обуку задужен за обуку већег броја структурних субјеката у оквиру Министарства унутрашњих послова.

Одељење за професионалне стандарде и полицијске вештине

Одељење за професионалне стандарде и полицијске вештине је структурно део Управе граничне полиције, задужен за обезбеђивање поштовања утврђених и постигнутих стандарда понашања полиције, узимајући у обзир међународне и општеприхваћене стандарде понашања, као и националне стандарде понашања, као и за освежавање и развијање стечених полицијских знања, вештина и ставова, као и као усвајање нових у оквиру Управе граничне полиције.

Механизам за контролу квалитета

Полицијски службеници Управе граничне полиције, први су контакт странаца са нашом земљом и они морају бити високо професионални и стручни. С тим у вези, успостављање механизма контроле квалитета једно је од важнијих подручја управљања границом како би се осигурао висок ниво ефикасности, професионалности и стручности у области управљања границом. Истовремено, резултати утврђени контролом спровођења законских мера од стране службеника требало би да буду смернице за даље планирање развоја свих надлежних агенција. Посебне активности треба да буду усмерене на превенцију и борбу против корупције, а треба користити и процене рањивости урађене кроз анализе ризика.

МЕЂУНАРОДНА САРАДЊА

Официри за везу са земљама порекла и транзита нерегуларних миграција

Тренутно, у Републици Србији не постоји редовна пракса ангажовања официра за везу са земљама порекла или транзитним земљама, иако је доступна правни основ⁹. Сарадња са трећим земљама транзита и порекла незаконитих миграција нужна је са становишта анализе ризика и размене информација. Основни облик сарадње укључује ангажовање саветника за издавање виза и стручњака за исправе.

Препоручује се ангажовање официра за везу са земљама порекла и транзита нерегуларних миграција, као подршка раду надлежних органа за управљање границом и за потребе пружања неопходних информација. Место ангажовања треба да се изабере на основу наменске анализе. Креирање мреже таквих делегираних стручњака би допринело ефикасном раду домаћих агенција. Ова мрежа би касније била интегрисана у Мрежу службеника за имиграцију држава чланица Европске уније. Задаци делегираних официра за везу граничне полиције у својству стручњака за исправе су да преиспитају безбедносне и пратеће документе у захтевима за издавање виза и, ако је то неопходно, у класичним конзуларним случајевима, да пружају подршку запосленима Министарства спољних послова при утврђивању злоупотребе идентитета, као и да сарађују и међусобно размењују информације са јединицама које се баве документацијом при локалним надлежним органима, да врше претходни скрининг на аеродрому код авио-превозника који долазе у Републику Србију или друге државе, да припремају анализе и упозорења како би се омогућила брза размена информација итд.

Саветници за визе

Активности саветника за визе првенствено укључују пружање подршке запосленима страних представништава у погледу визне администрације, пре свега око процене аутентичности безбедносних исправа и пратећих докумената и око елиминације случајева преваре у вези са визама, давање савета/доприноса у питањима која се тичу виза (у њиховом сталном месту рада, у другом представништву стране државе током службеног пута, током контрола и провера на међународним аеродромима трећих држава итд.

Сарадња са суседним државама

Република Србија има закључене споразуме о решавању граничних инцидената са Мађарском, Румунијом, Бугарском и Албанијом.

- Билатералним Споразумом са Мађарском о предупредјењу и решавању повреда граничног режима одређени су гранични

⁹ члан 20. Закона о полицији

сектори, а за сваки гранични сектор формирана је локална мешовита комисија, док је за спровођење одредби Споразума образована Главна мешовита комисија.

- Билатералним Споразумом са Румунијом о начину решавања појединих питања граничног режима, одређени гранични сектора и за сваки гранични сектор је формирана Секторска комисија, док је за спровођење одредби Споразума образована Мешовита комисија.
- Билатералним Споразумом са Бугарском о начину испитивања и решавања граничних повреда одређени су гранични сектори и за сваки гранични сектор формирана је Секторска мешовита гранична комисија, док је за спровођење одредби Споразума образована Централна мешовита гранична комисија.
- Билатералним Споразумом са Албанијом о мерама за спречавање и решавање инцидената одређени су гранични сектори и за сваки гранични сектор прописано је формирање Локалне мешовите комисије, док је за спровођење одредби Споразума прописано формирање Главне мешовите комисије.

Са суседним државама са којима није завршен поступак разграничења нема закључених билатералних споразума у вези са решавањем граничних инцидената. Ови споразуми представљају алат за поступање у случајевима који се тичу повреда државне границе и препоручљиво је да се тако регулишу следећа питања:

- опис надлежних органа за спровођење задатака који проистичу из споразума
- упућивање на споразуме о разграничењу и задатке везане за обележавање државне границе
- одговорности заједничке комисије за демаркацију граница
- именовање чланова секторских мешовитих комисија и чланова главних мешовитих комисија и утврђивање њихових задатака, права и обавеза
- заштита животне средине и вршење привредних активности у близини државне границе који имају прекогранично дејство и
- поступак за решавање спорова

Међународна полицијска сарадња граничне полиције са граничним полицијама суседа, спроводи се кроз реализацију заједничких патрола које функционишу дуж граница са Мађарском, Румунијом, Бугарском, Републиком Северном Македонијом, Црном Гором и Босном и Херцеговином, а за реализацију заједничких патрола постоје неопходне оперативне процедуре.

Такође, спроведене су одговарајуће обуке за реализацију заједничких патрола са граничном полицијом Републике Хрватске и очекује на почетак њиховог спровођења.

Република Србија има заједничке контакт центре/канцеларије за полицијску сарадњу са свим суседним земљама који су успостављени на основу Конвенције о полицијској сарадњи у југоисточној Европи или на основу билателарних споразума са суседнима. Заједнички контакт центри служе као механизам за размену информација и платформа за сарадњу полиције која олакшава сарадњу и заједнички рад. Међутим, постоји потреба за даљим унапређењем ефикасности Заједничких контакт центара у вези са аспектима и питањима наведеним у наставку:

- Захтеви трећих држава се не примају преко заједничких контакт центара и не поступа се по таквим захтевима;
- Радно време свих заједничких контакт центара није 24/7 и
- Неки заједнички контакт центри не функционишу по принципу „једног прозора“ - Ово је случај са трилателарним контакт центром између Републике Србије, Црне Горе и Босне и Херцеговине и који се налази у Требињу, а због велике удаљености и великих финансијских трошкова у Контакт центру нема сталног представника Републике Србије и размена информација се обавља путем електронске поште.

Мешовите патроле

статистички подаци за период 2020-2022

Мађарска

У току 2020. године спроведно је укупно 95 мешовитих патрола, док је у 2021. години спроведено укупно 68 мешовитих патрола. Током 2022. године спроведено је укупно 121 мешовитих патрола.

Република Бугарска

У току 2020. године спроведно је укупно 46 мешовитих патрола, док је у 2021. години спроведено укупно 0 мешовитих патрола. Током 2022. године спроведено је укупно 0 мешовитих патрола.

Република Северна Македонија

У току 2020. године спроведно је укупно 22 мешовитепатрола, док је у 2021. години спроведено укупно 26 мешовитих патрола. Током 2022. године спроведено је укупно 32 мешовите патроле.

Румунија

У току 2020. године спроведно је укупно 100 мешовитих патрола, док је у 2021. години спроведено укупно 128 мешовитих патрола. Током 2022. године спроведено је укупно 238 мешовитих патрола.

Црна Гора

У току 2020. године спроведно је укупно 45 мешовитих патрола, док је у 2021. години спроведено укупно 0 мешовитих патрола. Током 2022. године спроведено је укупно 0 мешовитих патрола.

Босна и Херцеговина

У току 2020. године спроведно је укупно 30 мешовитих патрола, док је у 2021. години спроведено укупно 0 мешовитих патрола. Током 2022. године спроведено је укупно 0 мешовитих патрола.

Република Хрватска

Потписан је Протокол о обављању заједничких патрола између Републике Србије и Републике Хрватске, али се још увек не спроводи.

Заједнички контакт центри

статистички подаци за период 2020-2022

Заједнички контакт центри успостављени су на билатералној основи са Мађарском, Републиком Хрватском, Републиком Бугарском, Републиком Румунијом, Републиком Северном Македонијом и Заједнички центар за полицијску сарадњу са Црном Гором и Босном и Херцеговином (*на трилатералној основи*).

Република Северна Македонија

У току 2020. године размењено је укупно 428 захтева, док је у 2021. години размењено 405 захтева. У току 2022. године, размењено је укупно 156 захтева.

Мађарска

У току 2020. године размењено је укупно 312 захтева, док је у 2021. години размењено 707 захтева. У току 2022. године, размењено је укупно 239 захтева.

Република Бугарска

У току 2020. године размењено је укупно 290 захтева, док је у 2021. години размењено 465 захтева. У току 2022. године, размењено је укупно 175 захтева.

Република Хрватска

У току 2020. године размењено је укупно 62 захтева, док је у 2021. години размењено 253 захтева. У току 2022. године, размењено је укупно 38 захтева.

Румунија

У току 2020. године размењено је укупно 2.443 захтева, док је у 2021. години размењено 10.643 захтева. У току 2022. године, размењено је укупно 968 захтева.

Трилатерални Заједнички контакт центра са Црном Гором и Босном и Херцеговином

У току 2020. године размењен је укупно 916 захтев, док је у 2021. години размењено 2.082 захтева. У току 2022. године, размењено је укупно 871 захтева.

Сарадња са Агенцијом Европске уније за граничну и обалску стражу¹⁰

Постојећи Радни аранжман о успостављању оперативне сарадње између Републике Србије и Европске агенције за граничну и обалску стражу, закључен је у фебруару 2009. године. На иницијативу Агенције Европске уније за граничну и обалску стражу, приступљено је изради ревизије предметног Радног аранжмана.

Споразум о статусу између Републике Србије и Агенције Европске уније за граничну и обалску стражу

Споразум о статусу између Републике Србије и Агенције Европске уније за граничну и обалску стражу¹¹ потписан је у Скопљу, Република Северна Македонија, дана 19. новембра 2019. године, док је на снагу ступио дана 01. маја 2021. године¹².

¹⁰ Фронтекс

На основу предметног споразима, спроводи се заједничка операција Србија Копно. Оперативно подручје јесте граница између Републике Србије и Републике Бугарске. У оквиру операције припадници граничних полиција држава чланица Европске уније пружају подршку полицијским службеницима Управе граничне полиције, а у циљу сузбијања ирегуларних миграција и прекограничних кривичних дела.

Заједнична операција Србија Копно јесте прва заједничка операција која се спроводи у Републици Србије, а у оквиру којеполицијски службеници из држава чланица Европске уније имају извршна овлашћења и имунитет од кривичног гоњења за дела учињена у току вршења службеног задатка. У току 2021 и 2022. године на месечном нивоу у просеку је ангажовано око 40 страних полицијских службеника и то из Аустрије, Пољске, Немачке, Румуније, Мађарске, Словеније, Француске, Хрватске, Шведске и др, док у Регионални центар граничне полиције према Бугарској, на месечном нивоу, Управа граничне полиције упућује 16 полицијских службеника из других регионалних центара граничне полиције.

Континуиране активности са Агенцијом Европске уније за граничну и обалску стражу, које укључују учешће у заједничким повратним летовима, статистичко извештавање, анализу ризика, оперативне активности, развој листе стручњака и опреме доступне за заједничке операције, као и јачање сарадње преко Фронтексових координационих тачака - *Мали Зворник, Трбушница, аеродром Београд и Прешево, која је отворена у јануару месецу 2022. године.*

Официр за везу Агенције Европске уније за граничну и обалску стражу именован је 2019. године и надлежан је за партнере Западног Балкана, са седиштем у Београду.

Сарадња са Агенцијом Европске уније за граничну и обалску стражу спроводи се у следећим областима:

- Координационе тачке Копно 2018, 2019, 2020 и 2021;
- Координационе тачке Ваздух 2018, 2019, 2020 и 2021;
- Флексибилне оперативне активности 2017, 2018, 2019 и 2020;
- Координационе тачке Ваздух, Копно и Море 2022;
- Размена официра 2022 и
- Србија Копно 2021 и 2022.

Циљ заједничке операције Координационе тачке Ваздух, Копно и Море која се у претходном периоду у Републици Србији спроводила у виду две операције Координационе тачке Копно и Координационе тачке Ваздух) је побољшање размене информација, граничне безбедности и оперативне сарадње, реализације проблемских настава, као и идентификације потенцијалних претњи у ваздушном и друмском саобраћају.

¹¹ Уредба (ЕУ) 2019/1896 Европског парламента и Савета од 13. новембра 2019. године о европској граничној и обалској стражи и стављању ван снаге Уредби (ЕУ) бр.1052/2013 и (ЕУ) 2016/1624

¹² Споразум је ратификован у Народној скупштини Републике Србије, дана 25. фебруара 2021. године

У склопу операције гостујући официри из Европске уније бораве на аеродрому „Никола Тесла“ и на друмским граничним прелазима Мали Зворник, Трбушница и Прешево у својству посматрача. Период ангажовања у 2022. години је 26 јануара 2022- 25 јануар 2023, смене упућених официра спроводе се на 3 до 5 месеци.

Флексибилне оперативне активности - циљ операције је сузбијање илегалних миграција и других облика прекограничног криминала на спољним границама Европске уније. Управа граничне полиције учествовала је у овој активности са два службеника у својству посматрача у делу операције који се одвија на мађарско-српској граници. У 2020. години, реализован је само један период упућивања и то од 26. фебруара 2020. године до 18 марта исте године, док током 2021. године и 2022. године, услед епидемије изазване вирусом *Covid 19* није било ангажовања у овим операцијама.

Размена официра, службеници средњег ранга -на аеродрому "Никола Тесла" боравио је гостујући официр из Републике Хрватске. Такође, у оквиру Размене официра два официра Управе граничне полиције¹³ су били на Граничном прелазу Реске и Граничном прелазу Томпа. Јуна месеца 2022. године у оквиру ове операције упућена су 3 полицијска службеника Министарства унутрашњих послова на аеродром у Риму, Италија.

Мрежа за анализу ризика на Западном Балкану

Током новембра 2008. године, потписан је Меморандум о разумевању о успостављању система за размену информација о ирегуларним миграцијама и учешћу у регионалном систему раног упозорења између граничне полиције партнера Западног Балкана, којим су успостављене јединствене форме за одржавање размене статистичких података о ирегуларним миграцијама, у складу са правним тековинама Европске уније. Предметни Меморандум у примени је од 2009. године, од када се подаци размењују путем интернета, што је створило основу за израду регионалних анализа ризика од ирегуларних миграција.

Исте године, формирана је Мрежа за анализу ризика на Западном Балкану, када су уведени обрасци за размену података, усклађени са стандардима Европске уније, и започета је процедура размене података путем безбедне интернет платформе Европске комисије, на месечном нивоу, а која је доступна на www.circa.europa.eu.

Поред размене података на месечном нивоу, успостављена је размена података и на дневном нивоу, такође преко безбедне интернет платформе YORA, у складу са дефинисаним параметрима.

Резултат ове размене су дневни ситуациони извештаји о незаконитој миграцији које израђује Агенција Европске уније за граничну и обалску стражу, на основу података држава учесница и доставља их свим државама учесницима. Ова врста података, поред држава Западног Балкана, обухвата и податке држава чланица Европске уније које се налазе на источномедитеранској и западнобалканској рути, као што су Грчка, Бугарска, Хрватска, Словенија и Аустрија.

¹³ Један полицијски службеник из Регионалног центра Управе граничне полиције према Босни и Херцеговини и један полицијски службеник из Регионалног центра Управе граничне полиције према Мађарској

Заједничке операције

Република Србија 2021 године именовала је Националну контакт тачку за комуникацију са Агенцијом Европске уније за граничну и обалску стражу, која се налази у Министарству унутрашњих послова – Сектору за међународну сарадњу, европске послове и планирање, о свим питањима које се односе на активности саме Агенције, при том, не доводећи у питање улогу националних координационих центара, који ће у то време бити успостављени, доступни у сваком тренутку и дужни да обезбеде благовремену размену информација узмеђу Агеније и надлежних органа у држави. Механизам и процедуре за функционисање Националне контакт тачке у пуном капацитету 24/7 у овом тренутку још нису успостављени.

Република Србија активно учествује заједничким операцијама Агенције Европске уније за граничну и обалску стражу, почев од 2018. године.

Од активности у оквиру Заједничких операција, издвајају се следеће:

- Координационе тачке копно 2018;
- Координационе тачке ваздух 2018;
- Заједничка операција флексибилне оперативне активности 2019;
- Заједничка операција флексибилне оперативне активности 2020;
- Координационе тачке ваздух 2019 и
- Координационе тачке копна 2019.

Националне процедуре које се тичу сарадње и одговорних тела за сва питања сарадње са Агенцијом Европске уније за граничну и обалску стражу треба да буду јасне и прописане националним законом. У периоду од новембра 2016. године до сада у организацији СР Немачке, а у координацији са Агенцијом Европске уније за граничну и обалску стражу, реализовано је 17 чартер летова Заједничких операција повратка, у којима су обучени полицијски службеници овог Министарства били ангажовани као службени пратиоци за враћање држављана Републике Србије и транзит држављана Црне Горе.

До сада су реализоване четири специјалистичке обуке заједничких операција повратка држављана Републике Србије за службене пратиоце овог министарства (*Управе за управне послове, Управе граничне полиције, Полицијске бригаде ПУ за град Београд*) у координацији са Агенцијом Европске уније за граничну и обалску стражу које су одржане у Београду, у периоду 2016-2021, као и две специјалистичке обуке за ескорт лидере у операцијама повратка. Укупно је обучено 80 полицијских службеника овог Министарства.

Међуинституционална сарадња, унутар-секторска сарадња *размена информација између релевантних служби и надлежних органа*

Када је реч о нормативном оквиру који регулише област међу-институционалне сарадње, различити закони прописују задатке и основну методологију сарадње ове врсте, за све актере који учествују у сарадњи у области управљања границом.

То су следећи закони:

- Закон о полицији;
- Закон о државној управи;
- Закон о граничној контроли;
- Закон о азилу и привременој заштити и
- Закон о странцима;

Међуинституционална сарадња дефинисана је законом и специфичним споразумима и успостављена је структура сарадње. Неопходно је успоставити брзу размену информација и свест о ситуацији између релевантних агенција како би се пружила помоћ око праћења и пресретања кретања криминалаца и починилаца других незаконитих радњи који путују преко територије државе.

Одговор на нове методе мора да буде гарантован на основу достављања информација на свим нивоима и на основу размене информација. Активности граничне контроле и контроле у унутрашњости (*или у дубини*) морају да буду координиране у смислу простора и времена. Потребно је обезбеђивање адекватне техничке и ИКТ подршке овим активностима, како би се - на основу насумичног избора и анализе ризика – омогућило остваривање функционалности која би представљала својеврсну мрежу за скрининг прекограничног криминала и незаконитих миграција, као један од елемената модела за контролу приступа, са четири нивоа.

Када се спроводе заједничке активности контроле, надлежни органи треба да се договоре око времена, места и циља предвиђене заједничке акције. Оваквим питањима се координира са највишег нивоа наниже и хоризонтално се усклађују у смислу да централни ниво надлежних органа постиже сагласност о стратешким задацима, регионални ниво управља распоредом спровођења, а локални ниво (*уз потенцијално учешће и регионалног нивоа*) спроводи конкретне операције.

Код заједничких активности присутни су представници свих надлежних органа и координирано изводе задатке за које су задужени. Место такве заједничке акције може да буде на ауто-путевима, градилиштима, популарним туристичким дестинацијама, територијама где се врше пољопривредне активности или на другим местима где може доћи до незаконитог боравка странаца.

Стратешко планирање треба да буде подржано наменском заједничком проценом ризика у чијој изради учествују сви надлежни органи. На основу одлука утврђених стратешким планом, регионалне власти договарају распоред за наредни период у коме се морају спровести заједничке акције. Заједничке акције треба планирати на начин који обезбеђује непредвидљивост и тајност, а самим тим и ефикасност.

Редовне заједничке евалуације и формулисање предлога треба да се врше на свим нивоима како би се на време реаговало на промене, обезбеђујући свест о ситуацији и способност реаговања. Постојећи Споразум о сарадњи у интегрисаном управљању границом има одређене недостатке у вези са горе наведеним, те се предлаже измена и допуна истог.

Међуагенцијска сарадња треба да обезбеди и гарантује ефикасну сарадњу и комуникацију, нарочито између две главне заинтересоване стране по питању интегрисаног управљања границом, као што су Управа граничне полиције и Управа царина. Имајући у виду да ове две организације делују директно на граници, специфичности њихове билатералне сарадње треба да буду наведене у засебном споразуму који се фокусира на интегрисано управљање границом.

Како би се обезбедио систем поделе дужности надзора контроле територије који добро функционише, у сарадњи са другим надлежним органима и телима за интегрисано управљање границом, треба да постоји јасан правни основ о томе шта треба да спроводи полицијски службеник у унутрашњости (ван граничног подручја). Пошто је главни актер у области интегрисаног управљања границом Управа граничне полиције, постоји стварна потреба за јасним правним инструментима за извршавање таквих дужности.

На даље, не постоје споразуми на регионалном или локалном нивоу¹⁴ између служби који омогућавају усклађивање правила централних споразума са локалним условима. Сарадња мора бити оперативна, заснована на потребама релевантних надлежних органа, подржана посебном анализом ризика.

Закон о граничној контроли, који предвиђа посебан модалитет граничне контроле у ситуацијама повећаног ризика, који би се активирао приликом догађаја које је тешко унапред предвидети, укључујући и ангажовање додатних кадровских и техничких капацитета других државних и безбедносних органа.

Сарадња између аеродрома/авио-компанија/служби прихвата и отпреме и граничне полиције¹⁵ (Аеродроми у Београду, Краљеву и Нишу) није уређена. Спровођење заједничких активности које се тичу границе врши се искључиво по *ad hoc* принципу. Одсуство уређене регулативе чини обавезе сарадње нетранспарентним, што би могло довести до неспоразума и представљати изазове у извршавању задатака.

Како сарадња са оператерима аеродрома/ авио-компанијама/ службама прихвата и отпреме има посебну природу у домену управљања границом у вези са ваздушним границама, са овим компанијама треба успоставити ефикасну сарадњу и комуникацију како би се обезбедило и гарантовало испуњење свих неопходних захтева шенгенских правних тековина и како би се сачувала безбедност аеродрома.

Полиција у заједници би требала да представља основу за поступање на основу обавештајних података, чиме би се допуниле традиционалне методе граничне контроле. Ангажовање и оснаживање пограничних заједница као кључних сарадника препознато је као добра пракса. Ово би помогло у изградњи узајамног поверења са националним граничним службама, повећању обавештајних података и размене информација на различите начине, укључујући подизање свести јавности ради побољшања комуникације и сарадње између граничних служби и локалног становништва.

Паралелно са изградњом капацитета граничних служби и повећањем физичког присуства „државе“ у пограничним областима, потребна је побољшана интеракција са локалним становништвом како би се јасније изразили легитимни напори у погледу закона и реда, те како би се заштитила безбедност у региону.

Задаци међуагенцијске сарадње су добро описани на највишем нивоу у законодавној хијерархији. Међутим, не постоји званичан документ о сарадњи са сектором саобраћаја, посебно са превозницима у сектору аутобуског и железничког саобраћаја .

Такође је јасно да је постојећи начин деловања да ирегуларни мигранти прилазе пограничном подручју различитим превозним средствима, као што су редовне аутобуске линије, возови или таксији. У циљу побољшања постојеће ситуације, закључивање

¹⁴ посебни протоколе који би проистекли из Споразума о сарадњи у области интегрисаног управљања границом (ИУГ),односно споразуми који би се закључивали на нивоу Регионалних центара граничне полиције,односно станица граничне полиције и нпр.надлежних царинарница,односно надлежних служби фито-санитарне и ветеринарске инспекције за одређену област коју покрива неки од регионалних центара граничне полиције.Оквир сарадње би био Споразум о сарадњи у области ИУГ и фактички би поступање на регионалном и локалном нивоу требало да буде усклађено са поступањем из Споразума (централни ниво).

¹⁵ Оператери аеродрома – надлежност Министарства грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре

споразума о сарадњи између граничне полиције/полиције и аутобуских или такси превозника је неизбежно и од виталног значаја за борбу против илегалне миграције.

Нормативни оквир

Релевантне правне тековине Европске уније:

- Уредба (ЕУ) број 2016/399 Европског парламента и Савета од 9. марта 2016. године, о Законику Уније о правилима којима се уређује кретање лица преко граница - Законик о шенгенским границама;
- Уредба (ЕЗ) број 1931/2006 Европског парламента и Савета од 20. децембра 2006. године, о утврђивању правила о локалном пограничном саобраћају на спољним копненим границама држава чланица и о измени одредаба Шенгенске конвенције;
- Уредба (ЕУ) број 265/2010 Европског парламента и Савета од 25. марта 2010. године, о измени Конвенције о спровођењу Шенгенског споразума и Уредбе (ЕЗ) број 562/2006 у вези са кретањем особа са визом за дуготрајни боравак;
- Уредба Савета (ЕЗ) број 333/2002 од 18. фебруара 2002. године о јединственом облику образаца за уношење визе коју државе чланице издају носиоцима путних исправа које држава чланица која саставља образац не признаје;
- Уредба (ЕУ) 2016/1953 Европског парламента и Савета од 26. октобра 2016. године о успостављању европске путне исправе за враћање држављана трећих држава са незаконитим боравком и стављању ван снаге Препоруке Савета од 30. новембра 1994. године;
- Сprovedбена Уредба комисије (ЕУ) 2021/581 од 9. априла 2021. године о сликама стања Европског система за надзор граница – *EUROSUR*;
- Уредба Европске уније број 603/2013 Европског парламента и Савета од 26. јуна 2013. године о успостављању *EURODAC* за упоређивање отисака прстију за правилну примену Уредбе (ЕУ) број 604/2013 о утврђивању критеријума и механизма за одређивање надлежне државе чланице за разматрање захтева за међународну заштиту који је једној од држава поднео држављанин треће земље или лице без држављанства и о захтевима за упоређивање са подацима *EURODAC* од стране надлежних органа за спровођење закона држава чланица и Европола у циљу спровођења закона и измени Уредбе број 1077/2011 о оснивању Европске агенције за оперативно управљање ИТ системима великих размера у области слободе, безбедности и правде;
- Уредба (ЕУ) број 2018/1726 Европског парламента и Савета од 14. новембра 2018. године о Агенцији Европске уније за оперативно управљање ИТ системима великих размера у области слободе, безбедности и правде (*eu-LISA*), и измени Уредбе (ЕЗ) број 1987/2006 и Одлуке Савета 2007/533/ПУП и стављању ван снаге Уредбе (ЕУ) број 1077/2011;
- Уредба (ЕЗ) број 767/2008 Европског парламента и Савета од 9. јула 2008. године, о визном информационом систему (ВИС) и размени података међу државама чланицама о визама за краткотрајни боравак (Уредба о Визном информационом систему);
- Уредба (ЕУ) 2017/2226 Европског парламента и Савета од 30. новембра 2017. године о успостављању система уласка/изласка (ЕЕС) за регистрацију података о уласку и изласку и података о одбијању уласка за држављане трећих држава који прелазе

- спољне границе држава чланица и одређивању услова за приступ ЕЕС - у за потребе извршавања законодавства о измени Конвенције о спровођењу Шенгенског споразума и Уредби (ЕЗ) број 767/2008 и (ЕУ) број 1077/2011
- Уредба (ЕУ) 2017/2225 Европског парламента и Савета од 30. новембра 2017. године о измени Уредбе (ЕУ) 2016/399 у вези са коришћењем система уласка/изласка;
 - Одлука Комисије (ЕУ) 2019/329 од 25. фебруара 2019. године о утврђивању спецификације за квалитет, резолуцију и употребу отисака прстију и приказ лица за биометријску проверу и идентификацију у систему уласка/изласка – *ЕЕС*;
 - Уредба (ЕУ) број 2016/399 Европског парламента и Савета од 09. марта 2016. године о Законику Европке уније о правилима којима се уређује кретање лица преко граница;
 - Уредба (ЕУ) 2019/816 Европског парламента и Савета од 17. априла 2019. године о успостављању централизованих система за утврђивање држава чланица које имају податке о осуђујућим пресудама против држављана трећих држава и особа без држављанства (систем *ECRIS-TCN*) за допуну Европског информационог система казнене евиденције и измени Уредбе (ЕУ) број 2018/1726;
 - Уредба број 444/2009 Европског парламента и Савета од 28. маја 2009. године о измени Уредбе Савета (ЕЗ) број 2252/2004 о стандардима за безбедна обележја и биометријске податке у пасошима и путним исправама које издају државе чланице
 - Директива 2004/82/ЕЗ од 29. априла 2004. године, о обавезама авио-превозника да преносе податке о путницима;
 - Одлука Извршног одбора од 21. новембра 1994. године о набавци заједничких улазних и излазних печата - *SCH/Com-ex (94)16 rev*;
 - Уредба (ЕУ) број 604/2013, од 26. јуна 2013. године, о критеријумима и механизмима за одређивање државе чланице одговорне за испитивање захтева за међународну заштиту који је у једној од држава чланица поднео држављанин треће земље или лице без држављанства и
 - Уредба (ЕУ) 2019/1896 Европског парламента и Савета од 13. новембра 2019. године о европској граничној и обалској стражи и стављању ван снаге Уредбу (ЕУ) број 1052/2013 и (ЕУ) број 2016/1624.

Република Србија наставиће усаглашавање нормативног оквира са правним тековинама Европске уније. На основу члана 7. Шенгенског протокола, а за потребе преговора за пријем у чланство Европске уније, шенгенска правна тековина и даље мере које доносе институције из њеног делокруга сматра се правном тековином коју морају у потпуности прихватити све државе кандидати за пријем у Европску унију.

Нормативни оквир у области граничне контроле Републике Србије биће потпуно усаглашен са шенгенском правним тековинама пре приступања шенгенском простору, након неопходних измена и допуна Закона о граничној контроли, Закона о странцима и других правних аката. Одредбе Закона о граничној контроли биће усаглашене применом постепеног/фазног приступа.

Поједини делови шенгенских правних тековина ће важити пре пријема у чланство Европске уније и доношења одлуке Савета Европске уније, након провере у процесу шенгенске евалуације, да ли су неопходни услови за примену свих релевантних делова шенгенских правних тековина испуњени у Републици Србији.

Након што се Република Србија придружи шенгенском простору, шенгенске правне тековине ће у великој мери бити примењене. Према одредбама Шенгенског споразума, укидају се провере на унутрашњим границама. С тим у вези, одредбе које се односе на одсуство граничне контроле на будућим унутрашњим границама биће предвиђене националним законодавством.

Одредбе Закона о граничној контроли, као и Закона о путним исправама и подзаконских аката који се односе на путне исправе, оверу путних исправа, спецификације печата за оверу путних исправа, прву и другу линију контроле, надзор између граничних прелаза, посебна правила за одређене категорије лица, олакшане граничне провере, подношења захтева за издавање виза, одбијање уласка на територију Републике Србије морају се ускладити са одредбама закона Европске уније и Шенгена

Одредбе Директиве 2004/82/ЕЗ о обавезама авио-превозника да преносе податке о путницима пренете су у Закон о граничној контроли, којим је прописана обавеза авио-превозника да – до краја пријаве на лет, на захтев граничне полиције – морају да пруже потпуне и тачне податке о путницима. Штавише, одредбе Закона о странцима предвиђају казне за превознике који на гранични прелаз довозе путнике који не испуњавају услове за улазак у Републику Србију., док о одредбе Закона о странцима које се односе на дефиницију стране путне исправе треба да буду усклађене са европским и шенгенским правним тековинама.

Закон о путним исправама, Правилник о путним исправама и Правилник о обрасцима пасоша, дипломатског пасоша и службеног пасоша је потребно ускладити са најважнијим прописима Европске уније, а који регулишу област безбедности путних докуменатам односно са Уредбом (број 444/2009 Европског парламента и Савета од 28 маја 2009. године о измени Уредбе Савета број 2252/2004 о стандардима за безбедна обележја и биометријске податке у пасошима и путним исправама које издају државе чланице

Најважнији правни акти у области управљања границом су следећи:

- Закон о граничној контроли;
- Закон о странцима;
- Закон о полицији и
- Закон о азилу и привременој заштити;

Подзаконски акти

На основу Закона о граничној контроли усвојени су следећи подзаконски акти:

Правилници:

- Правилник о облику, садржини и начину постављања посебних ознака, табли и сигнализације за означавање близине државне границе, граничног прелаза, радног времена граничног прелаза и подручја граничног прелаза;
- Правилник о начину поступања граничне полиције приликом утврђивања и решавања граничног инцидента и повреде државне границе;

- Правилник о изгледу и садржини обрасца и начину најаве и одјаве лова уз граничну линију;
- Правилник о изгледу и садржини обрасца захтева за издавање граничног одобрења, граничног одобрења и начину издавања граничног одобрења;
- Правилник о начину подношења захтева и издавања сагласности за уређење простора уз државну границу;
- Правилник о начину подношења захтева и поступку издавања сагласности за изградњу, постављање објеката, промену њихове намене, као и постављању инсталација, опреме и уређаја на подручју граничног прелаза и давању претходне сагласности за почетак радова на подручју граничног прелаза;
- Правилник о садржају захтева за издавање, начину издавања и одузимања, изгледу и садржају исправа предвиђених Законом о граничној контроли;
- Правилник о начину вршења надзора државне границе и начину издавања, изгледу и садржају аката које полицијски службеници сачињавају приликом обављања послова надзора државне границе;
- Правилник о начину вршења граничних провера и начину издавања, изгледу и садржају аката које полицијски службеници сачињавају приликом обављања послова граничних провера;
- Правилник о садржају, изгледу печата и начину уноса података о преносу оружја и муниције преко државне границе у путну исправу;
- Правилник о садржају и изгледу печата и посебних ознака и начину уноса података о уласку и изласку и о одбијању уласка и изласка, као и о другим подацима од значаја за граничну проверу у путну исправу;
- Правилник о изгледу и садржају потврде о уласку, односно изласку из Републике Србије и посебног листа.

Уредбе:

- Уредба о условима и поступку отварања и затварања граничних прелаза, њиховој категоризацији, радном времену и начину преласка преко државне границе;
- Уредба о условима за одређивање привременог граничног прелаза и
- Уредба о условима које мора да испуњава гранични прелаз у погледу просторија, уређаја, опреме, инфраструктуре, довољног броја запослених и других материјално техничких средстава неопходних за функционисање граничног прелаза .

На основу Закон о азилу и привременој заштити усвојени су следећи подзаконски акти:

Правилници

- Правилник о начину и поступку регистрације и изгледу и садржини потврде о регистрацији странца који је изразио намеру да поднесе захтев за азил;

- Правилник о садржини изгледу образаца исправа које се издају тражиоцу азила и лицу коме је одобрен азил или привремена заштита;
- Правилник о начину вођења и садржини евиденција које води Комесаријат за избеглице и миграције Републике Србије;
- Правилник о здравственим прегледима тражиоца азила приликом пријема у Центар за азил или други објекат за смештај тражилаца азила;
- Правилник о кућном реду у Центру за азил и другом објекту за смештај тражилаца азила;
- Уредба о утврђивању Програма за подршку добровољног повратка странаца за период 2022-2025 и
- Правилник о социјалној помоћи за лица која траже, односно којима је одобрен азил

Уредбе:

- Уредба о изменама и допунама Уредбе о мерилима за утврђивање приоритета за смештај лица којима је признато право на уточиште или додељена супсидијарна заштита и условима коришћења стамбеног простора за привремени смештај;
- Уредба о изменама и допунама Уредбе о начину укључивања у друштвени, културни и привредни живот лица којима је признато право на уточиште.

Остала правни акти и документа јавних политика релевантни за поступање и рад граничне полиције:

- Стратегија интегрисаног управљања границом Републике Србије и Акциони план за спровођење Стратегије интегрисаног управљања границом Републике Србије;
- Стратегија реформе јавне управе у Републици Србији, за период 2021–2030;
- Акциони план за спровођење Стратегије реформе јавне управе у Републици Србији, за период 2021-2025;
- Стратегија развоја Министарства унутрашњих послова за период 2018–2023;
- Уредба о стручном оспособљавању и усавршавању у Министарству унутрашњих послова;
- Уредба о каријерном развоју полицијских службеника;
- Анализа ризика у Управи граничне полиције;
- Анализа ризика у Управи граничне полиције - *локални ниво*;
- Предложени опциони образац заснован на *CIRAM 2.0* за анализу ризика на локалном нивоу;
- Меморандум о сарадњи у области интегрисаног управљања границом;
- Протокол о размени података и информација између служби укључених у систем интегрисаног управљања границом;
- Одлука о образовању Радне групе за израду заједничке анализе ризика и
- Анализа ризика служби укључених у систем интегрисаног управљања границом.

Институционални оквир

Министарство унутрашњих послова – Дирекција полиције – Управа граничне полиције

Управа граничне полиције обавља послове контроле државне границе, послове у вези са кретањем и боравком странаца, послове азила, послове повратка странаца, сузбијања прекограничног криминала и ирегуларних миграција у складу са успостављеним системом анализе ризика. Исто тако, Управа граничне полиције обавља послове у вези сузбијања кријумчарења опојних дрога, оружја, забрањених супстанци, роба чији је промет ограничен или контролисан, сузбија коришћење лажних и фалсификованих путних исправа. Управа граничне полиције, у складу са законом о полицији и на основу међународних уговора, обавља послове међународне сарадње; учествује у припреми прописа, анализа, извештаја и информација за надлежне органе Републике и друге органе и организације.

Управа граничне полиције, на основу анализе ризика предузима мере контроле путника и превозних средстава на граничним прелазима и обезбеђује државну границу у циљу: спречавања недозвољеног прелажења државне границе, уношења на територију Републике Србије минско-експлозивних средстава, оружја, наркотика, откривања фалсификованих путних исправа, као и подизања нивоа безбедности на међународном пловном путу на рекама Дунав, Тиса и Сава.

Концепт организације Управе граничне полиције усклађује се са оперативним потребама и најбољом праксом у државама Европске уније.

Структура Управе граничне полиције подељена је на 3 нивоа: централни, регионални и локални ниво. На централном нивоу, налази се седиште Управе граничне полиције, као главног органа управљања, док на регионалном нивоу постоји 8 регионалних центара, а на локалном нивоу постоји 40 станица граничне полиције. Такође, на централном нивоу постоји 10 јединица које су одговорне за организацију и координацију граничне контроле, као и за логистичку подршку:

- Служба за границу;
- Служба за странце;
- Одељење за професионалне стандарде и полицијске вештине;
- Одељење за оперативну подршку и опремање;
- Јединица за спровођење компензаторних мера;
- Одељење за сузбијање прекограничног криминала;
- Одељење за послове прекограничне сарадње и оперативне послове;
- Оперативни центар и
- Канцеларија за азил.

Управа граничне полиције, у седишту осигурава свакодневну радну повезаност и пуну координацију са свим организационим јединицама Министарства унутрашњих послова укљученим у интегрисано управљање границом, ужим организационим јединицама на регионалном и локалном нивоу као и другим државним органима и институцијама. На регионалном нивоу постоји 8 регионалних центара Управе граничне полиције и то:

- по један на граници са сваком суседном државом и
- један за унутрашње граничне прелазе.

Регионални центри имају стандардизовану структуру, чије унутрашње организационе јединице обављају специфичне задатке везане за граничну контролу и пружају оперативну подршку организационим јединицама на локалном нивоу (станице граничне полиције). Број станица граничне полиције у једном Регионалном центру граничне полиције креће се у распону од 2 до 7, у зависности од дужине границе и других чињеница везаних за укупну ситуацију на граници (*миграциони ток, саобраћај, карактеристике границе итд.*). На локалном нивоу, станице граничне полиције имају стандардизовану структуру коју чине командир, заменик командира, помоћник командира, шеф смене и/или вође смене (*број шефова смена и/или вођа смена зависи од броја смена, обично имају 5 смена*), као и потребан број полицијских службеника. Величина Станице граничне полиције и број полицијских службеника такође зависи и од броја граничних прелаза у додељеној зони одговорности и дужине границе која се обезбеђује. Станице граничне полиције врше свакодневне граничне провере и надзор границе. Од 2019. године, активност граничне контроле и надзора границе су спојене и обавља их иста Станица граничне полиције у зависности од задатака који су јој додељени. Пре 2019. године, активности граничне провере и надзора границе су обављале засебно различите станице граничне полиције. На основу Закона о полицији, у случају масовног поремећаја или критичне ситуације на одређеним деловима државне границе, службеници граничне полиције, као и службеници других органа за спровођење закона, могу на одређено време бити ангажовани са уобичајене локације на различита подручја у Републици Србији.

Министарство финансија – Управа царина

Управа царина је орган управе у саставу Министарства финансија задужен за заштиту економских, фискалних и финансијских интереса Републике Србије, заштите од незаконите и илегалне трговине, безбедности и заштите људи и животне средине, олакшавање међународне трговине. Послови царинског надзора и контроле уређени су Царинским законом Републике Србије и Законом о царинској служби. .

Своје послове и задатке Управа царина обавља преко централе и 15 подручних јединица – царинарница, у оквиру којих су, као уже унутрашње јединице, организоване царинске испоставе и царински реферати, које представљају локални ниво.

Контролне активности на централном нивоу спроводи Сектор за контролу примене царинских прописа, у чијем саставу послове контрола извршавају службеници следећих одељења:

- Одељење за анализу и управљање ризиком;
- Одељење за сузбијање кријумчарења;
- Одељење за царинске истраге;
- Одељење за обавештајне послове;
- Одељење за заштиту права интелектуалне својине;
- Одсек командни центар и

- Одсек за царинску контролу уз употребу службених паса;

Граничне царинске испоставе и реферати спроводе превентивне контроле, као и мере наложене са централног и регионалног нивоа.

Царински службеници су, између осталог, овлашћени да носе оружје и муницију, заустављају возила, улазе у превозна средства, врше преглед и претрес било ког дела возила, улазе у пословне просторије, као и да прегледају те просторије, робе и документацију, узму узорак, утврде идентитет особе тражећи од особе на увид пасош или неки други идентификациони документ, привремено задрже лице, претресу лице у складу са правилима, привремено задрже робу или превозно средство. Царински службеници могу да предузму и све друге радње у циљу спровођења царинског поступка и контроле правилне примене царинских прописа. Ова овлашћења регулисана су Законом о царинској служби.

Мере царинске контроле су: преглед робе, узимање узорака, провера података наведених у декларацији, као и проверу веродостојности докумената, преглед рачуна и других евиденција привредних субјеката, преглед превозних средстава, путничког пртљага и друге робе коју лица носе са собом или на себи, као и спровођење службених испитивања и других сличних радњи.

Када други надлежни органи, над истом робом спроводе контролу, царински орган ће, у сарадњи са тим органима, настојати да се та контрола врши, где год је то могуће, у исто време и на истом месту као и царинска контрола („јединствени шалтер“), уз координисану улогу царинског органа. У циљу смањења ризика и борбе против превара Управа царина и други органи одговорни за контролу границе, размењују релевантне податке из делокруга својих надлежности.

Министарство пољопривреде, шумарства и водопривреде *Управа за ветерину и Управа за заштиту биља*

Министарство пољопривреде, шумарства и водопривреде, обавља послове из свог делокруга, а који се односе на контролу пошиљака приликом увоза и провоза, преко својих организационих јединица и то:

- Управе за ветерину и
- Управе за заштиту биља.

Управа за ветерину обавља послове који се односе на инспекцијски надзор у ветеринарској области на одређеним граничним прелазима кроз ветеринарско санитарну контролу пошиљака, увоз и провоз животиња, хране животињског порекла, производа животињског порекла, споредних производа животињског порекла, репродуктивног материјала, хране за животиње, пошиљака мешовите хране која у свом саставу садржи производе животињског порекла, дијагностичких препарата и других производа који садрже елементе животињског порекла а којима се може пренети заразна болест животиња преко државне границе на граничном прелазу за друмски, железнички, речни или ваздушни саобраћај.

Ветеринарско санитарна контрола обухвата контролу безбедности и квалитета производа, хране и споредних производа животињског порекла, контролу услова транспорта животиња, хране, производа и споредних производа животињског порекла, контролу међународних ветеринарских потврда о здравственом стању пошиљки, узимање узорака пошиљки производа животињског порекла, хране животињског порекла, споредних производа животињског порекла и хране за животиње ради испитивања безбедности и квалитативне исправности, издавање налога за преглед пошиљака при увозу надлежном ветеринарском инспектору у местима царињења-царинским магацинима или слободним зонама уколико није могуће извршити комплетан преглед на граничном прелазу, контролу угрожених и заштићених врста дивље фауне у међународном промету. Управа за ветерину, поред наведеног, обавља и друге послове из ове области. Активности Управе за ветерину одвијају се на 17 граничних прелаза.

Управа за заштиту биља обавља послове који се односе на инспекцијски надзор у фитосанитарној области на граничним прелазима и местима царињења и то: контролу здравља биља и биљних производа при увозу и провозу са претоваром, контролу средстава за заштиту и исхрану биља и оплемењивача земљишта при увозу и провозу са претоваром, контролу безбедности хране и хране за животиње биљног и мешовитог порекла при увозу, контролу присуства ГМО, контролу нивоа радиоактивне контаминације код биља и средстава за исхрану биља и оплемењивача земљишта, а све у циљу спречавања уноса производа који нису безбедни за исхрану људи односно, нису у складу са Законом о безбедности хране и спречавања уноса штетних организама који нису присутни у Републици Србији и који би могли нанети велике штете нашој пољопривредној производњи. Активност Управе за заштиту биља се одвија на 21 граничном прелазу, на 3 поште царињења и у 11 места царињења.

Остали органи

Поред горе наведених носилаца активности у спровођењу интегрисаног управљања границом учествују и други државни органи у оквиру својих надлежности:

- Министарство спољних послова;
- Министарство грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре;
- Министарство финансија;
- Министарство унутрашње и спољне трговине;
- Републичка дирекција за имовину Републике Србије и
- Комесаријат за избеглице и миграције

Инфраструктура

Надзор границе

Надзор државне границе обавља се између граничних прелаза и на граничним прелазима ван утврђеног радног времена у циљу сузбијања прекограничног криминала, спречавања незаконитих прелазака државне границе и заштите њене неповредивости, као и обављања других послова одређених законом. Приликом обављања послова надзора државне границе полицијски службеници користе техничка средства и специјализоване уређаје. Обављање задатака и планирање мера у надзору државне границе засновано је на анализи ризика. Надзор државне границе је суштински елемент граничне контроле и значајан сегмент рада граничне полиције и других институција. Надзор државне границе у Републици Србији спроводи се на копну, рекама, језерима и каналима. Јачање капацитета и управљања по питању надзора државне границе и борбе против прекограничног криминала су од кључног значаја за безбедност границе.

За надзор границе користе се:

- патролни чамци;
- целелин (*тактички Eurostat систем*);
- пешачке патроле (*са и без службених паса*);
- мобилни систем за надзор државне границе (*возила са термовизијским камерама*);
- патролна возила;
- уређаји за дневно и ноћно осматрање;
- дронови и
- АТВ возила.

Основна сврха надзора границе је спречавање неовлашћеног преласка границе, борба против прекограничног криминала и предузимање мера против лица која су прешла границу на незаконит начин. Како би се надзор државне границе вршио на одговарајући начин, гранична линија мора бити јасно означена, а у непосредној близини границе се не могу обављати никакве друге активности. Земљиште, са јасно дефинисаним подручјем уз граничну линију, мора се користити искључиво за потребе граничне контроле (инсталације, системи надзора, патролирање итд.). Зелена граница Републике Србије није под непрекидним видео надзором. Не постоји доступна стационарна опрема за надзор.

Границу генерално надгледају само патроле. Због ограничених људских ресурса, патролне делатности не спроводе се стално у свим станицама граничне полиције. ТЕТРА радио мрежа није у употреби у читавом пограничном подручју због ограничене покривености и специфичности терена, а не постоје други начини шифроване комуникације. Мобилне патроле немају приступ базама података, а полицијски службеници Управе граничне полиције нису довољно опремљени средствима и алатима за проверу путних исправа.

Потребно је развити техничке системе за надзор границе или имплементирати друге мере како би се обезбедио стални надзор и заштита државне границе. Постављање сталне инфраструктуре и обезбеђивање инфраструктуре за коришћење мобилних уређаја и система за надзор границе посебно на комплексном терену, као што је планински, може значајно допринети остваривању увида у стање и евентуална дешавања на терену. Република Србија треба да предузме одговарајуће кораке како би обезбедила капацитете за реаговање у циљу заштите границе. Важно је повећати број полицијских службеника који могу да извршавају све задатке одређене за надзор границе.

Потребно је донети подзаконски акт (креирати систем) у складу са стандардима Европске уније и условима на терену, о томе како ће бити организован надзор државне границе на будућим спољним копненим и речним границама Европске уније (*правни, стратешки, оперативни и тактички аспекти и практична сарадња са суседним трећим земљама*). Способности реаговања у редовним и ванредним ситуацијама на националном, регионалном и локалном нивоу су критични елементи овог система

Имајући у виду да већина држава чланица Европске уније користи службене псе за граничну контролу, у том циљу, у Републици Србији, у оквиру Министарства унутрашњих послова основан је Центар за обуку водича и дресуру службених паса.

Центар за обуку водича и дресуру службених паса основан је у јуну 2022. године у оквиру Центра за полицијску обуку у Сектору за људудсек ресурсе. Центар обучава водиче и псе за извршавање послова и задатака из делокруга рада Министарства унутрашњих послова али нема у свом саставу ”јединицу за оперативно покривање границе. Центар може да пружи стручну помоћ приликом пројектовања К9 јединица и тимова у оквиру Управе граничне полиције

Центар за обуку водича и дресуру службених паса још увек није ”*заживео*” у пуном капацитету. У овом тренутку тешко је проценити када би тај тренутак могао да наступи јер зависи од више фактора а највише од прикупљених донација за изградњу истог. У опису послова наведеног Центра налази се обука водича и паса и у том смислу предузете су активности за обуку инструктора за наведене задатке.

У зависности од специфичности терена на граници, требало би да се користи комплекс различитих система надзора који доприносе обезбеђивању увида у ситуацију на терену. Мобилне детекторе и системе за надзор треба користити на терену који је тешко покрити, са довољним бројем људских ресурса, а који ће допринети обезбеђивању капацитета за ефикасно реаговање на граничне инциденте.

Приликом постављања система надзора границе на граници треба да постоје анализе, процене и утврђени приоритети на унутрашњим/спољним правцима. Развој система стационарног надзора границе треба да буде приоритет на спољној граници/спољним правцима. Граничне контроле на унутрашњим границама се не врше на територији држава чланица шенгенског простора.

Успостављени систем сарадње у виду заједничких патрола, заједничких граничних прелаза, заједничких контакт центара и заједничког трилатералног (Република Србија – Босна и Херцеговина – Црна Гора) центра за сарадњу у Требињу (Босна и Херцеговина) може се сматрати добром праксом за одржавање стабилности у региону и повећање превенције и истрага по питању прекограничног криминала.

Међународне операције попут Операције специјалних мера коју су организовале аустријске, мађарске и српске власти 2021. године како би надокнадиле недостатак особља и техничке опреме сматрају се добрим примером борбе против прекограничних незаконитих активности. Ипак, евидентан је недостатак људских ресурса за надзор границе. Капацитети за надзор границе треба да буде довољан да омогући правовремен одговор на свакодневне ситуације. У процесу планирања потребних ресурса (људских и

техничких) посебно треба имати у виду обавезно постојање могућност да се сви задаци извршавају 24/7. Такође, морају да постоје јасни планови за извођење процеса рада у оквиру надзора границе током периода највећег оптерећења, као и ванредних ситуација

Такође, за постојећа савремена средства за надзор границе (*тј. квадови, беспилотне летелице*) или специјалну опрему (патролни чамци) за надзор границе, присутан је недостатак обучених полицијских службеника, који би специфичне уређаје и друге ресурсе користили за надзор границе 24/7. На пример, у једној станици граничне полиције одговорној за надзор границе на Дунаву, само неколико полицијских службеника је квалификовано за коришћење ове опреме (*тј. 3 управљача чамца по јединици, 4 возача за 2 квада итд.*). Сва специјална опрема мора да буде доступна за употребу 24/7.

Приликом евалуације активности надзора границе утврђено је да постоји недостатак техничке опреме за надзор границе. Развијање оба сагмента, кроз набавку опреме и повећање капацитета људских ресурса за надзор границе (и за друге задатке), требало би да се врши усклађено како би се обезбедило ефикасно функционисање надзора границе и безбедност на границама.

Ипак, треба да постоје барем минимални стандарди за снабдевање опремом за службенике (сузавац, лисице итд.) и јединице (тј. возила, чамци, уређаји за ноћно гледање/термовизијске камере итд.) Исти системски приступ треба применити и за људске ресурсе, који су неопходни за надзор границе (*минимални стандарди*).

На обављање активности надзора границе могу утицати различите неочекиване ситуације (тј. миграциони ток, изливање река итд.). Најчешће је потребно применити додатне мере како би се превазишли инциденти или проблеми. У том смислу треба да постоји план за кризне ситуације који ће имати интегрисан и координиран приступ за превазилажење таквих ситуација.

На свим нивоима треба да постоји нормативни оквир за овакву врсту активности. На националном и регионалном нивоу, све институције треба да имају планове за непредвиђене ситуације. Планови за непредвиђене ситуације морају да буду у складу са анализом ризика у којој је идентификовано које ситуације би се могле десити. Ове планове треба проверавати спровођењем редовних обука/вежби.

Дирекција полиције и Управа граничне полиције би требало да предузму одговарајуће кораке како би се припремили за примену информационалних система Европске уније, као што су *EUROSUR* и *EURODAC* који се односе на ситуациону свест на граници и управљање ирегуларним миграцијама. Као један од првих корака неопходних за ефикасно управљање миграцијама и границом, у оквиру Министарства унутрашњих послова је потребно успоставити Национални координациони центар који ће бити у контакту са са Агенцијом Европске уније за граничну и обалску стражу 24 сата дневно, седам дана у недељи

Граничне провере

Граничне провере у Републици Србији обухватају провере лица и путних исправа, превозних средстава и предмета на граничним прелазима 24/7.

У вези са намераваним преласком државне границе, или непосредно након преласка државне границе, и друге врсте провера лица, добара, услуга, превозних средстава, животиња и биљака које прелазе државну границу, а које су предвиђене законом.

У Републици Србији постоји 104 гранична прелаза, од којих је 78 у функцији. Влада Републике Србије прописује услове и поступке отварања и затварања граничних прелаза, њихову категоризацију, радно време и начин преласка државне границе. Гранични прелази са суседним државама отварају се у складу са међународним споразумом.

Слободно кретање лица је основно право које Европска унија гарантује својим грађанима. Од кључног је значаја успоставити процедуре граничне провере у складу са Законом о шенгенским границама и у потпуности применити права слободног кретања за лица која уживају право слободног кретања према закону Европске уније и правилима за држављане трећих држава као предмета детаљних провера.

Циљ процене на првој линији је профилисање и идентификација путника за даљу проверу која се може обавити на посебној локацији удаљеној од прве линије. Неопходна техничка опрема и људски ресурси за обављање граничних провера на граничним прелазима на обе контролне линије су обавезни. Недовољна опрема и број расположивих службеника могли би да изазову трајну претњу по безбедност граница, што је посебно уочљиво током повећаног промета путника и саобраћајних средстава, а нарочито у време туристичке сезоне и празника и дане викенда.

Како би се постигло добро управљање границом у Републици Србији у смислу систематског вођења оперативне и тактичке анализе ризика, неопходно је ширење знања, профила и упозорења на локални ниво управљања границом. Како ни један систем не може одолети времену и изазовима које оно носи потребно је обезбеђивање сталног праћења развоја како нормативног оквира тако и техничких решења која се мог применити за унапређење постојећих система и остваривања адекватног одговора на изазове у области управљања границом.

Ефикасност граничне контроле зависи **од националне стратегије развоја система инфраструктуре граничне контроле**. Требало би да постоје јасне одговорности оператера, националних надлежних органа у погледу обавеза, захтева за сваку врсту граничних прелаза. Од кључног је значаја да се усвоји **дугорочни стратешки план за развој граничних прелаза**.

Неопходно је изградити захтеве за јединствени гранични прелаз у погледу просторија, инфраструктуре, заједничких стандарда за опреме на граничним прелазима (или упућивања на шенгенске правне тековине), довољног броја материјално-техничких средстава неопходних за функционисање граничног прелаза.

За спровођење ефикасне граничне контроле неопходна је одговарајућа и савремена ИКТ инфраструктура, техничка опрема и решења, која стално треба унапређивати и усклађивати у складу са развојем и унапређењима која се спроводе на нивоу Европске уније.

Инфраструктура и опрема на граничним прелазима у Републици Србији тренутно не испуњавају у потпуности захтеве европских и шенгенских правних тековина, као што су надзор на огради територије граничних прелаза, просторије за аутобуске путнике, кабине, линије, путокази итд. Потребно је да постоје одвојене траке за граничне провере за лица која уживају право на слободно кретање у складу са правним тековинама Европске уније и за све путнике из трећих држава на граничним прелазима. Не постоје објекти за први пријем/привремени објекти за задржавање миграната, осим Аеродрома Никола Тесла.

Инфраструктура и опрема граничних прелаза на аеродромима није у складу са захтевима европских и шенгенских правних тековина. Не постоји јасно раздвајање спољних/интерних токова путника које се постиже коришћењем инфраструктуре. Сигнализација и ознаке нису у складу са захтевима шенгенских правних тековина. Нема јасне поделе између различитих саобраћајних токова.

Граничне провере на граничним прелазима на реци Дунав морају се обављати као што је описано у европским и шенгенским правним тековинама. Ако постоје други међународноправни акти који се тичу граничних прелаза морају бити усклађени са европским и шенгенским правним тековинама.

Поред омогућавања приступа и провера у односу на садржај националних база података на свим граничним прелазима, у циљу припреме да постане део оперативних система Европске уније, Министарство унутрашњих послова, прати развој у овој области

који се одвија на нивоу Европске уније, разматра опције о променама које могу бити потребне у нормативном, организационом и техничком домену, као и анализу могућих праваца развоја у циљу повезивања на *EUROSUR* мрежу за надзор спољних граница Европске уније и са *EURODAC* системом за евидентирање и проверу лица која траже азил и ирегуларних миграната на основу отисака прстију, као и системима за коришћење информација о путницима које се достављају унапред (*Advance Passenger Information - API*) и коришћење података из евиденције података о путницима¹⁶ (*Passanger Name Record - PNR*) у сврху спречавања, откривања, истраге и кривичног гоњења за кривична дела тероризма и других тешких кривичних дела *API* и *PNR* системом, а које ће авио-превозници унапред пренети надлежним државним органима, информације о путницима које ће превозити али и система за проверу путних и идентификационих докумената и података о возилима кроз Интерполове базе података, новим информационим системима Европске уније чији је развој у току, и то:

- Централизованог система уласка и изласка - *EES* за држављане ван Европске уније који прелазе спољне границе Европске уније ради краткотрајног боравка –*EES* и
- Систем ауторизације Европске уније за посетиоце без визе који путују у Европску унију или шенгенски простор – *ETIAS*.

Одлуком Владе Републике Србије, на седници одржаној дана 12. јуна 2020. године, основано је Координационо тело за припрему успостављања *API/PNR* система у Републици Србији, а Министарство унутрашњих послова образовало је у Управи граничне полиције организациону јединицу по називом Одсек за послове обраде достављених информација о путницима.

Подаци о фалсификованим и лажним путним исправама, као и подаци и информације везани за аутентичне путне исправе исправе треба да буду доступни на граничним прелазима, преко рачунарске мреже укључујући националне изворе и *iFADO* систем за размену информација везаних за фалсификована и лажна идентификациона документа.

У циљу ефикасног приступа *EURODAC* систему као и размене информација о тражиоцима азила и ирегуларним мигрантима у складу са Уредбом Европске уније 603/2013 Европског парламента и Савета од 26. јуна 2013. о успостављању *EURODAC* за упоређивање отисака прстију ради ефикасне примене Уредбе (ЕУ) број 604/2013 о успостављању критеријума и механизма за одређивање државе чланице одговорне за разматрање захтева за међународну заштиту који је у једној од држава чланица поднео држављанин треће државе или лице без држављанства и захтеве за упоређивање са подацима Еуроодак-а од стране органа за спровођење закона држава чланица и Европоча зарад спровођења захтева, којом је измењена Уредба (ЕУ) број 1077/2011 о успостављању Европске агенције за оперативно управљање великим информатичким системима у подручју слободе, безбедности и правде), у оквиру Министарства унутрашњих послова је неопходно формирати нову организациону јединицу која ће бити надлежна за успостављање и примену поменуте Уредбе.

Поред наведеног, неопходно је формирати и нову организациону јединицу која ће бити надлежна за примену Уредбе Савета (ЕЗ) број 604/2013 о увођењу критеријума и механизма за утврђивање државе чланице која је задужена за обраду захтева за

¹⁶ односно евиденција сваког захтева у вези с путовањем путника која садржи информације потребне за обраду и контролу резервација од стране авио-превозника и оних који обављају резервације, за свако путовање резервирано од стране неке особе или у њено име.

међународну заштиту који држављанин треће земље или лице без држављанства преда у једној од држава чланица – (Даблинске Уредбе).

Инфраструктура јавних кључева је витална основа за развој система за проверу електронских исправа за верификацију дигиталних сертификата (јавног кључа) *eMRTD-ja* (биометријских путних исправа) на главној листи и за стварање система за примање *CVCA* сертификата кроз проверу биометријских података. Скенери за исправе морају да имају решење за читавање *RFID*.

Да би се испунили захтеви европских и шенгенских правних тековина, неопходна су и кључна даља стална улагања у инфраструктуру и опремање граничних прелаза на будућим спољним границама. С тим у вези, Републичка дирекција за имовину Републике Србије, већ је предузела позитивне кораке ка модернизацији и одржавању инфраструктуре за граничне контроле на граничним прелазима.

Списак специјализоване опреме за копнени надзор државне границе

- путничко цивилно (неозначено) возило – три возила регионалном центру граничне полиције два по станици граничне полиције - укупно 96;
- путничко цивилно (означено) возило – три возила по регионалном центру граничне полиције два по станици граничне полиције - укупно 96;
- теренско патролно возило са погоном на сва четири точка, са европском куком за вучу, комплетом летњих и зимских гума, уређајима за звучну и светлосну сигнализацију - једно теренско патролно возило за надзор копнене и водене државне границе на 12 километара, као и једно возило по регионалном центру граничне полиције и једно возило по станици граничне полиције - укупно 241;
- комби (8+1) за транспорт полицијских службеника – три возила по регионалном центру граничне полиције - укупно 28;
- специјализовани комби (8+1) за транспорт миграната – три возила по регионалном центру граничне полиције – укупно 28;
- возило за све терене - патролни квад са погоном на сва четири точка, са уграђеном звучном и светлосном сигнализацијом, укључујући обуку возача и неопходну опрему за возаче мотора у складу са Уредбом о униформама – једно возило по станици граничне полиције – укупно 36;
- транспортна приколица за квад – једна приколица по станици граничне полиције – укупно 36;
- компмет од два дрона, са обуком оператера - 1 комплет по регионалном центру граничне полиције – укупно 16 дрона, односно 8 комплета;
- ручна термална камера са могућношћу снимања, фотографисања и ласерског даљинометра – једна камера по патролном возилу и две камере по станици граничне полиције, за потребе пешачких патрола и спровођење оперативних и тактичких активности – укупно 441;
- мобилни систем за видео-надзор – три по регионалном центру граничн полиције – укупно 28;
- камера за тешко проходан терен – 30 комада по регионалном центру граничн полиције – укупно 280;
- двоглед за дневно гледање – један двоглед по возилу (изузев комбија) и два двогледа по станици граничне полиције – укупно 534;
- преносива лампа - *LED* рефлектор - једна по патролном возилу – укупно 369;

- батеријска лампа – две лампе по возилу и тридесет до регионалном центру граничне полиције – укупно 1.248;
- мобилни уређај за проверу лица, возила и исправа у евиденцији Министарства унутрашњих послова - један по патролном возилу, изузев квада - укупно 333;
- мобилни уређај за откривање фалсификованих исправа –један уређај по возилу, изузев комбија - укупно 462;
- знак Стоп – један знак по возилу – укупно 504;
- рефлектујући прслук – 4 комада по возилу – укупно 2.016;
- уређај за заустављање возила у случају нужде – 1 уређај по по патролном возилу – укупно 369;
- заштитни прслук - непробојни прслук - 2 комада по патролном возилу – укупно 738;
- ручна радио-станица – укупно 1.008;

Списак опреме за надзор водене државне границе

- теренско патролно возило са погоном на сва четири точка, са европском куком за вучу, комплетом летњих и зимских гума, уређајима за звучну и светлосну сигнализацију – једно возило по станици граничне полиције и једно по одељењу полиције – укупно 15;
- патролна пловила са уграђеним звучним и светлосним сигнаlima, системом за радио комуникацију, системом за навигацију са организованом обуком за капетане и посаду, и са неопходном опремом, униформама и обућом за рад на води у складу са Уредбом о униформама, за извршавање активности надзора државне границе током читаве године по тешким временским условима и у ноћним условима;
- веће пловило са кабином, дужине до 12 метара, алуминијумски труп, носивост до 10 особа са опремом, са бродским моторима, за употребу на реци Дунав током целе године - 2 по станици граничне полиције и једно по одељењу полиције – укупно 14;
- мање пловило са кабином, дужине до 7 м, алуминијумски труп са плитким газом и централном управљачком конзолном, капацитета до 6 особа са опремом, са обезбеђеном обуком за капетана и посаду, са ванбродским мотором, за употребу на рекама Сава, Дрина и Тиса – два пловила по станици граничне полиције – укупно 14;
- скутер, капацитета до 2 особе са опремом - -укупно 15;
- приколица за транспорт већег пловила – укупно 16;
- приколица за транспорт мањег пловила – укупно 7;
- приколица за скутер – укупно 15;
- опрема, детерџенти и производи за чишћење пловила – укупно 15;
- средство за комуникацију са Речним информационам системом – укупно 43;
- ручна термална камера са функцијом снимања, фотографисања и ласерским даљиномером – укупно 28;
- двоглед за дневно гледање – укупно 28;
- преносива лампа - ЛЕД рефлектор – укупно 28;
- батеријска лампа – укупно 56;

- мобилни уређај који омогућава проверу лица, возила и исправа у евиденцији Министарства унутрашњих послова Републике Србије – укупно 28;
- мобилни уређај за откривање фалсификованих исправа – укупно 28;
- прслук за спасавање (рефлектујући) – укупно 310 и
- униформе и обућа - 1 по члану посаде пловила и скутера - укупно 1.270.

Опрема за граничне провере на првој линији

- печат за оверу путних исправа за свако назначено место граничне провере на првој линији по три печата;
- рачунар за провере базама података граничне контроле за свако назначено место граничне провере на првој линији, један рачунар са монитором који мора да буде опремљен „*филтером за приватност*“ који спречава/отежава неовлашћеним лицима да виде податке приказане на монитору. Рачунар мора да буде повезан на систем за препознавање регистарских таблица за проверу у националним базама података и Шенгенском информационом систему, за велике и средње граничне прелазе. Неопходно је да рачунар за провере у базама података граничне контроле буде опремљен стационарним читачем путних исправа и штампачем;
- читач отисака прстију;
- камера за препознавање личних карактеристика – лица;
- инструмент за проверу исправа, са варијабилним ултраљубичастим светлом, бело плафонско светло, по један уређај за свако место одређено за граничне провере на првој линији;
- лупа са увећањем од најмање 10 пута или мономикроскоп са варијабилним увећавањем - по један уређај за свако место одређено за граничне провере на првој линији;

Опрема за граничне провере на другој линији

- рачунар за провере у базама података граничне контроле за сваки гранични прелаз по један рачунар са монитором који мора да буде опремљен филтером за приватност који спречава/отежава неовлашћеним лицима да виде податке приказане на монитору. Рачунар мора да буде умрежен са системом за проверу у националним базама података и Шенгенском информационом систему. За сваки друмски гранични прелаз, рачунар такође мора да буде умрежен са системом за препознавање регистарских таблица. Неопходно је да рачунар за провере у безсмс података граничне контроле буде опремљен стационарним читачем путних исправа и штампачем;
- читач отисака прстију;
- инструмент за проверу исправа, са варијабилним ултраљубичастим светлом, бело плафонско светло по један уређај (UV лампа) за свако место одређено за граничне провере на другој линији;
- алати за ручну проверу исправа и печата по један комплет за свако место одређено за граничне провере на другој линији;
- консултовање система за испитивање исправа ради провере аутентичности путних исправа По 1 уређај за свако место одређено за граничне провере на другој линији;

- стерео микроскоп са увећањем преко 40 пута по један уређај за свако место одређено за граничне провере на другој линији.
- преносива расвета *LED* рефлектор - по један комплет за свако место одређено за граничне провере на другој линији
- детектор откуцаја срца по један уређај за велике граничне прелазе
- уређај за откривање радиоактивних, експлозивних материјала и наркотика. по 1 уређај за сваки гранични прелаз.
- мобилни читач путних исправа 6 по великом граничном прелазу, затим, три по средњем граничном прелазу и један по малом граничном прелазу;
- опрема / систем за приступ и/или слање у *EURODAC* , национални АФИС, Визни информациони систем и друге релевантне националне базе података за сваку назначену локацију за граничну проверу на другој линији.

МЕТОДОЛОГИЈА ПРОЦЕНЕ ПОТРЕБА ЗА РАДНИМ МЕСТИМА ЗА ГРАНИЧНУ КОНТРОЛУ

Методологију процене потреба за радним местима треба да примени Управа граничне полиције, приликом израчунавања броја радних места за службенике граничне полиције која су потребна како би се обезбедиле адекватне активности граничне контроле у Републици Србији.

Методологија се примењује како би се обезбедиле:

- граничне контроле на граничним прелазима;
- активности надзора државне границе;
- друге активности граничне контроле;

Препоручени број радних места за граничну контролу мора се израчунати узимајући у обзир следеће захтеве:

- захтеве прописане члановима 8, 10, 13, 15, 16. и Анексом VI Законик о шенгенским границама;
- захтеве прописане Препорукама 63, 103–105 Шенгенског каталога Европске уније и најбољим праксама у Одељку 2 Практичног приручника за полицијске службенике граничне полиције.

Број радних места за граничне провере

Број радних места за граничне провере утврђује се према броју граничних прелаза, инфраструктури (броју улазних и излазних линија, првој и другој линији и другим радним местима) и могућности да се обезбеде граничне провере уз минимално и оптимално коришћење радне снаге.

Број радних места за граничне провере у једној смени не сме да буде већи од утврђених норми, узимајући у обзир радно време граничне полиције, густину саобраћаја, опрему и факторе као што су:

- минималан број радних места у једној смени треба размотрити када је густина саобраћаја мала, тако да не прелази 50% пројектованог броја;
- ако не постоје индикације о могућем повећању густине саобраћаја у блиској будућности.;
- оптималан број радних места у једној смени треба размотрити када је густина саобраћаја велика и треба да буде једнак пројектованом броју или уз минимална одступања од пројектованог броја;
- оптималан број радних места у једној смени треба размотрити у истим условима као и за минималан број када се спроводе додатне мере граничне контроле;
- најмање једно радно место треба да буде размотрено за водича службеног пса током једне смене;
- радна места водича службених паса не смеју се рачунати у минималан или оптималан број радних места у једној смени.

На даље:

- На друмским граничном прелазу у једној смени треба да постоје два радна места за граничне провере на првој линији и једно радно место за граничне провере на другој линији;
- На ваздушним граничном прелазу, у једној смени треба да постоји једно радно место за граничне провере на првој линији за сваку линију (радно место) и једно радно место за граничне провере на другој линији;
- На железничким граничном прелазу, у једној смени треба да постоје најмање два радна места за граничне провере на првој линији. Додатна радна места могу се одредити у складу са густином саобраћаја
- Ако је локација граничног прелаза иста као и локација станице граничне полиције, број радних места за шефа смене станице граничне полиције, дежурног службеника и/или службеника за видео-надзор (помоћник дежурног службеника) не треба рачунати;
- Ако радно место за граничну проверу на другој линији није успостављено, граничне провере на другој линији врши сменовођа ГП или службеник са прве линије са посебним знањима и вештинама у области провера на другој линији;
- Радно место помоћника дежурног службеника на ГП успоставља се ако постоји најмање 5 подређених службеника по смени. Исто правило се примењује за помоћника дежурног службеника станице граничне полиције и
- Ако ГП ради 12 сати у току дана, број радних места се може смањити на 50%.

Број радних места у станицама граничне полиције

Број радних места у станицама граничне полиције одређује се према дужини сегмента границе додељеног станици граничне полиције, статистичким подацима о граничним прекршајима, имплементираном модерном систему и опреми за надзор границе.

Фактори који опредељују адекватан број радних места у оквиру станица граничне полиције:

- дужина границе за једног службеника током смене не сме да буде већа од 6 км без примене модерног система надзора границе;
- дужина границе за једног службеника током смене не сме да буде већа од 3–4 км, ако се граница протеже преко захтевног терена без примене модерног система надзора границе;
- дужина границе за једног службеника током смене не сме да буде већа од 10 км уз примену модерног система надзора границе;
- најмање две групе/ два тима за надзор границе треба да буду размотрена током једне смене;
- најмање једно радно место за оператера видео-надзора током смене ако се примењује модеран систем надзора границе;
- ако статистички подаци о кривичним делима и прекршајима на граници за период од 1–3 године показују већи број таквих дела и пројекција на основу анализе ризика предвиђа повећање, укупан број радних места током једне смене може се повећати за до 10%;
- ако је број илегалних миграната током периода од 1–3 године висок и пројекција на основу анализе ризика предвиђа повећање, укупан број радних места током једне смене може се повећати за до 10%.;
- број моторних чамаца намењених за надзор границе на рекама и језерима. Један возач моторног чамца по смени за управљање једним моторним чамцем;
- радна места возача моторног чамца не смеју се рачунати у минималан или оптималан број радних места у једној смени;
- једно радно место помоћника команданта утврђује се за најмање 50 службеника у станици граничне полиције.

Број радних места за друге активности граничне контроле

Број радних места за друге активности граничне контроле (граница, контролна организација, превенција и контрола илегалних миграција, прикупљање обавештајних података о кривичним делима, спровођење истраге пре суђења итд.) утврђује се у складу са следећим факторима:

- статистичким подацима о кривичним делима на граници за период од 1–3 године и пројекцијама на основу анализе ризика;
- подаци о анализи ризика и факторима који се тичу тока илегалних миграција на уласку у и изласку из земље.

Најмање једна група за контролу и превенцију илегалних миграција треба да буде размотрена током једне смене на регионалном нивоу.

Прорачун и промена броја радних места

Радна места водича службеног пса и возача моторног чамца не смеју се рачунати у број радних места службеника за надзор границе у једној смени.

Потреба за радним местима треба да буде изражена на нивоу Управе граничне полиције од стране станице граничне полиције и јединица са регионалног нивоа, у складу са Методологијом и ситуацијом на граници.

Израчунавање броја радних места код рада у сменама мора да узима у обзир периода током којих службеници не могу да извршавају своје дужности због празника, боловања, пословних путовања, обука итд. Због ових околности, број радних места може се повећати за до 10%.

Минимални и максимални број радних места за граничну контролу у Републици Србији

Минималан број радних места за граничну контролу је 5.808, а максималан – 6.389.

Критеријуми и норме за евалуацију потреба за радним местима

Бр.	Назив радног места и кључне функције	Критеријуми за евалуацију потреба за радним местима	Норме радних места	Напомене**
Станица граничне полиције				
1.	командир Управља активностима СГП (организује и координира активности СГП и граничара, планира мере за обезбеђивање граничне контроле)	биће отворено једно радно место у СГП	1 по станици граничне полиције	
2.	заменик командира У одсуству командира СГП, управља радом СГП и одговоран је за организацију и функционисање СГП	биће отворено једно радно место у СГП	1 по станици граничне полиције	
3.	помоћник командира Стара се за униформисане праксе и помаже команданту СГП у извршавању задатака и дужности које се тичу јавног	биће отворено најмање једно радно место у СГП. број радних места директно зависи од броја службеника у СГП. Биће отворено једно радно место на 50	1 по станици граничне полиције	

Бр.	Назив радног места и кључне функције	Критеријуми за евалуацију потреба за радним местима	Норме радних места	Напомене**
	мира и реда, контрола преусмеравања/превенције, дужност 24/7, гранична контрола и надзор границе.	службеника.		
4.	<p style="text-align: center;">шеф смене</p> <p>Извршава дужности вишег службеника у Станици граничне полиције</p>	рад у сменама.	1 по станици граничне полиције	
5.	<p style="text-align: center;">шеф смене на граничном прелазу</p> <p>извршава дужности вишег службеника на граничном прелазу</p>	<p>радно место се успоставља ако постоји најмање 5 подређених службеника по смени.</p> <p>рад у сменама.</p>	1 по граничном прелазу	
6.	<p style="text-align: center;">дежурни службеник</p> <p>У складу са смерницама шеф смене усмерава и координира рад полицијских службеника</p>	Рад у сменама.	1 по станици граничне полиције	
7.	<p style="text-align: center;">помоћни дежурни службеници</p> <p>Помаже дежурном службенику на граничном и у складу са смерницама шефа смене усмерава и координира рад полицијских службеника, такође врши видео-надзор</p>	<p>Радно место се успоставља ако постоји најмање 5 подређених службеника по смени и/или систем за видео-надзор.</p> <p>Рад у сменама.</p>	1 по станици граничне полиције	

Бр.	Назив радног места и кључне функције	Критеријуми за евалуацију потреба за радним местима	Норме радних места	Напомене**
8.	<p>дежурни службеник граничне полиције</p> <p>У складу са смерницама шефа смене, усмерава и координира рад полицијских службеника</p>	Рад у сменама.	1 по граничном прелазу	
9.	<p>помоћни дежурни службеници граничне полиције</p> <p>Помаже дежурном службенику на граничном прелазу и у складу са смерницама сменовође усмерава и координира рад полицијских службеника</p>	Радна места се успостављају ако постоји најмање 5 подређених службеника по смени и/или систем за видео-надзор. Рад у сменама.	1 по граничном прелазу	
10.	<p>Полицијски службеник граничне полиције</p> <p>Спроводи функције оператера видео-надзора</p>	Радно место се успоставља ако је инсталиран стационарни систем надзора границе са радном позицијом оператера у оперативном простору СГП. Потреба за радним местима директно зависи од броја радних позиција инсталираних за оператере, структуре система за надзор границе и обима активности. Рад у сменама.	х* по станици граничне полиције	<i>Стандардне норме не могу да се примене на одређена радна места јер потреба за таквим радним местима зависи директно од фактора који су утврђени Методологијом</i>
11.	<p>Полицијски службеник граничне полиције - водич службеног пса</p> <p>спроводи активности када је неопходно користити службене псе и свакодневно брине, обучава и адекватно користи пса</p>	Рад у сменама. Биће отворено најмање једно радно место по смени у СГП.	1 по станици граничне полиције	

Бр.	Назив радног места и кључне функције	Критеријуми за евалуацију потреба за радним местима	Норме радних места	Напомене**
	трагача			
12.	<p>Полицијски службеник граничне полиције који возе моторне чамце</p> <p>управља моторним чамцем и врши преглед моторних чамаца и стара се о њиховој исправности.</p>	<p>Радно место ће бити формирано само у СГП у којој постоје моторни чамци. Рад у сменама. Биће отворено најмање једно радно место по смени за сваки доступни моторни чамац.</p>	1 по станици граничне полиције	<p><i>Стандардне норме не могу да се примене на одређена радна места јер потреба за таквим радним местима зависи директно од фактора који су утврђени Методологијом</i></p>
13.	<p>полицијски службеник граничне полиције</p> <p>спроводи граничних провера</p>	<p>За граничне провере на првој линији у једној смени треба да постоје два радна места за сваку линију. Укупан број радних места директно зависи од броја улазних/излазних линија. Рад у сменама.</p>	х* по граничном прелазу	<p><i>Стандардне норме не могу да се примене на одређена радна места јер потреба за таквим радним местима зависи директно од фактора који су утврђени Методологијом</i></p>
14.	<p>полицијски службеник граничне полиције</p> <p>спровођење граничне контроле на другој линији на граничним прелазима</p>	<p>Рад у сменама. Биће отворено најмање једно радно место по смени на ГП.</p>	1 по ГП	
15.	<p>полицијски службеник граничне полиције</p> <p>спровођење надзора границе</p>	<p>Рад у сменама.</p>	х* по станици граничне полиције	<p><i>Стандардне норме не могу да се примене на одређена радна места јер потреба за таквим радним местима зависи директно од фактора</i></p>

Бр.	Назив радног места и кључне функције	Критеријуми за евалуацију потреба за радним местима	Норме радних места	Напомене**
				<i>који су утврђени Методологијом</i>

** Објашњења и појашњења дата су у Методологији

ЦИЉ 1

Обезбеђивање ефикасног надзора спољних граница на основу ситуационе слике и употребе савремене техничке опреме

МЕРА 1	ОПШТИ РЕЗУЛТАТ
Унапређивање нормативног оквира за надзор спољне границе и његово усклађивање са шенгенским правним тековинама	<ul style="list-style-type: none"> - Нормативни оквир Републике Србије усклађен са правним тековинама Европске уније и шенгенским правним тековинама - Усвојен Закон о изменама и допунама Закона о граничној контроли - Усвојен Закон о изменама и допунама Закона о путним исправама - Дефинисана политика и плански оквир Републике Србије

Број	АКТИВНОСТИ	НАДЛЕНИ ОРГАН	РОК	ПОТРЕБНА СРЕДСТВА / ИЗВОР ФИНАНСИРАЊА	ПОКАЗАТЕЉ РЕЗУЛТАТА	СТАТУС СПРОВОЂЕЊА
1.1.1.1	<p>Израдити Нацрт Закона о измена и допунама Закона о граничној контроли, у циљу дефинисања одредби које се односе на надзор границе између граничних прелаза, појас уз граничну линију, као и анализу ризика.</p> <p>Напомена: дефинисано у оквиру Акционог плана за спровођење Стратегије интегрисаног управљања границом</p>	<p>Министарство унутрашњих послова Дирекција полиције Управа граничне полиције</p> <p>Секретаријат</p>	IV квартал 2024. године	<p>Нема трошкова за период 2023-2025 - редовне активности постојећих запослених</p> <p>Напомена: процена вредности инвестиције биће накнадно одређена</p>	Израђен Нацрт Закон о измена и допуна Закона о граничној контроли	
1.1.1.2	<p>Усвојити Закон о изменама и допунама Закона о граничној контроли у циљу дефинисања одредби које се односе на надзор границе између граничних прелаза, појас уз граничну линију, као и анализу ризика</p> <p>Напомена: дефинисано у оквиру Акционог плана за спровођење Стратегије интегрисаног управљања границом</p>	<p>Народна скупштина Републике Србије</p>	I квартал 2025. године	<p>Нема трошкова за период 2023-2025 - редовне активности постојећих запослених</p> <p>Напомена: процена вредности инвестиције биће накнадно одређена</p>	Усвојен Закон о измена и допуна Закона о граничној контроли	

1.1.1.3	Израдити Инструкцију о организацији система надзора државне границе и капацитетима за реаговање, у складу са Законом о изменама и допунама Закона о граничној контроли	Министарство унутрашњих послова Дирекција полиције Управа граничне полиције Сектор за логистику Секретаријат	IV квартал 2025. године	<u>Нема трошкова за период 2023-2025</u> - редовне активности постојећих запослених Напомена: процена финансијских ефеката спровођења документа биће представљена у оквиру истог	Израђена Инструкција о организацији система надзора државне границе и капацитетима за реаговање, у складу са Законом о изменама и допунама Закона о граничној контроли	
1.1.1.4	Усвојити Закон о изменама и допунама Закона о путним исправама, у складу са Уредбом број 444/2009 Европског парламента и Савета од 28. маја 2009. године, о измени Уредбе Савета (ЕЗ) број 2252/2004 о стандардима за безбедна обележја и биометријске податке у пасошима и путним исправама које издају државе чланице.	Министарство унутрашњих послова	IV квартал 2025. године	<u>Нема трошкова за период 2023-2025</u> - редовне активности постојећих запослених	Закон и путним исправама усаглашен са најважнијим прописима Европске уније, а који регулишу област безбедности путних докумената	
1.1.1.5	Изменити подзаконска акта која произилазе из Закона о путним исправама, у складу са правним тековинама	Министарство унутрашњих послова Дирекција полиције	II квартал 2026. године	<u>Нема трошкова за период 2023-2025</u> - редовне активности	Измењен Правилник о путним исправама Измењен	

Европске уније Веза – претходна активност	Управа за управне послове Секретаријат		<i>постојећих запослених</i> Напомена: <i>Процена вредности инвестиције биће накнадно одређена</i>	Правилник о обрасцима пасоша, дипломатског пасоша и службеног пасоша	
--	---	--	---	--	--

МЕРА 2		ОПШТИ РЕЗУЛТАТ				
Успостављен систем за превазилажење кризних ситуација при спровођењу надзора границе усклађен са правним тековинама Европске уније и шенгенским правним тековинама		<ul style="list-style-type: none"> – Успостављен систем за превазилажење кризних ситуација при спровођењу надзора границе усклађен са правним тековинама Европске уније и шенгенским правним тековинама – Функционисање система за превазилажење кризних ситуација при спровођењу надзора границе 				
Број	АКТИВНОСТИ	НАДЛЕЖНИ ОРГАН	РОК	ПОТРЕБНА СРЕДСТВА / ИЗВОР ФИНАНСИРАЊА	ПОКАЗАТЕЉ РЕЗУЛТАТА	СТАТУС СПРОВОЂЕЊА
1.1.2.1	Измена нормативног оквира у области управљања кризним ситуацијама током спровођења надзора границе	Министарство унутрашњих послова Дирекција полиције Управа граничне полиције Секретаријат	IV квартал 2024. године	<u>Нема трошкова за период 2023-2025</u> - редовне активности <i>постојећих запослених</i>	Усвојен нормативни оквир у области управљања кризним ситуацијама током спровођења надзора границе	

1.1.2.2	Припрема и спровођење анализе ризика/припрема планова реаговања на кризне ситуације током спровођења надзора границе	Министарство унутрашњих послова Дирекција полиције Управа граничне полиције Секретаријат	Континуирано	<u>Нема трошкова за период 2023-2025</u> - редовне активности запослених <i>Процена вредности инвестиције биће накнадно одређена</i>	Извршена анализа ризика и припремљени сценарији/планови реаговања на кризне ситуације током спровођења надзора границе	
1.1.2.3	Одредити организационе јединице из постојећег састава Министарства унутрашњих послова за управљање кризним ситуацијама током спровођења надзора границе	Министарство унутрашњих послова Дирекција полиције Управа граничне полиције Секретаријат	IV квартал 2024.године	<u>Нема трошкова за период 2023-2025</u> - редовне активности постојећих запослених	Одређене организационих јединица за реаговање у кризним ситуацијама током спровођења надзора границе	
1.1.2.4	Усвајање Плана за реаговање у кризним ситуацијама током спровођења надзора границе	Министарство унутрашњих послова Комесаријат за избеглице и миграције	IV квартал 2023.године	<u>Нема трошкова за период 2023-2025</u> - редовне активности постојећих запослених Напомена: <i>Процена трошкова – након усвајања плана</i>	Усвојен Плана за реаговање у кризним ситуацијама током спровођења надзора границе	

1.1.2.5	Јачање капацитета Министарства унутрашњих послова у области управљања кризним ситуацијама током спровођења надзора границе.	Министарство унутрашњих послова Сектор за логистику Дирекција полиције Управа граничне полиције	Континуирано	Нема трошкова за период 2023-2025 - редовне активности постојећих запослених	Спроведене обуке Број полазника обуке	
1.1.2.6	Спровођење Плана за реаговање у кризним ситуацијама током спровођења надзора границе	Министарство унутрашњих послова Дирекција полиције Управа граничне полиције	Континуирано, почев од IV квартала 2024. године	Нема трошкова за период 2023-2025 - редовне активности постојећих запослених	Број изведених вежби на основу усвојеног Плана	

МЕРА 3	ОПШТИ РЕЗУЛТАТ
Унапређење система надзора државне границе	<p style="text-align: center;">-</p> <ul style="list-style-type: none"> - Систем надзора државне границе Републике Србије усклађен са правним тековинама Европске уније и шенгенским правним тековинама и - Дефинисана листа и набављена опрема према прописаним стандардима

Број	АКТИВНОСТИ	НАДЛЕЖНИ ОРГАН	РОК	ПОТРЕБНА СРЕДСТВА / ИЗВОР ФИНАНСИРАЊА	ПОКАЗАТЕЉ РЕЗУЛТАТА	СТАТУС СПРОВОЂЕЊА
1.1.3.1	Унапређење техничких система за надзор државне границе, који обезбеђују стални надзор и заштиту државне границе	Министарство унутрашњих послова Дирекција полиције Управа граничне полиције Сектор за информационо - комуникационе технологије	Најкасније, до пријема у чланство Европске уније	<u>Нема трошкова за период 2023-2025</u> - редовне активности постојећих запослених Напомена: Процена вредности инвестиције биће накнадно одређена	Спроведена анализа и утврђени приоритети за унапређење техничких система за надзор државне границе	
1.1.3.2	Дефинисати листу стандардне и посебне опреме која је потребна за надзор државне границе, са приоритетима за набавку	Министарство унутрашњих послова Републичка дирекција за имовину Републике Србије	IV квартал 2023. године	<u>Нема трошкова за период 2023-2025</u> - редовне активности постојећих запослених	Дефинисана листа и стандарди опреме, са приоритетима за набавку	
1.1.3.3	Набавка специјалистичке опреме за спровођење надзора државне границе, на основу утврђених приоритета и листе стандардне и посебне потребне опреме	Министарство унутрашњих послова Републичка дирекција за имовину Републике Србије	Континуирано, до пријема у чланство Европске уније	<u>Нема трошкова за период 2023-2025</u> - редовне активности постојећих запослених <u>Процена вредности инвестиције 51.602.000,00</u>	Спроведени поступци набавке опреме Набављена опрема Спроведена обука	

				<p>евра</p> <p>ИПА 2024 - опрема за стационарни надзор – набавка планирана преко пројекта</p> <p>ИПА 2022 - опрема за мобилни надзор, вредности оод 5.500.000 евра – набавка планирана преко пројекта</p>		
--	--	--	--	--	--	--

МЕРА 4	ОПШТИ РЕЗУЛТАТ
Обезбеђивање неопходних капацитета за реаговање у режиму 24/7	– Створени предуслови за ефикасно реаговање у режиму 24/7

Број	АКТИВНОСТИ	НАДЛЕЖНИ ОРГАН	РОК	ПОТРЕБНА СРЕДСТВА / ИЗВОР ФИНАНСИРАЊА	ПОКАЗАТЕЉ РЕЗУЛТАТА	СТАТУС СПРОВОЂЕЊА
------	------------	----------------	-----	---------------------------------------	---------------------	-------------------

1.1.4.1	Проширити покривеност ТЕТРА сигналом у оперативној зони	Министарство унутрашњих послова Сектор за информационо - комуникационе технологије Сектор за логистику	Континуирано, пре пријема у чланство Европске уније	<u>Нема трошкова за период 2023-2025</u> - редовне активности постојећих запослених <u>Напомена:</u> процена вредности инвестиције – <u>1.500 евра по по једној ТЕТРА ИПА 2021</u> вредности од <u>24.000 евра</u> за набавку тетра терминал и тетра колском опремом	Проширена покривеност ТЕТРА сигналом Обезбеђена потпуна покривеност ТЕТРА сигналом	
1.1.4.2	Унапредити системе за праћење локација и управљање патролама у реалном времену на граници и активирање GPS функције на радио терминалима	Министарство унутрашњих послова Дирекција полиције Управа граничне полиције Сектор за информационо - комуникационе технологије	Континуирано, пре пријема у чланство Европске уније	<u>Нема трошкова за период 2023-2025</u> - редовне активности постојећих запослених ИПА 2025/подршка донатора	Унапређен систем за управљање патролама у реалном времену на граници и активирание GPS функције на радио терминалима. Набављена	

		Сектор за логистику			опрема која испуњава <i>GPS</i> функцију Сprovedена обука	
1.1.4.3	Јачање капацитета Центра за обуку водича и дресуру службених паса за рад у области граничне контроле	Министарство унутрашњих послова Дирекција полиције - Полицијска бригада и (27) полицијске управе	Континуирано	<u>Нема трошкова за период 2023-2025</u> - редовне активности постојећих запослених Процена вредности инвестиције <u>6.394.000,00 евра</u> <i>Средства предприсутне помоћи Европске уније/Донатор</i>	Број паса дресиран за рад у области граничне контроле Број обучених водича	
1.1.4.4	Спровести граничну контролу уз помоћ службених паса и водича службених паса	Министарство унутрашњих послова Дирекција полиције Полицијска бригада (27) полицијске управе	Континуирано, почев од II квартала 2023. године	<u>Нема трошкова за период 2023-2025</u> - редовне активности постојећих запослених <i>Веза-претходна активност</i>	обучени полицијски службеници за водиче службених паса Повећан број полицијских службеника на радном месту водич	

					<p>службеног пса, број обука водича слубених паса, број спроведених контрола, као и обебеђени и обучени пси, односно број дресура.</p> <p>Број спроведених контрола.</p>	
--	--	--	--	--	--	--

ГРАНИЧНЕ ПРОВЕРЕ

ЦИЉ 2

Олакшавање преласка границе за лица и превозна средства уз потребан ниво граничне контроле

МЕРА 1	ОПШТИ РЕЗУЛТАТ
<p>Унапређивање нормативног оквира за граничне провере и његово усклађивање са шенгенским правним тековинама</p>	<p>– Унапређен нормативни оквир кроз усвајање Закона о изменама и допунама Закона о граничној контроли и Закона о изменама и допунама Закона о странцима са припадајућим подзаконским актима</p>

Број	АКТИВНОСТИ	НАДЛЕЖНИ ОРГАН	РОК	ПОТРЕБНА СРЕДСТВА / ИЗВОР ФИНАНСИРАЊА	ПОКАЗАТЕЉ РЕЗУЛТАТА	СТАТУС СПРОВОЂЕЊА
1.2.1.1	Израдити листу минимално потребне опреме за граничне провере, на првој и другој линији, у складу са захтевима и стандардима Европске уније	Министарство унутрашњих послова Дирекција полиције Управа граничне полиције	IV квартал 2023. године и континуирано за ажурирање листе	<u>Нема трошкова за период 2023-2025</u> - редовне активности постојећих запослених	Израђена листа минимално потребне опреме за рад на граничним проверама	
1.2.1.2	Усвојити План реорганизације функција и одговорности Управе граничне полиције, а који ће обезбедити одсуство граничне контроле на унутрашњим границама.	Министарство унутрашњих послова Дирекција полиције Управа граничне полиције Сектор за логистику	Након уласка Републике Србије у шенгенски простор	<u>Нема трошкова за период 2023-2025</u> - редовне активности постојећих запослених	Усвојен План реорганизације Управе граничне полиције	
1.2.1.3	Израдити и усвојити подзаконски акт за развој инфраструктуре граничних прелаза, за потребе граничних процера и царински поступак укључујући и процену финансијских средстава неопходних за развој инфраструктуре на граници	Министарство унутрашњих послова Републичка дирекција за имовину Републике Србије Министарство грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре	IV квартал 2024. године	<u>Нема трошкова за период 2023-2025</u> - редовне активности постојећих запослених	Усвојен подзаконски акт за развој инфраструктуре граничних прелаза, за потребе граничних провера и царински поступак укључујући и процену финансијских средстава	

		<p>Министарство финансија – Управа царина</p> <p>Министарство пољопривреде, шумарства и водопривреде – Управа за ветерину и Управа за заштиту биља</p>			неопходних за развој инфраструктуре на граници	
1.2.1.4	Усвојити Закон о изменама и допунама Закона о странцима у делу који прописује услове за улазак страних држављана у Републику Србију, у складу са одредбом члана број 6. Законика о шенгенским границама	Министарство унутрашњих послова	IV квартал 2025. године	<u>Нема трошкова за период 2023-2025</u> - редовне активности постојећих запослених	Усвојен Закон о изменама и допунама Закона о странцима	
1.2.1.5	Изменити и усвојити Правилник о граничним проверама у складу са чланом 8. Законика о шенгенским границама	Министарство унутрашњих послова Дирекција полиције Управа граничне полиције Секретаријат	Након усвајања Закона о изменама и допунама Закона о граничној контроли	<u>Нема трошкова за период 2023-2025</u> - редовне активности постојећих запослених	Измењен и усвојен Правилник о граничним проверама у складу са чланом 8. Шенгенског законика	
1.2.1.6	Израдити и усвојити	Министарство	IV квартал	<u>Нема трошкова</u>	Измењен и	

	Закон о изменама и допунама Закона о граничној контроли, у делу који се односи на увођење мере одступања од режима граничне провере у складу са чланом 9 Законика о шенгенским границама Веза: <i>активност 1.1.1 и 1.1.2 Акционог плана за улазак Републике Србије у шенгенски простор</i>	унутрашњих послова	2024. године	<u>за период 2023-2025</u> - <i>редовне активности постојећих запослених</i>	усвојен Закон о изменама и допунама Закона о граничној контроли	
1.2.1.7	Изменити и усвојити Правилник о овери путних исправа, у складу са чланом 11 Законика о шенгенским границама	Министарство унутрашњих послова Дирекција полиције Управа граничне полиције Секретаријат	Након усвајања Закона о изменама и допунама Закона о граничној контроли	<u>Нема трошкова за период 2023-2025</u> - <i>редовне активности постојећих запослених</i>	Измењен и усвојен Правилник о овери путних исправа	
1.2.1.8	Усвојити измене и допуне Правилника о изгледу обрасца о одбијању захтева за издавање визе на граничном прелазу и о изгледу обрасца о одбијању захтева за продужење рока важења визе у складу са анексом VI Законика о визама	Министарство унутрашњих послова Дирекција полиције Управа граничне полиције Секретаријат	Након усвајања Закона о изменама и допунама Закона о странцима	<u>Нема трошкова за период 2023-2025</u> - <i>редовне активности постојећих запослених</i>	Измењен и усвојен Правилник о изгледу обрасца о одбијању захтева за издавање визе на граничном прелазу и о изгледу обрасца о одбијању захтева за	

	Уредба (ЕЗ) број 810/2009				продужење рока важења визе	
1.2.1.9	Усвојити Правилник о одбијеној, поништеној или укинutoј визи а у складу са анексом VI Законика о визама, као и чланом 34 Законика о визама Уредба (ЕЗ) број 810/2009	Министарство унутрашњих послова Дирекција полиције Управа граничне полиције Секретаријат	IV квартал 2025. године	<u>Нема трошкова за период 2023-2025</u> - редовне активности постојећих запослених	Измењен и усвојен Правилник у вези са одбијеном, поништеном или одузетом визом на граничним прелазима	
1.2.1.10	Изменити и усвојити Правилник о изгледу обрасца о одбијању уласка у Републику Србију, о изгледу обрасца о одобрењу уласка у Републику Србију и начину уноса податка о одбијању уласка у путну исправу странца..	Министарство унутрашњих послова Дирекција полиције Управа граничне полиције Секретаријат	Након усвајања Закона о изменама и допунама Закона о странцима	<u>Нема трошкова за период 2023-2025</u> - редовне активности постојећих запослених	Измењен и усвојен Правилник о изгледу обрасца о одбијању уласка у Републику Србију, о изгледу обрасца о одобрењу уласка у Републику Србију и начину уноса податка о одбијању уласка у путну исправу странца	
1.2.1.11	Изменити и усвојити Правилник у вези са спецификацијама датумара у складу са	Министарство унутрашњих послова Дирекција	Након усвајања Закона о изменама и	<u>Нема трошкова за период 2023-2025</u> - редовне активности	Правилник у вези са спецификацијама датумара	

	Одлуком Извршног одбора од 21. новембра 1994. године о набавци заједничких улазних и излазних печата (<i>SCH/Com-ex (94)16 rev.</i>)	полиције Управа граничне полиције Секретаријат	допунама Закона о граничној контроли	<i>постојећих запослених</i>	измењен и усвојен	
--	--	--	---	------------------------------	-------------------	--

МЕРА 2	ОПШТИ РЕЗУЛТАТ
Унапређење процедура граничних провера и омогућавање неометаног преласка границе	<ul style="list-style-type: none"> - Усвојени подзаконски акти којима је унапређена процедура граничних провера - Обезбеђена ефикасна примена подзаконских аката којима је унапређена процедура граничних провера

Број	АКТИВНОСТИ	НАДЛЕЖНИ ОРГАН	РОК	ПОТРЕБНА СРЕДСТВА / ИЗВОР ФИНАНСИРАЊА	ПОКАЗАТЕЉ РЕЗУЛТАТА	СТАТУС СПРОВОЂЕЊА
1.2.2.1	Изменити и усвојити Правилник у вези са укључивањем безбедносних кодова у	Министарство унутрашњих послова Дирекција	Најкасније до пријема Републике Србије у	<u>Нема трошкова за период 2023-2025</u> - редовне активности	Усвојен Правилник у вези са укључивањем	

	печате за оверу путних исправа, а према препоруци број 51. Шенгенског каталога	полиције Управа граничне полиције Секретаријат	чланство Европске уније	<i>постојећих запослених</i>	безбедносних кодова у печате за оверу путних исправа	
1.2.2.2	Именовати Националну контакт тачку одговорну за размену информација о безбедносним кодовима печата за оверу путних исправа, а у складу са препоруком број 51 Шенгенског каталога	Министарство унутрашњих послова Дирекција полиције Управа граничне полиције Сектор за логистику Одељење за међународну сарадњу и сарадњу са Европском унијом	Најкасније до пријема Републике Србије у чланство Европске уније	<u>Нема трошкова за период 2023-2025</u> - редовне активности постојећих запослених	Именована Национална контакт тачке одговорна за размену информација о безбедносним кодовима печата за оверу путних исправа	
1.2.2.3	Створити услове за регистрацију и чување датумара, у складу са препоруком број 51. Шенгенског каталога, на свим граничним прелазима	Министарство унутрашњих послова Сектор за логистику Дирекција полиције Управа граничне полиције	Најкасније до пријема Републике Србије у чланство Европске уније	<u>Нема трошкова за период 2023-2025</u> - редовне активности постојећих запослених Напомена: <i>Процена вредности инвестиције биће накнадно одређена</i>	Створени услови за регистрацију и чување датумара, у складу са препорукама Шенгенског каталога	

1.2.2.4	Дефинисати нове и/или ревидирати и унапредити постојеће процедуре провере возила на граничним прелазима, које се предузимају на основу анализе и профила ризика, на несистематској основи	Министарство унутрашњих послова Дирекција полиције Управа граничне полиције	Најкасније до пријема Републике Србије у чланство Европске уније	<u>Нема трошкова за период 2023-2025</u> - редовне активности постојећих запослених Напомена: <i>Процена вредности инвестиције биће накнадно одређена</i>	Дефинисане нове и/или унапређене постојеће процедуре које се односе на провере возила на граничним прелазима Несметано спровођење процедура провере возила на граничним прелазима, на несистематској основи	
1.2.2.5	Анализа потребе за одређивањем државног органа одговорног за контролу зрачења на граничним прелазима	Директорат за радијациону и нуклеарну сигурност и безбедност Републике Србије Министарство унутрашњих послова Министарство финансија – Управа царина Министарство	Најкасније до пријема Републике Србије у чланство Европске уније	<u>Нема трошкова за период 2023-2025</u> - редовне активности постојећих запослених Напомена: <i>Процена вредности инвестиције биће накнадно одређена</i>	Спроведена анализа Донета Одлука, у зависности од резултата анализе и одређен државни орган одговоран на контролу зрачења на граничним прелазима	

		пољопривреде, шумарства и водопривреде – Управа за ветерину и Управа за заштиту биља				
--	--	--	--	--	--	--

МЕРА 3	ОПШТИ РЕЗУЛТАТ
<p>Прилагођавање постојеће и изградња нове недостајуће инфраструктуре на граничним прелазима, за ефикасно спровођење граничних провера</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Извршено прилагођавање постојеће и изградња нове недостајуће инфраструктуре на граничним прелазима, потребне за ефикасно вршење граничних провера - Ефикасно вршење граничних провера, коришћењем прилагођених и новоизграђених инфраструктурних садржаја

Број	АКТИВНОСТИ	НАДЛЕЖНИ ОРГАН	РОК	ПОТРЕБНА СРЕДСТВА / ИЗВОР ФИНАНСИРАЊА	ПОКАЗАТЕЉ РЕЗУЛТАТА	СТАТУС СПРОВОЂЕЊА
------	------------	----------------	-----	---------------------------------------	---------------------	-------------------

1.2.3.1	Извођење радова ¹⁷ на изградњи објеката за лица којима је одбијен улазак у земљу	<p>Републичка дирекција за имовину Републике Србије</p> <p>Министарство унутрашњих послова</p> <p>Министарство грађевинарства, саобраћаја, и инфраструктуре</p>	Најкасније до пријема Републике Србије у чланство Европске уније	<p><u>Нема трошкова за период 2023-2025</u> - редовне активности запослених</p> <p><u>Напомена</u>Процена вредности инвестиције: 200.000 евра, по граничном прелазу – <u>укупно 15.400.000 евра</u></p>	Издрађени објекти у употреби на свим граничним прелазима за лица којима је одбијен улазак у Републику Србију	
1.2.3.2	Обезбеђивање капацитета за спровођење транзитне процедуре и поступка азила на граничним прелазима	<p>Републичка дирекција за имовину Републике Србије</p> <p>Министарство унутрашњих послова</p> <p>Министарство грађевинарства, саобраћаја, и инфраструктуре</p>	Најкасније до пријема Републике Србије у чланство Европске уније	<i>Буџетурано и оквиру активности број 1.2.3.1</i>	Капацитети за спровођење транзитне процедуре и поступка азула обезбеђени	

¹⁷ У складу са Законом о планирању и изградњи

1.2.3.3	Извођење радова на изградњи и адаптацији инфраструктуре граничних прелаза према препоруци 35. Шенгенског каталога	<p>Републичка дирекција за имовину Републике Србије</p> <p>Министарство унутрашњих послова</p> <p>Министарство грађевинарства, саобраћаја, и инфраструктуре</p>	Најкасније до пријема Републике Србије у чланство Европске уније	<p><u>Нема трошкова за период 2023-2025</u> - редовне активности постојећих запослених</p> <p>Напомена: Процена вредности инвестиције биће накнадно одређена</p>	<p>Изграђена и унапређена инфраструктура граничних прелаза</p> <p>Препорука: 600 пешака по линији 400 путничких возила по линији</p>	
1.2.3.4	Извођење радова ¹⁸ на адаптацији кабина за граничну проверу и/или монитора у складу са листом потреба	<p>Републичка дирекција за имовину Републике Србије</p> <p>Министарство унутрашњих послова</p>	Најкасније до пријема Републике Србије у чланство Европске уније	<p><i>Нема трошкова за период 2023-2025</i></p> <p><u>Процена вредности инвестиције:</u> Буџет Дирекције за имовину Републике Србије 1.000 евра у динарској противвредности, по граничном прелазу – <u>укупно 77.000 евра</u></p>	<p>Унапређена инфраструктура граничних прелаза</p> <p>Кабине за граничну проверу и монитори прекривени одговарајућим заштитним фолијама</p>	
1.2.3.5	Извођење радова на прилагођавању инфраструктуре на друмским граничним	<p>Републичка дирекција за имовину Републике</p>	Најкасније до пријема Републике Србије у	<p><u>Нема трошкова за период 2023-2025</u> - редовне активности</p>	Унапређена инфраструктура друмских граничних	

¹⁸ У складу са Законом о планирању и изградњи

	<p>прелазима, у складу са препоруком број 59 Шенгенског каталога.</p>	<p>Србије</p> <p>Министарство унутрашњих послова</p> <p>Министарство грађевинарства, саобраћаја, и инфраструктуре</p> <p>Министарство финансија – Управа царина</p> <p>Министарство пољопривреде, шумарства и водопривреде – Управа за ветерину и Управа за заштиту биља</p>	<p>чланство Европске уније</p>	<p><i>постојећих запослених</i></p> <p><u>Процена вредности инвестиције:</u> 200.000 евра, по друмском граничном прелазу (52 друмска гранична прелаза) – <u>укупно 10.400.000 евра</u></p>	<p>прелаза</p> <p>Раздвојени токови путника који долазе са простора Шенгена и других путника</p>	
1.2.3.6	<p>Извођење радова на постављању и унапређењу инфраструктуре на аеродромским граничним прелазима, за раздвајање шенгенских и нешенгенских токова путника, односно мере физичког и техничког раздвајања путника који долазе из зоне Шенгена</p>	<p>Републичка дирекција за имовину Републике Србије</p> <p>Министарство унутрашњих послова</p> <p>Министарство грађевинарства,</p>	<p>Након приступања Републике Србије простору Шенгена</p>	<p><u>Нема трошкова за период 2023-2025</u> - редовне активности постојећих запослених</p> <p>Напомена: <i>Процена вредности инвестиције биће накнадно</i></p>	<p>Унапређена инфраструктура граничних прелаза</p> <p>Одвојени нивои саобраћаја за путнике који долазе са простора Шенгена и других путника</p>	

	и других путника (<i>транзитна зона и одворени нивои саобраћаја</i>)	саобраћаја, и инфраструктуре Министарство финансија – Управа царина Министарство пољопривреде, шумарства и водопривреде – Управа за ветерину и Управа за заштиту биља		<i>одређена</i>	Раздвојени објекти	
1.2.3.7	Извођење радова на прилагођавању инфраструктуре на железничким граничним прелазима, према препоруци број 67 Шенгенског каталога.	Републичка дирекција за имовину Републике Србије Министарство унутрашњих послова Министарство грађевинарства, саобраћаја, и инфраструктуре	Најкасније до пријема Републике Србије у чланство Евопске уније	<u>Нема трошкова за период 2023-2025</u> - <i>редовне активности постојећих запослених</i> <u>Процена вредности инвестиције:</u> 230.000 евра, по једном километру – <u>укупно 18.400.000 евра</u> <u>Напомена:</u>	Прилагођена инфраструктура на железничким граничним прелазима	

				<i>могуће финансирање из средстава претприступне помоћи Европске уније</i>		
1.2.3.8	Извођење радова на унапређење инфраструктуре и набавка опреме за граничну проверу путника у аутобуском саобраћају, према препоруци број 65 Шенгенског каталога.	<p>Републичка дирекција за имовину Републике Србије Министарство унутрашњих послова</p> <p>Министарство грађевинарства, саобраћаја, и инфраструктуре</p> <p>Министарство финансија – Управа царина</p> <p>Министарство пољопривреде, шумарства и водопривреде – Управа за ветерину и Управа за заштиту биља</p>	Најкасније до пријема Републике Србије у чланство Европске уније	<p><u>Нема трошкова за период 2023-2025</u> - редовне активности постојећих запослених</p> <p>Напомена: <i>Процена вредности инвестиције биће накнадно одређена</i></p>	Дефинисана и унапређена инфраструктура за 600 пешака путника који путују аутобусом, по линији	Набављена опрема

1.2.3.9	Извођење радова на прилагођавању инфраструктуре на граничним прелазима за водни саобраћај, у складу са препоруком број 81 Шенгенског каталога.	<p>Републичка дирекција за имовину Републике Србије</p> <p>Министарство унутрашњих послова</p> <p>Министарство грађевинарства, саобраћаја, и инфраструктуре</p> <p>Министарство финансија – Управа царина</p> <p>Министарство пољопривреде, шумарства и водопривреде – Управа за ветерину и Управа за заштиту биља</p>	Најкасније до пријема Републике Србије у чланство Евопске уније	<p><u>Нема трошкова за период 2023-2025</u> - <i>редовне активности постојећих запослених</i></p> <p><u>Процена вредности инвестиције: 400.000 евра</u>, по једном километру</p>	Прилагођена инфраструктура на граничним прелазима за водни саобраћај	
---------	--	---	---	--	--	--

МЕРА 4

ОПШТИ РЕЗУЛТАТ

Обезбеђивање минимално потребне савремене техничке опреме за спровођење граничних провера

– Обезбеђена опрема за обављање граничних провера

Број	АКТИВНОСТИ	НАДЛЕЖНИ ОРГАН	РОК	ПОТРЕБНА СРЕДСТВА / ИЗВОР ФИНАНСИРАЊА	ПОКАЗАТЕЉ РЕЗУЛТАТА	СТАТУС СПРОВОЂЕЊА
1.2.4.1	Набавка опреме неопходне за проверу лица у возовима на граничним прелазима за железнички саобраћај	<p>Министарство унутрашњих послова</p> <p>Министарство финансија – Управа царина</p> <p>Министарство пољопривреде, шумарства и водопривреде – Управа за ветерину и Управа за заштиту биља</p>	Најкасније до пријема Републике Србије у чланство Европске уније	<p><u>Нема трошкова за период 2023-2025</u> - редовне активности постојећих запослених</p> <p><u>Процена вредности инвестиције:</u> 600.000 евра</p>	Набављена опрема за 120 службеника	
1.2.4.2	Извођење радова на инсталацији стационарних уређаја за проверу возова у циљу откривања скривених лица или кријумчарења робе.	<p>Републичка дирекција за имовину Републике Србије</p> <p>Министарство унутрашњих</p>	Најкасније до пријема Републике Србије у чланство Европске уније	<p><u>Нема трошкова за период 2023-2025</u> - редовне активности постојећих запослених</p>	Набављена стационарна опрема за откривање скривених лица и спречавање кријумчарења робе	

		<p>послова</p> <p>Министарство грађевинарства, саобраћаја, и инфраструктуре</p> <p>Министарство финансија – Управа царина</p> <p>Министарство пољопривреде, шумарства и водопривреде – Управа за ветерину и Управа за заштиту биља</p>		<p><u>Процена вредности инвестиције:</u> укупно 18.000.000 евра</p>		
1.2.4.3	Извођење радова на успостављау видео-надзора на железничким граничним прелазима	<p>Министарство унутрашњих послова</p> <p>Министарство финансија – Управа царина</p> <p>Министарство пољопривреде, шумарства и водопривреде – Управа за ветерину и Управа за</p>	Најкасније до пријема Републике Србије у чланство Евопске уније	<p><u>Нема трошкова за период 2023-2025</u> - редовне активности постојећих запослених</p> <p>Напомена - процена вредности инвестиције биће накнадно одређена</p>	Успостављен надзор на железничким граничним прелазима у	

		заштиту биља				
1.2.4.4	Набавка опреме потребне за спровођење граничне контроле , на основу прописаних стандарда, за откривање сакривених лица, оружја, радиоактивних и експлозивних материјала и дроге	<p>Министарство унутрашњих послова Дирекција полиције</p> <p>Директорат за радијациону и нуклеарну сигурност и безбедност Републике Србије</p>	Најкасније до пријема Републике Србије у чланство Европске уније	<p><u>Нема трошкова за период 2023-2025</u> - редовне активности постојећих запослених</p> <p><u>Процена вредности инвестиције:</u> укупно <u>25.300.000 евра</u></p> <p><u>Напомена:</u> <i>могуће финансирање из средстава претприступне помоћи Европске уније</i></p> <p><i>могиће финансирање уз подршку билатералних донатора</i></p>	<p>Набављена опрема</p> <p>Спровођење граничне контроле уз помоћ набављене опреме</p> <p>Број откривених сакривених лица</p> <p>Количина откривене дроге, радиоактивних и експлозивних материјала</p>	

1.2.4.5	Унапредити постојећи ИТ систем и обезбедити аутоматску евиденцију лица у националну базу података, при уласку и изласку, у складу са националним нормативним оквиром	Министарство унутрашњих послова Дирекција полиције Управа граничне полиције Сектор за инфомационо комуникационе технологије	Најкасније до пријема Републике Србије у чланство Европске уније	<u>Нема трошкова за период 2023-2025</u> - редовне активности постојећих запослених <u>Процена вредности инвестиције</u> <u>1.500.000 евра за софтвер и 2.000.000 евра за хардвер</u> <u>Напомена:</u> <i>могуће финансирање из средстава претприступне помоћи Европске уније</i>		
1.2.4.6	Набавка уређаја за читавање путних исправа и отисака прстију на свим граничним прелазима, према категоријама граничних прелаза	Министарство унутрашњих послова Дирекција полиције Управа граничне полиције Сектор за инфомационо	Најкасније до пријема Републике Србије у чланство Европске уније	<u>Нема трошкова за период 2023-2025</u> - редовне активности постојећих запослених <u>Процена вредности</u>	Набављена опрема	

		комуникационе технологијеСектор за логистику		<p><u>инвестиције</u> опрему 29.681.000 евра, за опрему</p> <p><u>ИПА 2021</u> <i>одобрена је набавка 25 ID чешкег укупне вредности</i> <u>125.000 евра.</u></p> <p><u>ИПА 2022</u> <i>предложена набавка 56 мобилних читача докумената, укупне вредност</i> <u>224.000 евра.</u> Могуће аплицирати за билатерална донаторска средства.</p>		
1.2.4.7	Унапређење система са функцијом за верификацију биометријских података и инсталација система за читавање и проверу путних исправа	Министарство унутрашњих послова Сектор за инфомационо комуникационе технологијеДирекција полиције	Најкасније до пријема Републике Србије у чланство Европске уније	<u>Нема трошкова за период 2023-2025</u> - редовне активности постојећих запослених <i>буџетирано у</i>	Инсталирана опрема у употреби	

		Управа граничне полиције		<i>оквиру активности број 1.2.4.6</i>		
1.2.4.8	Стварање предуслова за спровођење провера на основу отисака прстију за носиоце виза	Министарство унутрашњих послова Дирекција полиције Управа граничне полиције Сектор за инфомационо комуникационе технологије	Најкасније до пријема Републике Србије у чланство Европске уније	<u>Нема трошкова за период 2023-2025</u> - редовне активности постојећих запослених <i>буџетирано у оквиру активности број 1.2.4.6</i>	Набављена и инсталирана опрема у употреби	

1.2.4.9	Набавка мобилне опреме за патроле (укључујући пловила) за проверу путних исправа, <i>UV, лупа са увећањем најмање 10 пута или мономикроскоп са променљивим зумом</i> , а која ће имати приступ базама података и специменима путних	Министарство унутрашњих послова Дирекција полиције Управа граничне полиције Сектор за информационо - комуникационе	Најкасније до пријема Републике Србије у чланство Европске уније	<u>Нема трошкова за период 2023-2025</u> - редовне активности постојећих запослених <i>буџетирано у оквиру</i>	Набављена опрема у употреби	
---------	---	--	--	--	-----------------------------	--

	исправа (визе, информације о граничним печатима итд)	технологије Сектор за логистику		<i>активности број 1.2.4.6</i>		
1.2.4.10	Извођење радова на инсталацији и уградњи система видео-надзора за подручја граничних прелаза за друмски саобраћај, у складу са препоруком број 60 и број 61. Шенгенског каталога.	Министарство унутрашњих послова Дирекција полиције Управа граничне полиције Сектор за логистику Сектор за инфомационо комуникационе технологије	Најкасније до пријема Републике Србије у чланство Европске уније	<u>Нема трошкова за период 2023-2025</u> - редовне активности постојећих запослених <u>Процена вредности инвестиције:</u> укупно <u>26.000.000 евра</u> <u>Напомена:</u> <i>могуће финансирање из средстава претприступне помоћи Европске уније</i>	Набављена опрема Набављена опрема у употреби	
1.2.4.11	Створити предуслове за приступ систему видео надзора аеродрома за службенике граничне полиције.	Министарство унутрашњих послова	Најкасније до пријема Републике Србије у чланство Европске уније	<u>Нема трошкова за период 2023-2025</u> - редовне активности постојећих запослених <u>Напомена -</u>	Обезбеђен приступ аеродромским системима видео-надзора	

				<i>процена вредности инвестиције биће накнадно одређена</i>		
--	--	--	--	---	--	--

УПРАВЉАЊЕ ЉУДСКИМ РЕСУРСИМА И СПРОВОЂЕЊЕ ОБУКА

ЦИЉ 1

Јачање капацитета и компетенција људских ресурса који учествују у управљању границом

МЕРА 1

ОПШТИ РЕЗУЛТАТ

Обезбедити потребан број адекватно обученог кадра за ефикасно управљање границом

– Адекватно оспособљени полицијски службеници за ефикасно управљање границом

Број	АКТИВНОСТИ	НАДЛЕЖНИ ОРГАН	РОК	ПОТРЕБНА СРЕДСТВА / ИЗВОР ФИНАНСИРАЊА	ПОКАЗАТЕЉ РЕЗУЛТАТА	СТАТУС СПРОВОЂЕЊА
1.3.1.1	Израдити Методологију за процену потребног броја полицијских службеника за спровођење	Министарство унутрашњих послова Дирекција полиције Управе граничне	IV квартал 2024. године	<u>Нема трошкова за период 2023-2025</u> - редовне активности	Израђена и усвојена Методологију за процену потребног броја полицијских службеника за спровођење граничне контроле	

	граничне контроле	полиције Сектор за информационо - комуникационе технологије		<i>постојећих запослених</i>	Дефинисан број полицијских службеника	
1.3.1.2	Јачање капацитета Управе граничне полиције повећањем броја полицијских службеника	Министарство унутрашњих послова Дирекција полиције Управа граничне полиције Сектор за логистику	Континуирано, до пријема у чланство Европске уније	<u>Нема трошкова за период 2023- 2025</u> - <i>редовне активности постојећих запослених</i>	Број новозапослених/запослених на годишњем нивоу у складу са потребама Министарства и Правилником о унутрашњем уређењу и систематизацији радних места у Министарству унутрашњих послова и Интерним акдровским планом запослених у Министарству унутрашњих послова	
1.3.1.3	Јачање капацитета Управе граничне полиције повећањем броја полицијских службеника који ће бити упућени за учешће у активностима које спроводи Агенција Европске уније за граничну и обалску стражу	Министарство унутрашњих послова Дирекција полиције Управа граничне полиције Сектор за логистику	Континуирано, до пријема у чланство Европске уније	<u>Нема трошкова за период 2023- 2025</u> - <i>редовне активности постојећих запослених</i> <u>Напомена -</u> <i>Подришка Агенције Европске уније за граничну и обалску</i>	30 запослених полицијских службеника Управе граничне полиције, по години	

				<i>стражу</i>		
1.3.1.4	Израдити План обуке учења енглеског језика полицијских службеника надлежних за послове у вези са државном границом	Министарство унутрашњих послова Дирекција полиције Управа граничне полиције Сектор за логистику	IV квартал 2024. године	<u>Нема трошкова за период 2023-2025</u> - <i>редовне активности постојећих запослених</i>	Израђен План обуке учења енглеског језика полицијских службеника надлежних за послове у вези са државном границом Дефинисан број полицијских службеника који ће похађати обуку	
1.3.1.5	Спроводити План обуке учења енглеског језика полицијских службеника надлежних за послове у вези са државном границом	Министарство унутрашњих послова Дирекција полиције Управа граничне полиције Сектор за логистику	Континуирано, почев од I квартала 2025. године	<u>Нема трошкова за период 2023-2025</u> - <i>редовне активности постојећих запослених</i>	Број обучених полицијских службеника, према усвојеном Плану	
1.3.1.6	Спроводити програм обуке за тренере у области граничне контроле, у складу са шенгенским правним тековинама и спровођење обука.	Министарство унутрашњих послова Дирекција полиције Управа граничне полиције Сектор за логистику	Континуирано	<u>Нема трошкова за период 2023-2025</u> - <i>редовне активности постојећих запослених</i>	Повећан број обучених полицијских службеника	

МЕРА 2	ОПШТИ РЕЗУЛТАТ
<p>Развој обука за људске ресурсе и система за унапређење компетенција</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Развијене обуке за људске ресурсе и систем унапређења компетенција - Развијени, израђени односно ажурирани планови и програми обука

Број	АКТИВНОСТИ	НАДЛЕЖНИ ОРГАН	РОК	ПОТРЕБНА СРЕДСТВА / ИЗВОР ФИНАНСИРАЊА	ПОКАЗАТЕЉ РЕЗУЛТАТА	СТАТУС СПРОВОЂЕЊА
1.3.2.1	<p>Ажурирати Програм обуке тренера у вези са граничном контролом на основу модуларног система обуке, укључујући могућности учења на даљину</p>	<p>Министарство унутрашњих послова Дирекција полиције Управа граничне полиције Сектор за логистику</p>	<p>IV квартал 2024. године</p>	<p><u>Нема трошкова за период 2023-2025</u> - редовне активности постојећих запослених</p>	<p>Ажурира програм</p> <p>Број спроведених обука</p> <p>Број обучених службеника</p>	
1.3.2.2	<p>Ажурирати Програм обуке у складу са заједничким стандардима Агенције Европске уније за граничну и обалску стражу</p>	<p>Министарство унутрашњих послова Дирекција полиције Управа граничне полиције Сектор за логистику</p>	<p>Континуирано, почев од I квартала 2025. године</p>	<p><u>Нема трошкова за период 2023-2025</u> - редовне активности постојећих запослених</p>	<p>Програми обуке у складу са општим стандардима обука Агенције Европске уније за граничну и обалску стражу</p> <p>Број спроведених обука</p>	

					Број обучених службеника	
1.3.2.3	Анализа потреба за обукама за планирање и одређивање приоритета програма обуке који се односе на шенгенске правне тековине.	Министарство унутрашњих послова Дирекција полиције Управа граничне полиције Сектор за логистику	Континуирано	<u>Нема трошкова за период 2023-2025</u> - редовне активности постојећих запослених	Анализа потреба спроведена Дефинисани приоритети у складу са резултатима анализе	
1.3.2.4	Ажурирати План обуке за полицијске службенике Управе граничне полиције, у зависности од резултата анализе	Министарство унутрашњих послова Дирекција полиције Управа граничне полиције Сектор за логистику	Континуирано, једном годишње	<u>Нема трошкова за период 2023-2025</u> - редовне активности постојећих запослених	Ажуриран План обуке за полицијске службенике Управе граничне полиције Број спроведених обука Број обучених службеника	
1.3.2.5	Дефинисати свеобухватни План обуке за службенике свих граничних служби, као и представнике институција за спровођење Стратегије	Министарство унутрашњих послова Министарство финансија – Управа царина	Континуирано, најкасније до пријема у чланство Европске уније	<u>Нема трошкова за период 2023-2025</u> - редовне активности постојећих запослених	Усвојен План обуке Број спроведених обука	

	интегрисаног управљања границом	Министарство пољопривреде, шумарства и водопривреде – Управа за ветерину и Управа за заштиту биља			Број обучених службеника	
--	---------------------------------	---	--	--	--------------------------	--

МЕРА 3	ОПШТИ РЕЗУЛТАТ
Побољшање управљања људским ресурсима за ефикасну граничну контролу	<ul style="list-style-type: none"> – Плански документи Управе граничне полиције на располагању свим запосленим – Усаглашене активности које се односе на управљање људским ресурсима у Министарству унутрашњих послова са планским документима чији је носилац Министарство унутрашњих послова – Усвојене измене и допуне Правилника о унутрашњем уређењу и систематизацији радних места у Министарству унутрашњих послова – Отворена нова радна места за послове анализе ризика и послове сузбијања ирегуларних миграција

Број	АКТИВНОСТИ	НАДЛЕЖНИ ОРГАН	РОК	ПОТРЕБНА СРЕДСТВА / ИЗВОР ФИНАНСИРАЊА	ПОКАЗАТЕЉ РЕЗУЛТАТА	СТАТУС СПРОВОЂЕЊА
------	------------	----------------	-----	---------------------------------------	---------------------	-------------------

1.3.3.1	Стварање предуслова за интегрисање планских докумената Управе граничне полиције у интерне комуникационе токове, како би исти били на располагању свим запосленима	Министарство унутрашњих послова Сектор за информационо - комуникационе технологије Дирекција полиције Управе граничне полиције	IV квартал 2023. године	<u>Нема трошкова за период 2023-2025</u> - редовне активности постојећих запослених	Документи отпремљени на интерне алате за комуникацију	
1.3.3.2	Усаглашавање активности /мера из планских докумената која регулишу стање и планирање људских капацитета, у годишње планске документе организационих јединица Управе граничне полиције, на свим нивоима	Министарство унутрашњих послова Дирекција полиције Управа граничне полиције Сектор за логистику	Континуирано почев од 2025. године	<u>Нема трошкова за период 2023-2025</u> - редовне активности постојећих запослених	Усаглашње активности и уједначени документи	
1.3.3.3	Ревидирати опис послова радних места за надзор и граничне провере по организационим нивоима Управе граничне полиције, у складу са шенгенских механизмом евалуације	Министарство унутрашњих послова Дирекција полиције Управа граничне полиције Сектор за логистику	IV квартал 2028. године	<u>Нема трошкова за период 2023-2025</u> - редовне активности постојећих запослених	Измењен опис послова радних места у Управи граничне полиције	

1.3.3.4	Измена Правилника о унутрашњем уређењу и систематизацији радних места у Министарству унутрашњих послова, у циљу отварања радних места у области анализе ризика на локалном нивоу, изменом описа постојећих радних места	Министарство унутрашњих послова Дирекција полиције Управа граничне полиције Сектор за логистику	IV квартал 2026. године	<u>Нема трошкова за период 2023-2025</u> - редовне активности постојећих запослених	Број полицијских службеника рапорјеђених на радна места са измењеним описом	
1.3.3.5	Отварање нових радних места или измена описа послова радних места за укључивање функције анализе ризика на граници у Министарству финансија – Управа царина и Министарству пољопривреде, шумарства и водопривреде – Управи за ветерину и Управи за заштиту биља	Министарство финансија – Управа царина Министарство пољопривреде, шумарства и водопривреде – Управа за заштиту биља и Управа за ветерину	IV квартал 2026. године	<u>Нема трошкова за период 2023-2025</u> - редовне активности постојећих запослених	Успостављена радна места Обухваћене функције анализе ризика	
1.3.3.6	Спровести процедуру раздвајања аналитичких и статистичких функција у оквиру Одељења за анализу ризика при Управи граничне полиције	Министарство унутрашњих послова Дирекција полиције Управа граничне полиције Сектор за логистику	IV квартал 2024. године	<u>Нема трошкова за период 2023-2025</u> - редовне активности постојећих запослених	Измењен Правилник о унутрашњем уређењу и систематизацији радних места у Министарству унутрашњих послова	

1.3.3.7	<p>Јачање капацитета Министарства унутрашњих послова кроз повећање броја запослених полицијских службеника који обављају послове везане за сузбијање ирегуларних миграција/послове повратка у подручним полицијским управама/регионалним центрима граничне полиције/прихватиштим а за странце</p> <p>Веза: <i>ревидирани АП за Поглавље 24- Правда, слобода и безбедност</i></p>	<p>Министарство унутрашњих послова Дирекција полиције Сектор за логистику</p>	<p>Континуирано , у складу са Планом</p>	<p><u>Нема трошкова за период 2023-2025</u> - <i>редовне активности постојећих запослених</i></p>	<p>Број полицијских службеника у подручним полицијским управама и регионалним центрима граничне полиције и прихватиштим а за странце</p>	
---------	---	---	--	--	--	--

4. МЕЂУНАРОДНА И МЕЂУАГЕНЦИЈСКА САРАДЊА

ЦИЉ 1

Обезбедити несметану и поуздану међународну и међу-агенцијску сарадњу

МЕРА 1

ОПШТИ РЕЗУЛТАТ

Спроводити организационе и нормативне активности у циљу постизања ефикасне граничне контроле

- Ефикасно вршење граничне контроле
- Упућени официри за везу

– Измењени и потписани споразуми и меморандуми о сарадњи

Број	АКТИВНОСТИ	НАДЛЕЖНИ ОРГАН	РОК	ПОТРЕБНА СРЕДСТВА / ИЗВОР ФИНАНСИРАЊА	ПОКАЗАТЕЉ РЕЗУЛТАТА	СТАТУС СПРОВОЂЕЊА
1.4.1.1	Спровођење Стратегије интегрисаног управљање границом у Републици Србији, и пратећег Акционог плана	Министарство унутрашњих послова Министарство финансија – Управа царина Министарство пољопривреде, шумарства и водопривреде – Управа за ветерину и Управа за заштиту биља	У складу са роковима дефинисаним у документу	<u>Напомена:</u> <i>буџетирано у оквиру АП за спровођење Стратегије за интегрисано управљање границом у Републици Србији</i>	Извештај о спровођењу активности из Акционог плана за спровођење Стратегије интегрисаног управљања границом	
1.4.1.2	Анализа потреба за упућивањем официра за везу у дипломатско – конзуларна представништва Републике Србије у државама порекла и/или држава транзита миграната, у функцији саветника и стручњака за документе и профилисање лица која подносе захтеве за визе	Министарство унутрашњих послова Министарство спољних послова	За анализу IV квартал 2024. године Упућивање – континуирано почев од I квартала 2025. године	<u>Нема трошкова за период 2023-2025</u> <i>– редовне активности постојећих запослених</i>	Анализа спроведена Усвојена одлука у зависности од резултата анализе	

1.4.1.3	Потписати споразуме са свим суседним државама, који се односе на решавање повреде државне границе	Министарство унутрашњих послова Министарство спољних послова	Најкасније до пријема у чланство Европске уније	<u>Нема трошкова за период 2023-2025</u> – редовне активности постојећих запослених	Потписани споразуми са суседним државама	
1.4.1.4	Ажурирати билатералне споразуме о Заједничким контакт центрима	Министарство унутрашњих послова Министарство спољних послова	Најкасније до пријема у чланство Европске уније	<u>Нема трошкова за период 2023-2025</u> – редовне активности постојећих запослених	Ажурирани споразуми Проширена надлежност у области размене информација	
1.4.1.5	Унапредити сарадњу кроз закључивање меморандума о разумевању у области размене информација субјеката интегрисаног управљања границом	Министарство унутрашњих послова Министарство финансија – Управа царина Министарство пољопривреде, шумарства и водопривреде – Управа за ветерину и Управа за заштиту биља Министарство грађевинарства, саобраћаја и	Континуирано	<u>Нема трошкова за период 2023-2025</u> – редовне активности постојећих запослених	Закључени меморандуми о разумевању Број размењених информација	

		инфраструктуре				
--	--	----------------	--	--	--	--

1.4.1.6	Изменити и ревидирати Споразум о сарадњи о интегрисаном управљању границом.	Министарство унутрашњих послова Министарство финансија – Управа царина Министарство пољопривреде, шумарства и водопривреде – Управа за ветерину и Управа за заштиту биља	IV квартал 2024. године	Нема трошкова за период 2023-2025 – редовне активности постојећих запослених	Потписан Споразум о сарадњи о интегрисаном управљању границом	
1.4.1.7	Потписати Меморандуме о сарадњи између оператера аеродрома, авио-компанија и Министарства унутрашњих послова	Министарство унутрашњих послова Министарство грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре	IV квартал 2025. године	Нема трошкова за период 2023-2025 – редовне активности постојећих запослених	Потписани Меморандуми Меморандуме о сарадњи између оператера аеродрома, авио-компанија и Министарства унутрашњи послова	

1.4.1.8	Потписати Меморандум о разумевању између Министарства унутрашњих послова и актера транспортног сектора (<i>аутобуске или такси компаније</i>).	Министарство унутрашњих послова Министарство грађевинарства саобраћаја и инфраструктуре	IV квартал 2025. године	<u>Нема трошкова за период 2023-2025</u> – <i>редовне активности постојећих запослених</i>	Потписан Меморандум о разумевању између Министарства унутрашњих послова и актера транспортног сектора	
---------	--	---	-------------------------	---	---	--

5. НОВИ ЕВРОПСКИ ИНФОРМАЦИОНИ СИСТЕМИ

ЦИЉ 1

Унапређење управљања границом кроз припрему за имплементацију нових ИТ система

МЕРА 1	ОПШТИ РЕЗУЛТАТ
Стварање предуслова за повезивање на будуће европске информационе системе у области граничне контроле	<ul style="list-style-type: none"> - Успостављена сарадња са главним актерима - Измењен нормативни оквир - Потписани и ратификовани меморандуми о сарадњи

Број	АКТИВНОСТИ	НАДЛЕЖНИ ОРГАН	РОК	ПОТРЕБНА СРЕДСТВА / ИЗВОР ФИНАНСИРАЊА	ПОКАЗАТЕЉ РЕЗУЛТАТА	СТАТУС СПРОВОЂЕЊА
1.5.1.1	Формирати Радну групу за припрему и планирање активности везаних за повезивање на <i>iFADO</i> систем (<i>Internet False and Authentic Documents Online</i>).	Министарство унутрашњих послова Дирекција полиције Секретаријат Сектор за информационо - комуникационе технологије	IV квартал 2023. године	<u>Нема трошкова за период 2023-2025</u> – редовне активности постојећих запослених	Формирана Радна група Дефинисани задаци радне групе	
1.5.1.2	Покренути иницијативу за учешће на састанцима међународних <i>iFADO</i> радних група, у својству посматрача	Министарство унутрашњих послова Министарство спољних послова	Континуирано	<u>Нема трошкова за период 2023-2025</u> – редовне активности постојећих запослених	Закључак Владе Закључци са састанака међународних <i>iFADO</i> радних група	
1.5.1.3	Спровести активности и задатке дефинисане у Решењу о формирању Радне групе за припрему и планирање активности везаних за повезивање на <i>iFADO</i> систем	Министарство унутрашњих послова	Континуирано	<u>Нема трошкова за период 2023-2025</u> – редовне активности постојећих запослених	Извештај о спроведеним активностима и реализованим задацима	

1.5.1.4	Покренути иницијативу за учешће на састанцима кључних актера у циљу успостављања <i>API</i> система	Министарство унутрашњих послова	Континуирано	<u>Нема трошкова за период 2023-2025</u> – редовне активности постојећих запослених	Закључак Владе Закључци са састанка међународних <i>API</i> радних група	
1.5.1.5	Спроводити активности и задатке дефинисане Одлуци о формирању Координационог тела за <i>API</i> ¹⁹ и <i>PNR</i> у циљу припреме успостављања <i>API</i> система	Министарство унутрашњих послова	Континуирано	<u>Нема трошкова за период 2023-2025</u> – редовне активности постојећих запослених	Извештај о спроведеним активностима и реализованим задацима	
1.5.1.6	Покренути иницијативу за учешће састанцима кључних актера у циљу успостављања <i>PNR</i> система	Министарство унутрашњих пословима	Континуирано	<u>Нема трошкова за период 2023-2025</u> – редовне активности постојећих запослених	Закључци са састанка међународних <i>PNR</i> радних група.	
1.5.1.7	Спроводити активности и задатке дефинисане Одлуком Владе о формирању Координационог тела за <i>API</i> и <i>PNR</i> у циљу припреме за успостављања <i>PNR</i> система.	Министарство унутрашњих пословима	Континуирано	<u>Нема трошкова за период 2023-2025</u> – редовне активности постојећих запослених	Извештај о спроведеним активностима и реализованим задацима	

¹⁹ *Advance Passenger Information*

1.5.1.8	Формирати Радну групу задужену за планирање активности и дефинисање процедура које је неопходно успоставити у циљу повезивања и размену података у оквиру система <i>EURODAC</i>	Министарство унутрашњих послова Дирекција полиције Секретаријат	I квартал 2024. године	<u>Нема трошкова за период 2023-2025</u> – редовне активности постојећих запослених	Формирана радна група Дефинисани задаци и обавезе Радне групе	
1.5.1.9	Учешће чланова Радне групе на међународним састанцима радних група Европске комисије и Стратешког комитета за имиграцију, границе и азил	Радна група	Континуирано	<u>Нема трошкова за период 2023-2025</u> – редовне активности постојећих запослених	Закључци са међународних састанака	
1.5.1.10	Покренути иницијативу за добијање статуса посматрача у оквиру ЕУАА – Европске агенције за подршку азили – <i>Даблин мреже</i>	Министарство унутрашњих послова Одељење за међународну сарадњу и сарадњу са Европском унијом	II квартал 2024. године	<u>Нема трошкова за период 2023-2025</u> – редовне активности постојећих запослених		

1.5.1.11	<p>Усвојити измене релевантних правних аката неопходних за стварање правног основа за повезивање на систем <i>EURODAC</i></p> <p><i>Веза: активност 2.2.6 ревидирани Акциони план за Поглавље 24 – Правда, слобода и безбедност</i></p>	<p>Министарство унутрашњих послова Радна група - председавајући Секретаријат</p>	IV квартал 2024. године	<p><u>Нема трошкова за период 2023-2025</u> – редовне активности постојећих запослених</p>	Усвојен Закон	
1.5.1.12	<p>Закључити Меморандуме о разумевању у циљу размене информација са релевантним актерима у размени у оквиру мреже <i>EUROSUR</i></p>	<p>Министарство унутрашњих послова Министарство финансија – Управа царина</p>	IV квартал 2024. године	<p><u>Нема трошкова за период 2023-2025</u> – редовне активности постојећих запослених</p>	Закључени Меморандуми	
1.5.1.13	<p>Израдити Мапу пута за повезивање на систем <i>EURODAC</i>, у складу са правним тековинама Европске уније у овој области, као и процедуре ради размене података у оквиру система <i>EURODAC</i></p>	<p>Министарство унутрашњих послова Радна група - председавајући Дирекција полиције Управа граничне полиције</p>	III квартал 2024. године	<p><u>Нема трошкова за период 2023-2025</u> – редовне активности постојећих запослених</p>	Усвојена Мапа пута за повезивање на система <i>EURODAC</i>	

1.5.1.14	Стварање техничких предуслова за развој националног система и изградња релевантних интерфејса за национални <i>AFIS</i> и/или друге подсистеме, у зависности од потреба	Министарство унутрашњих послова Радна група - председавајући Дирекција полиције	Континуирано, најкасније, две године пре пријема у чланство Европске уније	<u>Нема трошкова за период 2023-2025</u> – редовне активности постојећих запослених <u>Напомена:</u> <i>Процена вредности инвестиција биће накнадно одређена</i>	Добијена детаљна техничка спецификација везано за <i>EURODAC систем (ICD euLISA)</i> Систем усклађен добијеним спецификацијама	
1.5.1.15	Стварање предуслова за развој националног система и изградња релевантних интерфејса за национални <i>AFIS</i> и/или друге подсистеме, у зависности од потреба	Министарство унутрашњих послова Радна група - председавајући Дирекција полиције	Најкасније до пријема у чланство Европске уније	<u>Нема трошкова за период 2023-2025</u> – редовне активности постојећих запослених	Добијена детаљна техничка спецификација везано за <i>EURODAC систем (ICD euLISA)</i>	
1.5.1.16	Стварање техничких предуслова за повезивање са централним системом посредством релевантног <i>interface</i> за <i>EURODAC</i>	Министарство унутрашњих послова Радна група - председавајући Дирекција полиције Управа граничне полиције	Најкасније до пријема у чланство Европске уније	<u>Нема трошкова за период 2023-2025</u> – редовне активности постојећих запослених <u>Напомена:</u> <i>Процена вредности инвестиција биће накнадно</i>	Спроведена анализа са идентификованим потребама за прилагођавање националних систрма Извршена потребна прилагођавања националних система у складу са добијеним <i>ICD</i>	

				<i>одређена</i>		
1.5.1.17	Формирати нову организациону јединицу која ће бити надлежна за успостављање и примену систем <i>EURODAC</i> у складу са Уредбом 603/2013	Министарство унутрашњих послова Дирекција полиције Управа граничне полиције Сектор за логистику	Две године пре пријема у чланство Европске уније	<u>Нема трошкова за период 2023-2025</u> – редовне активности постојећих запослених <u>Напомена:</u> <i>Процена вредности инвестиција биће накнадно одређена</i>	Формирана организациона јединица у Министарству унутрашњих послова, надлежна за примену Уредбе 603/2013 Измењен Правилник о унутрашњем уређењу и систематизацији радних места у Министарству унутрашњих послова	
1.5.1.18	Формирати нову организациону јединицу која ће бити надлежна за примену Уредбе (ЕУ) број 604/2013	Министарство унутрашњих послова Дирекција полиције Сектор за логистику	Две године пре пријема у чланство Европске уније	<u>Нема трошкова за период 2023-2025</u> – редовне активности постојећих запослених <u>Напомена:</u> <i>Процена вредности инвестиција биће накнадно одређена</i>	Формирана организациона јединица у Министарству унутрашњих послова, надлежна за примену Уредбе 604/2013 Измењен Правилник о унутрашњем уређењу и систематизацији радних места у Министарству унутрашњих послова	
1.5.1.19	Јачање капацитета кроз обуке полицијских службеника за тестирање и рад у систему <i>EURODAC</i>	Министарство унутрашњих послова Радна група - председавајући Дирекција	Две године пре пријема у чланство Европске уније	<u>Нема трошкова за период 2023-2025</u> – редовне активности постојећих запослених	Број обучених полицијских службеника	

		полиције Управа граничне полиције Сектор за логистику		Напомена: <i>Процена вредности инвестиција биће накнадно одређена</i>		
1.5.1.20	Формирати Радну групу задужену за припрему и планирање активности у области повезивања на систем <i>EUROSUR</i>	Министарство унутрашњих послова Радна група - председавајући Дирекција полиције Управа граничне полиције	I квартал 2024. године	<u>Нема трошкова за период 2023-2025</u> – редовне активности постојећих запослених	Формирана радна група Дефинисани задаци и обавезе Радне групе	
1.5.1.21	Покренути иницијативу за дијалог са Агенцијом Европске уније за граничну и обалску стражу у циљу подршке за успостављање мреже <i>EUROSUR</i> и размену података	Министарство унутрашњих послова Одељење за међународну сарадњу и сарадњу са Европском унијом	I квартал 2024. године и континуирано	<u>Нема трошкова за период 2023-2025</u> – редовне активности постојећих запослених Напомена: <i>Процена вредности инвестиција биће накнадно одређена</i> Пројекат: <i>Регионална подршка Европске уније системима управљања осетљивим миграцијама на</i>	Закључци са састанака и поступање по закључцима	

				<i>Западном Балкану – Фаза3 Подришка Европске уније регионалној безбедности на Западном Балкану</i>		
1.5.1.22.	Израдити финалну верзију Мапе пута за повезивање на <i>EUROSUR</i> мрежу, у складу са правним тековинама Европске уније у овој области, као и процедуре ради размене података у оквиру <i>EUROSUR</i> мреже у сарадњи са Агенцијом Европске уније за граничну и обалску стражу	Министарство унутрашњих послова Радна група - председавајући Дирекција полиције Управа граничне полиције	I квартал 2024. године	<u>Нема трошкова за период 2023-2025</u> – редовне активности постојећих запослених	Усвојена Мапа пута за прикључивање на ЕУРОСУР мрежу	
1.5.1.23	Усвојити измене релевантних правних аката неопходних за стварање правног основа за повезивање на <i>EUROSUR</i> мрежу	Министарство унутрашњих послова Радна група - председавајући Секретаријат	најкасније – до повезивања на <i>EUROSUR</i> мрежу.	<u>Нема трошкова за период 2023-2025</u> – редовне активности постојећих запослених	Усвојен Закон	
1.5.1.24	Закључити Меморандуме о разумевању у циљу размене информација са релевантним	Министарство унутрашњих послова Министарство	IV квартал 2024. године	<u>Нема трошкова за период 2023-2025</u> – редовне активности	Закључени Меморандуми	

	актерима у размени у оквиру мреже <i>EUROSUR</i>	финансија – Управа царина		<i>постојећих запослених</i>		
1.5.1.25	Јачање капацитета за обраду података у оквиру система <i>EUROSUR</i>	Министарство унутрашњих послова Радна група - председавајући	Континуирано, а најкасније до повезивања на систем <i>EUROSUR</i>	Нема трошкова за период 2023-2025 – редовне активности постојећих запослених Напомена: <i>Процена вредности инвестиција биће накнадно одређена</i> Могуће финансирање уз подршку билатералног донатора	Постојећи системи унапређени за обраду података који су потребни за даљи унос у <i>EUROSUR</i>	
1.5.1.26	Стварање техничких предуслова за повезивање на <i>EUROSUR</i> <u>Веба:</u> претходна активност	Министарство унутрашњих послова Радна група - председавајући	Најкасније до повезивања на систем <i>EUROSUR</i>	Нема трошкова за период 2023-2025 – редовне активности постојећих запослених Напомена: <i>Процена вредности инвестиција биће накнадно одређена</i>	Технички предуслови обезбеђени у сарадњи са Агенцијом Европске уније за граничну и обалску стражу	

1.5.1.27	Успоставити Национални координациони центар у оквиру Министарства унутрашњих послова Напомена: <i>Мапа пута за успостављање EUROSUR мреже, препоруке - Твининг пројекта EUROSUR/EURODAC</i>	Министарство унутрашњих послова Дирекција полиције Управа граничне полиције Сектор за логистику	IV квартал 2025. године	<u>Нема трошкова за период 2023-2025</u> – <i>редовне активности постојећих запослених</i> Напомена: <i>Процена вредности инвестиција биће накнадно одређена</i>	Формиран Национални координациони центар у Министарству унутрашњих послова Измењен Правилник о унутрашњем уређењу и систематизацији радних места у Министарству унутрашњих послова	
1.5.1.28	Јачање капацитета Министарства унутрашњих послова кроз запошљавање и обуке запослених које ће бити задужени за рад на систему <i>EUROSUR</i> и <i>EURODAC</i>	Министарство унутрашњих послова Дирекција полиције – Управа граничне полиције Сектор за логистику	Континуирано, а најкасније до повезивања на систем <i>EUROSUR</i>	<u>Нема трошкова за период 2023-2025</u> – <i>редовне активности постојећих запослених</i> Напомена: <i>Процена вредности инвестиција биће накнадно одређена</i>	Број запослених/прераспоређених полицијских службеника Број обучених полицијских службеника	
1.5.1.29	Формирати Радну групу за почетак припреме и планирања активности везаних за повезивање на систем <i>EES</i> (систем уласка-изласка).	Министарство унутрашњих послова Дирекција полиције – Управа граничне полиције Секретаријат	I квартал 2024. године	<u>Нема трошкова за период 2023-2025</u> – <i>редовне активности постојећих запослених</i> Напомена: <i>Процена вредности инвестиција биће накнадно одређена</i>	Формирана радна група Дефинисани задаци и обавезе Радне групе	

1.5.1.30	Покренути иницијативу за успостављање сарадње са <i>EES</i> међународним радним групама	Министарство унутрашњих послова Одељење за међународну сарадњу и сарадњу са Европском унијом	II квартал 2024. године	<u>Нема трошкова за период 2023-2025</u> – редовне активности постојећих запослених <u>Напомена:</u> <i>Процена вредности инвестиција биће накнадно одређена</i>	Закључци са састанака међународних <i>EES</i> радних група	
----------	---	--	----------------------------	--	--	--

1.5.1.31	Јачање капацитета везано за развој спремности за приступање и коришћење <i>EES</i>	Радна група	Континуирано	<u>Нема трошкова за период 2023-2025</u> – редовне активности постојећих запослених <u>Напомена:</u> <i>Процена вредности инвестиција биће накнадно одређена</i> <u>Напомена:</u> <i>могуће финансирање из средстава претприступне помоћи Европске уније</i>	Извештај о спроведеним активностима и реализованим задацима	
----------	--	--------------------	--------------	---	---	--

1.5.1.32	Формирати Радну групу за почетак припреме и планирање активности за повезивање на Европски систем путних информација и овлашћења - <i>ETIAS</i>	Министарство унутрашњих послова Дирекција полиције Секретаријат	IV квартал 2023. године	<u>Нема трошкова за период 2023-2025</u> – редовне активности постојећих запослених	Формирана радна група Дефинисани задаци и обавезе Радне групе	
1.5.1.33	Јачање капацитета везано за развој спремности за приступање и коришћење - <i>ETIAS</i>	Радна група	Континуирано	<u>Нема трошкова за период 2023-2025</u> – редовне активности постојећих запослених Подршка Европске уније	Закључци са састанака међународних <i>ETIAS</i> радних група	
1.5.1.34	Јачање капацитета везано за развој спремности за приступање и коришћење Европског система путних информација и овлашћења - <i>ETIAS</i>	Радна група	Континуирано	<u>Нема трошкова за период 2023-2025</u> – редовне активности постојећих запослених Напомена: могуће финансирање из средстава претприступне помоћи Европске уније	Извештај о спроведеним активностима и реализованим задацима	

1.5.1.35	Формирати Радну групу за почетак припреме и планирање активности за повезивање са <i>ECRIS-TCN</i> - <i>Европски информациони систем кривичне евиденције, који укључује држављане трећих држава</i>	Министарство унутрашњих послова Министарство правде	II квартал 2023. године	<u>Нема трошкова за период 2023-2025</u> – <i>редовне активности постојећих запослених</i> <u>Напомена:</u> <i>Процена вредности инвестиција биће накнадно одређена</i>	Формирана радна група Дефинисани задаци и обавезе Радне групе	
1.5.1.36	Учешће чланова Радне групе састанцима међународних <i>ECRIS-TCN</i> радних група	Радна група	Континуирано	<u>Нема трошкова за период 2023-2025</u> – <i>редовне активности постојећих запослених</i>	Закључци са састанака међународних <i>ECRIS-TCN</i> радних група	
1.5.1.37	Јачање капацитета у циљу припреме и планирање активности за повезивање са <i>ECRIS-TCN</i>	Радна група	Континуирано	<u>Нема трошкова за период 2023-2025</u> – <i>редовне активности постојећих запослених</i> <u>Напомена:</u> <i>могуће финансирање из средстава претприступне</i>	Извештај о спроведеним активностима и реализованим задацима	

				<i>помоћи Европске уније</i>		
--	--	--	--	----------------------------------	--	--

ПОГЛАВЉЕ 2- ПОВРАТАК И РЕАДМИСИЈА

ОПШТИ ПРЕГЛЕД

Успостављање ефикасног система управљања миграцијама, са акцентом на сузбијању ирегуларних миграција, као и успостављању ефикасног повратка лица, односно реадмисије лица која не испуњавају или више не испуњавају услове за боравак на територији Републике Србије, један је од стратешких циљева Републике Србије, који се остварује кроз координацију државних органа и организација, од момента уласка странца до његовог удаљења или даљих поступања у складу са националним законодавством Републике Србије.

У том смислу, ефикасна имплементација политике реадмисије и повратка је приоритет када се ради о системском одговору Републике Србије на ове феномене.

Усклађивање нормативног оквира Републике Србије у области миграција је једна од активности прописаних ревидираним Акционим планом за Поглавље 24 – Правда, слобода и безбедност, у оквиру потпоглавља 1 - Миграције, где је дефинисана активност везана за хармонизацију Закона о странцима са релевантим Директивама Европске уније у области миграција.

Поред наведеног, активностима који су део овог акционог плана, усклађивање националног законодавства биће извршено и у складу са одредбама шенгенских правних тековина. Усвојање измена и допуна Закона о странцима у складу са прописаним активностима пратиће и усвајање потребних подзаконских аката неопходних за спровођење Закона.

Стратегија за борбу против илегалних миграција у Републици Србији са акционим планом за период 2018-2020 је истекла. Влада Републике Србије је у јулу месецу 2021. године усвојила Коначни извештај о спровођењу Стратегије за борбу против

ирегуларних миграција у Републици Србији, са препорукама активности које је потребно спровести у будућности и наставити активности у овој области.

У циљу даљег стратешког деловања на сузбијању ирегуларних миграција на територији Републике Србије, у оквиру израде Стратегије за интегрисано управљање границом биће прописане активности које се односе на сузбијање ирегуларних миграција на граници, као и на на територији целе Републике Србије.

Приликом израде нацрта Стратегије за интегрисано управљање границом посебан акценат стављен је на ефикасну регистрацију ирегуларних миграната, њихову обраду, али и дефинисање задатака које треба да преузму различити актери, односно Министарство унутрашњих послова, као и други државни органи који се баве управљањем миграцијама.

У том смислу, активности су усмерене на стварање услова за успостављање ефикасног система управљања миграцијама, укључујући повратак лица која треба да буду враћена у земљу порекла, односно претходног уласка, имајући у виду прелазна мерила из поглавља 24, потпоглавље Миграције.

Влада Републике Србије, на годишњем нивоу, усваја План реаговања у случају повећаног прилива миграната на територију Републике Србије.

План реаговања се заснива на заштити граница и спречавању кријумчарења миграната, приступу азилу за сва лица која испуњавају услове за међународну заштиту, пријему и помоћи угроженим мигрантима, посебно деци и малолетницима без пратње, принудном и асистираним добровољном повратку у земљу порекла и подршци локалним заједницама под високим миграционим притиском.

Уз подршку Европске уније, кроз пројекат „Подршка Европске уније управљању миграцијама у Републици Србији” обухваћена је већина кључних области деловања (*хитни пријем, здравствена заштита, образовање, заштита малолетника без пратње, заштита граница и асистирани добровољни повратак*), док је подршка локалним заједницама је углавном обезбеђен из републичког буџета.

Ирегуларни мигранти улазе на територију Републике Србије углавном из преко Грчке, Републике Северне Македоније и Бугарске и илегално прелазе државну границу на различите начине, а у највећем броју случајева пешке, између два гранична прелаза, скривајући се у друмским и железничким возилима, избегавајући граничне контроле, користећи фалсификована и туђа лична документа, (*варалице*) и улазе на територију Републике Србије, а затим након уласка на територију Републике Србије, покушају да илегално напусте територију Републике Србије, углавном у правцу Мађарске и Републике Хрватске.

Област реадмисије у Републици Србији

Република Србија примењује мултилатерални споразум о реадмисији са Европском унијом, са 18 протокола за примену овог споразума и 11 билатералних споразума са протоколима за спровођење. Релевантне правне тековине Европске уније у овој области:

- Директива 2008/115/ЕЗ Европског парламена и Савета од 16. децембра 2008. године, о заједничким стандардима и поступцима у државама чланицама за враћање држављана трећих држава која незаконито бораве;

- Препорука Комисије (ЕУ) 2017/432 од 7. марта 2017. године, о ефикаснијем повратку приликом имплементације Директиве 2008/115 Европског парламента и Савета, као и Препорука Комисије (ЕУ) 2017/2338 од 16. новембра 2017. године за успостављање заједничког Приручника о враћању.

Област миграција је у Републици Србији нормативно уређена у више законских прописа и то:

- Закон о странцима;
- Закон о граничној контроли;
- Закон о азилу и привременој заштити;
- Закон о запошљавању странаца и
- Закон о управљању миграцијама.

На основу Закона о странцима усвојени су следећи правилници и подзаконски акти:

Правилници:

- Правилник о кућном реду и правилима боравка у прихватиљима;
- Правилник о изгледу обрасца о одбијању уласка у Републику Србију, о изгледу обрасца о одобрењу уласка у Републику Србију и начину уноса податка о одбијању уласка у путну исправу странца, са прописаним обрасцима и то: *Одлука о одбијању уласка у Републику Србију* и *Одлука о одобрењу уласка у Републику Србију*;
- Правилник о изгледу печата забране уласка и начину уношења забране уласка у путну исправу странца;
- Правилник о изгледу обрасца за одбијање захтева за визу на граничног прелазу и о изгледу обрасца за одбијање захтева за продужење визе, са следећим обрасцима: *Одлука о одбијању захтева за издавање визе на граничном прелазу* и *Одлука о одбијању захтева за продужење рока важења визе*;
- Правилник о ближим условима и начину спровођења принудног удаљења странца из Републике Србије;
- Правилник о ближим условима за одобрење сталног боравка, изгледу захтева за одобрење сталног боравка, изгледу и начину уношења налепнице сталног боравка у страну путну исправу, са следећим: *Захтев за одобрење сталног боравка, налепница сталног боравка* и *Захтев за одобрење привременог боравка и издавање налепнице за привремени боравак*;
- Правилник о ближим условима за одобрење привременог боравка, изгледу захтева за одобрење привременог боравка, изгледу и начину уношења налепнице привременог боравка у страну путну исправу, са следећим: *Захтев за одобрење привременог боравка, налепница за привремени боравак*;
- Правилник о изгледу и начину уношења обавезног боравка у путну исправу странца, са обрасцем налепнице обавезног боравка
- Правилник о изгледу обрасца и поступку издавања путног листа за странца, са обрасцем путног листа за странца;

- Правилник о изгледу обрасца пријаве боравишта и начину пријављивања боравишта странца, адресе становања, промене адресе становања, пријаве и одјаве пребивалишта странца, са следећим обрасцима: *Пријава боравишта странца, адресе становања, промене адресе становања, пријаве и одјаве пребивалишта странца;*
- Правилник о визама, са следећим: *Образац за уношење визе, захтев за издавање визе, печат захтева за визу, налепница визе, решење о одбијању захтева за визу, решење о укидању или поништавању визе;*
- Правилник о изгледу обрасца и поступку издавања личне карте за странца и привремене личне карте за странца;
- Правилник о ближим условима и начину спровођења предлога за изрицање забране уласка странца и надзора и контроле странца приликом уласка и кретања преко територије Републике Србије;
- Правилник о изгледу обрасца пријаве за издавање посебне личне карте, изгледу посебне личне карте и поступку издавања личне карте.

Уредбе:

- Уредба о ближим условима за одбијање уласка странца у Републику Србију;

Усвајањем наведених подзаконских аката, којим се ближе уређује поступање полицијских службеника у области легалних и ирегуларних миграција, Република Србија је створила предуслове за уједначену примену Закона о странцима.

С друге стране, прописивањем транспарентних процедура, створени су услови за правну сигурност страних држављана, као и приближавање националног законодавства са тековинама Европске уније у овој области. На основу Закона о управљању миграцијама Влада Републике усваја програм за подршку добровољног повратка странаца. Тренутно је на снази Уредба о утврђивању Програма за подршку добровољног повратка странаца за период од 2022-2025.

Нормативни оквир у Републици Србији у области повратка и реадмисије је делимично усклађен са директивама Европске уније у области легалних и ирегуларних миграција, као и у складу са шенгенским стандардима. Активности прописане овим акционим планом омогућиће измене и допуне постојећих законских и подзаконских прописа из области регулисања положаја странаца у Републици Србији, које ће, како је наведено бити усмерене на хармонизацију са релевантним Директивама Европске уније, као и Шенгенским Закоником.

На даље, на снази је Мултилатерални споразум о реадмисији закључен са Европском унијом (*са 18 протокола о спровођењу*). Очекује се потписивање протокола о спровођењу са Републиком Литванијом и Протокола са Републиком Пољском.

Такође, на снази је **11 билатералних споразума** са протоколима за спровођење са следећим државама:

- Босна и Херцеговина;
- Република Хрватска;
- Црна Гора;
- Република Северна Македонија;

- Републиком Албанијом;
- Молдавија;
- Краљевина Норвешка;
- Канада;
- Руска Федерација;
- Швајцарска и
- Данска.

У току су преговори и израда текста споразума са Републиком Украјином и Републиком Азербејџан.

Споразум између Републике Србије и Уједињеног Краљевства Велике Британије и Северне Ирске о реадмисији лица која незаконито бораве потписан 26. јануара 2022. године у Лондону, Уједињено Краљевство Велике Британије и Северне Ирске.

ИНСТИТУЦИОНАЛНИ ОКВИР

Област управљања миграцијама у Републици Србији је мултисекторска, а надлежности у овој области су подељене на више државних органа.

Институционални оквир у области миграција у Републици Србији чине релевантне институције укључене у миграциони систем на основу закона и докумената јавних политика, и то су:

- Министарство унутрашњих послова
- Министарство спољних послова
- Министарство за рад, запошљавање, борачка и социјална питања
- Министарство правде
- Комесеријат за избеглице и миграције

Поред тога, организације цивилног друштва и међународне организације такође су актери који су укључени у области управљања миграцијама.

У оквиру Министарства унутрашњих послова, у Управи граничне полиције формирана је Служба за странце.

Служба за странце, заједно са Службом за границу, која такође функционише у оквиру Управе граничне полиције представља један од носилаца управљања миграцијама у Републици Србији.

У оквиру Службе за странце формирана су три одељења и то:

- Одељење за странце;
- Одељење за прихват и смештај странаца и

- Одељење за сузбијање ирегуларних миграција.

Одељење за странце је надлежно за послове који се односе на легалне миграције на централном нивоу, са надлежностима везаним за координацију и успостављање уједначене праксе над радом подручних полицијских управа, линије рада странаца када је у питању ова област. Одељење за прихват и смештај странаца задужено је за координацију рада три прихватилишта за странце и то у:

- Падинској Скели;
- Димитровграду и
- Пландишту.

Прихватилиште за странце је објект Министарства унутрашњих послова који је намењен за смештај странаца којима одбијен улазак у Републику Србију, односно за странце које је потребно принудно удаљити на основу решења о враћању или решења о отказу боравка у Републици Србији, а који се не могу одмах вратити у земљу порекла. Прихватилишта за странце функционише као објект под појачаним полицијским надзором. У прихватилиште за странце могу се, под улловима прописаним законом и подзаконским актима, сместити породице, жене, мушкарци, при чему се води рачуна о стандардима смештаја везаних за посебне потребе лица која се смештају. Приликом смешетаја и боравка различитих категорија лица у прихватилиштима за странце води се рачуна о времену када се угрожене категорије лица налазе у дневном боравку, односно на свежем ваздуху, како не би дошло до ситуације да у исто време самац и лица из ове рањиве категорије буду на истом месту, имајући у виду потребу заштите њихових права и обичајних правила.

Принудно удаљење спроводе полицијски службеници подручне полицијске управе, односно прихватилишта за странце у складу са надлежностима прописаним одредбама Закона о странцима.

Пројектом МАДАД, који се финансира из фондова Европске уније и чије је спровођење продужено до марта 2023. године, планирано је проширење постојећих капацитета Прихватилишта за странце у Падинској Скели изградњом још једног додатног објекта који ће бити повезан са постојећим и проширен за још 60 смештајних јединица. Укупан смештајни капацитет по завршетку објекта биће укупно 110 смештајних јединица. Укупан износ средстава који су пројектом МАДАД одређени за проширење капацитета овог објекта је 556.000 евра.

Имајући у виду потребу Миистарства унутрашњих послова за проширење капацитета Републике Србије за повећањем броја смештајних капацитета за смештај лица које је потребно принудно удаљити, будући да су опредељена средства из фондова Европске уније, због повећања цена материјала и радне снаге недовољна за завршетак радова, у буџету Министарства унутрашњих поалоца за 2022. годину за завршетак радова у Прихватилишту за странце у Падинској Скели, као допринос Републике Србије у овај пројекат издвојено је укупно 24.000.000 динара (око 200.000 евра).

Поред прихватилишта за странце у Падинкој Скели функционишу још два прихватишта за странце и то у:

- **Димитровграду** - у близини бугарске границе;
- **Пландишту** –у близини румунске границе.

Тренутни смештајни капацитет Прихватилишта за странце у Падинској Скели је 50 лица, док је у друга два објекта смештајни капацитет по 100 места у сваком објекту.

Одељење за сузбијање ирегуларних миграција је одговорно за контролу и сузбијање ирегуларних миграција на централном нивоу. Одељење предузима активности у циљу прикупљања информација у вези са ирегуларним миграцијама (као што су модус операнди, руте, места састајања ирегуларних миграната, итд.).

С тим у вези, Одељење за сузбијање ирегуларних миграција предузима све активности у циљу систематског одговора у погледу контроле и спречавања ирегуларних миграција, те као такво учествује у међународним активностима и координира рад организационих јединица надлежних за контролу ирегуларних миграција. миграције у оквиру своје надлежности на локалном нивоу.

У оквиру подручних полицијских управа (укупно 27) формиране су **организационе јединице надлежне за обављање послова везаних за статусна питања странаца и сузбијање ирегуларних миграција**

- Управа за странце у оквиру ПУ за град Београд
- Одељење за странце и сузбијање ирегуларних миграција у Полицијским управама у Нишу и Новом Саду
- Одсеци за странце и сузбијање ирегуларних миграција у осталим подручним полицијским управама) на локалном нивоу.

На наведеним пословима у оквиру наведених полицијских ангажовано је око **250 полицијских службеника.**

У оквиру активности Твининг пројекта спроведена је анализа везана за капацитете људских ресурса који обављају послове везане за стране држављане на територији Републике Србије (укључујући легалне и ирегуларне миграције, као и послове у вези повратка странаца).

Анализом људских ресурса у Министарству унутрашњих послова на локалном нивоу, као и објектима за прихват и смештај странаца, од стране експерата који су били ангажовани у твининг пројекту утврђен је недовољан број полицијских службеника који су ангажовани у подручним полицијским управама и Прихватилиштима за странце, а који су надлежни за обављање послова везаних за сузбијање ирегуларних миграција на територији Републике Србије, на локалном и централном нивоу, као и послове везане за враћања ирегуларних миграната у земљу порекла или претходног уласка.

Министарство унутрашњих послова – Дирекција полиције – Управа за управне послове је орган задужен за закључивање и имплементацију спровођење Споразума о реадмисији на централном нивоу.

Управа за управне послове, Одељење за путне исправе и реадмисију састоји се од:

- Одсека за спровођење Споразума о реадмисији и
- Одсека за реализацију трансфера, транзита и миграције и оперативну сарадњу.

У процесу имплементације споразума надлежни орган доставља одговоре на захтеве иностраних надлежних органа и упућује захтеве иностраним надлежним органима, реализује враћање држављана Републике Србије, враћање и транзит држављана трећих држава и лица без држављанства и обезбеђује пратњу у операцијама повратка.

У делу обавеза које проистичу из Закона о управљању миграцијама, у циљу унапређења активности на пољу борбе против ирегуларних миграција, достављају се статистички подаци Комесаријату за избеглице и миграције. Одсек за спровођење Споразума о реадмисији и Одсек за реализацију трансфера, транзита и миграције и оперативну сарадњу прати процес у вези са реинтеграцијом повратника по основу Споразума о реадмисији и испуњавају се све обавезе преузете Стратегијом.

У складу са Правилником о унутрашњем уређењу и систематизацији радних места у Министарству унутрашњих послова, у наведеним одсечима систематизовано је 19 радних места за полицијске службенике. Управа за управне послове блиско сарађује са Управом граничне полиције по питањима реадмисије.

Регионални центри граничне полиције према Републици Хрватској, Црној Гори, Босни и Херцеговини и Републици Северној Македонији надлежни су за спровођење реадмисије у убрзаном поступку у складу са Споразумима о реадмисији са Републиком Хрватском, Црном Гором, Босном и Херцеговином и Републиком Северном Македонијом.

У складу са Законом о управљању миграцијама, Комесаријат за избеглице и миграције предлаже Влади Републике Србије приоритете миграционе политике на основу континуираног праћења података релевантних за управљање миграцијама. Комесаријат се стара о реинтеграцији повратника по основу споразума о реадмисији, помоћи добровољном повратку странаца који илегално бораве на територији Републике Србије, као и о збрињавању угрожених категорија ирегуларних миграната.

У Комесаријату за избеглице и миграције, у оквиру Сектора за прихват, збрињавање, реадмисију и трајна решења формирано је Одељење за координацију послова у центрима за азил и прихватним центрима у коме је систематизовано три радна места која се старају да се у центрима координисано спроводе мере које за циљ имају добровољни повратак странаца.

Како би се реализовао што већи број добровољних повратака, сва лица смештена у центрима за прихват миграната, као и лица из приватног смештаја која су у незаконитом боравку, када су доступна, континуирано и системски се информису о могућностима добровољног повратка, евидентирају се потенцијални повратници, обезбеђује се саветовање у циљу доношења информисане одлуке о повратку, воде евиденције о броју лица која су се добровољно вратила у земљу порекла.

Лицима која су се укључила у програм асистираниг добровољног повратка, Комесаријат обезбеђује подршку пре напуштања земље у виду смештаја и исхране, здравствене заштите, укључивања деце у школу до поласка, процену посебних потреба и другу подршку у складу са Уредбом о утврђивању програма за подршку добровољног повратка странаца, док само путовање организује Међународна организација за миграције (ИОМ). У складу са овом Уредбом, Комесаријат са Међународном организацијом за миграције – ИОМ, спроводи **програм асистираниг добровољног повратка** кроз пројекте финансиране из националног буџета и ИПА фондова, као и средствима билатералних донатора.

Иако Комесаријат има велико искуство у организовању добровољног повратка, оно је ограничено на земље региона, те је неопходно даље подизање капацитета запослених у Комесаријату за избеглице и миграције, првенствено кроз обуке за квалитетно саветовање потенцијалних повратника. Поред овога, неопходно је развити капацитете за евалуацију програма реинтеграције, како би се средства користила ефикасно, а реинтеграциони пакети мотивисали потенцијане повратнике да се укључе у програм.

Неопходно је да ове активности буду усклађене са методологијом и алатима које развија Агенција Европске уније за граничну и обалску стражу – Фронтекс, у складу са својим новим мандатом у области добровољног повратка и Стратегијом Европске уније за добровољни повратак и реинтеграцију.

Ово се пре свега односи на Европски оквир за саветовање о повратку, као и упознавање са применом РИАТ система и радом Зајдничке службе за реинтеграцију.

Такође, Комесаријат ће наставити сарадњу са новим механизмом за повратак и реинтеграцију - *Return and Reintegration Facility* -RRF који ће наставити да спроводи поједине активности које је раније спроводо ЕРРИН - *European Return and Re-integration Network*.

Надлежни органи за поступак реадмисије

Министарство унутрашњих послова – Дирекција полиције – Управа за управне послове је орган задужен за спровођење Споразума о реадмисији на централном нивоу.

Управа за управне послове Дирекције полиције Министарства унутрашњих послова, Одељење за путне исправе и реадмисију, Одсек за спровођење Споразума о реадмисији и Одсек за реализацију трансфера, транзита, миграције и оперативну сарадњу је централизован орган надлежан за закључивање и имплементацију споразума о реадмисији.

Управа за управне послове састоји се од 4 одељења и то:

- Одељења за држављанство, пребивалиште и личне карте;
- Одељења за оружје;
- Одељења за путне исправе и реадмисију;
- Одељења за регистрацију возила и возачке дозволе;

У оквиру Одељења за путне исправе и реадмисију се налазе 4 одсека, од којих су два:

- Одсек за спровођење Споразума о реадмисији и
- Одсек за реализацију трансфера, транзита и миграције и оперативну сарадњу.

У оквиру Управе за управне послове је Одељење за путне исправе и реадмисију, а у оквиру Одељења су:

- Одсек за спровођење Споразума о реадмисији
- Одсек за трансфере, транзит, миграције и оперативну сарадњу

У складу са Правилником о унутрашњем уређењу и систематизацији радних места у Министарству унутрашњих послова у наведеним одсесима систематизовано је 19 радних места за полицијске службенике. Управа за управне послове спроводи одредбе Споразума о реадмисији у следећим аспектима:

- доставља одговоре на захтеве иностраних надлежних органа и упућује захтеве иностраним надлежним органима и

- реализује враћање држављана Републике Србије, враћање и транзит држављана трећих држава и лица без држављанства и обезбеђује пратњу у операцијама повратка.

У циљу јачања механизма сузбијања ирегуларних миграција у Републици Србији и реадмисије ирегуларних миграната, уколико су испуњени услови и располаже се са неопходном доказима и *prima facie* доказима да су лица ушла са територије суседних држава, регионални центри граничне полиције према суседним државама, Полицијска управа за град Београд и све Подручне полицијске управе достављају предлоге за покретање поступка реадмисије Управи за управне послове, Одсеку за спровођење Споразума о реадмисији, за све откривене категорије ирегуларних миграната.

Полицијски службеници Управе за управне послове и Управе граничне полиције обучени су на специјалистичким обукама спроведеним од стране Агенције Европске уније за граничну и обалску стражу - Фронтекс и ангажују се у операцијама повратка држављана Републике Србије. Поред тога, планирано је спровођење обуке о пратњи и прихвату држављана трећих држава у матичне земље или земље боравка.

У делу обавеза које проистичу из Закона о управљању миграцијама, у циљу унапређења активности на пољу борбе против ирегуларних миграција, достављају се статистички подаци Комесаријату за избеглице и миграције у циљу израде Миграционог профила. Са Комесаријатом за избеглице и миграције, Одсек за спровођење Споразума о реадмисији и Одсек за реализацију трансфера, транзита и миграције и оперативну сарадњу прати процес у вези са реинтеграцијом повратника по основу Споразума о реадмисији и испуњавају се све обавезе преузете Стратегијом

Управа за управне послове блиско сарађује са Управом граничне полиције по питањима реадмисије.

Министарство унутрашњих послова – Дирекција полиције – Управа граничне полиције, на регионалном нивоу, надлежна је за спровођење реадмисије и убрзане процедуре у складу са Споразумима о реадмисији и то са: Хрватском, Црном Гором, Босном и Херцеговином и Северном Македонијом.

Управа граничне полиције спроводи одредбе Споразума о реадмисији у следећим аспектима:

- пријем и враћање држављана Републике Србије и држављана трећих држава, као и транзита преко територије Републике Србије, по основу Споразума о реадмисији;
- третман ирегуларних страних држављана у Републици Србији, обезбеђивање смештаја и склоништа, ако су у поступку реадмисије, у случајевима када је захтев за реадмисију поднела Управа за управне послове у име Републике Србије, лица су смештена у Прихватилиште за странце којим управља Управа граничне полиције, како би били доступни за примопредају по окончању поступка;
- по уочавању и откривању ирегуларних миграната, који су илегално и непосредно ушли на територију Републике Србије, Управа граничне полиције подноси предлог за покретање поступка реадмисије са расположивом документацијом. Овај предлог се доставља Управи за управне послове, која прослеђује захтев надлежном страном субјекту;
- спровођење скраћених процедура реадмисије (одлучивање по захтевима, давање одговора и преузимање држављана трећих држава и лица без држављанства) у надлежности је Регионалних центара граничне полиције на границама са Босном и Херцеговином, Црном Гором, Северном Македонијом и Хрватском.

У оквиру подручних полицијских управа (укупно 27) формиране су *организационе јединице надлежне за обављање послова везаних за статусна питања странаца и сузбијање ирегуларних миграција* -

- Управа за странце у оквиру Полицијске управе за град Београд;
- Одељење за странце и сузбијање ирегуларних миграција у Полицијским управама у Нишу и Новом Саду и
- Одсеци за странце и сузбијање ирегуларних миграција у осталим подручним полицијским управама) на локалном нивоу.

На наведеним пословима у оквиру наведених полицијских ангажовано је око **250 полицијских службеника**.

Споразуми о реадмисији пружају довољну основу за ефективно извршење депортација, пријем Републике Србије у чланство Европске уније отвориће могућност примене споразума о реадмисији које је Европска унија потписала са другим трећим земљама, укључујући и институционални систем Европске уније који стоји иза њих.

Малолетна лица без пратње

Највећи број малолетних лица без пратње је смештен је у објекте Комесаријата за избеглице и миграције, који су посебно одређени за те намене. Један број малолетних лица без пратње, због својих посебних психо-физичких потреба смештен је у објекте Министарства за рад, запошљавање, борачка и социјална питања.

За малолетна лица без пратње Министарство за рад, запошљавање, борачка и социјална питања користи капацитете специјализованих установа социјалне заштите и то: **у Београду и Нишу:**

- **Завод за васпитање деце и омладине, Београд** – Центар за смештај малолетних странаца без пратње родитеља/старатеља;
- **Завод за васпитање деце и омладине, Ниш** – Центар за смештај малолетних странаца без пратње родитеља/старатеља и
- **Центар за заштиту одојчади, деце и омладине Звечанска, Београд** - Дом за децу и омладину Јован Јовановић Змај, Београд.

У ове установе **смештају се малолетници са високим степеном ризика, на основу процене центра за социјални рад**, којима се пружају специјализоване услуге социјалне заштите за заштиту деце у складу са Правилником о ближим условима и стандардима за пружање услуга социјалне заштите и то:

- Прихватилиште - задовољавање основних потреба корисника којима је потребно неодложно осигурати безбедност у кризним ситуацијама. Услуга је усмерена ка процени потреба за другим услугама и започињању процеса помоћи кориснику за успостављање стабилног породичног или независног живота, превазилажење кризне ситуације и одрживих решења у будућности. Услуга је још усмерена на успостављање осећања сигурности као основе за даљи напредак и оснаживање корисника, ради подизања њихове способности за безбедан живот и укључивање у заједницу.

- Домски смештај/мала домска заједница - обезбеђивање привременог безбедног и стимулативног окружења, у околностима када то није могуће обезбедити у породичној средини, како би им се пружила подршка и припрема за одржив независан живот. Рад са децом и младима усмерен је ка задовољавању њихових краткорочних, средњорочних и дугорочних потреба, развијању способности, знања и практичних вештина неопходних у свакодневном животу, успостављању самопоштовања и поверења у односима са другима.
- Уредбом о мрежи установа социјалне заштите утврђено је да ове две установе социјалне заштите пружају услугу смештаја малолетним странцима без пратње родитеља/старатеља, а у складу са Законом о социјалној заштити. Од почетка Мигрантске кризе ове установе стављене су на располагање за смештај малолетних миграната без пратње, којима је у складу са породичним законом обезбеђена и старатељска заштита.

Од 2018. године Министарство за рад, запошљавање, борачка и социјална питања је додатно омогућило да део смештајних капацитета Центра за заштиту одојчади, деце и омладине Београд – Звечанска - Дом „Јован Јовановић Змај“ буде обезбеђен за смештај малолетних миграната без пратње. Почетни капацитет ових установа био је 22 места, а у 2022. години капацитет за смештај малолетника без пратње износи укупно 42 места, и то:

- Завод за васпитање деце и омладине Београд, капацитета 15 места, односно 10 дечака и 5 девојчица;
- Завод за васпитање деце и омладине Ниш, капацитета 15 места, односно 10 дечака и 5 девојчица и
- Дом „Јован Јовановић Змај“, капацитета 12 места.

Поред наведеног постоји и једно прихватилиште у Београду којем руководи невладина организација, које пружају сличне услуге смештаја малолетницима без пратње, капацитета 15 места, док је друго прихватилиште у Лозници, капацитета 15 места, функционисало у периоду 2018-2022. године. У плану је проширење капацитета државних установа социјалне заштите за око 30% у наредном периоду.

У периоду од 2015 – 2021. године у установама социјалне заштите и прихватилиштима којима руководе невладине организације било је смештено преко 1000 малолетника без пратње (око 10% укупно смештених на територији Републике Србије), док је остатак био смештен у центрима за азил и прихватним центрима.

Министарство за рад, запошљавање, борачка и социјална питања већ 2015. године донело је Инструкцију о поступању центара за социјални рад и установа социјалне заштите за смештај корисника у обезбеђивању заштите и смештаја малолетних миграната без пратње, којом се утврђују процедуре и мере заштите малолетних миграната без пратње, као најрањивије категорије унутар мигрантске популације.

У овим објектима за смештај малолетних странаца без пратње на дан 20.06.2022. године смештено је 26 малолетника без пратње.

Асистирани добровољни повратак малолетника

Без обзира на смештај, асистирани добровољни повратак се спроводи увек искључиво у сарадњи са Органом старатељства и само када је то процењено као најбољи интерес детета. У складу са Уредбом о утврђивању Програма за подршку добровољног повратка странаца, за организовање повратка малолетника неопходно је прибавити писану сагласност од стране Органа старатељства, као и писану сагласност породице или особе која ће о малолетнику водити рачуна по повратку, уз присуство службе за социјалну заштиту деце и младих морају бити укључени у процес доношења одлуке о добровољном повратку.

Објекти за привремени прихват миграната

Мигрантска криза која је погодила Републику Србију од маја 2015. године, уз значајне осцилације у погледу интензитета и правца кретања, захтевала је хитно реаговање и обезбеђење довољног смештајног капацитета за лица у транзиту, али и припрему довољног смештајног капацитета у случају дужег боравка у земљи. У том циљу, Комесаријат за избеглице и миграције, као надлежни орган за прихват, отпочео је отварање објеката намењених за смештај миграната.

У складу са Планом реаговања у случајевима повећаног прилива миграната, као и договором са Састанка лидера западно-балканске руте у октобру 2015. године, Комесаријат за избеглице и миграције обезбеђује смештај овим лицима у оквиру редовних капацитета центара за азил и прихватних центара отворених за ове намене. Ситуација је захтевала успостављање објеката за смештај миграната на местима појачаног окупљања миграната у близини границе према земљама уласка, односно изласка, што је у великој мери зависило од политика држава на рути према мигрантима.

Први прихватни центар отворен је у Прешеву, као главном улазу у Републику Србију, који сада може да збрине око 1.200 људи у хитним случајевима, ослањајући се на центар у Бујановцу, са капацитетом до 400 људи. Да би се обезбедили планирани капацитети, отворени су објекти у Димитровграду (90 особа), Босилеграду (110 особа), Пироту (200 особа) и на територији Беле Паланке - центар „Дивљана“ (300 особа). У исту сврху, крајем маја 2017. године, отворен је центар у Врању (230 особа).

Затварањем западнобалканске руте у марту 2016. године, велики број миграната нашао се на територији Републике Србије без могућности да настави пут ка земљама крајњег одредишта, што је повећало притисак на градове на излазним тачкама.

На територији општине Шид отворени су прихватни центри *Шид*, капацитета 185 места, *Адашевци*, капацитета 400 места и *Принциповац*, капацитета 220 места. Ови центри, у случају повећаног прилива, имају могућност проширења капацитета активирањем „раб сала“ (ПЦ „Адашевци“ 600 места и ПЦ „Принциповац“ 280), а укупан максимални капацитет ова 3 центра у општини Шид износи 1705 места.

Привремени центри на крајњем северу земље који обезбеђују смештај мигрантима су и у Суботици (130 места) и Сомбору (120 места), а у ту сврху отворен је објекат у Кикинди (280 места). Како је у претходном периоду повећан притисак на ове општине и како се велики број миграната нашао на улицама и у напуштеним објектима на територији ових општина, обезбеђени су додатни капацитети за краће боравке, а након пуштања у рад „раб холова“ (ПЦ Сомбор 270 и ПЦ Кикинда 270), максимални капацитет ова три центра је 1260 места.

У складу са Планом реаговања на повећан прилив миграната који је влада усвојила дана 4. септембра 2015. године и који се од тада редовно ажурира на годишњем нивоу на основу постојећег стања и пројекција, Комесаријат за избеглице и миграције је наставио да повећава капацитете у центрима за азил.

Повећани су и капацитети у пет редовних центара за смештај тражилаца азила, са 810 на 1.970 места, и то:

- Крњача - 1.000 места;
- Бања Ковиљача - 120 места;
- Тутин - 200 места;
- Сјеница - 400 места и
- Боговађа- 250 места

У циљу измештања миграната из београдских паркова и напуштених објеката на старој железничкој станици у центру града, Комесаријату за избеглице и миграције омогућено је коришћење старе касарне у Обреновцу.

У време пуштања у употребу, у јануару 2017. године у овом центру било је смештено преко 1.000 лица. У међувремену, након завршетка реконструкције, Одлуком владе Републике Србије, **овај објекат је одређен за нови Центар за азил**, максималног капацитета 650 лица.

У зависности од миграторног притиска, као и од праваца уласка и изласка, поједини центри се затварају и стављају у стање приправности, док се не укаже потреба за њиховим поновним отварањем.

Комесаријат за избеглице и миграције у сваком од центара пружа неопходне услуге:

- Смештај – стандарди смештаја у прихватним центрима подразумевају минималне *SPHERE* стандарде у хуманитарном деловању, а у време смањеног миграторног притиска, и у центрима за азил, стандарди у већини центара испуњавају ЕУАА индикаторе прихвата. То укључује просторије за спавање и заједничке просторе, трпезарију и просторе за разна занимања, образовне и неформалне активности, приступ јавном превозу, продавници и јавним службама попут поште. Обезбеђени су тоалети и купатила са топлом водом у складу са наведеним стандардима. Сви објекти су опремљени одговарајућим средствима за комуникацију.
- Примарна здравствена и социјална заштита - У већини центара постоји организована примарна здравствена служба, као и присуство локалног центра за социјални рад. Постоје одвојени центри за породице, малолетна лица без пратње и самце.
- Прехрамбени и непрехрамбени производи - у свим центрима обезбеђена су три obroка, од којих су два кувана. Непрехрамбени производи, као што су производи за личну хигијену, се редовно деле, а одећа у складу са расположивости.
- Услуге превода, информације о кућном реду, жалбеном механизму, приступу азилу, потпомогнутом добровољном повратку и другим релевантним службама.
- Идентификација особа са посебним потребама и упућивање у случају потребе, образовне, психосоцијалне и рекреативне активности обезбеђене су у складу са структуром смештених лица.

Због сталног миграторног притиска на прихватни систем, поред буџетских средстава, највећи део средстава потребних за несметан рад прихватних центара обезбеђује се из *ИПА фондова кроз посебне мере*.

Комесаријат за избеглице и миграције прати услове смештаја у сарадњи са УНХЦР-ом кроз скуп утврђених индикатора. Извештаји о стању смештајних капацитета редовно се објављују на сајту УНХЦР-а и Комесаријата. Ово омогућава транспарентну и објективну анализу тренутног стања у погледу услова прихвата.

У смештајним објектима Комесаријата за избеглице и миграције, на дан 11. децембра 2022. године налази се укупно 5.539 лица.

Методологија процене потреба за радним местима за контролу ирегуларних миграција

Методологију процене потреба за радним местима за контролу ирегуларних миграција треба да примењују Управа граничне полиције и Дирекција полиције приликом израчунавања броја радних места за службенике граничне полиције, као и полицијских службеника у подручним полицијским управама, а која су потребна како би се обезбедило директно спречавање и контрола ирегуларних миграција у Републици Србији, као и других послова везаних за контролу кретања и боравка странаца.

Препоручени број радних места за контролу миграција мора се израчунати узимајући у обзир следеће захтеве

- захтеве приписане прописане члановима 14. 15. и 16.. Законика о шенгенским границама;
- захтеве који проистичу из Шенгенског каталога о враћању и реадмисији и најбољим праксама и
- захтеве који проистичу из Практичног приручника за полицијске службенике граничне полиције и најбољим праксама из земаља Европске уније.

Број радних места у Прихватилиштима за странце утврђује се на основу статистичких података о броју смештених лица у периоду од три године, смештајним капацитетима рачунајући површину објеката, као и броја прихватилишта за странце у које се смештају ирегуларни мигранти, узимајући у обзир и потребе малолетних лица и лица са посебним потребама. Неопходно је обезбедити безбедност ових лица 24/7 и спремност за вршење активности принудног повратка.

Такође, уз поштовање одредби Закона о раду Републике Србије, потребно је размотрити могућност премештања полицијских службеника из једног објекта у други. Препоручени број полицијских службеника у Прихватилиштима за странце је 146.

- **Падинска Скела** – 62 - 12 полицијских службеника на руководећим радним местима (управник прихватилишта, командир јединице за обезбеђење, 5 официра граничне полиције одговорних за пријем и повратак, планирање, контролу и координацију активности и 5 шефова смена јединице за обезбеђење), 10 полицијских службеника у једној смени (8 полицајаца за обезбеђење просторија и лица, 2 службеника за брзо реаговање) множењем са 5 смена (једна од њих је резервна);

- **Димитровград** – 42 - 12 полицијских службеника на руководећим радним местима (управник прихватилишта, командир јединице за обезбеђење, 5 официра граничне полиције одговорних за пријем и повратак, планирање, контролу и координацију активности и 5 шефова смена јединице за обезбеђење), 6 службеника у једној смени (4 полицајаца за обезбеђење просторија и миграната, 2 службеника за брзо реаговање) множењем са 5 смена (једна од њих је резервна);
- **Пландиште** – 42 - 12 полицијских службеника на руководећим радним местима (управник прихватилишта, командир јединице за обезбеђење, 5 официра граничне полиције одговорних за пријем и повратак, планирање, контролу и координацију активности и 5 шефова смена јединице за обезбеђење), 6 службеника у једној смени (4 полицајаца за обезбеђење просторија и миграната, 2 службеника за брзо реаговање) множењем са 5 смена (једна од њих је резервна).

Фактори који опредељују број радних места у оквиру подручних полицијских управа:

- У подручним полицијским управама потребно је рачунати број предмета по којима поступају полицијски службеници у подручним полицијским управама када је у питању обављање послова из надлежности кретања и боравка странаца. У просеку, један полицијски службеник треба да поступа по 60–70 предмета годишње, у пословима који се односе на кретање и боравак странаца, рачунајући и послове везане за сузбијање ирегуларних миграција.
- Приликом израчунавања броја систематизованих полицијских службеника на локалном нивоу, неопходно је имати у виду принцип примењен у шенген зони, којим је успостављен стандард да на 8-10 хиљада страних држављана, који бораве на територији Републике Србије треба да буде покривено поступањем једног полицијског службеника.
- Број страних држављана који се узима у обзир приликом вршења процене потребног броја полицијских службеника се односи на све стране држављане који су ушли у Републику Србију, рачунајући и странце који су извршили пријаву краткотраног боравка, странце на привременом или сталном боравку, као и ирегуларне мигранте који се затекну на територији Републике Србије, рачунајући просек у последње три године.

Потребно је узети у обзир константно повећање броја странаца који у Републици Србији бораве по основу краткотрајног боравка, боравак по основу издате визе „Д“ или „Ц“, привременог или сталног боравка, приликом израчунавања и планирања радних места за полицијске службенике који ће обављати послове везане за кретање и боравак странаца. У том смислу у свакој подручној полицијској управи приликом рачунања потребног броја полицијских службеника треба узети у обзир најмање две позиције:

- Позицију полицијског службеника који обавља свакодневне послове у вези кретања и боравка странаца - увид у јавне исправе, провера легалног боравка и идентитета лица, узимање отисака прстију и фотографисање и слично;
- Позицију полицијског службеника специјализованог за обављање послова у оквиру надлежности прописаних одредбама Закона о странцима, којима су обрађени како послови везани за легалне миграције, тако и послови везани за повратак и сузбијање ирегуларних миграција.

- Уколико се у зони одговорности подручних полицијских управа налазе прихватни центри, центри за азил или прихватилишта за странце, потребно је размотрити могућност да се у оквиру систематизације радних места подручне полицијске управе у линији рада странаца систематизује још најмање једно додатно радно место са задацима који се односе на послове сузбијања ирегуларних миграција.
- Ако је број ирегуларних миграната током периода од 1–3 године висок и пројекција на основу анализе ризика предвиђа повећање, **укупан број радних места може се повећати за до 10%**. У овом случају, додатна радна места треба да се распореде на јединице са највећим оптерећењем.

Напомена: Израчунавање броја радних места код рада у сменама мора да узима у обзир период током којих полицијски службеници не могу да извршавају своје дужности због празника, боловања, пословних путовања, обука итд. Због ових околности, број радних места може се повећати за до 20%. Радна места морају бити утврђена и попуњена најкасније до пријема у чланство Европске уније.

ЦИЉ 1

Примена одредби Европске уније о враћању странаца уз гарантовање основних права и слобода

МЕРА 1	ОПШТИ РЕЗУЛТАТ
<p>Обезбедити брз и ефикасан повратак држављана трећих држава који илегално бораве у земље порекла и транзита или претходног уласка</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Усклађен нормативни оквир Републике Србије са правним тековинама Европске уније у области повратка <ul style="list-style-type: none"> - Закључени споразуми - Набављена опрема - Ојачани административни капацитети - Број лица враћених по основу споразума о реадмисији - Број лица враћених преко асистираниог добровољног повратка <ul style="list-style-type: none"> - Број принудно враћених лица

Број	АКТИВНОСТИ	НАДЛЕЖНИ ОРГАН	РОК	ПОТРЕБНА СРЕДСТВА / ИЗВОР ФИНАНСИРАЊА	ПОКАЗАТЕЉ РЕЗУЛТАТА	СТАТУС СПРОВОЂЕЊА
2.1.1.1	Спровођење мера које за циљ имају информисање потенцијалних повратника и лица у ирегуларном положају са могућностима асистираниг добровољног повратка	Комесаријат за избеглице и миграције Министарство унутрашњих послова Министарство за рад, запошљавање, борачка и социјална питања	Континуирано	Буџет Комесаријата за избеглице и миграције 3.000.000 динара <i>наменска контрибуција на годишњем нивоу</i> Пројекат: <i>Регионлна подршка Европске уније системима управљања осетљивим миграцијама на ЗБ-фаза 3</i>	Број запослених у центрима за азил који су оспособљени за давање информација о асистираним добровољном повратку	
2.1.1.2	Организовање ефективног саветовања о повратку и реинтеграцији у складу са Оквиром Европске уније за саветовање о повратку	Комесаријат за избеглице и миграције	IV квартал 2024. године и континуирано	Буџет Комесаријата за избеглице и миграције 2.000.000 динара <i>наменска контрибуција на годишњем нивоу</i> Пројекат <i>Регионлна подршка Европске уније системима</i>	Број обучених саветника за повратак	

				<i>управљања осетљивим миграцијама на Западном Балкану"-фаза 3</i>		
2.1.1.3	Започање/наставак преговора са надлежним органима држава порекла ирегуларних миграната у циљу закључивања споразума о реадмисији, односно билатералних аранжмана којима се регулише повратак лица	Министарство унутрашњих послова Министарство спољних послова	Континуирано	<u>Нема трошкова за период 2023-2025</u> – редовне активности постојећих запослених	Спроведене активности Извештаји са састанака	
2.1.1.4	Усвојити Закон о изменама и допунама Закона о странцима, у циљу даље хармонизације законодавства са Директивом 2008/115/ЕЗ Европског парламена и Савета од 16. децембра 2008. године, о заједничким стандардима и поступцима у државама чланицама за враћање држављана	Министарство унутрашњих послова	IV квартал 2025. године	<u>Нема трошкова за период 2023-2025</u> – редовне активности постојећих запослених	Усвојен Закон о изменама и допунама Закона о странцима Национално законодавство усклађено са предметном Директивом 2008/115/ЕЗ Европског парламена и Савета од 16. децембра 2008.	

	трећих држава која незаконито бораве				године, о заједничким стандардима и попуцима у државама члницама за враћање држављана трећих држава која незаконито бораве	
--	---	--	--	--	--	--

2.1.1.5	<p>Набавка специјализованих возила за превоз ирегуларних миграната у организационим јединицама Министарства унутрашњих послова, надлежним за обављање послова сузбијања ирегуларних миграција и послова реадмисије.</p>	<p>Министарство унутрашњих послова Дирекција полиције Управа граничне полиције Управа за управне послове</p> <p>Сектор за логистику</p>	<p>Континуирано, најкасније до пријема у чланство Европске уније</p>	<p><u>Нема трошкова за период 2023-2025 – редовне активности постојећих запослених</u></p> <p><u>Напомена:</u> <i>Процена вредности инвестиције</i> 37.000 евра по возилу – <u>укупно 3.024.000 евра</u></p> <p>ИПА 2021 <i>Индивидуална мера за унапређење управљања миграционим токовима на Западном Балкану <u>набавка 12 специјализованих возила за превоз миграната, укупне вредности од 420.000 евра</u></i></p>	<p>Набављена опрема</p> <p>По једно специјализовано транспортно возила за сваку од 27 полицијских управа</p> <p>3 возила за Прихватилишта за странце</p>	
---------	---	---	--	---	--	--

2.1.1.6	Усвајање међуресорних стандардних оперативних процедура за процену старости ирегуларних миграната и тражилаца азила	<p>Министарство унутрашњих послова</p> <p>Министарство за рад запошљавање, борачка и социјална питања</p> <p>Министарство здравља</p> <p>Комесаријат за избеглице и миграције</p> <p>Министарство за бригу о породици и демографију</p>	Најкасније до пријема у чланство Европске уније	<u>Нема трошкова за период 2023-2025 – редовне активности постојећих запослених</u>	Усвојене Стандарне оперативне процедуре	
2.1.1.7	Унапређење сарадње са дипломатско конзуларним представништвима миграционо високо ризичних држава у циљу ефикаснијег прибављања документације у циљу реализацију принудног повратка ирегуларних миграната	<p>Министарство унутрашњих послова</p> <p>Напомена: <i>Иста активност предвиђена ревидираним АП за Поглавље 24 – Правда, слобода и безбедност – активност број 1.4.11</i></p>	Континуирано	<i>Буџетирано у оквиру ревидираног АП за Поглавље 24 – Правда, слобода и безбедност</i>	Број лица враћених у државу порекла или државу претходног боравка	

2.1.1.8	Успоставизи механизам за праћење и оцену успешности програма Асистираног добровољног повратка	Комесаријат за избеглице и миграције	I квартал 2026. године	Нема трошкова за период 2023-2025 – <i>редовне активности постојећих запослених</i>	Извештај о спровођењу Програма за подршку странаца за период 2022-2025	
2.1.1.9	Успоставити сарадњу са релевантним телима надлежним за добровољни и принудни повратак, на националном нивоу и нивоу Европске уније, као и са другим релевантним међународним организацијама и механизмина	Комесаријат за избеглице и миграције Министарство унутрашњих послова	Континуирано	Пројекат: Регионална подршка Европске уније системима управања осетљивим миграцијама на Западном Балкану – фаза 3	Број одржаних састанака	

МЕРА 2	ОПШТИ РЕЗУЛТАТ
<p>Унапређење услова смештаја у прихватилиштима за странце и прихватним центрима за ирегуларне мигранате које је потребно вратити у земљу порекла или претходног уласка</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Унапређени смештајни капацитети - Број лица којима је пружена медицинска заштита <ul style="list-style-type: none"> - Број корисника у објектима за смештај

Број	АКТИВНОСТИ	НАДЛЕЖНИ ОРГАН	РОК	ПОТРЕБНА СРЕДСТВА / ИЗВОР ФИНАНСИРАЊА	ПОКАЗАТЕЉ РЕЗУЛТАТА	СТАТУС СПРОВОЂЕЊА
2.1.2.1	Успостављање сталне медицинске неге у прихватилиштима за странце	<p>Министарство здравља</p> <p>Министарство унутрашњих послова</p>	<p>IV квартал 2025. године</p> <p>Почев од 2026. године</p>	<p><u>Нема трошкова за период 2023-2025</u></p> <p><i>– редовне активности постојећих запослених</i></p> <p><u>Напомена:</u> <i>процена вредности инвестиције</i> <u>80.000,00 евра²⁰</u></p>	<p>Омогућена медицинска помоћ у центрима за задржавање</p> <p>Запослена три лекара и три медицинске сестре/техничара</p> <p>Набављена опрема</p>	
2.1.2.2	Завршетак радова на проширењу смештајних капацитета Прихватилишта за	Министарство унутрашњих послова	I квартал 2023. године	<p><u>ИПА 2021</u> <u>300.000 евра</u>, за опрему - <i>Индивидуална мера за унапређење</i></p>	Повећан број смештајних јединица на 110	

²⁰ У наведеној процени је урачуната просечна зарада доктора и асистента (неопходна су три доктора и три асистента) и цена коштања опреме за опремање ординације за доктора, сале за сутне интервенције и сале за основне лекарске прегледе. Цена опреме је тржишна, у периоду обрачуна (четврти квартал 2021. године).

	<p>странце у Падинској Скели и набавка опреме у складу са са захтевима стандарда <i>СРТ - Европски одбор за спречавање тортуре и нехуманог или понижавајућег поступања или кажњавања</i></p>			<p><i>управљања миграционим токовима на Западном Балкану</i></p> <p>Напомена: <i>могућност финансирања уз подршку билатералног донатора</i></p>		
2.1.2.3	<p>Обезбеђивање адекватних капацитета за смештај ирегуларних миграната потенцијалних повратника</p>	<p>Комесаријат за избеглице и миграције</p>	<p>континуирано</p>	<p>Буџет Комесаријата за избеглице 4.000.000 динара <i>на годишњем нивоу за смештај лица у некој од фаза асистираниг добровољног повратка</i> ИПА III - Индивидуална мера за јачање капацитета за управљање мешовитим миграционим токовима на Западном Балкану</p>	<p>Процент попуњености смештајних капацитета</p> <p>Процент смештајних капацитета који испуњавају стандарде смештаја</p>	

ПОГЛАВЉЕ 3 - ШЕНГЕНСКИ ИНФОРМАЦИОНИ СИСТЕМ

ОПШТИ ПРЕГЛЕД

Шенгенски информациони систем представља један је од кључних европских *IT* система, који подржава безбедносну политику у шенгенском простору и пружа упозорења о лицима и/ или предметима од безбедносног интереса, истовремено подржавајући провере на спољним границама и сарадњу органа за спровођење закона и правосудних органа држава чланица Европске уније и држава шенгенског простора. Припрема Републике Србије за приступање Шенгенском информационом систему одвијаће се фазно. Током прве фазе, Република Србија наставиће да прати развој на нивоу Европске уније у овој области и процењује степен усаглашености своје правне, организационе и техничке могућности у погледу приступања шенгенском простору.

Ове активности ће се координирати успостављањем механизма за координацију и праћење спровођења Акционог плана за улазак Републике Србије у шенгенски простор, уз сарадњу свих државних органа и институција укључујући развој спремности и припрему за повезивање са Шенгенским информационом системом.

Током друге фазе, Република Србије ускладиће национално законодавство са важећим правним актима везаним за функционисање Шенгенског информационог система и проценити потребна прилагођавања и изградити и/или прилагодити релевантне процедуре за поступање.

Након тога, а највероватније након приступања (опционо, односно када се стекну сви потребни предуслови и омогући приступ детаљним техничким спецификацијама), Република Србија добиће могућност приступа техничком усаглашавању, односно прилагођавању и/или развоју постојећег апликативног окружења и развоју ИКТ инфраструктуре у складу са релевантном техничком документацијом, нпр. докумената везаних за детаљан опис и за контролу интерфејса - *ICD- Interface Control Document*, које ће обезбедити централни надлежни орган на нивоу Европске уније за управљање развојем и имплементацијом централног Шенгенског информационог система агенција *eu-LISA*.

На основу добијене детаљне техничке документације, уследиће свеобухватна анализа потребних унапређења постојећих система и прилагођавања у складу са техничком документацијом и развој решења за омогућавање повезивања са Шенгенском информационом системом.

Након тога, уз остваривање свих техничких предуслова и исказане спремности спровешће се процес тестирања, којим ће се потврдити да ли је национални систем спреман за повезивање са централним системом и омогућавањем функционалности Шенгенског информационог система.

Република Србија је спроводи активности на усаглашавању националног законодавства у складу са шенгенским правним тековинама, а које ће даље бити прилагођено у погледу повезивања на Шенгенски информациони систем.

Усвајање нормативног оквира о шенгенском информационом систему и подзаконских аката биће усклађено са остваривањем свих предуслова од стране, у складу са надлежностима, идентификованих институција, које ће бити крајњи корисници шенгенског информационог система, а што подразумева и усаглашавање развој релевантних националних ИКТ система, као што су национални систем издавања налога за хапшење, национални визни информациони систем, национални систем за контролу и евидентирање

прелазака државне границе, системи који се односе на евидентирања статуса странаца, као и други системи који се користе за подршку процеса рада, а који су у великој мери су развијени.

Посебно је важно имати у виду да ће се након доношења одлуке о моделу архитектуре који ће се користити за приступ Шенгенском информационом систему и добијања детаљније техничке спецификације од стране надлежних тела Европске уније, моћи приступити анализи и процени потребних измена, усаглашавања и развоја интерфејса за повезивање са шенгенским информационом системом. У складу са са глобалним процесом дигитализације у свим аспектима, националног стратешког и нормативног оквира,

ИКТ инфраструктура ће се континуално развијати у циљу развоја спремности за остваривање повезивања са екстерним системима и обезбеђивања правремене доступности података и информација свим крајњим корисницима.

ИКТ инфраструктура за Национални шенгенски информациони систем мора бити дефинисана, развијена и добро испланирана, узимајући у обзир доступну инфраструктуру, као и Стратегију развоја информационог друштва и информационе безбедности у Републици Србији за период од 2021-2026).

У складу са шенгенским нормативним оквиром, са организационог аспекта Неопходно је формирати две нове канцеларије и то:

- Националну канцеларија за Шенгенски информациони систем и
- Националну канцеларију *SIRENE*.

Национална канцеларија за Шенгенски информациони систем, потребно је да прати и обезбјеђује техничке предуслове за приступ и функционисање ИКТ инфраструктуре за повезивање са Шенгенским информационом системом Републике Србије. У складу са спроведеном анализом и полазећи од наведеног домена надлежности, препорука је да се иста формира у оквиру Министарства унутрашњих послова.

Национална канцеларија за *SIRENE* формираће се у оквиру Министарства унутрашњих послова – Дирекције полиције - Управе за међународну оперативну полицијску сарадњу, имајући у виду домен надлежности и искуство у остваривању међународне размене података и информација.

У оквиру механизма за имплементацију Акционог плана потребно је уз активно учешће свих релевантних институција спроводити праћења развоја предметних система на нивоу Европске уније, идентификацију и планирање потребних унапређења посебно у доменима који се односе на обезбеђивање ресурса за прикупљање, обраду и рад са биометријским подацима, планирање и обезбеђивање безбедног окружења за рад које ће бити праћено одговарајућом документацијом у складу са стандардима у области информационе безбедности и заштите личних података, уз континуалне напоре за обезбеђивања што већег степена интероперабилности система на националном нивоу у циљу безбедне и ефикасне размене података између институција на националном нивоу, а као основ за даљи развој и усаглашавања са ИТ системима валиких размера који се користе на нивоу Европске уније.

Имајући у виду да је Шенгенски информациони систем, систем који се најчешће користи и има значајан број крајњих корисника, **препоручује се да овај систем буде први систем, за који ће бити обезбеђени предуслови и спроведено потпуно усаглашавање и развиј, како би се остварили потребни предуслови да Република Србија буде повезана на централни систем, непосредно након пријема у чланство Европске уније**

НОРМАТИВНИ ОКВИР

Релевантне правне тековине Европске уније у овој области:

Уредбе о Шенгенском информационом систему су директно применљиве у националном законодавству, да се релевантни национални закони морају изменити у случају да Уредба даје овлашћење државама чланицама да уређују конкретно питање. Предлаже се да се пуно правно усклађивање постигне пре уласка у Европску унију, како би се оставило довољно времена за стваран технички и ИТ развој након пријема у чланство Европске уније.

- Уредба (ЕЗ) број 1160/2005 Европског парламента и Савета од 6. јула 2005. године о измени Конвенције о спровођењу Шенгенског споразума од 14. јуна 1985. године о поступном укидању контрола на заједничким границама у вези приступа шенгенском информационом систему од стране служби држава чланица одговорних за издавање потврда о регистрацији возила;
- Уредба (ЕЗ) број 1986/2006 Европског парламента и Савета од 20. децембра 2006. године, о приступу другој генерацији Шенгенског информационог система од стране служби држава чланица одговорних за издавање потврда о регистрацији возила;
- Уредба (ЕЗ) број 1987/2006 Европског парламента и Савета од 20. децембра 2006. године, о успостављању, раду и употреби друге генерације Шенгенског информационог система ;
- Уредба (ЕУ) 2018/1860 Европског парламента и Савета од 28. новембра 2018. године, о употреби Шенгенског информационог система за враћање држављана трећих држава са незаконитим боравком;
- Уредба (ЕУ) 2018/1861 Европског парламента и Савета од 28. новембра 2018. године, о успостављању, раду и употреби Шенгенског информационог система у области граничне контроле и о измени Конвенције о спровођењу Шенгенског споразума и о измени и стављању ван снаге Уредбе (ЕЗ) број 1987/2006;
- Уредба (ЕУ) 2018/1862 Европског парламента и Савета од 28. новембра 2018. године, о успостављању, раду и употреби Шенгенског информационог система у области полицијске и правосудне сарадње у казним стварима, измени и стављању ван снаге Одлуке Савета 2007/533/ПУП и стављању ван снаге Уредбе (ЕЗ) број 1986/2006 Европског парламента и Савета и Одлуке Комисије 2010/261/ЕУ (*прерађен Шенгенски информациони систем*);
- Уредба Савета (ЕУ) број 1053/2013 од 7. октобра 2013. године, о успостављању механизма евалуације и праћења за проверу примене шенгенских правних тековина и стављању ван снаге Одлуке Извршног одбора од 16. септембра 1998. године, о успостављању Сталног одбора за оцену и спровођење Шенгена;
- Одлука Савета 2007/533/ПУП, од 12. јуна 2007. године, о успостављању, раду и употреби друге генерације Шенгенског информационог система Одлука Комисије (ЕУ) 2020/2165 од 9. децембра 2020. о утврђивању правила о примени Уредбе (ЕУ) 2018/1861 Европског парламента и Савета у погледу минималних стандарда квалитета података и техничких спецификација за унос фотографија и дактилоскопских података у Шенгенски информациони систем у области граничних провера и враћања (саопштено под бројем документа Ц(2020) 8599);

- Одлука Комисије (ЕУ) 2021/31 од 13. јануара 2021. године, о утврђивању правила о примени Уредбе (ЕУ) 2018/1862 Европског парламента и Савета у погледу минималних стандарда квалитета података и техничких спецификација за унос фотографија, профила ДНК-а и дактилоскопских података у Шенгенски информациони систем у области полицијске сарадње и правосудне сарадње у казним стварима и о стављању ван снаге Сprovedбене одлуке Комисије (ЕУ) 2016/1345 (саопштено под бројем документа Ц(2020) 9228);
- Одлука Комисије број 2007/170/ЕЗ од 16. марта 2007. године, којом се утврђују захтеви мреже за Шенгенски информациони систем II (1. стуб);
- Одлука Комисије број 2007/171/ЕЗ од 16. марта 2007. године, којом се утврђују захтеви мреже за Шенгенски информациони систем II (3. стуб);
- Одлука Комисије 2013/115/ЕУ од 26. фебруара 2013. године, о приручнику *SIRENE* и другим спроведбеним мерама за другу генерацију Шенгенског информационог система;
- Одлука Комисије 2013/115/ЕУ од 26. фебруара 2013. године, о приручнику *SIRENE* и другим спроведбеним мерама за другу генерацију Шенгенског информационог система;
- Уредба (ЕУ) 2017/458 Европског парламента и Савета од 15. марта 2017. године, о измени Уредбе (ЕУ) 2016/399 у погледу јачања контрола провером у релевантним базама података на спољним границама;
- Уредба (ЕУ) 2019/817 Европског парламента и Савета од 20. маја 2019. године, о успостављању оквира за интероперабилност између информационих система ЕУ у области граница и виза и изменама уредби (ЕЗ) број 767/2008, (ЕУ) 2016/399, (ЕУ) 2017/2226, (ЕУ) 2018/1240, (ЕУ) 2018/1726 и (ЕУ) 2018/1861 Европског парламента и Савета и одлука Савета 2004/512/ЕЗ и 2008/633/ПУП;
- Уредба (ЕУ) 2019/818 Европског парламента и Савета од 20. маја 2019. године, о успостављању оквира за интероперабилност између информационих система ЕУ у области полицијске и правосудне сарадње, азила и миграција и измени уредби (ЕУ) 2018/1726, (ЕУ) 2018/1862 и (ЕУ) 2019/816;
- Сprovedбена одлука Савета (ЕУ) 2017/818 од 11. маја 2017. године, о утврђивању Препоруке за продужетак привремене граничне контроле унутрашњих граница у изузетним околностима које угрожавају целокупно функционисање шенгенског простора;
- Уредба (ЕУ) 2022/1190 Европског парламента и Савета, од 06. јула 2022. године, о измени Уредбе (ЕУ) 2018/1862 у погледу уноса у Шенгенски информациони система упозорења о информацијама о држављанима трећих земаља у интересу Европске уније

Најважнији национални правни акти, који ће бити део нормативног оквира у области Шенгенског информационог система су следећи:

- Закон о полицији;
- Законик о кривичном поступку;
- Закон о уређењу судова;

- Закон о јавном тужилаштву;
- Закон о граничној контроли;
- Закон о управљању миграцијама;
- Закон о информационој безбедности;
- Закон о азилу и привременој заштити и
- Закон о странцима.

НАПОМЕНА: Одређени закони и прописи о питањима заштите података у вези са спровођењем Шенгенског информационог система наведени су у поглављу Заштита података у Акционом плану за улазак Републике Србије у шенгенски простор.

ИНСТИТУЦИОНАЛНИ ОКВИР

Министарство унутрашњих послова

Водећа институција у области Шенгенског информационог система је Министарство унутрашњих послова, а које ће на даље, преузети одговорности за повезивање на Шенгенски информациони система, имајући у виду да је на основу оствареног увида у стање од стране експерата из ЕУ дата препорука да Национална канцеларија за Шенгенски информациони систем буде формирана у оквиру Сектора за информационо - комуникационе технологије Министарства унутрашњих послова.

У оквиру Министарства унутрашњих послова – Дирекције полиције - Управе за међународну оперативну полицијску сарадњу биће формирана Национална канцеларија за *SIRENE*, што ће омогућити међународну размену података са једног места. У случају овог решења, међународна размена података ће бити под једним кровом и сарадња на размени података са релевантним агенцијама Европске уније и другим међународним агенцијама, као што је Европол и Интерпол биће обезбеђена.

Управа граничне полиције директно је одговорна за проверу испуњености захтева за улазак страних држављана на територију Републике Србије у оквиру граничне контроле. За обављање послова граничне контроле користи се систем за проверу лица и возила који је развијен сопственим ресурсима Министарства унутрашњих послова, а у којем је интегрисана могућност провере према Интерполовим базама података.

Провере у Шенгенском информационом систему биће саставни део процедуре граничне провере, па је стога, од стране експерата из Европске уније предложено да се припрема и повезивање са Визном и Шенгенском информационом системима и системом за евидентирање уласка-изласка и провере дужине боравка - *ЕЕС* треба да буде усклађено, као и да спровођење наведених система треба да има приоритет у односу на друге.

Остали актери

Повереник за информације од јавног значаја и заштиту података о личности

Повереник за информације од јавног значаја и заштиту података о личности, који прати и надгледа законитост обраде и преноса података на националном нивоу, биће задужен да прати и надгледа законитост обраде и преноса података који се врше у вези са Визним и Шенгенском информационим системом, било по пријему обавештења или по службеној дужности, контролише извештаје о приговорима на законитост обраде и преноса података, као и о захтевима за коришћење правних средстава у вези са одбијањем руковоаца да пружи информације о лицима на које се подаци односе.

Министарство спољних послова

Министарство спољних послова одговорно је за издавање виза и спровођење визне политике. Провера у Шенгенском информационом систему биће интегрисана у поступке подношења захтева за издавање виза у конзулатима и у Министарству спољних послова, за шта је потребно активно учешће за сагледавање свих потребних предуслова и планирању потребне инфраструктуре за реализацију.

Врховно јавно тужилаштво и судови

Судови и Врховно јавно тужилаштво као одговорни за издавање Европског налога за хапшење. Они треба да имају могућност претраживања Шенгенском информационом систему, па је стога потребно позвати обе институције да се придруже Механизму за координацију у оквиру припрема за Шенгенски информациони систем.

Управа царина

Управа царина ће у складу са доменом надлежности користи податке из Шенгенског информационог система за потребе криминалних истрага, па стога Управа царина, Министарства финансија треба да активно учествује у идентификацији потребних унапређења/ прилагођавања својих система и ИКТ инфраструктуре, као и да буде део Механизму за координацију у оквиру припрема за Шенгенски информациони систем и спровођење Шенгенског информационог система.

ИНФРАСТРУКТУРА

Национална канцлеарија за Шенгенски информациони систем и Национална канцеларија *SIRENE* морају имати обезбеђене ресурсе за несметано функционисање, канцеларијски простор у Министарству унутрашњих послова, док чланови оперативног тима бити смештен у оквиру ИТ оперативних центара који већ функционишу у режиму рада 24/7.

Полицијски службеници који ће бити распоређени у оквиру Националне канцеларије *SIRENE*, морају бити смештени заједно са полицијским службеницима у просторијама Управе за међународну оперативну полицијску сарадњу-

Примарна и секундарна/ резервна локација

На основу анализе инфраструктуре неопходне за функционисање Шенгенског информационог система, потребно је **утврдити примарну и секундарну/ резервну локацију за национални део Шенгенског информационог система**, имајући у виду доступне ИТ оперативне центра Министарства унутрашњих послова, али и на нивоу државе. Предметна одлука биће донета на основу анализе, имајући у виду развој, али и оперативне потрене осталих ИТ система ЕУ, као што су *EES, ETIAS, API/PNR*.

Техничка инфраструктура

Крајњи корисници Шенгенског информационог система користиће вишенаменску опрему, попут читача исправа, читача отисака прстију, који ће бити доступни за коришћење на фиксним и мобилним станицама за проверу, мобилну опрему. При дизајнирању нових процедура и инфраструктуре за граничне службе, органе за издавање виза и имиграцију или органе за спровођење закона, ово треба узети у обзир и у поступку набавке, односно да опрема која се набавља треба да задовољи критеријуме и да има одговарајуће перформансе за све различите потребе.

ЦИЉ 1

Обезбеђивање повезивања на Шенгенски информациони систем и неометаног функционисања система

МЕРА 1

ОПШТИ РЕЗУЛТАТ

<p>Стварање нормативних и организационих предуслова за повезивање на Шенгенски информациони система</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Измењен нормативни оквиру у складу са шенгенским правним тековинама - Одређене институције које ће имати приступ Шенгенском информационом систему <ul style="list-style-type: none"> - Дефинисана надлежност судске власти и тужилаштава - Створени предуслови за повезивање на Шенгенски информациони систем у смилу административних и организационих реформи <ul style="list-style-type: none"> - Формирана Национална канцеларија за Шенгенски информациони система - Обучени службеници Национална канцеларија за Шенгенски информациони система

Број	АКТИВНОСТИ	НАДЛЕЖНИ ОРГАН	РОК	ПОТРЕБНА СРЕДСТВА / ИЗВОР ФИНАНСИРАЊА	ПОКАЗАТЕЉ РЕЗУЛТАТА	СТАТУС СПРОВОЂЕЊА
3.1.1.1	Формирати Радну групу надлежне за повезивање на Шенгенски	Влада Републике Србије Министарство	II квартал 2023. године	<u>Нема трошкова за период 2023-2025</u> <i>– редовне активности</i>	Формирана Радна група Дефинисани задаци	

	информациони систем ²¹	унутрашњих послова Министарство спољних послова Министарство правде Министарство финансија Врховно јавно тужилаштво		<i>постојећих запослених</i>	и обавезе Радне групе	
3.1.1.2	Дефинисати институције које ће имати приступ Шенгенском информационом систему, у складу са националним нормативним оквиром Веза – претходна активност	Радна група - председавајући	IV квартал 2023. године	<u>Нема трошкова за период 2023-2025</u> – редовне активности постојећих запослених	Дефинисане институције, које ће, у складу са националним нормативним оквиром имати приступ Шенгенском информационом систему	
3.1.1.3	Израдити Мапу пута за спровођење националног Шенгенског информационог	Радна група - председавајући	Најкасније, до пријема у чланство Европске уније	<u>Нема трошкова за период 2023-2025</u> – редовне активности постојећих запослених	Усвојена Мапа пута са детаљним планом активности	

²¹ Радна група коју формира министар унутрашњих послова 23. Став 2. Закона о државној управи, као и члана 28. Уредбе о начелима за унутрашње уређење и систематизацију радних места у министарствима, посебним организацијама и службама Владе.

	система			<u>Напомена:</u> <i>Трошкови спровођења Мапе пута биће дефинисанои по усвајању исте</i>		
3.1.1.4	Измена нормативног оквира неопходног за успостављање Шенгенског информационог система	Министарство унутрашњих послова	Најкасније, до пријема у чланство Европске уније	<u>Нема трошкова за период 2023-2025</u> <i>– редовне активности постојећих запослених</i>	Усвојен релевантан Закон	
3.1.1.5	Измена нормативног оквира у циљу повезивања националних ИТ система на Шенгенски информациони систем	Министарство унутрашњих послова	Најкасније, до пријема у чланство Европске уније	<u>Нема трошкова за период 2023-2025</u> <i>– редовне активности постојећих запослених</i>	Усвојене измене и допуне релевантаних правних аката	
3.1.1.6	Измена нормативног оквира, у смислу дефинисања правног основа за коришћење архитектуре Шенгенског информационог	Министарство унутрашњих послова	Најкасније, до пријема у чланство Европске уније	<u>Нема трошкова за период 2023-2025</u> <i>– редовне активности постојећих запослених</i>	Усвојен релевантан Закон	

	система са националном копијом.					
3.1.1.7	Измена нормативног оквира неопходног за успостављање специјализоване јединице у оквиру Министарства унутрашњих послова, одговорне за функционисање Националног шенгенског информационог система – Националне канцеларије за Шенгенски информациони систем	Министарство унутрашњих послова	Најкасније, до пријема у чланство Европске уније	<u>Нема трошкова за период 2023-2025</u> – <i>редовне активности постојећих запослених</i>	Усвојен релевантан Закон Формирана организациона јединица одговорна за функционисање Националног шенгенског информационог система	
3.1.1.8	Формирати Националну канцеларију за Шенгенски информациони систем и ангажовати одговарајући број запослених	Министарство унутрашњих послова Сектор за информационо - комуникационе технологије	Најкасније, до пријема у чланство Европске уније	<u>Нема трошкова за период 2023-2025</u> – <i>редовне активности постојећих запослених</i> <u>Напомена:</u> <i>процена вредности</i>	Измењен Правилник о унутрашњем уређењу и систематизацији радних места у Министарству унутрашњих послова	

		Сектор за логистику		<i>инвеестиција биће накнадно одређена</i>	Формирана Национална канцеларија за Шенгенски информациони систем Обезбеђен објекат и ИКТ инфраструктура Број запослених службеника Канцеларије за Национални шенгенски информациони систем	
3.1.1.9	Јачање капацитета Националне канцеларије за Шенгенски информациони систем кроз обуке службеника за енглески језик	Министарство унутрашњих послова Сектор за логистику Сектор за информационо - комуникационе технологије	Континуиран одо пријема у чланство Европске уније, на годишњем нивоу	<u>Нема трошкова за период 2023-2025</u> – <i>редовне активности постојећих запослених</i> <u>Напомена:</u> <i>процена вредности инвеестиција биће накнадно одређена</i>	Спроведена обука Број обучених службеника	
3.1.1.10	Покренути иницијативу за учешће у раду техничке радне групе Европске	Министарство унутрашњих послова	Континуиран о на годишњем	<u>Нема трошкова за период 2023-2025</u> – <i>редовне активности постојећих</i>	Одобрен статус посматрача Узето учешће на састанцима	

	уније за праћење развоја Шенгенског информационог система		нивоу	<i>запослених</i> <i>Билатерални донатор</i>	Закључци са састанака	
3.1.1.11	Стварање предуслова на повезивање надлежних органа на Национални шенгенски информациони систем	Министарство унутрашњих послова Министарство спољних послова Министарство финансија	Најкасније, до пријема у чланство Европске уније	<u>Нема трошкова за период 2023-2025</u> – <i>редовне активности постојећих запослених</i> <u>Напомена:</u> <i>процена вредности инвестиција биће накнадно одређена</i> <u>Напомена:</u> <i>Могућност финансирања из предприсупних средстава Европске уније</i>	Усвојено решење	
3.1.1.12	Дефинисати Стандардне оперативне процедуре за размену информација у оквиру Националног шенгенског информационог система	Министарство унутрашњих послова	Најкасније, до пријема у чланство Европске уније	<u>Нема трошкова за период 2023-2025</u> – <i>редовне активности постојећих запослених</i> <u>Напомена:</u> <i>могућност финансирања из предприсупних</i>	Усвојене Стандардне оперативне процедуре	

				<i>средстава Европске уније</i>		
3.1.1.13	Дефинисати надлежности судова, тужилаштва и Канцеларије <i>SIRENE</i> , а у циљу управљања процедуром за <i>Европски налог за хапшење</i>	Министарство правде Министарство унутрашњих послова	Најкасније, до пријема у чланство Европске уније	<u>Нема трошкова за период 2023-2025</u> – <i>редовне активности постојећих запослених</i>	Дефинисане и описане улоге надлежних органа у циљу управљања процерама у вези Европског налога за хапшење	
3.1.1.14	Формирати Канцеларију <i>SIRENE</i> и ангажовати одговарајући број запослених	Министарство унутрашњих послова Дирекција полиције Управа криминалистичке полиције Сектор за логистику	Најкасније, до пријема у чланство Европске уније	<u>Нема трошкова за период 2023-2025</u> – <i>редовне активности постојећих запослених</i> <u>Напомена:</u> <i>процена вредности инвестиција биће накнадно одређена</i>	Измењен Правилник о унутрашњем уређењу и систематизацији радних места у Министарству унутрашњих послова Формирана Канцеларија <i>SIRENE</i> Број запослених службеника Канцеларије <i>SIRENE</i>	
3.1.1.15	Дефинисати процедуру за <i>SIRENE</i> уз подршку система за управљање	Министарство унутрашњих послова Дирекција полиције	Најкасније, до пријема у чланство Европске уније	<u>Нема трошкова за период 2023-2025</u> – <i>редовне активности постојећих</i>	Процедура дефинисана и успостављена Ажуриран систем	

	случајевима.	Управа криминалистичке полиције		<p><i>запослених</i></p> <p>Напомена: <i>процена вредности инвестиција биће накнадно одређена</i></p> <p>Напомена: <i>Предложено кроз ИПА 2019 Фасилити „Подришка Србији у остваривању циљева Поглавља 24 – Правда, слобода и безбедност“</i></p>	управљања случајевима	
3.1.1.16	Успоставити све неопходне мере безбедности за локацију Канцеларије <i>SIRENE</i>	Министарство унутрашњих послова Дирекција полиције Управа криминалистичке полиције	Најкасније, до формирања Канцеларије <i>SIRENE</i>	<p><u>Нема трошкова за период 2023-2025</u> <i>– редовне активности постојећих запослених</i></p> <p>Напомена: <i>процена вредности инвестиција биће накнадно одређена</i></p>	Безбедносне мере у складу са захтевима	
3.1.1.17	Стварање предуслова за аутоматски процес брисања упозорења	Министарство унутрашњих послова Дирекција полиције	Најкасније, до пријема у чланство Европске уније	<p><u>Нема трошкова за период 2023-2025</u> <i>– редовне активности постојећих</i></p>	Успостављен систем Сprovedена процедура	

		Управа криминалистичке полиције		<i>запослених</i> Напомена: <i>процена вредности инвестиција биће накнадно одређена</i>		
3.1.1.18	Спровођење активности након специфичних погодака и процена тренутних процедура и улоге Канцеларије <i>SIRENE</i> након погодака.	Министарство унутрашњих послова Дирекција полиције Управа криминалистичке полиције	Најкасније, до пријема у чланство Европске уније	<u>Нема трошкова за период 2023-2025</u> – <i>редовне активности постојећих запослених</i> Напомена: <i>процена вредности инвестиција биће накнадно одређена</i>	Дефинисана процедура Спроведене активности	
3.1.1.19	Дефинисати процедуру и пословне процесе, односно процесе рада Националне канцеларије <i>SIRENE</i>	Министарство унутрашњих послова Дирекција полиције	I квартал 2024. године	<u>Нема трошкова за период 2023-2025</u> – <i>редовне активности постојећих запослених</i> Напомена: <i>процена вредности инвестиција биће накнадно одређена</i>	Дефинисани пословни процеси и процедуре	

3.1.1.20	Унапредити инфраструктуру кроз увођење апликације за подршку размени информација Канцеларије <i>SIRENE</i>	Министарство унутрашњих послова Дирекција полиције Сектор за информационо - комуникационе технологије	Најкасније, до пријема у чланство Европске уније	<u>Нема трошкова за период 2023-2025</u> – редовне активности постојећих запослених <u>Напомена:</u> процена вредности инвестиција биће накнадно одређена	Апликација дизајнирана и уведена Апликација у примени	
3.1.1.21	Усвојити програм обуке за запослене Канцеларије <i>SIRENE</i> и крајње кориснике	Министарство унутрашњих послова Дирекција полиције Сектор за логистику	Најкасније, до пријема у чланство Европске уније Континуирано – за спровођење обука	<u>Нема трошкова за период 2023-2025</u> – редовне активности постојећих запослених	Усвијен Програм обуке Број полазника обуке и обучених запослених и крајњих корисника	
3.1.1.22	Спровести програм обуке <i>Курс за тренере</i> за запослене Канцеларије <i>SIRENE</i> и крајње кориснике у Министарству унутрашњих послова	Министарство унутрашњих послова Дирекција полиције Управа граничне полиције Сектор за логистику	Континуирано	<u>Нема трошкова за период 2023-2025</u> – редовне активности постојећих запослених	Број полазника обуке и обученог особља	

МЕРА 2	ОПШТИ РЕЗУЛТАТ
Обезбеђивање спремности националних ИТ система за повезивање на Шенгенски информациони систем и друге релевантне ИС	<ul style="list-style-type: none"> - Унапређени национални информациони системи - Повезан Национални шенгенски информациони система са централним Шенгенским информационим системом - Ојачани административни капацитети

Број	АКТИВНОСТИ	НАДЛЕЖНИ ОРГАН	РОК	ПОТРЕБНА СРЕДСТВА / ИЗВОР ФИНАНСИРАЊА	ПОКАЗАТЕЉ РЕЗУЛТАТА	СТАТУС СПРОВОЂЕЊА
3.1.2.1	Спровести анализу неопходну за успостављање националних информационих система са структуром података за све категорије упозорења из Шенгенског информационог система	Министарство унутрашњих послова Дирекција полиције Сектор за информационо - комуникационе технологије	Након добијања детаљне техничке спецификације од стране Европске комисије	<u>Нема трошкова за период 2023-2025</u> – редовне активности постојећих запослених <u>Напомена:</u> процена вредности инвестиција биће накнадно одређена Подршка агенције <u>EU-LISA, за набавку ICD</u>	Спроведена анализа након добијања детаљних техничких спецификација -ICD Идентификована потребна усаглашавања, потребни ресурси	

3.1.2.2	Унапредити националне информационе системе како би се постигла компатибилност са Шенгенским информационим системом	Министарство унутрашњих послова Сектор за информационо - комуникационе технологије	<i>Након добијања детаљне техничке спецификациј е од стране Европске комисије</i>	<u>Нема трошкова за период 2023-2025</u> – редовне активности постојећих запослених <u>Напомена:</u> <i>процена вредности инвестиција биће накнадно одређена</i> <u>Напомена:</u> <i>Могућност финансирања из предприсупних средстава Европске уније - <u>део се предлаже за финансирање из ИПА 2023</u></i>	Израђен план реализације на основу спроведене анализе Национални ИТ системи компатибилни са Шенгенским информационим системом	
3.1.2.3	Примена алгорита за претраживање, према фонетским звуцима за дизајнирање или употребу и према табели за транслитерацију	Министарство унутрашњих послова Сектор за информационо - комуникационе технологије	Најкасније, до пријема у чланство Европске уније	<u>Нема трошкова за период 2023-2025</u> – редовне активности постојећих запослених <u>Напомена:</u> <i>процена вредности</i>		

				<i>инвестиција биће накнадно одређена</i>		
3.1.2.4	Развој националног <i>interface</i> за Шенгенски информациони систем	Министарство унутрашњих послова Сектор за информационо - комуникационе технологије	Најкасније, до пријема у чланство Европске уније	<u>Нема трошкова за период 2023-2025</u> – редовне активности постојећих запослених <u>Напомена:</u> <i>процена вредности инвестиција биће накнадно одређена</i>	Обезбеђен <i>interface</i> за Шенгенски информациони систем	
3.1.2.5	Унапређење националног система за управљање биометријским подацима - <i>АФИС</i> у складу Шенгенским информационим системом у области биометријских података <i>Веза активност 1.5.1.14</i>	Министарство унутрашњих послова Сектор за информационо - комуникационе технологије	Континуирано	<u>Нема трошкова за период 2023-2025</u> – редовне активности постојећих запослених <u>Напомена:</u> <i>процена вредности инвестиција биће накнадно одређена</i> <u>Напомена:</u> <i>Могућност</i>	Унапређен систем	

				<i>финансирања из предприступних средстава Европске уније</i>		
--	--	--	--	---	--	--

3.1.2.6	Стварање предуслова и припрема за употребу података о отисцима прстију преко Шенгенског информационог система	Министарство унутрашњих послова Сектор за информационо - комуникационе технологије	<i>Након добијања детаљне техничке спецификације од стране Европске комисије</i>	<u>Нема трошкова за период 2023-2025</u> – редовне активности постојећих запослених <u>Напомена:</u> <i>процена вредности инвестиција биће накнадно одређена</i>	Дефинисана и успостаљена инфраструктура	
3.1.2.7	Стварање предуслова за бележење биометријских података са одговарајућим нивоом квалитета.	Министарство унутрашњих послова Сектор за информационо - комуникационе технологије	Најкасније, до пријема у чланство Европске уније	<u>Нема трошкова за период 2023-2025</u> – редовне активности постојећих запослених <u>Напомена:</u> <i>процена вредности инвестиција биће накнадно одређена</i>	Успостављена процедура бележење биометријских података са одговарајућим нивоом квалитета	

3.1.2.8	Дефинисање нивоа приступа и процедура за приступ преко Шенгенском информационо систему, за све кориснике	Министарство унутрашњих послова Сектор за информационо - комуникационе технологије	Најкасније, до пријема у чланство Европске уније	<u>Нема трошкова за период 2023-2025 – редовне активности постојећих запослених</u> <u>Напомена:</u> <i>процена вредности инвестиција биће накнадно одређена</i>	Дефинисане улоге корисника Успостављена процедура	
3.1.2.9	Повезивање Националног шенгенског информационог система и система за аутоматско препознавање таблица -ANPR	Министарство унутрашњих послова	Најкасније, до пријема у чланство Европске уније	<u>Нема трошкова за период 2023-2025 – редовне активности постојећих запослених</u> <u>Напомена:</u> <i>процена вредности инвестиција биће накнадно одређена</i>	Системи повезани	
3.1.2.10	Стварање предуслова за употребу мобилних уређаја за граничне провере у оквиру Шенгенског информационог система	Министарство унутрашњих послова Дирекција полиције Управа граничне полиције	Најкасније, до пријема у чланство Европске уније	<u>Нема трошкова за период 2023-2025 – редовне активности постојећих запослених</u>	Омогућена употреба мобилних уређаја за граничне провере у оквиру Шенгенског информационог система	

		Сектор за информационо - комуникационе технологије		<u>Напомена:</u> <i>процена вредности инвестиција биће накнадно одређена</i>		
3.1.2.11	Извршити повезивање Националног шенгенског информационог система са централним Шенгенским информационом системом	Министарство унутрашњих послова Дирекција полиције Сектор за информационо - комуникационе технологије	Најкасније, до пријема у чланство Европске уније	<u>Нема трошкова за период 2023-2025</u> – <i>редовне активности постојећих запослених</i> <u>Напомена:</u> <i>процена вредности инвестиција биће накнадно одређена</i>	Повезани системи и обезбеђена функционалност	
3.1.2.12	Припремити се за процес тестирања функционалности Шенгенског информационог система, на националном нивоу и нивоу Европске уније	Министарство унутрашњих послова Дирекција полиције Сектор за информационо - комуникационе технологије	Најкасније, до пријема у чланство Европске уније	<u>Нема трошкова за период 2023-2025</u> – <i>редовне активности постојећих запослених</i> <u>Напомена:</u> <i>процена вредности инвестиција биће накнадно одређена</i>	Сценарија припремљена	

3.1.2.13	Обезбедити ресурсе за тестно окружење и школско окружење за (<i>hardware u software</i>) шенгенски информациони систем	Министарство унутрашњих послова Дирекција полиције Сектор за информационо - комуникационе технологије	Најкасније, до пријема у чланство Европске уније	<u>Нема трошкова за период 2023-2025</u> – <i>редовне активности постојећих запослених</i> <u>Напомена:</u> <i>процена вредности инвестиција биће накнадно одређена</i>	Дефинисана инфраструктура Тестни систем	
3.1.2.14	Спровести процену спремности ,за повезивање са Шенгенским информационом системом	Министарство унутрашњих послова Дирекција полиције Сектор за информационо - комуникационе технологије	Најкасније, до пријема у чланство Европске уније	<u>Нема трошкова за период 2023-2025</u> – <i>редовне активности постојећих запослених</i> <u>Напомена:</u> <i>процена вредности инвестиција биће накнадно одређена</i>	Спроведено испитивање	
3.1.2.15	Припрема програма обуке и платформе за обуку за коришћење Шенгенског информационог система	Министарство унутрашњих послова Дирекција полиције Сектор за логистику	Најкасније, до пријема у чланство Европске уније	<u>Нема трошкова за период 2023-2025</u> – <i>редовне активности постојећих запослених</i>	Усвојен програм обуке Припремљена платформа за обуку	

				<p><u>Напомена:</u> процена вредности инвестиција биће накнадно одређена</p> <p><u>Напомена:</u> Могућност финансирања из предприсупних средстава Европске уније</p>	
3.1.2.16	Јачање капацитета кроз обуке за запослене надлежних органа који имају приступ Шенгенском информационом систему.	<p>Министарство унутрашњих послова</p> <p>Министарство спољних послова</p> <p>Министарство правде</p> <p>Министарство финансија</p>	<p>Континуирано</p> <p>На годишњем нивоу, најкасније до пријема у чланство Европске уније</p>	<p><u>Нема трошкова за период 2023-2025</u> – редовне активности постојећих запослених</p> <p><u>Напомена:</u> процена вредности инвестиција биће накнадно одређена</p> <p><u>Напомена:</u> Могућност финансирања из предприсупних средстава Европске уније</p>	Број обучених службеника

3.1.2.17	Припрема мрежне инфраструктуре за повезивање повезивање са Шенгенским информационим системом и омогућавање приступа за кориснике.	Министарство унутрашњих послова	Најкасније, до пријема у чланство Европске уније	<u>Нема трошкова за период 2023-2025</u> – редовне активности постојећих запослених <u>Напомена:</u> процена вредности инвестиција биће накнадно одређена	Обезбеђени предуслови у сарадњи са EuLisa за повезивање на комуникациону инфраструктуру	
3.1.2.18	Припрема за повезивање са новим ЕУ ИТ системима великих размера	Министарство унутрашњих послова Сектор за информационо - комуникационе технологије	Најкасније, до пријема у чланство Европске уније	<u>Нема трошкова за период 2023-2025</u> – редовне активности постојећих запослених <u>Напомена:</u> процена вредности инвестиција биће накнадно одређена	Повезани систем у функцији Створен основ за планирање даљих активноти	

МЕРА 3	ОПШТИ РЕЗУЛТАТ
Обезбеђивање спремности ИКТ инфраструктуре за приступ надлежних органа	<ul style="list-style-type: none"> - Обезбеђен приступ ДКП за коришћење ШИС - Ојачани капацитети надлежних државних органа - Обезбеђена адекватна инфраструктура

Број	АКТИВНОСТИ	НАДЛЕЖНИ ОРГАН	РОК	ПОТРЕБНА СРЕДСТВА / ИЗВОР ФИНАНСИРАЊА	ПОКАЗАТЕЉ РЕЗУЛТАТА	СТАТУС СПРОВОЂЕЊА
3.1.3.1	Стварање услова за повезивање и приступ дипломатско-конзуларних представништава Републике Србије за коришћење Шенгенског информационог система	Министарство спољних послова Министарство унутрашњих послова	Најкасније, до пријема у чланство Европске уније	<u>Нема трошкова за период 2023-2025</u> – редовне активности постојећих запослених <u>Напомена:</u> процена вредности инвестиција биће накнадно одређена	Обезбеђен приступ дипломатско-конзуларних представништава Републике Србије Националном шенгенском информационом система	
3.1.3.2	Стварање предуслова у Министарству правде за приступ и коришћење Шенгенског информационог система - припрема техничких предуслова на основу анализе	Министарство правде Министарство унутрашњих послова	Најкасније, до пријема у чланство Европске уније	<u>Нема трошкова за период 2023-2025</u> – редовне активности постојећих запослених <u>Напомена:</u> процена вредности	Спроведена анализа за приступ и коришћење Шенгенског информационог система Обезбеђен приступ Министарства	

				<i>инвестиција биће накнадно одређена</i>	правде шенгенском информационом систему, на основу резултата анализе	
3.1.3.3	Припрема националног система за издавање налога за хапшење за поступање са упозорењима која долазе из Шенгенског информационог система (<i>унапређење функционисања националних система за поступање са упозорењима на лица и објекте</i>).	Министарство правде Министарство унутрашњих послова	Најкасније, до пријема у чланство Европске уније	<u>Нема трошкова за период 2023-2025</u> – редовне активности постојећих запослених <u>Напомена:</u> <i>процена вредности инвестиција биће накнадно одређена</i>	Дефинисан поступак издавања налога за хапшење Унапређени капацитети Успостављен систем	
3.1.3.4	Успостављање информационог система за кориснике институција Министарства правде, које ће бити повезане на Шенгенски информациони систем, и омогућавање коришћења апликација веб сервиса..	Министарство правде Министарство унутрашњих послова	Најкасније, до пријема у чланство Европске уније	<u>Нема трошкова за период 2023-2025</u> – редовне активности постојећих запослених <u>Напомена:</u> <i>процена вредности инвестиција биће накнадно одређена</i>		

3.1.3.5	Стварање предуслова који ће корисницима обезбедити могућност уноса и достављања упита у евиденцијама упозорења у Шенгенском информационом систему, на брз и ефикасан начин.	Министарство унутрашњих послова	Најкасније, до пријема у чланство Европске уније	<u>Нема трошкова за период 2023-2025</u> – редовне активности постојећих запослених <u>Напомена:</u> процена вредности инвестиција биће накнадно одређена	Обезбеђен приступ систему у смислу уноса и слања упита у евиденције	
3.1.3.6	Дефинисати и/ или изменити процедуре и релевантне апликација које обезбеђују функционалност, а циљу примене Шенгенског информационог система	Министарство унутрашњих послова	Најкасније, до пријема у чланство Европске уније	<u>Нема трошкова за период 2023-2025</u> – редовне активности постојећих запослених <u>Напомена:</u> процена вредности инвестиција биће накнадно одређена	Усвојене процедуре Уведене/измењене апликације	
3.1.3.7	Стварање техничких и других предуслова за приступ Управе царина Националном шенгенском информационом систему.	Министарство финансија – Управа царина Министарство унутрашњих послова	Најкасније, до пријема у чланство Европске уније	<u>Нема трошкова за период 2023-2025</u> – редовне активности постојећих запослених <u>Напомена:</u> процена вредности инвестиција биће накнадно одређена	Обезбеђен приступ Управе царина шенгенском информационом система	

3.1.3.8	Успоставити везу између централног информационог система Управе царина и Националног информационог система	Министарство финансија – Управа царина Министарство унутрашњих послова	Најкасније, до пријема у чланство Европске уније	<u>Нема трошкова за период 2023-2025</u> <i>– редовне активности постојећих запослених</i> <u>Напомена:</u> <i>процена вредности инвестиција биће накнадно одређена</i>	Веза успостављена и у функцији	
3.1.3.9	Јачање капацитета постојећих и обезбеђивање резервних телекомуникационих веза за постојеће везе у Управи царина, за све удаљене локације	Министарство финансија – Управа царина Министарство унутрашњих послова	Најкасније, до пријема у чланство Европске уније	<u>Нема трошкова за период 2023-2025</u> <i>– редовне активности постојећих запослених</i> <u>Напомена:</u> <i>процена вредности инвестиција биће накнадно одређена</i>	Ојачани капацитети постојећих веза Обезбеђене резервне везе Утврђене процедуре	
3.1.3.10	Јачање комуникационе инфраструктуре и сервера у Управи царина.	Министарство финансија – Управа царина Министарство унутрашњих	Најкасније, до пријема у чланство Европске уније	<u>Нема трошкова за период 2023-2025</u> <i>– редовне активности постојећих запослених</i>	Унапређена инфраструктура	

		послова		Напомена: <i>процена вредности инвестиција биће накнадно одређена</i>		
--	--	---------	--	---	--	--

МЕРА 4	ОПШТИ РЕЗУЛТАТ
Успостављање националне инфраструктуре за Шенгенски информациону систем, у складу са нормативним и инфраструктурним захтевима	- Успостављена национална инфраструктура за ШИС

Број	АКТИВНОСТИ	НАДЛЕЖНИ ОРГАН	РОК	ПОТРЕБНА СРЕДСТВА / ИЗВОР ФИНАНСИРАЊА	ПОКАЗАТЕЉ РЕЗУЛТАТА	СТАТУС СПРОВОЂЕЊА
3.1.4.1	Анализа потреба за националном и техничком копијом Шенгенског информационог система	Министарство унутрашњих послова	Најкасније, до пријема у чланство Европске уније	<u>Нема трошкова за период 2023-2025</u> – редовне активности постојећих запослених	Сprovedена анализа Усвојена одлука, у зависности од резултата анализе	
3.1.4.2	Анализа потреба и процена решења и одлука о повезивању са централног Шенгенског информационог система и начина развија националног система	Министарство унутрашњих послова	Најкасније, до пријема у чланство Европске уније	<u>Нема трошкова за период 2023-2025</u> – редовне активности постојећих запослених	Сprovedена анализа Усвојена одлука, у зависности од резултата анализе	

3.1.4.3	Пројектовати и развити архитектуру за Национални шенгенски информациони систем	Радна група - председавајући <i>Видети активност 3.1.1.1</i>	Најкасније, до пријема у чланство Европске уније	<u>Нема трошкова за период 2023-2025</u> – редовне активности постојећих запослених <u>Напомена:</u> <i>процена вредности инвестиција биће накнадно одређена</i> <u>Напомена:</u> <i>Мogućност финансирања из предприсупних средстава Европске уније</i>	Архитектура Националног шенгенског информационог система пројектована и развијена	
3.1.4.4	Одредити приступне тачке за Национални шенгенски информациони систем (<i>data centres</i>) и сместити исте на две географски раздвојене локације	Министарство унутрашњих послова	Најкасније, до пријема у чланство Европске уније	<u>Нема трошкова за период 2023-2025</u> – редовне активности постојећих запослених <u>Напомена:</u> <i>процена вредности инвестиција биће накнадно одређена</i>	Успостављена инфраструктура Успостављене приступне тачке	

3.1.4.5	Пројектовати и развити потпуно редувантне системе за Шенгенски информациони систем, на две локације	Министарство унутрашњих послова	Најкасније, до пријема у чланство Европске уније	<p><u>Нема трошкова за период 2023-2025</u> <i>– редовне активности постојећих запослених</i></p> <p><u>Напомена:</u> <i>процена вредности инвестиција биће накнадно одређена</i></p> <p><u>Напомена:</u> <i>могућност финансирања из приступних средстава Европске уније, у зависности од потреба</i></p> <p><u>Напомена:</u> <i>део предложен за финансирање из ИПА 2023</i></p>	Систем развијен	
---------	---	--	--	--	-----------------	--

3.1.4.6	Дефинисати комуникациону инфраструктуру за безбедно мрежно повезиње на систем, за све кориснике Шенгенског информационог система	Сви корисници система <i>Веза активност 3.1.1.2</i>	Након реализације активности број 3.1.1.2, а најкасније до пријема у чланство Европске уније	<u>Нема трошкова за период 2023-2025</u> <i>– редовне активности постојећих запослених</i> <u>Напомена:</u> <i>процена вредности инвестиција биће накнадно одређена</i> <u>Напомена:</u> <i>могућност финансирања из приступних средстава Европске уније, у зависности од потреба</i>	Успостављена инфраструктура	
3.1.4.7	Стварање предуслова за безбедно повезивање на мрежу и безбедног канала комуникације за пловила	Министарство унутрашњих послова Дирекција полиције – Управа граничне полиције Сектор за информационо - комуникационе технологије	Најкасније, до пријема у чланство Европске уније	<u>Нема трошкова за период 2023-2025</u> <i>– редовне активности постојећих запослених</i> <u>Напомена:</u> <i>процена вредности инвестиција биће накнадно одређена</i>	Омогућен безбедан приступ мрежи	

3.1.4.8	Стварање предуслова за безбедну комуникацију канала интегрисаних у ТЕТРА систем, уз повећање покривености и брзине.	Министарство унутрашњих послова	Најкасније, до пријема у чланство Европске уније	<u>Нема трошкова за период 2023-2025</u> – <i>редовне активности постојећих запослених</i> <u>Напомена:</u> <i>процена вредности инвестиција биће накнадно одређена</i>	Обезбеђен безбедан приступ каналима интегрисаних у ТЕТРА систем	
3.1.4.9	Дефинисати резервне везе за комуникацију за Национални шенгенски информациони систем	Министарство унутрашњих послова	Најкасније, до пријема у чланство Европске уније	<u>Нема трошкова за период 2023-2025</u> – <i>редовне активности постојећих запослених</i> <u>Напомена:</u> <i>процена вредности инвестиција биће накнадно одређена</i>	Успостављена инфраструктура Дефинисане резервне везе	
3.1.4.10	Обезбедити секундарни канал за употребу мобилних уређаја (<i>телефонска конекција попут LTE, 4/5G</i> -	Министарство унутрашњих послова	Најкасније, до пријема у чланство Европске уније	<u>Нема трошкова за период 2023-2025</u> – <i>редовне активности постојећих</i>	Успостављена инфраструктура	

	пример.) за провере на даљину.			запослених Напомена: процена вредности инвестиција биће накнадно одређена, у зависности од доступности уређаја TETRA		
3.1.4.11	Успостављање инфраструктуре за сервере за Национални шенгенски информациони систем (примарна и секундарна локација data центра) са способношћу проширења.	Министарство унутрашњих послова	Најкасније, до пријема у чланство Европске уније	Нема трошкова за период 2023-2025 – редовне активности постојећих запослених Напомена: процена вредности инвестиција биће накнадно одређена	Успостављена инфраструктура	
3.1.4.12	Дефинисати процедуру за пребацивање са примарног на секундарни data центар.	Министарство унутрашњих послова	Најкасније, до пријема у чланство Европске уније	Нема трошкова за период 2023-2025 – редовне активности постојећих запослених Напомена: процена вредности инвестиција биће накнадно одређена	Процедура дефинисана	

3.1.4.13	Тестирање функционалности у складу са процедуром пребацивања са примарног на секундарни data центар	Министарство унутрашњих послова	Најкасније, до пријема у чланство Европске уније	<u>Нема трошкова за период 2023-2025</u> – редовне активности постојећих запослених <u>Напомена:</u> процена вредности инвестиција биће накнадно одређена	Тестирање спроведено Функционалност потврђена	
3.1.4.14	Дефинисати потребне перформансе за пословне процесе Шенгенског информационог система, укључујући и упозорења и анализу потреба за реорганизацијом	Министарство унутрашњих послова	Најкасније, до пријема у чланство Европске уније	<u>Нема трошкова за период 2023-2025</u> – редовне активности постојећих запослених <u>Напомена:</u> процена вредности инвестиција биће накнадно одређена	Дефинисане пословни процесу Спроведена анализа Донета одлука, у зависности од резултата анализе	
3.1.4.15	Дефинисати решења за резервне копије (дискови, траке и слично)	Министарство унутрашњих послова	Најкасније, до пријема у чланство Европске уније	<u>Нема трошкова за период 2023-2025</u> – редовне активности постојећих запослених <u>Напомена:</u> процена вредности инвестиција биће	Донета одлука	

				<i>накнадно одређена</i>		
3.1.4.16	Дизајнирати и инсталирати национални <i>interface</i> на две локације	Министарство унутрашњих послова	Најкасније, до пријема у чланство Европске уније	<u>Нема трошкова за период 2023-2025</u> – <i>редовне активности постојећих запослених</i> <u>Напомена:</u> <i>процена вредности инвестиција биће накнадно одређена</i>	Дизајнирани и инсталиран <i>interface</i> на две локације	
3.1.4.17	Стварање предуслова за повезивање визног информационог система Републике Србије и Националног шенгенског информационог система	Министарство унутрашњих послова Министарство спољних послова	Најкасније, до пријема у чланство Европске уније	<u>Нема трошкова за период 2023-2025</u> – <i>редовне активности постојећих запослених</i> <u>Напомена:</u> <i>процена вредности инвестиција биће накнадно одређена</i> <u>Напомена:</u> <i>Могућност финансирања из приступних средстава Европске уније</i>	Повезани системи	

3.1.4.18	Обезбедити ИТ подршку и одржавање ИТ система за Национални шенгенски информациони систем и службе за подршку корисницима доступних 24/7	Министарство унутрашњих послова Сектор за информационо - комуникационе технологије	Најкасније, до пријема у чланство Европске уније	<u>Нема трошкова за период 2023-2025</u> – <i>редовне активности постојећих запослених</i> <u>Напомена:</u> <i>процена вредности инвестиција биће накнадно одређена</i> <u>Напомена:</u> <i>Могућност финансирања из приступних средстава Европске уније</i>	Обезбеђена подршка Системи се редовни одржавају	

МЕРА 5	ОПШТИ РЕЗУЛТАТ
Спровођење неопходних мера које се односе на безбедност Националног шенгенског система	<ul style="list-style-type: none"> - Осигуран одговарајући ниво безбедности Шенгенског информационог система - Ојачани административни капацитети

Број	АКТИВНОСТИ	НАДЛЕЖНИ ОРГАН	РОК	ПОТРЕБНА СРЕДСТВА / ИЗВОР ФИНАНСИРАЊА	ПОКАЗАТЕЉ РЕЗУЛТАТА	СТАТУС СПРОВОЂЕЊА
3.1.5.1	Анализа питања и планова који се односе на безбедност за Национални шенгески информациони систем	Министарство унутрашњих послова	Најкасније, до пријема у чланство Европске уније	<u>Нема трошкова за период 2023-2025</u> – редовне активности постојећих запослених	Сprovedена анализа Усвојени планови, у зависности од резултата анализе	
3.1.5.2	Спровођење безбедносних мера за примарну и секундарну локацију	Министарство унутрашњих послова	Континуално	<u>Нема трошкова за период 2023-2025</u> – редовне активности постојећих запослених <u>Напомена:</u> процена вредности инвестиција биће накнадно одређена	Сprovedене безбедносне мере	
3.1.5.3	Дефинисати процедуре за и имплементирати систем, за проверу аутентичности укључујући и измену нормативног оквира (релеватних прописа).	Министарство унутрашњих послова	Најкасније, до пријема у чланство Европске уније	<u>Нема трошкова за период 2023-2025</u> – редовне активности постојећих запослених <u>Напомена:</u> процена вредности инвестиција биће накнадно	Утврђена процедура Усвојено законодавство	

				<i>одређена</i>		
3.1.5.4	Спровођење безбедносних мера код свих надлежних органа који имају приступ Националном шенгенском информационом систему	Сви корисници система <i>Веза активност 3.1.1.2</i>	Најкасније, до пријема у чланство Европске уније	<u>Нема трошкова за период 2023-2025</u> – <i>редовне активности постојећих запослених</i> <u>Напомена:</u> <i>процена вредности инвестиција биће накнадно одређена</i>	Спроведене безбедносне мере	
3.1.5.5	Јачање капацитета надлежних органа, кроз обуке запослених о безбедносним захтевима	Сви корисници система <i>Веза активност 3.1.1.2</i>	Најкасније, до пријема у чланство Европске уније	<u>Нема трошкова за период 2023-2025</u> – <i>редовне активности постојећих запослених</i> <u>Напомена:</u> <i>процена вредности инвестиција биће накнадно одређена</i>	Спроведена обука Број обучених	

3.1.5.6	Дефинисати и обезбедити ресурсе за примену мера заштите од ометања радио фреквенција	Министарство унутрашњих послова	Најкасније, до пријема у чланство Европске уније	<u>Нема трошкова за период 2023-2025</u> – редовне активности постојећих запослених <u>Напомена:</u> процена вредности инвестиција биће накнадно одређена	Успостављене мере заштите	
3.1.5.7	Дефинисање надлежног органа за вођење евиденција како би се обезбедила законитост активности обраде података.	Сви корисници система <i>Веза активност 3.1.1.2</i>	Најкасније, до пријема у чланство Европске уније	<u>Нема трошкова за период 2023-2025</u> – редовне активности постојећих запослених <u>Напомена:</u> процена вредности инвестиција биће накнадно одређена	Именован надлежни државни орган	
3.1.5.8	Израда планова за дневно пословање/континуите т пословања/опоравак од катастрофе.	Министарство унутрашњих послова	Најкасније, до пријема у чланство Европске уније	<u>Нема трошкова за период 2023-2025</u> – редовне активности постојећих запослених	Израђени и усвојени планови	

3.1.5.9	Пружити информације о обради података о личности у Шенгенском информационом систему о правима лица на које се подаци односе, укључујући права на подношење приговора/жалбе лицу за заштиту података у и националним судовима.	Министарство унутрашњих послова	Континуирано	<u>Нема трошкова за период 2023-2025</u> – редовне активности постојећих запослених	Пружене информације	
3.1.5.10	Спроводи политика ради унапређења поступања са захтевима лица на која се подаци односе, у вези са обрадом података у Шенгенском информационом систему	Сви корисници система <i>Веза активност 3.1.1.2</i>	Најкасније, до пријема у чланство Европске уније	<u>Нема трошкова за период 2023-2025</u> – редовне активности постојећих запослених <u>Напомена:</u> <i>процена вредности инвестиција биће накнадно одређена</i>	Спроведене политике Дефинисана процедура	
3.1.5.11	Дефинисати процедуре за службеника за заштиту података при органу, односно институцији за приступање информацијама у евиденцији и подацима у Националном	Сви корисници система <i>Веза активност 3.1.1.2</i>	Најкасније, до пријема у чланство Европске уније	<u>Нема трошкова за период 2023-2025</u> – редовне активности постојећих запослених <u>Напомена:</u> <i>процена</i>	Дефинисана процедура	

	шенгенском информационом систему.			<i>вредности инвестиција биће накнадно одређена</i>		
3.1.5.12	Дефинисати захтеве за све обрађиваче података који учествују у пружању услуга у својству спољних сарадника	Министарство унутрашњих послова	Најкасније, до пријема у чланство Европске уније	<u>Нема трошкова за период 2023-2025</u> – редовне активности постојећих запослених <u>Напомена:</u> <i>процена вредности инвестиција биће накнадно одређена</i>	Донета одлука о захтевима	
3.1.5.13	Именовати службеника за заштиту података при надлежним органима који могу да приступају подацима из Шенгенског информационог система	Сви корисници система <i>Веза активност 3.1.1.2</i>	Најкасније, до пријема у чланство Европске уније	<u>Нема трошкова за период 2023-2025</u> – редовне активности постојећих запослених	Именована јединица/позиција	
3.1.5.14	Спровођење постојећих мера, процедура и закона које се тичу безбедности података у оквиру Националне канцеларије за	Министарство унутрашњих послова	Најкасније, до пријема у чланство Европске уније	<u>Нема трошкова за период 2023-2025</u> – редовне активности постојећих запослених	Спроведене безбедносне мере, процедуре и закони	

	Шенгенски информациони систем, и на главној и помоћној локацији за <i>(политика коришћења лозинки, одобрење приступа, кориснички профили, праћење интерне безбедности података)</i> .					
--	---	--	--	--	--	--

ПОГЛАВЉЕ 4 - ВИЗНА ПОЛИТИКА

ОПШТИ ПРЕГЛЕД

Систем издавања виза у Републици Србији делимично је усклађен са Законом о визама Европске уније²². Неопходно је предузети даље конкретне кораке на усаглашавању процедура и режима за издавање виза, у складу са правним тековинама Европске уније.

Република Србија донеће План хармонизације визног режима и исти усклађивати са визним режимом који је на снази у Европској унији

Такође је потребно обратити пажњу на једностране одлуке Владе Републике Србије о безвизним режимима за држављане држава чији држављани путују у државе Европске уније са визом. Држављани на које се примењује безвизни режим у државама чланицама Европске уније такође треба да имају исти третман и у Републици Србији.

Република Србија извршиће ревизију својих споразума са суседним државама о локалном прекограничном саобраћају, у складу са релевантним правним тековинама Европске уније Србија је у процесу усаглашавања процедура за издавање виза и ове активности треба да се наставе и у будућности.

²² *Visa code EU*

Национални визни информациони систем

Република Србија је успоставила Национални визни информациони систем који се користи у дипломатским мисијама и конзулатима широм света. Систем је осмишљен 2012. године и потребна му је модернизација и додавање нових функционалности.

Коришћење Визног информационог система треба да унапреди управљање општом визном политиком, конзуларну сарадњу, консултације централних конзулата и тако спречи појаву претњи по интерну безбедност и трговину визама, чиме се олакшава борба против превара и контрола спољних граница.

Иако Национални визни информациони систем систем користи искључиво Министарство спољних послова, у будућности ће и другим државним институцијама које се баве издавањем виза бити одобрен приступ Националном визном информационом систему у циљу извршавања њихових дужности.

Издавање шенгенских виза

Након што постане пуноправна чланица шенгенског простора, Република Србија ће почети са издавањем **шенгенских виза**, у јединственом облику.

Национални визни информациони систем ће се користити за издавање виза и омогућиће приступ информацијама о свим визама које су претходно издате странцима. Полицијски службеници Управе граничне полиције добиће могућност да, поред провере информација о издатим визама, пореде и отиске прстију.

Након приступања Републике Србије шенгенском простору, опрема за издавање виза за визне услуге у Републици Србији и иностранству мораће да буде обновљена.

Потребно је извршити процену да ли је доступна опрема довољна, и спровести набавку и инсталацију опреме за чување у мрежној инфраструктури, у коју ће бити пренети сервери на Национални визни информациони систем.

Како би се обезбедио адекватан процес издавања виза, посебну пажњу треба обратити на обуке службеника за коришћење ИТ сервиса, детекцију лажних путних и других исправа, детекцију и спречавање трговине људима и ирегуларних миграција и обуке о аспектима основних права - достојанствено поступање са подносиоцима захтева за издавање виза, заштита података о личности и забрана дискриминације.

Република Србија мора редовно да организује обуке, обезбеђује средства за набавку одговарајуће опреме и за развој постојеће инфраструктуре за потребе спровођења усаглашеног законодавства.

НОРМАТИВНИ ОКВИР

Релевантне правне тековине Европске уније у овој области:

- Уредба (ЕЗ) број 810/2009 Европског парламента и Савета од 13. јула 2009. године, којом се успоставља Законик Заједнице о визама - Законик о визама;
- Уредба Европске уније број 2018/1806 Европског парламента и Савета, од 14. новембра 2018. године, о попису трећих држава чији држављани морају имати визу при преласку спољних граница и држава чији су држављани узузети до тог захтева;
- Уредба (ЕЗ) број 1931/2006 Европског парламента и Савета од 20. децембра 2006. године, о утврђивању правила о локалном пограничном саобраћају на спољним копненим границама држава чланица и о измени одредаба Шенгенске конвенције;
- Уредба (ЕЗ) број 1683/95, 29. маја 1995. године, о утврђивању јединственог обрасца за визе;

Законодавство којим се уређују визе мора да буде усклађено са релевантним шенгенским правним тековинама.

Најважнији правни акти у области визне политике су следећи:

- Закон о странцима;
- Закон о путним исправама;
- Правилник Министарства спољних послова о визама;
- Упутство Министарства спољних послова за вођење конзуларних представништава Републике Србији, у складу са Законом у странцима Републике Србије;
- Упутство министарства спољних послова о коришћењу печата у конзуларним представништвима;
- Допуна упутства Министарства спољних послова о вођењу конзуларних представништава Републике Србије у складу са Законом о странцима Републике Србије.

Одлуке Владе за следеће државе:

- Бахреин;
- Катар;
- Кувајт;
- Оман;
- Бурунди;
- Гвинеја Бисао;
- Индија;
- Индонезија;
- Јамајка и
- Јерменија.

Споразуми са државама које су на „црној листи“ у Европској унији, поред 10 претходно наведених држава, укључује и следећу листу

- Куба;
- Тунис;
- Боливија;
- Белорусија;
- Руска Федерација;
- Турска;
- Казахстан;
- Монголија;
- Кина;
- Киргиска Република;
- Суринам;
- Азербејданска Република;

ИНСТИТУЦИОНАЛНИ ОКВИР

Министарство спољних послова

Министарство спољних послова одговорно је за издавање виза и спровођење визне политике у сарадњи са Министарством унутрашњих послова Републике Србије, Управом граничне полиције, са њиховим регионалним полицијским јединицама и граничним прелазима.

Визе Републике Србије издају се у свим дипломатским мисијама и конзуларним представништвима широм света, а на граничним прелазима у изузетним случајевима, како је прописано Законом о странцима. У складу са Законом о странцима продужење визе је у надлежности подручних полицијских управа према месту боравишта странца.

Дипломатско-конзуларно представништво, након подношења захтева за издавање визе, прибавља претходну сагласност Министарства унутрашњих послова.

Претходна сагласност Министарство унутрашњих послова доставља, на основу резултата процене надлежног органа по месту доласка странца, резултата процене државног органа надлежног за заштиту безбедности Републике Србије и других оперативних сазнања којима у конкретном случају располаже.

Надлежни орган по месту доласка странца обавља разговор са позиваром и утврђује околности доласка странца у Републику Србију, врши провере кроз евиденције које се воде у складу са законом и предузима друге радње у складу са законом и прописима донетим на основу закона, ради утврђивања чињеница неопходних за процену основаности захтева за визу.

Министарство унутрашњих послова

Министарство унутрашњих послова одговорно је за контролу законитости процедуре издавања визе, као и за пружање неопходних информација и за консултације са службеницима за издавање виза. Управа граничне полиције директно је одговорна за проверу испуњености захтева за улазак страних држављана на територију Републике Србије у оквиру граничне контроле.

ИНФРАСТРУКТУРА

Како би се обезбедили највиши стандарди процедура за издавање виза, у Републици Србији морају да се спроведу организационе и техничке мере, уз адекватан организациони оквир, у циљу јачања капацитета, када дође до повећаног броја захтева за издавање виза. Република Србија издаје око 15.000 националних виза сваке године.

Чланство у Европској унији и шенгенском простору имаће огроман утицај на број издатих виза на годишњем нивоу. Имајући наведену чињеницу у виду, неопходно је обезбедити одговарајућу техничку инфраструктуру. Стога, треба размотрити усвајање одређених политика или правила која ће важити у просторијама у којима се издају визе, а посебно у погледу следећих категорија:

- безбедност просторија и запослених;
- обезбеђивање одговарајућег простора за чекање;
- увођење система за управљање заказаним терминима;
- информисање јавности;
- вероватна сарадња са екстерним пружаоцима услуга и комерцијалним посредницима;
- поступање са празним визним налепницама и
- заштита података о личности.

Неопходно је испунити одговарајуће захтеве за издавање виза на граничним прелазима на будућим спољним границама Европске уније и дефинисати установе које ће бити одговорне за продужење виза у држави.

Биометријски подаци

Биометријски подаци представљају кључан алат за постизање највишег нивоа безбедности и њихова употреба је распрострањена у државама Европске уније.

Како би обезбедила исти ниво безбедности, Република Србија предузеће конкретне кораке за увођење **биометријских идентификатора** (*отисци 10 прстију*) у визе.

Увођење биометријских идентификатора представља дуготрајан процес па је стога неопходно започети процес увођења ових процедура пре пријема у чланство Европске уније и простору шенгена. Прикупљање биометријских података захтева додатне људске и финансијске ресурсе, па је стога потребно размотрити могућност сарадње са екстерним пружаоцима услуга.

Списак опреме за преглед исправа за места за проверу виза

- терминал за консултовање Шенгенског и Визног информационог система и националних база података *-рачунар*;
- интегрисани читач пасоша;
- инструмент за испитивање исправа, са варијабилним ултраљубичастим светлом, бело плафонско светло, емитовано светло;
- лупа са увећањем најмање десат пута или мономикроскоп са варијабилним увећавањем;
- читач отисака прстију и
- камера за верификацију лица.

ЦИЉ 1	
Усклађивање визне политике прилагођавањем захтевима правних тековина ЕУ и шенгенским правним тековинама	
МЕРА 1	ОПШТИ РЕЗУЛТАТ
Унапређење нормативног оквира за визну политику и процес спровођења	<ul style="list-style-type: none"> - Усвојен План хармонизације визног режима - Билатерални споразими о укидању визног режима усклађени - Измењен нормативни оквир и ојачани кадровски и административни капацитети

Број	АКТИВНОСТИ	НАДЛЕЖНИ ОРГАН	РОК	ПОТРЕБНА СРЕДСТВА / ИЗВОР ФИНАНСИРАЊА	ПОКАЗАТЕЉ РЕЗУЛТАТА	СТАТУС СПРОВОЂЕЊА
4.1.1.1	Израдити План хармонизације визног режима Републике Србије са визним режимом који је на снази у државама	Министарство спољних послова	IV квартал 2023. године	<u>Нема трошкова за период 2023-2025</u> – редовне активности постојећих запослених	Усвојен План хармонизације визног режима Визни режим Републике Србије у	

	чланицама Европске уније			Напомена: <i>процена вредности инвестиција биће накнадно одређена</i>	складу са визним режимом који је на снази у државама чланицама Европске уније	
4.1.1.2	Ускладити билатералне споразуме о укидању визног режима који ће бити закључени и донети одлуке о визном режиму према трећим земљама у складу са Уредбом Савета (ЕЗ) број 2018/1806	Министарство спољних послова	Најкасније, до пријема у чланство Европске уније	<u>Нема трошкова за период 2023-2025</u> – редовне активности постојећих запослених Напомена: <i>процена вредности инвестиција биће накнадно одређена</i>		
4.1.1.3	Ревидирати билатералне споразума са суседним земљама о локалном граничном саобраћају ради усаглашавања са Уредбом ЕУ 1931/2006.	Министарство унутрашњих послова	Најкасније, до пријема у чланство Европске уније	<u>Нема трошкова за период 2023-2025</u> – редовне активности постојећих запослених Напомена: <i>процена вредности инвестиција биће накнадно одређена</i>	Потврђени билатерални споразуми Усклађеност са релевантном Уредбом Европске уније	

4.1.1.4	Успоставити процедуру признавања страних путних исправа, у циљу припреме списка таквих исправа и стављања на располагање службеницима дипломатско конзуларним представништвима и граничних прелаза путем Визног информационог система.	Министарство унутрашњих послова	Најкасније, до пријема у чланство Европске уније	<u>Нема трошкова за период 2023-2025</u> – редовне активности постојећих запослених <u>Напомена:</u> процена вредности инвестиција биће накнадно одређена	Успостављена процедура се одвија неометано	
4.1.1.5	Ускладити накнаде за трошкове издавања виза, у складу са Законом о визама Европске уније	Министарство финансија Министарство спољних послова Министарство унутрашњих послова	Најкасније, до пријема у чланство Европске уније	<u>Нема трошкова за период 2023-2025</u> – редовне активности постојећих запослених <u>Напомена:</u> процена вредности инвестиција биће накнадно одређена	Усклађена и утврђена накнада за трошкове издавања виза	

4.1.1.6	Предвидети изузетке од обавезног путног здравственог осигурања, у складу са чланом број 35 Законом о визама Европске уније	Министарство унутрашњих послова Министарство здравља	Најкасније, до пријема у чланство Европске уније	<u>Нема трошкова за период 2023-2025</u> – редовне активности постојећих запослених <u>Напомена:</u> процена вредности инвестиција биће накнадно одређена	Дефинисани изузеци од обавезе поседовања путног здравственог осигурања Постигнута усаглашеност са Законом	
4.1.1.7	Анализа опције издавања виза поморцима у транзиту на спољним границама у складу са чланом 36. Законом о визама Европске уније.	Министарство спољних послова Министарство унутрашњих послова	Најкасније, до пријема у чланство Европске уније	<u>Нема трошкова за период 2023-2025</u> – редовне активности постојећих запослених <u>Напомена:</u> процена вредности инвестиција биће накнадно одређена	Постигнута усаглашеност са Законом	
4.1.1.8	Укинути наднаду за визну налепницу у висини од 2 евра	Министарство спољних послова Министарство унутрашњих послова	Најкасније, до пријема у чланство Европске уније	<u>Нема трошкова за период 2023-2025</u> – редовне активности постојећих запослених	Укинута такса	

		Министарство финансија				
4.1.1.9	Ревидирати таксе за издавање визе и изузетака за ослобађање од обавезе плаћања таксе у складу са новим изменама члана 16. Законика о визама Европске уније	Министарство финансија Министарство спољних послова Министарство унутрашњих послова	Најкасније, до пријема у чланство Европске уније	<u>Нема трошкова за период 2023-2025</u> – редовне активности постојећих запослених <u>Напомена:</u> процена вредности инвестиција биће накнадно одређена	Такса ревидирана Постигнута усаглашеност са Законом	
4.1.1.10	Измена нормативног оквира у области административних такси Веза: <i>активност 4.1.1.8 и 4.1.1.9</i>	Министарство финансија Министарство спољних послова Министарство унутрашњих послова	IV квартал 2023. године	<u>Нема трошкова за период 2023-2025</u> – редовне активности постојећих запослених	Усвојен Закон о изменама и допунама Закона о административним таксама	
4.1.1.11	Ревидирати постојеће процедуре у циљу постизања прихватљивости и њихове усклађености са чланом 19 Законика о визама Европске	Министарство спољних послова Министарство унутрашњих послова	Најкасније, до пријема у чланство Европске уније	<u>Нема трошкова за период 2023-2025</u> – редовне активности постојећих запослених		

	уније			Напомена: <i>процена вредности инвестиција биће накнадно одређена</i>		
4.1.1.12	Укинути употребу печата којим се потврђује прихватљивост у случајевима када постоји функционалан Визни информациони систем.	Министарство спољних послова	Најкасније, до пријема у чланство Европске уније	<u>Нема трошкова за период 2023-2025</u> – редовне активности постојећих запослених	Унапређена процедура Укинута употреба печата	
4.1.1.13	Стварање предуслова који ће омогућити несметан унос захтева у Визни информациони систем, по пријему потврде о прихватљивости	Министарство спољних послова	Најкасније, до пријема у чланство Европске уније	<u>Нема трошкова за период 2023-2025</u> – редовне активности постојећих запослених Напомена: <i>процена вредности инвестиција биће накнадно одређена</i>	Унапређена процедура Обезбеђен несметан унос података у систем	
4.1.1.14	Анализа улога државних органа надлежних у процесу пружања консултантских услуга, уз јасно дефинисање функција	Министарство спољних послова Министарство унутрашњих послова	Најкасније, до пријема у чланство Европске уније	<u>Нема трошкова за период 2023-2025</u> – редовне активности постојећих запослених	Дефинисане улоге и функције надлежних државних органа	

	за издавање виза.			Напомена: <i>процена вредности инвестиција биће накнадно одређена</i>		
4.1.1.15	Стварање предуслова за увођење активности на поништавању, повлачењу и укидању визних налепница као различитих категорија са различитим процедурама и правним последицама, у складу са чланом 34. Законика о визама	Министарство спољних послова Министарство унутрашњих послова	Најкасније, до пријема у чланство Европске уније	<u>Нема трошкова за период 2023-2025</u> – редовне активности постојећих запослених Напомена: <i>процена вредности инвестиција биће накнадно одређена</i>	Захтеви усаглашени са Закоником о визама Европске уније	
4.1.1.16	Ускладити накнаду за продужење визе и изузетака од примене такве накнаде у складу са чланом 33. Законика о визама	Министарство унутрашњих послова Министарство финансија	Најкасније, до пријема у чланство Европске уније	<u>Нема трошкова за период 2023-2025</u> – редовне активности постојећих запослених Напомена: <i>процена вредности инвестиција биће накнадно одређена</i>	Захтеви усаглашени са Законом о визама	

4.1.1.17	Стварање предуслова за коришћење Визног информационог система за продужавање виза	Министарство спољних послова Министарство унутрашњих послова	Најкасније, до пријема у чланство Европске уније	<u>Нема трошкова за период 2023-2025</u> – редовне активности постојећих запослених <u>Напомена -</u> процена вредности инвестиција биће накнадно одређена	ВИС у употреби за продужење виза	
4.1.1.18	Дефинисати правни основ за сарадњу са екстерним пружаоцима услуга	Министарство унутрашњих послова Министарство спољних послова	Најкасније, до пријема у чланство Европске уније	<u>Нема трошкова за период 2023-2025</u> – редовне активности постојећих запослених <u>Напомена:</u> процена вредности инвестиција биће накнадно одређена	Правни основ за сарадњу са пружаоцима услуга	
4.1.1.19	Јачање капацитета кроз обуке службеника дипломатско конзуларних представништава Републике Србије, о процедурама издавања виза, откривању лажних пратећих	Министарство спољних послова Министарство унутрашњих послова	Континуирано	<u>Нема трошкова за период 2023-2025</u> – редовне активности постојећих запослених <u>Напомена:</u> процена	Спроведена обука Број полазника обука Број обучених службеника	

	докумената и путних исправа, трговини људима и ирегуларним миграцијама, а у погледу остваривања основних права			<i>вредности инвестиција биће накнадно одређена, на бази процене 30 евра по полазнику обуке, по дану обуке</i>		
4.1.1.20	Јачање капацитета кроз обуке службеника дипломатско конзуларних представништава Републике Србије о специфичним регионалним питањима.	Министарство спољних послова	Континуирано	<u>Нема трошкова за период 2023-2025</u> – редовне активности постојећих запослених <u>Напомена:</u> процена вредности инвестиција биће накнадно одређена, на бази процене 30 евра по полазнику по дану обуке	Спроведена обука Број полазника обука Број обученог службеника	
4.1.1.21	Набавка опреме за преглед исправа за места за проверу виза	Министарство спољних послова	Најкасније до пријема у чланство Европске уније	<u>Нема трошкова за период 2023-2025</u> – редовне активности постојећих запослених Процена вредности инвестиције 31.100 евра	Набављена опрема Опрема испоручена дипломатско-конзуларним представништвима Републике Србије Напомена: списак опреме наведен у уводном делу Поглавља 4 –	

					Визна политика	
4.1.1.22	Стварање предуслова који ће приписати обавезу поседовања путног здравственог осигурањам у случају издавања визе за више улазака, а у складу са чланом број 15, став 2 Законика о визама	Министарство спољних послова	Најкасније, до пријема у чланство Европске уније	<u>Нема трошкова за период 2023-2025</u> – редовне активности постојећих запослених <u>Напомена:</u> процена вредности инвестиција биће накнадно одређена	Приписана обавеза поседовања путног здравственог осигурањам у случају издавања више виза	
4.1.1.23	Изменити Правилник о визама, тако да формат и изглед визних налепница буде у складу са Уредбом Европског савета (ЕЗ) бр. 1683/95 од 29. маја 1995. године.	Министарство спољних послова Завод за израду новчаница и кованог новца - Топчидер	Најкасније, до пријема у чланство Европске уније	<u>Нема трошкова за период 2023-2025</u> – редовне активности постојећих запослених <u>Напомена:</u> процена вредности инвестиција биће накнадно одређена	Измењен Правилник	

МЕРА 2	ОПШТИ РЕЗУЛТАТ
Обезбеђивање одговарајућег инфраструктурног окружења и тематских алата за неометано спровођење визне политике	<ul style="list-style-type: none"> - Обезбеђена адекватна инфраструктура - Визна политика функционише без препрека

Број	АКТИВНОСТИ	НАДЛЕЖНИ ОРГАН	РОК	ПОТРЕБНА СРЕДСТВА / ИЗВОР ФИНАНСИРАЊА	ПОКАЗАТЕЉ РЕЗУЛТАТА	СТАТУС СПРОВОЂЕЊА
4.1.2.1	Стварање предуслова да за доступност информација о препознавању докумената у другим државама у оквиру Визног информационог система, у складу са чланом број 25 Визног кодекса	Министарство спољних послова Министарство унутрашњих послова	Најкасније, до пријема у чланство Европске уније	<u>Нема трошкова за период 2023-2025</u> – редовне активности постојећих запослених <u>Напомена:</u> процена вредности инвестиција биће накнадно одређена	Усвојен План хармонизације визног режима Визни режим Републике Србије у складу са визним режимом који је на снази у државама чланицама Европске уније	
4.1.2.2	Завршетак инсталације електронског система за заказивање за подносиоце захтева за издавање визе	Министарство спољних послова	Најкасније, до пријема у чланство Европске уније	<u>Нема трошкова за период 2023-2025</u> – редовне активности постојећих запослених <u>Напомена:</u> процена вредности	Унапређен систем за електронско заказивање Ажуриран систем за e-заказивање	

				<i>инвестиција биће накнадно одређена</i>		
4.1.2.3	Стварање предуслова који ће омогућити лично подношења захтева за издавање виза или подношења захтева преко екстерног пружаоца услуга, у смислу увођења биометријских идентификатора.	Министарство спољних послова Министарство унутрашњих послова	Најкасније, до пријема у чланство Европске уније	<u>Нема трошкова за период 2023-2025</u> – <i>редовне активности постојећих запослених</i> <u>Напомена:</u> <i>процена вредности инвестиција биће накнадно одређена</i>	Унапређена процедура Набављена опрема	
4.1.2.4	Јачање капацитета, у смислу омогућавања убрзаног процеса увођења биометријских идентификатора (<i>10 отисака прстију</i>) кроз примену одговарајуће инфраструктуре (скенери отисака прстију, софтвер, хардвер, мере за заштиту и чување података итд.).	Министарство спољних послова Министарство унутрашњих послова	Најкасније, до пријема у чланство Европске уније	<u>Нема трошкова за период 2023-2025</u> – <i>редовне активности постојећих запослених</i> <u>Напомена:</u> <i>процена вредности инвестиције</i> <u>2.000.000 евра</u>		
4.1.2.5	Анализа потреба за регрутовањем локалног особља за рад у дипломатско -	Министарство спољних послова	Најкасније, до пријема у чланство Европске	<u>Нема трошкова за период 2023-2025</u> – <i>редовне активности</i>	Усвојена одлука, у зависности од резултата анализе	

	конзуларним представништвима и успостављања функционалног раздвајања		уније	<i>постојећих запослених</i> Напомена: <i>процена вредности инвестиција биће накнадно одређена</i>		
4.1.2.6	Набавка опреме са неопходним техничким средствима за контролу докумената, за потребе дипломатско-конзуларних представништава	Министарство спољних послова Министарство унутрашњих послова	Најкасније, до пријема у чланство Европске уније	<u>Нема трошкова за период 2023-2025</u> – редовне активности постојећих запослених Напомена: <i>процена вредности инвестиција 2.954.000 евра</i>	Набављена опрема у функцији Сprovedена обука Број обучених запослених	
4.1.2.7	Стварање предуслова за приступ Визном информационом систему свих институција које пружају услуге саветовања и предуслова да се активности саветовања спроводе уз примену Визног информационог система	Министарство спољних послова Министарство унутрашњих послова	Најкасније, до пријема у чланство Европске уније	<u>Нема трошкова за период 2023-2025</u> – редовне активности постојећих запослених Напомена: <i>процена вредности инвестиција биће накнадно одређена</i>	Обезбеђен приступ Визном информационом систему свих институција са саветодавном улогом Саветовање се спроводи у складу са Визним информационом системом	
4.1.2.8	Стварање предуслова за аутоматско ажурирање националне базе података, непосредно	Министарство спољних послова Министарство унутрашњих	Најкасније, до пријема у чланство Европске уније	<u>Нема трошкова за период 2023-2025</u> – редовне активности постојећих	Унапређена процедура Ажуриран Визни информациони	

	по уносу података у Визни информациони систем	послова		<i>запослених</i> Напомена: <i>процена вредности инвестиција биће накнадно одређена</i>	систем	
4.1.2.9	Анализа потреба за увођењем мрежних образаца за подношење захтева, а који ће бити компатибилни са Визним информационим системом, који подносилац захтева попуњава путем интернета, уз могућност секундарног подношења захтева од стране екстерних пружалаца услуга (додавање фотографије и отисака прстију) са безбедним заштићеним преносом података Визни информациони систем.	Министарство спољних послова	IV квартал 2024. године	<u>Нема трошкова за период 2023-2025</u> <i>– редовне активности постојећих запослених</i> Напомена: <i>процена вредности инвестиција биће накнадно одређена</i>	Унапређена процедура Ажуриран Визни информациони систем	

4.1.2.10	Извођење радова на реконструкцији и адаптацији просторија за издавање виза, како би се обезбедили услови за спровођење најбољих пракси из држава шенгенског простора и набавка неопходне безбедносне опреме(<i>систем видео надзора, детекторе покрета, противпожарне аларме, детекторе метала, засебан улаз у одељак за издавање виза или организационе мере које спречавају мешање токова кретања запослених и подносиоца захтева</i>).	Министарство спољних послова	Најкасније, до пријема у чланство Европске уније	<u>Нема трошкова за период 2023-2025</u> – <i>редовне активности постојећих запослених</i> <u>Напомена:</u> <i>процена вредности инвестиција биће накнадно одређена</i>	Унапређена процедура Унапређена инфраструктура Просторије за задржавање у функцији за примену најбољих пракси држава чланица шенгенског простора Набављена опрема	
4.1.2.11	Стварање предуслова за заштиту приватности разговора у просторијама за разговор са подносиоцима захтева за издавање виза у ДКП Републике	Министарство спољних послова	Најкасније, до пријема у чланство Европске уније	<u>Нема трошкова за период 2023-2025</u> – <i>редовне активности постојећих запослених</i> <u>Напомена:</u> <i>процена вредности</i>	Унапређена процедура Унапређена инфраструктура	

	Србије, имајући у виду потребу за пријемом већег броја захтева директно у просторијама конзуларног представништва.			<i>инвеестиција биће накнадно одређена</i>		
4.1.2.12	Јачање капацитета кроз додавање нових функционалности у Визни информациони систем, кроз увођење биометријских идентификатора, повезивање апликација, груписање апликација, увођење система за размену порука за консултантске услуге, интеграција списка признатих путних исправа, аутоматска провера националне „црне листе“ и других националних регистара, продужење визе, регистрација поништења и укидање визе.	Министарство спољних послова	Најкасније, до пријема у чланство Европске уније	<u>Нема трошкова за период 2023-2025</u> – <i>редовне активности постојећих запослених</i> <u>Напомена:</u> <i>процена вредности инвестиција биће накнадно одређена</i>	Ажуриран ВИС Унапређена процедура	

4.1.2.13	Дефинисати процедуру за проверу комуникације између Националног визног информационог система и Централног Визног информационог система(слање података ка Ц.ВИС, претрага података у Ц.ВИС, претрага отисака у Ц.ВИС, повезивање апликација, груписање апликација, систем за размену порука за консултантске услуге - VIS Mail), кроз сарадњу са eu-LISA	Министарство спољних послова Министарство унутрашњих послова	Најкасније, до пријема у чланство Европске уније	<u>Нема трошкова за период 2023-2025</u> – редовне активности постојећих запослених <u>Напомена:</u> процена вредности инвестиција биће накнадно одређена	Успостављена сарадња са eu – LISA (добивање детаљне техничке спецификације – ICD) Дефинисана процедура Успостављена комуникација Националног визног информационог система и Централног Визног информационог система се несметано одвија	
4.1.2.14	Креитати резервна решења за Визни информациони систем (резервни сервери, планови деловања и слично), а у случају пада система	Министарство спољних послова	Најкасније, до пријема у чланство Европске уније	<u>Нема трошкова за период 2023-2025</u> – редовне активности постојећих запослених <u>Напомена:</u> процена вредности инвестиција	Резервна решења у функцији за случај пада система	

				<i>биће накнадно одређена</i>		
4.1.2.15	Стварање предуслова за објављивање информације о визама, процедурама заказивања, трајању обраде, накнадама, жалбеном поступку на интернет страници Министарства спољних послова, дипломатско – конзуларних представништава, као и у чекаоницама за издавање виза и спољним странама објеката за издавање виза	Министарство спољних послова	Најкасније, до пријема у чланство Европске уније	<u>Нема трошкова за период 2023-2025</u> – <i>редовне активности постојећих запослених</i> <u>Напомена:</u> <i>процена вредности инвестиција биће накнадно одређена</i>	Унапређена процедура Повећан број извора информација	
4.1.2.16	Редовна контрола ажурности интернет странице Министарства спољних послова	Министарство спољних послова	Континуирано	<u>Нема трошкова за период 2023-2025</u> – <i>редовне активности постојећих запослених</i>	Интернет страница Министарства спољних послова ажурирана Доступне правремене информације	

ПОГЛАВЉЕ 5 - ПОЛИЦИЈСКА САРАДЊА

ОПШТИ ПРЕГЛЕД

Због свог положаја, Република Србија остаје једна од најважнијих транзитних држава за ирегуларне копнене миграције ка Европској унији. Све већа мобилност ка Европској унији ствара додатна изазове, нарочито у области спречавања криминала и борбе против криминалитета и безбедносних претњи. Кријумчарење ирегуларних миграната је и даље актуелно, али због ограничења уведених због пандемије *COVID-19* забележено је смањење мобилности.

Законом о полицији, у оквиру члана 22. дефинисано је да је за обављање полицијских и других унутрашњих послова у Републици Србији надлежна Дирекција полиције Министарства унутрашњих послова.

У састав Дирекције полиције улазе организационе јединице у седишту, односно управе, јединице, центри специјална и посебне јединице полиције и ван седишта Полицијска управа за град Београд, подручне полицијске управе и полицијске станице.

Специјална јединица полиције је Специјална антитерористичка јединице. Посебне јединице Дирекције полиције су:

- Жандармерија;
- Хеликоптерска јединица;
- Јединица за заштиту и
- Јединица за обезбеђење одређених личности и објеката

Посебне организационе јединице у Полицијској управи за град Београд су:

- Полицијска бригада
- Интервентна јединица 192

Одредбама члана 24. Закона о полицији дефинисано је да Дирекција полиције:

- израђује стратешку процену јавне безбедности;
- доноси Стратешки план полиције;
- учествује у изради Кадровског плана;
- учествује у изради програма стручних обука и усавршавања;
- усклађује и усмерава рад полицијских управа и организационих јединица у седишту;
- спроводи контролно инструктивну делатност рада полицијских управа и организационих јединица у седишту;
- непосредно учествује у обављању одређених сложенијих послова из делокруга полицијских управа;
- обезбеђује спровођење међународних уговора о полицијској сарадњи и других међународних аката за које је надлежна;

- обавља послове међународне оперативне полицијске сарадње;
- ствара потребне услове за одржавање и подизање оспособљености и спремности Полиције за деловање у стању повећаног ризика, ванредним ситуацијама, ванредном и ратном стању;
- ради на решавању статусних питања грађана и издавању јавних исправа из свог делокруга и
- У полицијским пословима доприноси безбедносно-полицијској и наставно-научној активности.

Стратешка процена јавне безбедности

Закон о полицији предвиђа да Дирекција полиције развија Стратешку процену јавне безбедности и Стратешки план полиције.

Министарство унутрашњих послова је, у складу са Законом о полицији, израдио нову Стратешку процену јавне безбедности, за период 2022-2025, као и Стратешки план полиције за период 2022-2025 У наведеним документима, као приоритети, дефинисани су следећи:

- Спречавање и сузбијање организованог криминала;
- Спречавање и сузбијање корупције;
- Спречавање и сузбијање тероризма и насилног екстремизма који води у тероризам;
- Спречавање и сузбијање кривичних дела извршених на јавном простору ("улични криминал");
- Спречавање и сузбијање угрожавања безбедности учесника у саобраћају повећањем броја уређаја за аутоматску детекцију прекршаја и унапређењем послова обраде детектованих прекршаја;
- Спречавање и сузбијање насиља у породици;
- Спречавање и сузбијање насиља на спортским приредбама и школама;
- Спречавање и сузбијање ирегуларних миграција;

Стратешка процена јавне безбедности²³ је криминалистичко-обавештајна информација, заснована на примени Полицијско-обавештајног модела у Републици Србији²⁴

Приоритети рада Полиције идентификовани су Стратешком проценом јавне безбедности. Стратешка процена јавне безбедности је криминалистичко-обавештајна информација, заснована на примени Полицијско-обавештајног модела у Републици Србији.

²³ Доступно на <http://www.mup.gov.rs/wps/wcm/connect/98632591-2b0d-4cba-9cd1-e7ff993705a6/Strateska+procena+javne+bezbednosti+konacno+za+internet+%282%29.pdf?MOD=AJPERES&CVID=mC0sekj>

²⁴ члан 34 Закона о полицији

Јавна безбедност у смислу израде Стратешке процене јавне безбедности је усклађено стање безбедности грађана, имовине и заједнице, које се обезбеђује спровођењем послова државне управе из надлежности Министарства унутрашњих послова, Дирекције полиције, а односе се на:

- заштиту живота, личне и имовинске безбедности грађана;
- спречавање и сузбијање криминалитета;
- одржавање јавног реда и мира;
- обезбеђивања одређених личности, објеката и скупова;
- контрола и регулисање саобраћаја на јавним путевима;
- обезбеђивање и контролу прелажења;
- државне границе;
- стварање и одржавање безбедног окружења за несметан живот и рад људи;
- функционисање организација и институција и
- подршку владавини права

Стање јавне безбедности прати се и процењује на основу два кључна показатеља:

- Објективне природе: статистички подаци о појавним облицима, носиоцима и последицама угрожавања безбедности и о предузетим активностима и резултатима рада полиције у појединим областима јавне безбедности.
- Субјективне природе: подаци из истраживања осећаја (перцепције) грађана и њихових заједница и организација о сопственој безбедности, о резултатима рада и о очекивањима од полиције у појединим областима јавне безбедности.

Стратешка процена јавне безбедности за период 2022- 2025 приказује:

- стање и кретање јавне безбедности из надлежности Дирекције полиције;
- идентификује кључне безбедносне претње и ризике;
- предлаже стратешке приоритете у раду полиције и за сваки од приоритета даје пројекцију кретања и препоруке у погледу криминалистичко-обавештајног и оперативног рада, мера превенције, унапређење капацитета (*нормативних, кадровских и техничких*) и
- унапређење сарадње на националном и међународном нивоу.

Стратешком проценом јавне безбедности дефинисани су приоритети рада Полиције:

- организовани криминал;
- сузбијање производње и кријумчарења дрога с тежиштем на марихуану и синтетичке дроге;
- сузбијање корупције;

- борба против злоупотреба информационо-комуникационих технологија;
- борба против тероризма и насилног екстремизма који води ка тероризму;
- унапређење стања јавног реда и мира супротстављањем насиљу, с посебним освртом на насиље на спортским приредбама
- у школама и на јавним местима;
- унапређење стања безбедности саобраћаја на државним путевима укључујући и пролазак државних путева кроз насеља и
- ирегуларна миграција и кријумчарење људи;

Стратешки план полиције

Дирекција полиције у складу са надлежностима, местом и улогом Полиције у друштву, мисијом и визијом Министарства унутрашњих послова, у складу са Стратешком проценом јавне безбедности доноси Стратешки план полиције

Стратешки план полиције чини скуп активности, којима се, у складу са принципима и стандардима Полицијског-обавештајног модела, на ефикасан начин усмерава рад полиције у супротстављању најтежим безбедносним проблемима.

Приоритети рада Полиције идентификовани су Стратешком проценом јавне безбедности. У складу са местом и улогом Полиције у друштву, свесни захтева грађана, стања и трендова криминала у Републици Србији, Европи и свету, Стратешком проценом јавне безбедности дефинисани су приоритети, а Стратешким планом полиције активности које ће Дирекција полиције предузимати у циљу ефикасног супротстављања дефинисаним безбедносним приоритетима.

Циљ Дирекције полиције је да овим стратешким планом усмери рад полиције на најтеже безбедносне проблеме, у сарадњи са другим државним органима и субјектима друштва, допринесе владавини права, да сваком грађанину Републике Србије обезбеди једнаку заштиту безбедности, поштовање права и слобода гарантованих Уставом и законима Републике Србије

Стратешка процена претње од тешког и организованог криминала - *SOCTA*

Стратешка процена претњи од тешког и организованог криминала је стратешки документ Владе Републике Србије, израђен у складу с одлуком да је супротстављање тешком. Утемењена је на методологији Европола и у складу је с обавезама Републике Србије дефинисаним у Акционом плану за Поглавље 24 – Правда, слобода и безбедност. Стратешка процена претње од тешког и организованог криминала - саставни део Стратешке процене јавне безбедности и основу за ревизију и анализу области борбе против организованог криминала.²⁵

Области које су саставни део Стратешке процене претње од тешког и организованог криминала – *SOCTA* су следеће:

- Организоване криминалне групе;
- Дроге - неовлашћена производња, кријумчарење и стављање у промет;

²⁵ Република Србија ефикасно примењује EU SOCTA методологију како би развила стратешки приказ ризика и претњи повезаних са ситуацијом у погледу организованог криминала на својој територији и користи SOCTA како би дефинисала и поступала по приоритетима у својој безбедној политици.

- Кријумчарење људи;
- Трговина људима;
- Оружје и експлозивне материје;
- Имовински криминал;
- Економски криминал;
- Високотехнолошки криминал и
- Еколошки криминал.

Израда Средњорочног прегледа Процене претње од тешког и организованог криминала - *SOCTA* представља примену европских стандарда у борби против тешког и организованог криминала са корацима и динамиком предвиђеном политиком Европске уније у овој области - *European Union Policy Cycle*.

Документ *SOCTA 2019* објављен је крајем 2019. године, са циљем анализе актуелних тенденција и процене стања у области организованог и тешког криминала и карактеристика и начина деловања организованих криминалних група, као и дефинисања области организованог и тешког криминала које представљају највећу безбедносну претњу, са сажетом претпоставком о будућем развоју. Документ указује и на природу, актуелни обим, стање, карактеристике и степен организованости учинилаца кривичних дела у овој области.

Средњорочни преглед следи методологију и структуру *SOCTA 2019* документа, са разликом да је фокусиран на идентификовање промена и појаву нових безбедносних претњи у области тешког и организованог криминала насталих након сачињавања *SOCTA 2019*.

Резултати средњорочног прегледа чине објективну основу за потврђивање досадашњих и евентуални избор нових приоритета, као и за даље доношење стратешких и оперативних одлука са циљем ефикасније организације рада у супротстављању тешком и организованом криминалу.

Реализоване активности из области борбе против тешког и организованог криминала показују одлучност у примени стратешког приступа у планирању, развоју и унапређењу пуних капацитета за супростављање главним безбедносним ризицима и опасностима на националном нивоу назначених у *SOCTA* документу.

Области криминалног деловања препознате у оквиру ревидираног *SOCTA* документа

- Производња, илегална трговина и кријумчарење дрога;
- Кријумчарење људи;
- Трговина људима;
- Оружје;
- Имовински криминал;
- Економски криминал;
- Високотехнолошки криминал;
- Еколошки криминал и

- Организоване криминалне групе.

НОРМАТИВНИ ОКВИР

Нормативни оквир Републике Србије, који уређује област полицијске сарадња биће усклађен са са шенгенским правним тековинама – односно Конвенцијом између влада држава Економске уније Бенелукса, СР Немачке и Републике Француске о постепеном укидању контрола на заједничким границама.

Релевантне правне тековине Европске уније у овој области:

- **Споразум** између влада држава Европске уније Бенелукса, СР Немачке и Француске Републике о поступном укидању контрола на заједничким границама;
- **Оквирна Одлука Савета Европске уније 2006/960** од 18. децембра 2006. године, о поједностављењу размене информација и обавештајних података између тела задужених за извршавање закона у државама чланицама Европске уније – тзв *Шведска иницијатива*;
- **Оквирна Одлука Савета 2009/905/ПУП** о акредитацији пружалаца форензичких услуга који обављају лабораторијске послове;
- **Одлука Савета 2008/615/ПУП** од 23. јуна 2008. године о продубљивању прекограничне сарадње, посебно у сузбијању тероризма и прекограничног криминала – тзв *Прумска одлука*;
- **Сprovedбена Одлука Комисије (ЕУ) 2015/2198** од 29. јануара 2015. године о замени Прилога о Сprovedбеној одлуци 2013/115/ЕУ о усвајању приручника *SIRENE* и других спроведбених мера за другу генерацију Шенгенског информационог система II.

Нормативни оквир у Републици Србији који регулише предметну област:

- Закон о полицији
- Кривични законик
- Закон о кривичном поступку
- Закон о заштити података о личности
- Закон о тајности података
- Закон о узајамној правној помоћи у кривичним стварима
- Закон о организацији судова
- Закон о јавном тужилаштву
- Закон о организацији и надлежности државних органа у борби против организованог криминала, тероризма и корупције
- Закон о организацији и надлежности државних органа у поступку за ратне злочине
- Закон о одузимању имовине проистекле из кривичних дела
- Закон о спровођењу кривичних санкција

- Закон о потврђивању Споразума о оперативној и стратешкој сарадњи између Републике Србије и Европске полицијске канцеларије који је ступио на снагу заједно са Меморандумом о разумевању о тајности и безбедности података између Републике Србије и Европола.
- Закон о потврђивању Споразума о измени Споразума о оперативној и стратешкој сарадњи између Републике Србије и Европске полицијске канцеларије – Европол.
- Закон о потврђивању Конвенције Савета Европе о изручивању са додатним протоколима.
- Закон о потврђивању Конвенције Савета Европе о пружању узајамне правне помоћи у кривичним стварима са првим и другим додатним протоколом.
- Закон о потврђивању Конвенције Савета Европе о трансферу осуђених лица.
- Закон о потврђивању Конвенције о Центру за спровођење закона у југоисточној Европи.
- Споразум о успостављању заједничког тела за промовисање међународне сарадње у области борбе против криминала.
- Билатерални споразум између Европола и Републике Србије о успостављању безбедне линије за комуникацију.
- Закон о потврђивању Конвенције о полицијској сарадњи у Југоисточној Европи.
- Упутство о смерницама за међународну оперативну полицијску сарадњу.
- Упутство за рад заједничког тела за промовисање међународне сарадње у области спречавања криминала.
- Упутство о понашању полицијских службеника Министарства унутрашњих послова при коришћењу Интерполових база података.
- Приручник о форми и садржају података о личности.

Република Србија је закључила 57 билатералних споразума о међународној помоћи у кривичним стварима са 32 државе (најчешће се користе споразуми са суседним државама и другим надлежностима у региону), укључујући и споразуме о изручењу држављана закључене са следећим државама:

- Албанија
- Аустрија
- Аргентина
- Белгија
- Белорусија
- Босна и Херцеговина
- Црна Гора
- Данска, Француска
- Холандија
- Хрватска
- Италија
- Казахстан

- Република Северна Македонија
- СР Немачка
- Сједињене Америчке Државе
- Словачка, Словенија
- Шпанија
- Швајцарска и
- Турска.

Република Србија је закључила билатерални споразум о успостављању Заједничких контакт центара са следећим државама:

- Хрватска
- Мађарска
- Румунија
- Бугарска
- Северна Македонија
- Црна Гора и
- Босне и Херцеговина

ИНСТИТУЦИОНАЛНИ ОКВИР

Министарство унутрашњих послова

У Републици Србији, за обављање полицијских послова одговорна је Дирекција полиције Министарства унутрашњих послова.²⁶

Полицијски послови у Републици Србији организовани су на **три нивоа**:

- Централни ниво – Дирекција полиције;
- Регионални ниво – подручне полицијске управе (укупно 27 полицијских управа);
- Локални ниво – полицијске станице (укупно 134 полицијске станице);

²⁶ Закон о полицији

МЕЂУНАРОДНА ПОЛИЦИЈСКА САРАДЊА

Министарство унутрашњих послова - Дирекција полиције – Управа криминалистичке полиције представља централну јединицу, одговорну за област међународне оперативне полицијске сарадње у Републици Србији, као и размену криминалистичко-обавештајних података посредством канала Интерпола, Европола и Селека.

Међународна оперативна полицијска сарадња се одвија и путем официра за везу у међународним организацијама, чија су радна места систематизована у оквиру Управе за међународну оперативну полицијску сарадњу. Тренутно, српска полиција има официра за везу у седишту Европола у Хагу и официра за везу у седишту Селека у Букурешту, а један полицијски службеник је секундиран у седишту Интерпола у Лиону.

Сарадња са агенцијом Интерпол - размена информација

Посредством канала Интерпола, на годишњем нивоу, размени се око 120.000 података, од чега се око 50.000 података размени са полицијама држава чланица Европске уније.

У погледу сарадње посредством канала Европола, број порука се из године у годину повећава. Број размењених порука путем канала Европола у периоду од 2016. Године је следећи:

година	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Примљене поруке	3.750	4.337	4.841	5.556	4.713	4.924	2.175
Послате поруке	1.682	2.089	2.448	2.896	2.382	2.615	1.877
Укупно	5.432	6.426	7.289	8.452	7.095	7.539	4.052

Сарадња са Селеком – размена информација

година	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Примљене поруке	186	191	157	261	250	207	96
Послате поруке	66	83	19	82	110	95	77
Укупно	252	274	176	343	360	302	173

Јединствена тачка за контакт

Јединствена тачка за контакт (the Single Point Contact - SPOC), представља могућност добијања података типа „*све на једном месту*“ у области полицијске сарадње, која функционише по принципу 24 сата 7 дана у недељи и у оквиру које ће се, по придруживању Републике Србије Европској унији, формирати Канцеларија *SIRENE*, а у оквиру које је већ формирана национална контакт тачка за сарадњу са Европолом и национални централни биро Интерпола, где се остварује сарадња са националним и страним официрима за везу и где постоје контакт тачке за друге канале.

У складу са **Смерницама о међународној оперативној полицијској сарадњи**, Јединствена тачка контакта врши избор канала за размену информација, саветује надлежне организационе јединице о најприкладнијим каналима које у одређеним ситуацијама треба користити, контролише употребу канала и стара се да не дође до ситуације да захтеви буду дуплирани. Истовремено, Јединствена контакт тачка упозорава стране партнере на дупло коришћење канала са њихове стране.

Аналитички пројекти/фокалне тачке

У погледу имплементације потписаних радних аранжмана за придруживање аналитичким групама Европола, а у складу са изменама у организационој структури Европола, „*Фокалне тачке*“ су промениле назив у **Аналитички пројекти**, док је процедура придружавања поједностављена, с обзиром да она више не изискује потписивање радних аранжмана о придруживању, већ је довољно да све државе које су чланице одређеног аналитичког пројекта дају сагласност о пријему новог члана.

Национална контакт тачка за сарадњу са Европолом има директан приступ већини националних базама података и представља контакт тачку за *EMPACT-EU* и учествовала је у координацији рада у више од 30 међународних полицијских акција на

националном нивоу, од ступања на снагу Оперативног споразума са Европолом. Такође, учествује у координацији поступка придруживања Аналитичким пројектима²⁷.

Република Србија се до сада придружила укупно 18 аналитичких пројеката Европола, од чега 3 у области борбе против тероризма и 15 у области борбе против тешког и организованог криминала .

У складу са правилима Европола, Министарство унутрашњих послова тренутно је придружено следећим аналитичким пројектима:

- **Twins** - *сексуално злостављање деце путем интернета*
- **Migrant Smuggling** - *ирегуларна миграција*
- **Phoenix** - *трговина људима*
- **Cyborg** - *високотехнолошки криминал*
- **Synergy** - *синтетичке дроге*
- **Cola** - *кокаин*
- **Hydra** - *радикалне исламистичке и екстремистичке групе*
- **Travellers** - *страни терористички борци*
- **Soya** - *фалсификовање новца*
- **Weapons and Explosives** - *недозвољена трговина оружјем*
- **Smoke** - *кријумчарење дуванских производа*
- **Cannabis** - *канабис*
- **Heroin** - *хероин*
- **EnviCrime** - *еколошки криминал*
- **Furtum** - *имовински деликти*
- **Check the Web** - *џихадистичка пропаганда на интернету*
- **Copy** – *тешки и организовани криминал, а у вези са кршењем права интелектуалне својине, фалсификовања производа и пиратерије (придружени 2021. године) и*
- **High Risk OCGs** – *високоризичне организоване криминалне групе .*

Статистички показатељи – 2020. година

- **Twins** - *сексуално злостављање деце путем интернета* - 4

²⁷ претходно Фокалним тачкама Европола

- **Migrant Smuggling** - ирегуларна миграција- **148**
- **Phoenix** - трговина људима - **22**
- **Cyborg** - високотехнолошки криминал – **5**
- **Synergy** - синтетичке дроге - **10**,
- **Cola** - кокаин - **51**
- **Hydra** - радикалне исламистичке и екстремистичке групе– **1**
- **Travellers** - страни терористички борци – **0**
- **Soya** - фалсификовање новца - **5**
- **Weapons and Explosives** - недозвољена трговина оружјем - **63**
- **Smoke** - кријумчарење дуванских производа - **1**
- **Cannabis** – канабис - **43**
- **Heroin** – хероин - **26**
- **EnviCrime** - еколошки криминал - **5**
- **Furtum** - имовински деликти - **100**,
- **Check the Web** - џихадистичка пропаганда на интернету – **6**
- **Copy** – тешки и организовани криминал, а у вези са кршењем права интелектуалне својине, фалсификовања производа и пиратерије -
- **High Risk OCGs** - високоризичне организоване криминалне групе

Статистички показатељи – 2021. година

- **Twins** - сексуално злостављање деце путем интернета - **5**
- **Migrant Smuggling** - ирегуларна миграција- **293**
- **Phoenix** - трговина људима - **25**
- **Cyborg** - високотехнолошки криминал - **2**
- **Synergy** - синтетичке дроге - **3**
- **Cola** - кокаин - **40**
- **Hydra** - радикалне исламистичке и екстремистичке групе -**8**
- **Travellers** - страни терористички борци - **2**
- **Soya** - фалсификовање новца - **4**
- **Weapons and Explosives** - недозвољена трговина оружјем - **67**
- **Smoke** - кријумчарење дуванских производа - **7**
- **Cannabis** – канабис - **41**
- **Heroin** – хероин - **16**
- **EnviCrime** - еколошки криминал - **10**

- **Furtum** - имовински деликти - **118**
- **Check the Web** - џихадистичка пропаганда на интернету - **3**
- **Copy** – тежки и организовани криминал, а у вези са кршењем права интелектуалне својине, фалсификовања производа и пиратерије - **4**
- **High Risk OCGs** - високоризичне организоване криминалне групе - **50**

Укупан број доприноса по годинима

Година	Тежак и организовани криминал	Тероризам
2014. година	145	1
2015. година	489	35
2016. година	554	59
2017. година	614	45
2018. година	641	25
2019. година	644	25
2020. година	554	9
2021. година	775	17

Министарство унутрашњих послова учествује, у својству посматрача, на састанцима шефова националних јединица Европола - HENU. Национална јединица у сарадњи са Министарством здравља и Управом криминалистичке полиције редовно доставља податке о новоидентификованим психоактивним супстанцама, путем апликације *SIENA*. Активност која се такође спроводи у континуитету односи се на учешће у заједничким истражним тимовима у разним областима криминала, везано за које је са Тужилаштом са организовани криминал успостављен механизам обавештавања о броју и статусу формираних заједничких истражних тимова.

На даље, неопходан је наставак јачања капацитета кроз обуке, како би се појасниле процедуре и представиле најбоље праксе које би помогле у поштовању процедура на страни крајњих корисника из регионалних и локалних полицијских јединица. Анализе ситуације су показале да постоје писане процедуре о међународној сарадњи, али да их је потребно побољшати.

**Оквирна Одлука Савета Европске уније о поједностављењу размене информација и обавештајних података између тела задужених за извршавање закона у државама чланицама Европске уније
Шведска иницијатива**

Полиција у Србији још увек није спровела Оквирну Одлуку Савета ЕУ о поједностављењу размене информација и обавештајних података између тела задужених за извршавање закона у државама чланицама Европске уније – тзв *Шведску иницијативу*, у пуном обиму. Међутим, полиција има веома сличну националну процедуру за поступање са веома хитним захтевима за размену информација. Ово је нарочито применљиво када се размена информација спроводи посредством канала *SIENA* агеније Европол. Такође, потребно је напоменути да је Република Србија постигла делимичну усаглашеност са правним оквиром Европске уније у погледу Прумске одлуке. Институције функционишу на оптималном нивоу у границама својих надлежности и капацитета.

У области оперативне полицијске сарадње неопходно је успоставити организационе, нормативне и техничке предуслове за успостављање структуре која ће обављати функцију „SIRENE“ Канцеларије, као и да се омогући да се у размени информација поштују у што је већој мери одредбе тзв. *Шведске иницијативе*.

Обуку о коришћењу апликације *SIENA* су завршили сви запослени других организационих јединица Министарства унутрашњих послова којима је омогућен директан приступ апликацији *SIENA*, како би се подстакло ширење ове апликације на надлежне органе у складу са Законом о потврђивању Споразума о оперативној и стратешкој сарадњи између Републике Србије и Европола.

Од највећег је значаја да се настави јачање административних капацитета запослених, кроз обуке до пријема Републике Србије у чланство Европске уније. Како би се повећали капацитети и квалитет запослених који учествује у међународној оперативној полицијској сарадњи, неопходно је успоставити високе стандарде и пријемне захтеве за запослене. Процедура избора треба да се заснива на радном искуству, вештинама и способностима (компетенцијама), као и на теоријском знању.

Центри за полицијску сарадњу се успостављају на основу билатералних споразума са суседним државама и извршавају своје активности у складу са локалним потребама и ситуацијом. Оперативна овлашћења су предвиђена билатералним споразумима и

првенствено су оријентисана ка функцијама граничне контроле, које су уређене шенгенским правним тековинама. Постоје разне обуке, укључујући и обуке које се реализују у сарадњи са суседним државама, како би се обезбедило да службеници разумеју захтеве и могућност реаговања у складу са билатералним споразумима. Ситуациона анализа је показала да резултати анализе криминалних ризика нису познати свим запосленим заједничких контакт центара, па се стога препоручује редовно информисање запослених у заједничким контакт центрима о информацијама која се тичу информисаности о ситуацији у овој области.

Запослени у јединственој контакт тачки и центрима за полицијску сарадњу морају да располажу задовољавајућим познавањем страних језика; међутим, пре пријема у чланство Европске уније обуке за полицијске службенике, укључујући основне и додатне обуке, биће усмерене ка побољшању знања страних језика, у првом реду енглеског језика и језика суседних држава, а посебно за запослене који обављају послове на прометним туристичким местима и запослене који учествују у прекограничним операцијама и размени информација, како би се избегле препреке и повећала ефикасност сарадње.

Одељење за међународну сарадњу у оквиру Кабинета министра унутрашњих послова одговоран је за успостављање и ажурирање билатералних и мултилатералних споразума. Пре пријема у чланство Европске уније, неопходно је додатно ојачати поверење са суседним државама како би се избегле препреке за ефикасну прекограничну сарадњу.

Јачање могућности у погледу процене претњи на страни органа за спровођење закона у Републици Србији треба да буде обезбеђено уз одговарајуће финансијске и људске ресурсе, а ради проширења заједничких операција, првенствено у пограничним областима.

У овом тренутку постоје планови на нивоу Европске уније за успостављање Законика о полицијској сарадњи за државе чланице шенгенског простора. Законик би могао да дефинише најбоље праксе и неке минималне правне и техничке захтеве, као и захтеве у погледу људских ресурса за органе за спровођење закона који учествују у међународној полицијској сарадњи у кривичним стварима.

Прумска одлука

Република Србија је остварила делимични степен усклађености са правним тековинама Европске уније, када је реч о Прумској одлуци. Институције поступају на оптималном нивоу у складу са својим капацитетима и овлашћењима.

Обезбеђена је подршка процесима рада Министарства унутрашњих послова са аспекта информационо-комуникационих технологија кроз **Јединствени информациони систем Министарства унутрашњих послова**. Делови овог система обухватају и податке и информације који могу бити предмет међународне полицијске сарадње, посебно у домену Прумске одлуке.

Успостављени систем *AFIS* у Министарству унутрашњих послова подржава употребу стандардног NIST формата, који је изузетно значајан за размену дактилоскопских података. Имајући у виду да потпуна имплементација Прумске одлуке захтева и испуњавање техничких предуслова, неопходно је даље унапређење и прилагођавање постојеће ИКТ инфраструктуре.

С обзиром да је у оквиру Прумске одлуке предвиђена и размена података о јавном реду, тероризму, извођењу заједничких операција и других видова прекограничне сарадње, преко *SPOC*-а, за горенаведене области су дефинисане националне контактне тачке у складу са националним законима и подзаконским прописима.

Један од предуслова за пуну имплементацију Прумске одлуке је приступање и коришћење комуникационе мрежне инфраструктуре и сервиса за пренос података између државних администрација Европске уније *TESTA-ng: The Trans European*

*Services for Telematics between Administrations / new generation.*²⁸ Имајући у виду да се ради о аутоматизованој размени ДНК података, дактилоскопских података и података о регистрацији возила, потребно је, сагласно нормативном оквиру Европске уније са којим се усаглашавамо, обезбедити 24/7 подршку рада и доступности сервиса и система који су везани за размену података у оквиру полицијске сарадње.

За успостављањем везе и омогућавањем коришћења ове комуникационе инфраструктуре имају потребе и други државни органи и институције Републике Србије. На националном нивоу постоји иницијатива која се односи на одређивање и именовање државног тела које ће бити национална контакт тачка за везу *TESTA-ng мрежом*, а како би се омогућила размена електронских података између администрација у Европској унији на безбедан, поуздан и ефикасан начин.

Она је посвећена пружању подршке захтевима за размену података између администрација, уз гаранцију адекватног нивоа учинка и безбедности, омогућавајући ефикасну сарадњу између јавних администрација, а да један од начина на који би се могло одговорити на ове потребе је остваривањем учешћа у ISA2 програму, или програму који ће наставити реализацију циљева овог програма, а који подржава развој дигиталних решења која омогућавају јавној администрацији, пословном сектору и грађанима у Европи коришћење интероперабилних јавних сервиса, без обзира на границе и сектор јавне управе.

У оквиру припрема за имплементацију Прумске одлуке, анализом је утврђено да је неопходно успоставити приступ систему EUROCARIS - за возила, дактилоскопским подацима кроз побољшани AFIS систем, као и приступ систему - за размену ДНК профила²⁹ (). У претходном периоду кроз реализацију активности подржаних инструментима Канцеларије Европске уније за техничку помоћ и размену информација - TAIEХ, остварена је сарадња са представницима држава чланица Европске уније и размењена су искуства и добре праксе у овој области. Од стране ЕУ експерата из Хрватске и Аустрије датесу препоруке на основу којих ће се и даље интензивно радити на јачању капацитета, као и праћењу развоја који се остварује у овој области на нивоу Европске уније.

На основу анализе стања, одлучено је да ће се наставити са постепеном имплементацијом Прумске одлуке и за то су утврђени технички и информатички предуслови.

Постоји делимична усаглашеност са прописима Европске уније у погледу размене резултата анализе ДНК. Усвојен је Закон о националном ДНК регистру, а Влада Републике Србије је усвојила Уредбу о начину вођења националног ДНК регистра и ближим условима за размену и преношење података 05.11.2021. године. У току 2021. године покренута је иницијатива, формирана радна група и одржана јавна расправа о Закону о изменама и допунама Закона о националном ДНК регистру. Очекује се да ће се рад на овом закону наставити у 2022. години.

Анализа је показала да је неопходно да се у целости и комплетно успостави национални ДНК регистар и формира национална фокална тачка у оквиру Министарства унутрашњих послова за будућу размену података о ДНК. Потребно је успоставити и националне контакт тачке за базе података дактилоскопских података и података о регистрованим моторним возилима.

Претходни предуслов је успостављање „ланца праћења доказа“, над траговима и материјалима на којима се налазе дактилоскопски и ДНК подаци изоловани на месту злочина за целу територију Републике Србије у складу са међународним

²⁸ Претходно познат као: *sTESTA* -

НАПОМЕНА: у току је припрема за нову верзију комуникационе инфраструктуре на нивоу Европске уније

²⁹ *CODIS* систем или аустријско-немачки модел

стандардом ISO 17020 и националним прописима, чиме ће се ојачати и капацитети српске полиције у борби против организованог криминала и активности у оквиру међународне полицијске сарадње.

Сходно наведеном, потребно је у потпуности усагласити нормативни правни оквир са правним тековинама Европске уније, како би се припремиле све правне претпоставке за имплементацију техничких система за размену података путем TESTA-ng мреже, на основу директних преговора са DG DIGIT или приступање ИСА2 програму, што би у коначности довело до укључивања у трансевропску сигурну мрежу за аутоматизовану размену у домену Прумске одлуке.

Кроз анализу нормативног и институционалног оквира и информационо-техничких капацитета, утврђено је да је потребно унапредити национални информациони систем за украдена моторна возила и податке о власницима возила у циљу јачања капацитета за размену података са интернационалним и ЕУ базама података у погледу уноса/поништавања података о украденим моторним возилима, како би се заштитили прави власници и спречило кријумчарења моторних возила са прекограничним импликацијама.

ИНФРАСТРУКТУРА

Надлежни органи у Републици Србији извршавају своје дужности у оквиру међународне оперативне полицијске сарадње преко Управе за међународну оперативну полицијску сарадњу и ове активности се најчешће извршавају кроз размену информација, првенствено путем Интерполових канала.

Са друге стране, Центри за полицијску сарадњу има координациону улогу и прослеђује примљене захтеве ка надлежним органима у Републици Србији.

Надлежни органи у Србији већ користе безбедне канале Европола за размену информација *SIENA* и неопходно је предузети даље кораке за повезивање на Европолов информациони систем у будућности.

Република Србија остварује активну сарадњу са суседним државама. Постоје јасна правила на границама. Облици сарадње су дефинисани билатералним споразумима. На нивоу Министарства унутрашњих послова постоји посебна јединица Министарства унутрашњих послова редовно прати споразуме .

Не постоји директан приступ информацијама (*Sharepoint*) између центара за полицијску сарадњу. Надлежни органи у Републици Србији већ спроводе пројекте који имају за циљ да се центрима за полицијску сарадњу омогући директан приступ националним базама података. Ограничен даљински приступ центара за полицијску сарадњу релевантним базама података органа за спровођење закона мора да буде укинут пре пријема у чланство Европске уније.

Пре пријема у чланство Европске уније или непосредно након пре пријема у чланство, билатерални и мултилатерални споразуми морају се ревидирати, првенствено у погледу мера за дељење информација. По потреби, неопходно је извршити ажурирање у складу са законима и прописима који су на снази у Европској унији.

Већина приказаних механизма за процесе рада још увек зависи од бирократије. Документи се штампају, оверавају и потписују, не постоји електронски процес рада/апликација (*систем за управљање случајевима - CMS*) који омогућава надлежним органима да уштеде људске ресурсе, интегришу аутоматизам, вештачку интелигенцију или да пруже општу слику о међународној полицијској сарадњи.

Новоразвијени Систем за управљање случајевима – CMS треба да буде способан за примање, слање и дистрибуцију порука. Систем процеса рада мора да задовољава европска правила о заштити података (GDPR) и безбедности (SIRENE, Европол). Систем мора да има интегрисан механизам за контролу квалитета података и количине информација. Неопходно је нагласити да је такође нужен јасан механизам идентификације случајева и корисничких профила.

ЦИЉ 1

Унапредити полицијску сарадњу у складу са захтевима Европске уније

МЕРА 1	ОПШТИ РЕЗУЛТАТ
<p>Спровођење организационих, техничких и правних мера у циљу унапређивања полицијске сарадње и усаглашавања са инструментима полицијске сарадње у оквиру Европске уније и ефикасне размене стратешких и оперативних података</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Пуна хармонизација са правним тековинама Европске уније, у области међународне оперативне полицијске сарадње - Унапређени људски и технички капацитети потребни за несметану размену података и међународну полицијску сарадњу - Дефинисане процедуре и успостављени сви системи за несметану и безбедну размену оперативних и стратешких података - Ефикасна и несметана међународна полицијска сарадња и размена информација о прекограничном криминалу путем безбедних мрежа Постојање свих правних аката који дефинишу поступке међународне оперативне полицијске сарадње и који су усклађени са правним тековинама Европске уније <ul style="list-style-type: none"> - Извештаји о анализама са препорукама - Извештаји о спроведеним обукама - Ажурирани наставни планови - Ажуриране стандардне оперативне процедуре за поступање у области спровођења међународне полицијске сарадње <ul style="list-style-type: none"> - Измењена систематизација и број запослених - Унапређена опрема и савремени информациони системи - Повезаност на безбедне мреже за размену података

Број	АКТИВНОСТИ	НАДЛЕЖНИ ОРГАН	РОК	ПОТРЕБНА СРЕДСТВА / ИЗВОР ФИНАНСИРАЊА	ПОКАЗАТЕЉ РЕЗУЛТАТА	СТАТУС СПРОВОЂЕЊА
5.1.1.1	Ревидирати билатералне и мултилатералне споразуме у области размене информација	Министарство унутрашњих послова Влада Републике Србије Народна скупштина Републике Србије	Контнуирано, а најкасније до пријема у чланство Европске уније	<u>Нема трошкова за период 2023-2025</u> – редовне активности постојећих запослених <u>Напомена:</u> процена вредности инвестиција биће накнадно одређена	Билатерални и мултилатерални споразуми ратификовани	
5.1.1.2	Стварање предуслова за увођење безбедног канала комуникације за прекограничне операције и праћења GPS уређаја у иностранству	Министарство унутрашњих послова Дирекција полиције Управа граничне полиције Сектор за	Најкасније, до пријема у чланство Европске уније	<u>Нема трошкова за период 2023-2025</u> – редовне активности постојећих запослених <u>Напомена:</u>	Уведен безбедан канал за комуникацију Набављена опрема	

		информационо - комуникационе технологије Сектор за логистику		<i>процена вредности инвестиција биће накнадно одређена</i> Напомена: <i>Мogućност финансирања из предприсупних средстава Европске уније или билатералних донатора</i>		
5.1.1.3	Јачање сарадње са суседним државама, кроз спровођење заједничких активности, у циљу изградње и јачања поверења између органа за спровођење закона и избегавања препрека за ефикасну сарадњу	Министарство унутрашњих послова Министарство правде	Континуирано, најкасније до пријема у чланство Европске уније	<u>Нема трошкова за период 2023-2025</u> – редовне активности постојећих запослених Напомена: <i>процена вредности инвестиција биће накнадно одређена</i>	Број заједничких састанака Број одржаних конференција Број заједничких обука Заједнички пројекти	
5.1.1.4	Стварање предуслова за модернизацију постојеће информационе инфраструктуре, у циљу приступа Јединствене тачке за	Министарство унутрашњих послова Дирекција полиције Сектор за	Најкасније, до пријема у чланство Европске уније	<u>Нема трошкова за период 2023-2025</u> – редовне активности постојећих запослених Напомена:	Унапређена инфраструктура Уведен ИТ систем	

	контакт и центара за полицијску сарадњу систему за праћење процеса рада (<i>case management system</i>)	информационо - комуникационе технологије		<i>процена вредности инвестиција биће накнадно одређена</i> Напомена: <i>Могућност финансирања из предприсупних средстава Европске уније</i>		
5.1.1.5	Ревизија Смерница за међународну оперативну полицијску сарадњу, у делу који се односи на обуку припадника подручних полицијских управа	Министарство унутрашњих послова Дирекција полиције Управа криминалистичке полиције Управа криминалистичке полиције Сектор за логистику	IV квартал 2024. године – за измену Смерница Континуирано, почев од I квартала 2025. године, за спровођење обука	Нема трошкова за период 2023-2025 – редовне активности постојећих запослених Напомена: <i>процена вредности инвестиција биће накнадно одређена</i>	Ажуриране Смернице о међународној оперативној полицијској сарадњи Усвојен План обука Број обучених полицијских службеника	
5.1.1.6	Јачање капацитета кроз обуке из области међународне оперативне полицијске сарадње, у складу са препорукама из спроведене ГАП анализе у погледу	Министарство унутрашњих послова Дирекција полиције Управа криминалистичке	Континуирано	<i>Буџетирано у оквиру ревидираног АП за Поглавље 24 – Правда, слобода и безбедност</i> <i>Веза: Активност</i>	Обучено 100 % запослених Спроведен План обуке за коришћење база података и канала Интерпола и Европола, у вези са	

	неопходних људских ресурса, правног и институционалног оквира за ефикасну међународну полицијску сарадњу, као и у погледу расположивости, доступности и реципроцитету података у циљу имплементације тзв. <i>Шведске иницијативе</i> , која је спроведена од стране шведских експерата	полиције Сектор за логистику		<i>6.1.1.8-ревидирани Акциони план за Поглавље 24 – Правда, слобода и безбедност</i>	системима за размену података са међународним и европским агенцијама, као и стандарда о заштити и тајности података о личности	
5.1.1.7	Јачање административних и техничких капацитета, у циљу обезбеђења предуслова за спровођење Прумске одлуке, односно, успостављање техничких предуслова на целој територији Републике Србије за поуздано прикупљање и употребу форензичких материјалних доказа); Успоставити техничке предуслове за размену података о	Министарство унутрашњих послова Дирекција полиције Управа криминалистичке полиције Управа за управне послове Сектор за информационо - комуникационе технологије, Сектор за логистику	Континуиран о, до пријема Републике Србије у чланство Европске уније и након пријема у чланство	<i>Буџетирано у оквиру ревидираног АП за Поглавље 24 – Правда, слобода и безбедност</i> Предложено за ИПА 2019 Фасилити , „Поддршка Србији у остваривању циљева Поглавља 24 – правда, слобода и безбедност“ и Шведску билатералну помоћ	Израђен детаљни пројектни предлог. Успостављена правилна обрада „ланца праћења доказа“ Усвојене процедуре и подзаконски акти (Правилник, упутства, инструкције, СОП). Успостављен или надограђен AFIS систем који одговара Прумском режиму	

	<p>регистрованим возилима</p> <p><i>Веза: Активност 6.1.1.12- ревидирани Акциони план за Поглавље 24 – Правда, слобода и безбедност</i></p>	<p>Секретаријат</p> <p>Радна група</p>			<p>рада; Успостављени технички предуслови за размену података о регистрованим возилима. Обучено 100% службеника</p>	
5.1.1.8	<p>Успоставити нове акредитоване форензичке методе и одржавати успостављене, у складу са Прумском одлуком и повезаним документима Европске уније и међународним стандардима <i>ISO/IEC 17025</i> и <i>17020</i> (у складу са <i>Оквирном одлуком Савета 2009/905/ ПУП, закључци Савета о визији за европску форензику до 2020. године</i>)</p> <p>Веза: Активност 6.1.1.13- ревидирани Акциони план за Поглавље 24 – Правда, слобода и безбедност</p>	<p>Министарство унутрашњих послова Управа криминалистичке полиције</p>	<p><i>У складу са роковима дефинисаним у оквиру активности број 6.1.1.3 ревидираног АП за Поглавље 24 – Правда, слобода и безбедност</i></p> <p>Континуирано, сваке године надзорна посета, сваке четврте реакредитација нових и успостављених метода</p>	<p><i>Буџетирано у оквиру ревидираног АП за Поглавље 24 – Правда, слобода и безбедност</i></p>	<p>Потврде – Сертификати о акредитацији успостављених таксативно одређених форензичких метода рада и корелација са међународним стандардом и објава на сајту АТС - Акредитационо тело Србије</p> <p>Сертификати или извештаји референтних лабораторија или тела, који потврђују компетенције и успешност тестова квалитета</p> <p>Извештаји о међународним активностима и званични извештај</p>	

					<i>ENFSI</i>	
5.1.1.9	<p>Измена нормативног оквира за размену дактилоскопских података и припрема техничких предуслова за омогућавање размене података и информација, у складу са Прумском одлуком</p> <p>Веза: <i>Активност 6.1.1.16- ревидирани Акциони план за Поглавље 24 – Правда, слобода и безбедност</i></p>	Министарство унутрашњих послова	Најкасније, до пријема у чланство Европске уније / <i>подношења захтева за учешће у Пруму и Теста ng систему</i>	<p><i>Буџетирано у оквиру активности број 6.1.1.16 ревидираног АП за Поглавље 24 – Правда, слобода и безбедност</i></p> <p><u>Напомена -</u> <i>процена вредности инвестиција биће накнадно одређена</i></p> <p><i>Процена вредности инвестиција биће наднадно одређена</i></p>	Измењен нормативни оквир и усклађе са Мапом пута за достизање техничких предуслова и дефинисано неопходно побољшање постојећег система за Прум	
5.1.1.10	<p>Израда анализе за процену потребе за измену нормативног оквира ради имплементације Шведске иницијативе – Оквирне одлуке Савета 2006/960, о поједностављању размене информација и</p>	Министарство правде Министарство унутрашњих послова	Најкасније, до пријема у чланство Европске уније	<p><u>Нема трошкова за период 2023-2025</u> – <i>редовне активности постојећих запослених</i></p> <p><u>Напомена:</u> <i>процена вредности инвестиција</i></p>	Израђена анализа	

	обавештајних података, између тела задужених за спровођење закона у државама чланицама Европске уније			<i>биће накнадно одређена</i> <u>Предвиђено као активност у оквиру ИПА 2019 Фасилити</u> , <i>„Подрица Србији у остваривању циљева Поглавља 24 – правда, слобода и безбедност“</i>		
5.1.1.11	Јачање капацитета кроз обуке за учење енглеског језика за запослене Јединствене тачке за контакт и центара за полицијску сарадњу	Министарство унутрашњих послова Дирекција полиције Сектор за логистику	Континуирано, а најкасније до пријема у чланство Европске уније	<u>Нема трошкова за период 2023-2025</u> – <i>редовне активности постојећих запослених</i> <u>Напомена:</u> <i>процена вредности инвестиција биће накнадно одређена</i>	Обучено 20 службеника Управе за међународну оперативну полицијску сарадњу Обучено 20 службеника центара за полицијску сарадњу укупно 40 службеника годишње	
5.1.1.12	Стварање предуслова за интеграцију Националне канцеларије <i>SIRENE</i> у Јединствену контакт тачку, као и прихватање одговорности за сва обавештења примљена	Министарство унутрашњих послова Дирекција полиције Управа криминалистичке полиције Сектор за	Најкасније, до пријема у чланство Европске уније	<u>Нема трошкова за период 2023-2025</u> – <i>редовне активности постојећих запослених</i> <u>Напомена:</u> <i>процена</i>	Измењен Правилник о унутрашњем уређењу и систематизацији радних места у Министарству унутрашњих послова	

	од агенције Интерпол	логистику		<i>вредности инвестиција биће накнадно одређена</i>		
5.1.1.13	Стварање предуслова за несметану размену информација између полиције и царине	Министарство унутрашњих послова Министарство финансија – Управа царина	Најкасније, до пријема у чланство Европске уније и након	<u>Нема трошкова за период 2023-2025</u> – редовне активности постојећих запослених <u>Напомена:</u> процена вредности инвестиција биће накнадно одређена	Створени предуслови за размену информација између Министарства унутрашњих послова и Министарства финансија – Управе царина Број размењених информација	
5.1.1.14	Ажурирати Програм обуке за полицајске службеника Јединствене контакт тачке – Управе за међународну оперативну полицијску сарадњу и спровођење обука на годишњем нивоу	Министарство унутрашњих послова Дирекција полиције Управа криминалистичке полиције Сектор за логистику	II квартал 2024. године Континирано, почев од I квартала 2025. године – за спровођење обука	<u>Нема трошкова за период 2023-2025</u> – редовне активности постојећих запослених <u>Напомена:</u> процена вредности инвестиција биће накнадно одређена безбедност“	Усвојен измењен програм обуке за полицајске службенике Јединствене контакт тачке Број обучених полицајских службеника на годишњем нивоу	

5.1.1.15	Анализа потреба за спровођењем прекограничних операција на територији суседних држава	Министарство унутрашњих послова Дирекција полиције Управа криминалистичке полиције	Најкасније, до пријема у чланство Европске уније	<u>Нема трошкова за период 2023-2025</u> – редовне активности постојећих запослених <u>Напомена:</u> процена вредности инвестиција биће наднадно одређена, у зависности од резултата анализе	Спроведена анализа Усвојена одлука, у зависности од резултата анализе	
5.1.1.16	Анализа потреба за изменом билатералних споразума за спровођење потера на пловним путевима	Министарство унутрашњих послова Дирекција полиције	Најкасније, до пријема у чланство Европске уније	<u>Нема трошкова за период 2023-2025</u> – редовне активности постојећих запослених <u>Напомена:</u> процена вредности инвестиција биће наднадно одређена, у зависности од резултата анализе	Спроведена анализа Усвојена одлука, у зависности од резултата анализе Билатерални споразуми потврђени, у зависности од резултата анализе	
5.1.1.17	Континуирано уништавање одузетих психоактивних контролисаних супстанци	Министарство унутрашњих послова по налогу надлежних судова и у сарадњи са	Континуирано	Процена вредности инвестиције: 5 евра по килограму	Количина уништених одузетих психоактивних контролисаних супстанци	

	Веза: Ревидирани Акциони план за Поглавље 24 – Правда, слобода и безбедност	Министарством здравља				
5.1.1.18	Спровођење Оперативних акционих планова за канабис, кокаин и хероин у оквиру ЕМРАСТ пројекта.	Министарство унутрашњих послова	Континуиран о	<u>Нема трошкова за период 2023- 2025</u> – редовне активности постојећих запослених		
5.1.1.19	Јачање сарадње са Европским центром за праћење дрога и зависности од дрога – ЕМСДДА Веза: Ревидирани Акциони план за Поглавље 24 – Правда, слобода и безбедност	Министарство унутрашњих послова Министарство здравља Канцеларија за борбу против дрога Владе Републике Србије	Континуиран о	<u>Нема трошкова за период 2023- 2025</u> – редовне активности постојећих запослених <u>Пројекат ИПА 7</u> ИПА 7 - Instrument for Pre- accession Assistance - 7	Број заједничких састанака Израђен Национални извештаја са континуирано се доставља Европском центром за праћење дрога и зависности од дрога – ЕМСДДА, два пута годишње Софтверски систем прилагођен стандардима Европског центра за праћење дрога и зависности од дрога - ЕМСДДА	

5.1.1.20	Јачање сарадње са Канцеларијом Организације Уједињених нација за дрогу и криминал - <i>UNODC</i>	Министарство здравља Канцеларија за борбу против дрога Министарство унутрашњих послова	Континуирано	<i>Трошкови покривени од стране UNODC</i>	Број конференција и одржаних састанака Број учешћа у Међународним заједничим вежбама (<i>International Colaborative Exercises</i>) за проверу компетенција лабораторија Националног центра за криминалистичку форензику за анализу психоактивних супстанци.	
----------	--	---	--------------	---	--	--

ПОГЛАВЉЕ 6 - ЗАШТИТА ПОДАТАКА О ЛИЧНОСТИ

ОПШТИ ПРЕГЛЕД

Заштита података је најрелевантнија када је реч о обради података у оквиру Визног информационог система и Шенгенског информационог систем, имајући у виду да бројни национални надлежни органи треба да имају приступ великом броју података о личности (укључујући посебне врсте података о личности) које се налазе у наведеним системима.

Органи власти могу да користе системе у различитим својствима и различите сврхе, у складу са својим надлежностима, што може да доведе до потенцијалног ризика од злоупотребе система која може да има битне последице по лица чији подаци се обрађују

Шенгенском евалуацијом, процењује се како државе чланице спроводе и примењују шенгенске правне тековине, а посебно у вези Визног информационог система и Шенгенског информационог систем, и то у контексту захтева у погледу заштите података.

Такође се разматра и улога националног органа за заштиту податка у надзору над заштитом података коју спроводе надлежни органи који управљају и користе Визни информациони систем, као и Шенгенски информациони систем

Шенгенским правним тековинама утврђују се нормативни, организациони и технички захтеви који морају да се испуне како би се лицима на која се подаци односе пружила основна права на заштиту података о личности, уз обезбеђивање безбедности података.

Општи захтеви који се тичу заштите података су у Републици Србији у највећој мери усклађени са правним тековинама Европске уније о заштити података, имајући у виду да је Закон о заштити података о личности у примени, почев од августа месеца 2019. године.

Законом о заштити података о личности уређено је право на заштиту физичких лица, а у вези са обрадом података о личности и слободни проток таквих података, начела обраде, права лица на које се подаци односе, обавезе руковалаца и обрађивача података о личности, кодекс поступања, пренос података о личности у друге државе и међународне организације, напор над спровођењем овог закона, правна средства, одговорност и казне у случају повреде права физичких лица у вези са обрадом података о личности, као и посебни случајеви обраде.

Поред наведеног, предметним Законом, уређено је и право на заштиту физичких лица у вези са обрадом података о личности коју врше надлежни органи у сврхе спречавања, истраге и откривања кривичних дела, гоњења учинилаца кривичних дела или извршења кривичних санкција, укључујући спречавање и заштиту од претњи јавној и националној безбедности, као и слободни проток таквих података.

Законом о заштити података о личности, као независни орган за заштиту података, одређен је Повереник за информације од јавног значаја и заштиту података о личности, те су одобрени ресурси потребни за реализацију задатака Повереника, којем су додељене неопходне опште компетенције и овлашћења.

НОРМАТИВНИ ОКВИР

Релевантне правне тековине Европске уније у овој области су:

- **Уредба 2016/679 Европског парламента и Савета** од 27. априла 2016. године о заштити физичких лица у односу на обраду података о личности и о слободном кретању таквих података и о стављању Директиве 95/46/ЕЗ ван снаге (*Општа уредба о заштити података*);
- **Директива (ЕУ) 2016/680 Европског парламента и Савета** од 27. априла 2016. о заштити појединца у вези са обрадом личних података од стране надлежних тела у сврху, спречавања, истраге, откривања или гоњења кривичних дела или извршења кривичних санкција и о слободном кретању таквих података и стављању ван снаге Оквирне одлуке Савета 2008/977/ ПУП.

У области спровођења, општи захтеви који проситичу из горенаведених, примењиви су на све активности обраде података о личности у погледу нормативног оквира за Визни информациони систем и Шенгенски информациони систем. У складу са горе наведеним, пре свега је неопходно спровести анализу и утврдити општу усаглашеност са законима Европске уније о заштити података и спремност надлежних органа и тела у Републици Србији (*за које је планирано да учествују у својству руковооца, обрађивача или националног надзорног тела органа за обраду података*) у погледу управљања заштитом података.

Нормативни оквир у Републици Србији у области заштите података о личности:

- Устав Републике Србије
- Закон о заштити података о личности
- Закон о информационој безбедности
- Закон о евиденцијама и обради података у области унутрашњих послова

Устав Републике Србије

- Устав Републике Србије гарантује право на заштиту података о личности.

Закон о заштити података о личности

- Закон о заштити података о личности у примени је од августа месеца 2019. године у великој мери усклађен је са Општом уредба Европске уније о заштити података и садржи кључне елементе Директиве Европске уније 680/2016.
- Повереник за информације од јавног значаја и заштиту података о личности је установљен Законом о слободном приступу информацијама од јавног значаја („Сл. гласник РС“, бр. 120/2004), док је Законом о заштити података о личности („Сл. гласник РС“, бр. 97/2008) било предвиђено да Повереник надзире спровођење заштите података, а Законом о заштити података о личности („Сл. гласник РС“, број 87/18) је прописано да, у циљу заштите основних права и слобода физичких лица у вези са обрадом, послове праћења примене овог закона у складу са прописаним овлашћењима врши Повереник, као независан државни орган.
- Закон о заштити података о личности предвиђа захтеве у погледу (јавне) расположивости општих изјава/обавештења о приватности (информације о управљању подацима), као и задатке и позиције лица за заштиту података

Законом о информационој безбедности

- Законом о информационој безбедности утврђени су додатни захтеви у погледу безбедности података за органе који учествују у активностима обраде података у оквиру Шенгенског и Визног информационог система. Као додатан скуп мера за обезбеђивање безбедности података, надлежне органе подржава и Национални центар за превенцију безбедносних ризика у ИКТ системима Републике Србије – *CERT*.
- Национални центар за превенцију безбедносних ризика у ИКТ системима Републике Србије основан је у оквиру Регулаторне агенције за телекомуникације и поштанске услуге, у складу са Законом о информационој безбедности.

Закон о евиденцијама и обради података у области унутрашњих послова

- Закон о евиденцијама и обради података у области унутрашњих послова³⁰ уређује кључне захтеве у погледу безбедности података, сврху обраде података, периоде чувања, категорије података о личности и права лица на које се подаци односе. Задаци Министарства унутрашњих послова у погледу управљања подацима засебно су уређени увођењем критеријума који су специфични за овај сектор.
- Овим Законом су такође утврђени задаци посебне организационе јединице чији задатак је спровођење мера за заштиту података у оквиру Секретаријата Министарства унутрашњих послова
- Задатак вођења електронских евиденција о обради података такође је дефинисан Законом о евиденцијама и обради података у области унутрашњих послова (члан 17.), међутим, његов садржај није у складу са чланом 48. Закона о заштити података о личности, те је потребно усклађивање

Закон о полицији

- Закон о полицији представља основни пропис, међутим, из перспективе законодавства о заштити података, њиме се утврђује да полиција може да обрађује податке о личности и чува евиденције за потребе извршавања својих активности (члан 252.), уз упућивање на Закон о евиденцијама и обради података у области унутрашњих послова. Полиција има скуп важећих подзаконских аката којима се уређују додатни потребни задаци и процедуре.

Остали правни акти

Постоје засебни Закони о граничној контроли, Закон о странцима, Закон о азилу и привременој заштити и Закон о и избеглицама. Сваки од ових закона има одговарајућа подзаконска акта.

Појединци могу да користе своје право на приступ својим подацима о личности у вези са подацима прикупљеним током провере на граничним прелазима, па стога лица на које се подаци односе могу да траже одређене информације у складу са правилима Европске уније уколико доставе захтев на адресу Министарства унутрашњих послова.

Национална секторска правила о обради података, укључујући задатке и надлежности руковалаца подацима, морају бити утврђена током другог корака прихватања шенгенских правних тековина. До приступања Шенгену, закони у Републици Србији морају бити усклађени на следећи начин:

- у складу са Општом уредбом Европске уније о заштити података;

³⁰ Службени гласник Републике Србије, бр. 24/2018

- у складу са захтевима Директиве (ЕУ) 680/2016 о заштити појединаца у вези са обрадом података о личности од стране надлежних органа који су имплементирани у оквиру Закона о заштити података о личности Републике Србије, укључујући захтеве директиве у погледу вођења евиденција;
 - ставе ван снаге све законе који нису усаглашени и да уврсте неопходне административне, организационе и техничке мере у специфичне националне законе како би се обезбедила усаглашеност са:
1. Уредбом (ЕУ) број 1861/2018 Европског парламента и Савета (у даљем тексту: Уредба о Шенгенском информационом систему из 2018 године) и
 2. Уредбом (ЕЗ) број 767/2008 Европског парламента и Савета о визном информационом систему (ВИС) и размени података између држава чланица о визама за краткотрајни боравак (у даљем тексту: Уредба о ВИС) и Уредбом (ЕУ) 2021/1134 о реформи ВИС; Европског парламента и Савета од 7. јула 2021. о измени уредаба (ЕЗ) број 767/2008, (ЕЗ) број 810/2009, (ЕУ) 2016/399, (ЕУ) 2017/2226, (ЕУ) 2018/1240, (ЕУ) 2018/860, (ЕУ) 2018/1861, (ЕУ) 2019/817 и (ЕУ) 2019/1896 Европског парламента и савета и о стављању ван снаге одлука Савета 2004/512 ЕЗ и 2008/633/ПУП у сврху реформе визног информационог система.

Потребно је дефинисати додатне захтеве, у првом реду, у погледу именовања, задатака и надлежности руковооца подацима за канцеларију за Национални шенгнески информациони систем у Републици Србији и Националне канцеларије *SIRENE*.

Од кључног значаја је и утврђивање свих надлежних органа који су овлашћени да приступају подацима којима се управља у оквиру Шенгенског информационог система II. Законом су утврђени делокруг, сврхе обраде и ограничења приступа подацима за такве организације.

Поред општих захтева, обрада података о личности у оквиру Визног информационог система и Шенгенског информационог система, треба да буде уређена националним законодавством у складу са шенгенским правним тековинама, до тренутка уласка Републике Србије у шенгенски простор.

Потребно је нормативно уредити како би се:

- одредили руковооци и обрађивачи података из националног Шенгенског информационог система и Визног информационог система;
- одредила лица за заштиту података који код руковооца или обрађивача предузимају одређене мере и активности у циљу законите обраде података о личности у ШИС и ВИС и сарађују са лицем за заштиту података;
- дефинисали услови за закониту обраду таквих података и како би се обезбедило ограничавање сврхе обраде, уколико је то потребно (*нпр. у смислу чувања, ограничења приступа, вођења дневника и евиденција, вршења самонадзора активности обраде података о личности*);
- именовали надлежни органи, чији запослени су овлашћени да уносе, мењају, бришу или користе податке у националном Шенгенском информационом систему и Визном информационом систему, уз достављање списка ових органа Европској комисији

Такође, националним законима морају се именовати надлежни органи који су овлашћени да приступају подацима у Визни информациони систем, у сврхе спречавања, откривања и истраге терористичких дела и других тешких кривичних дела.

Закони у Републици Србији такође морају да предвиђају формална овлашћења националног надзорног органа за заштиту података, (Повереника), као и да обезбеде да сваки надлежни орган који има право да приступа подацима у системима ВИС/ШИС2 сарађује, по потреби, са Повереником.

До тренутка приступања шенгенском простору, руковооци података у националном Шенгенском информационом систему и Визном информационом систему, између осталог, **одговорни су за следеће:**

- разматрање и измену административних мера, укључујући подзаконске акте о политикама приватности и мерама за заштиту података;
- вођење регистара и дневника о активностима обраде података;
- обезбеђивање транспарентности активности обраде података и увођење процедура које лицима на које се подаци односе омогућавају да користе своја права, укључујући и доступност и садржај обавештења о приватности;
- спровођење континуираних обука за запослене надлежних националних органа у вези са заштитом података, укључујући и безбедност података;
- додељивање овлашћења службеницима за заштиту података у циљу спровођења интерног надзора и пружања подршке редовном самонадзору, који службеници морају бити обавештени о безбедносним инцидентима који утичу на податке о личности и који учествују у истрагама цурења података ради спровођења процене ризика.

На даље, од кључног значаја је и утврђивање надлежних органа и других организација које су овлашћене да приступају подацима којима се управља у оквиру Шенгенског информационог система, а Законом су утврђени делокруг, легитимне сврхе обраде и ограничења приступа подацима за такве организације.

При утврђивању свих активности обраде података за податке оквиру Визног и Шенгенског информационог система, на националном нивоу, потребно је поштовати сва начела обраде података при утврђивању активности обраде. Такође је потребно спровести правила коришћења података за Шенгенски информациони систем, за поступке који су у току.

Правила о упозорењима и допунским подацима и о њиховим периодима чувања не смеју се посматрати искључиво као питања заштите података, већ такође морају да буду у складу са принципима „ограничења чувања“ при обради података, уз усвајање прецизних периода чувања.

За потребе праћења легитимности обраде и контроле података, Национална канцеларија за Шенгенски информациони систем, води евиденције о сваком приступу, уносу, измени, претраживању и брисању података који су унети у систем. Националним законом треба да буде уређен потребан садржај података у таквим евиденцијама, као и овлашћења надлежних органа и организација који имају право да приступају овим евиденцијама у вези са испуњењем њихових легитимних задатака и дужности према националном закону. (нпр. судови, тужилаштва и надзорни орган).

Права лица на које се подаци односе у вези са њиховим подацима који се обрађују у Шенгенски информациони систем и потенцијалним ограничењима обраде такође треба да буду уређена националним законом, имајући у виду општа правила националних процедуралних закона и општих закона Европске уније о заштити података. Лица на које се подаци односе треба да имају право да захтевају информације о томе да ли постоје подаци о њима у оквиру Шенгенског информационог система, при чему пружање ових информација може да буде одбијено искључиво у складу са националним правним одредбама, нпр. из разлога националне безбедности, спречавања кривичног дела или кривичног гоњења, обезбеђивања безбедности затворског система и заштите права других лица.

Право на исправку нетачних података и на брисање незаконито чуваних података треба такође да буде обухваћено релевантним националним законом. Такође треба утврдити се може доставити захтев, на пример било којој државној канцеларији, полицијској управи или страном представништву, или обавеза достављања захтева директно руковоаоцу, док Повереник поступа по евентуално поднетој притужби лица које сматра да је обрада података о његовој личности извршена супротно одредбама овог закона.

ИНСТИТУЦИОНАЛНИ ОКВИР

Руковаоци и обрађивачи података из Шенгенског и Визног информационог система именују се законом, па стога измене постојећег нормативног оквира могу да доведу до тога да Министарство унутрашњих послова, а као руковалац података, има и додатне задатке.

У оквиру Министарства унутрашњих послова Републике Србије постоји и посебна организациона јединица за заштиту података у Секретаријату Министарства - у Одељење за обраду података, притијбе и сарадњу са независним телима

Лице за заштиту података сарађује са надлежним органима који су овлашћени да спроводе процедуре усклађености у вези са обрадом података. Лице за заштиту података о личности учествује у испитивањима која се тичу руковања подацима о личности и одговара на захтеве у вези са наведеним темама. Задаци лица за заштиту података мораће бити проширени тако да обухватају активности у вези са проценом ризика у вези са Н.ШИС и Н.ВИС, редован надзор запослених који имају приступ системима ШИС/ВИС, као и надзор активности обраде података.

Лице за заштиту по Закону није овлашћено да врши надзор запослених који имају приступ неким подацима нити над активностима обраде података, односно, није надлежно за вршење интерног надзора (ни по Општој уредби), нити да одговара на захтеве лица. У том смислу указујемо да руковалац сам одређује на који начин ће вршити обраду и поштовати начело „интегритета и поверљивости“ и осталих начела прописаних Законом, а што је сагласно ставу 2. члана 5. Закона – „одговорност за поступање“, што би могло да подразумева и одређивање неког лица које ће обављати те или неке друге радње

Одсек за обраду података и евиденције надлежан је за послове везане за заштиту података о личности који се прикупљају и обрађују у Министарству унутрашњих послова и предузима све неопходне мере за заштиту података о личности.

Надлежности Одсека за обраду података и евиденције:

- обезбеђује остваривање свих права која лица имају у вези са обрадом података о личности (права на обавештење, увид, копију као и права поводом извршеног увида);
- координира радом и даје смернице за поступање свих запослених који поступају и одлучују по захтевима за остваривање права грађана у вези са обрадом података о личности;
- предлаже мере за једнообразно и јединствено вођење евиденција;
- координира радом свих организационих јединица – „*руковалаца евиденција*” и прикупља информације о обради података о личности и евиденцијама, односно збиркама података;
- учествује у припреми и изради правних прописа који се односе на обраду података о личности која се врши од стране Министарства и предузима неопходне мере за њихово спровођење;
- учествује у поступку или самостално покреће поступак контроле заштите података о личности по пријави грађана, органа државне управе, других органа и организација и правних лица, на захтев Сектора унутрашње контроле полиције, овлашћеног лица или Комисије за решавање притужби и дисциплинског старешине, односно Дисциплинске комисије у дисциплинском поступку;
- предлаже мере које за циљ имају закониту примену прописа у вези са заштитом података о личности, у сарадњи са надлежном организационом јединицом;
- учествује у поступку надзора који у домену обраде података о личности од стране Министарства спроводи Повереник за информације од јавног значаја и заштиту података о личности;
- сарађује са Повереником у погледу спровођења закона и прибављања мишљења у вези са обрадом података о личности;
- обавештава руководиоце организационих јединица о кршењу прописа који се односе на обраду података о личности, а представљају повреду службене дужности;
- предлаже и предузима мере за обележавање, заштиту и спречавање неовлашћеног приступа подацима о личности, а посебно у погледу заштите нарочито осетљивих података о личности;
- учествује у едукацији запослених везано за област заштите података о личности;
- подноси министру извештаје о стању заштите података и предлаже мере за унапређење и
- доставља Поверенику годишњи извештај.

Безбедношћу информационог система бави се Одељење за информациону безбедност у оквиру Сектора за аналитику, телекомуникације и информационе технологије Министарства унутрашњих послова, које ће учествовати када се јави потреба за сарадњом у случају цурења података или злоупотребе информационих система, као и при спровођењу процене утицаја на заштиту података.

За међународну размену података задужена је посебна јединица у оквиру Управе криминалистичке полиције при Министарству унутрашњих послова.

Центар за полицију обуку у оквиру Сектора за логистику организује специфичне обуке, али лице за заштиту података Министарства унутрашњих послова, такође учествује у темама које се тичу заштите података и безбедности података.

Независни државни орган треба да прати законитост обраде података о личности коју спроводе државе чланице по основу Уредбе о Визном информационом систему и Уредбе о Шенгенском информационом систему, из 2018. године, укључујући размену допунских информација.

Неопходно је обезбедити потпуну независност у погледу буџета, запослених и процедуралних закона како би надзорни органи извршавали овај задатак у складу са *ГДПР/ЛЕД-ом*.

Скупштина је именовала Повереника за информације од јавног значаја и заштиту података о личности. На основу годишњег извештаја Повереника за 2020. годину, надлежном органу за заштиту података у Републици Србији дата су неопходна овлашћења и обезбеђени су ресурси за извршавање општих задатака утврђених Законом о заштити података о личности.³¹

Један од захтева такође укључује и именовање *националног надзорног органа за потребе спровођења надзора надлежних органа који управљају системима и користе системе ШИС2 и ВИС*, иако овај надлежни орган извршава своје задатке у својству општег надзорног органа за заштиту података.

Надзорни орган, Повереник за информације од јавног значаја и заштиту података о личности у Републици Србији, дужан је да прати и надгледа законитост обраде и преноса података који се спроводе у вези са Визним информационом системом и Шенгенским информационом системом, било по пријему захтева или по службеној дужности, као и да истражује извештаје о приговорима на законитост обраде и преноса података и о захтевима за коришћење правних средстава у вези са одбијањем руковооца да пружи информације о лицима на које се подаци односе.

Надзорни орган за заштиту података треба да има потпуну независност, да располаже довољним људским и финансијским капацитетима (одговарајућим стручњацима из области права и информационих технологија за потребе надзора), као и овлашћења и могућност преноса овлашћења за извршавање овог специфичног задатка у вези са Н.ШИС и Н.ВИС. Национални надзорни орган такође мора редовно да сарађује са другим националним и европским надзорним органима.

Морају се обезбедити права лица на које се подаци односе у погледу њихових података о личности који се чувају у системима ШИС2 и ВИС, и сва накнадна правна средства пред националним судовима, као и узајамно признавање пресуда. Такође је неопходно на годишњем нивоу прикупљати статистичке податке о остваривању права лица на које се подаци односе.

Лице за заштиту података треба да буде именовано у оквиру свих надлежних органа који имају приступ подацима у оквиру Визног информационог система и Шенгенског информационог система, при чему су надлежни органи дужни да обезбеде да лице за заштиту података адекватно и благовремено учествује у свим питањима која се односе на заштиту података о личности.

Лице за заштиту података може бити именовано за више надлежних државних органа, узимајући у обзир њихову организациону структуру и величину. Међутим, лице за заштиту података треба да буду директно доступно лицима на које се подаци односе, и запослених који учествују у обради података из Шенгенског информационог система и Визног информационог система, уз могућност да директно полажу рачуне највишем руководству или руководиоцу надлежног органа који их је именовао.

³¹ У циљу обезбеђивања делотворног вршења законом прописаних овлашћења, неопходна финансијска средства за рад, просторије за рад, као и неопходне техничке, организационе и кадровске услове за рад Повереника обезбеђују се у складу са законом којим се уређује буџет и законима којима се уређује државна управа и положај државних службеника.

Према Смерницама о службеницима за заштиту података, а које је усвојила Радна група за заштиту података у складу са чланом 29. Директиве 95/46/ЕЗ „лице за заштиту података, уз подршку тима, када је то потребно, мора да има могућност ефикасне комуникације са лицима на које се подаци односе и могућност сарадње са релевантним надзорним органима.

Доступност лица за заштиту података (било физички у истим просторијама у којима су запослени, путем контакт центра или других средстава комуникације) је од кључног значаја како би се обезбедило да лица на које се подаци односе могу да ступе у контакт са лицем за заштиту података.

Имајући у виду наведено, контакт подаци *лица за заштиту података* треба да буду објављени на интернету и стављени на располагање подносиоцима захтева за издавање виза и другим лицима у вези са активностима обраде података из Шенгенског информационог система и Визног информационог система. Овај захтев такође важи за све чланове оперативног запослених надлежних органа, с обзиром на то да ће се њихове активности непрестано бележити у електронском дневнику обраде података у систему.

Лице за заштиту података има право и подстиче се да спроводи редовне интерне надзоре и да учествује у обукама о заштити података, проценама ризика и проценама утицаја на заштиту података на документован начин (начело одговорности). Лица за заштиту података такође морају бити обавештени о одливању података које може да утиче на било које податке о личности, како би могли да пруже подршку при поступању са одливањем података о личности (добра пракса је да такође учествују у истрагама) у складу са њиховим задацима који су утврђени ГДПР-ом и предвиђени Законом о заштити података о личности.

Лица за заштиту података такође морају да располажу ресурсима и овлашћењима неопходним за спровођење ових задатака, као и да одржавају свој ниво стручности и висок ниво знања о заштити и безбедности података.

Повереник за информације од јавног значаја и заштиту података о личности

Повереник за информације од јавног значаја и заштиту података о личности је независан и самостални орган власти установљен на основу закона, који је надлежан за надзор над спровођењем закона и обављање других послова прописаних законом.

Повереник има заменика за заштиту података о личности. На седиште Повереника, избор Повереника и заменика Повереника, престанак њиховог мандата, поступак њиховог разрешења, њихов положај, стручну службу Повереника, као и на финансирање и подношење извештаја, примењују се одредбе закона којим се уређује слободан приступ информацијама од јавног значаја, ако Законом о заштити података о личности није другачије одређено.

У вршењу својих овлашћења и послова, Повереник је потпуно независан, слободан је од сваког непосредног или посредног спољног утицаја и не може да тражи нити прима налоге од било кога. Поред наведеног, Повереник се не може бавити другом делатношћу ни другим послом, уз накнаду или без накнаде, нити може обављати другу јавну функцију или вршити друго јавно овлашћење, нити политички деловати.

У циљу обезбеђивања делотворног вршења законом прописаних овлашћења, неопходна финансијска средства за рад, просторије за рад, као и неопходне техничке, организационе и кадровске услове за рад Повереника обезбеђују се у складу са законом којим се уређује буџет и законима којима се уређује државна управа и положај државних службеника.

Повереник самостално врши избор запослених између кандидата који испуњавају законом прописане услове за рад у државним органима и њима потпуно самостално руководи.

Контролу над трошењем средстава за рад Повереника врши Државна ревизорска институција, у складу са законом, на начин који не утиче на независност Повереника.

Надлежности Повереника за информације од јавног значаја и заштиту података о личности:

- спроводи надзор и обезбеђује примену Закона о заштити података о личности, а у складу са својим овлашћењима;
- стара се о подизању јавне свести о ризицима, правилима, мерама заштите и правима у вези са обрадом, а посебно уколико се ради о обради података о малолетном лицу;
- даје мишљење Народној скупштини, Влади Републике Србије, али и другим органима и организацијама, у складу са прописом, о законским и другим мерама које се односе на заштиту права и слобода физичких лица у вези са обрадом;
- стара се о подизању свести руковооца и обрађивача у вези са њиховим обавезама прописаним Законом о заштити података о личности;
- на захтев лица на које се подаци односе, пружа информације о њиховим правима прописаним Законом о заштити података о личности;
- поступа по притужбама лица на које се подаци односе, утврђује да ли је дошло до повреде овог закона и обавештава подносиоца притужбе о току и резултатима поступка који води у складу са чланом 82. Закона о заштити података о личности;
- сарађује са надзорним органима других држава, у вези са заштитом података о личности, а посебно у размени информација и пружању узајамне правне помоћи;
- спроводи инспекцијски надзор над применом Закона о заштити података о личности, у складу са Законом о заштити података о личности и сходном применом закона којим се уређује инспекцијски напор, и подноси захтев за покретање прекршајног поступка ако утврди да је дошло до повреде овог закона, у складу са законом којим се уређују прекршаји;
- прати развој информационих и комуникационих технологија, као и пословне и друге праксе од значаја за заштиту података о личности;
- израђује стандардне уговорне клаузуле из члана 45. став 11. Закона о заштити података о личности;
- сачињава и јавно објављује листе из члана 54. став 5. Закона о заштити података о личности;
- даје писмено мишљење из члана 55. став 4. Закона о заштити података о личности;
- води евиденцију лица за заштиту података о личности из члана 56. став 11. Закона о заштити података о личности
- подстиче израду кодекса поступања у складу са Законом о заштити података о личности и даје мишљење и сагласност на кодекс поступања у складу у складу са Законом;
- обавља послове у складу Законом о заштити података о личности, а који се односе на контролу примене кодекса поступања
- подстиче издавање сертификата за заштиту података о личности и одговарајућих жигова и ознака у и прописује критеријуме за сертификацију у складу Законом;
- спроводи периодично преиспитивање сертификата у складу са Законом о заштити података о личности
- прописује и објављује критеријуме за акредитацију сертификационог тела и обавља послове у складу Законом о заштити података о личности;
- одобрава одредбе уговора или споразума у складу са Законом о заштити података о личности;
- одобрава обавезујућа пословна;

- води интерну евиденцију о повредама овог закона и мерама које се у вршењу инспекцијског наџора предузимају;

Инфраструктура

Како би се лицима на која се подаци односе омогућило да користе право на приступ и затраже копију својих података о личности, сви надлежни органи који имају приступ системима Визном информационом систему и Националном шенгенском информационом систему морају обезбедити одговарајуће ресурсе за своје службенике за заштиту података.

Наведено кључује неопходне алате, као што је примера ради софтвер за замућивање или маскирање за потребе пружања копија снимака надзорних камера, носача података/ДВД који се пружају без надокнаде први пут по пријему захтева за достављање копије.

Статистички подаци о захтевима лица на која се подаци односе, регистри обраде података и извештаји о интерним надзорима које спроводи Лице за заштиту података могу се водити у електронском систему за управљање евиденцијама или у штампаној форми. Увођење специфичног аналитичког софтвера би ефикасно поједноставило процедуре анализе евиденција; међутим, коришћење таквих аутоматских алата није предвиђено законодавством као директан захтев.

ЦИЉ 1

Обезбеђивање поуздане и ефикасне заштите података о личности кроз коришћење Шенгенског информационог система и визног информационог система и увођење потребне инфраструктуре за безбедност података

МЕРА 1	ОПШТИ РЕЗУЛТАТ
<p>Унапређење нормативног оквира и активности обраде података из Шенгенског информационог система и Визног информационог система, као и унапређење пратећих процеса</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Унапређен нормативни оквир, усаглашен са правним тековинама Европске уније. - - Усвојен Закон о изменама и допунама Закона о евиденцијама и обради података у области унутрашњих послова, а који је на даље усаглашен са Законом о заштити података о личности - Унапређено поступање и активности обраде података из Шенгенског и Визног

информационог система

- Одређени и дефинисани надлежни органи који ће имати приступ подацима у националном Визном информационом систему и Шенгенском информационом систему, као и орган надзора над обрадом података о личности у оквиру националног Визног информационог система и Шенгенског информационог система
- Именовани руковоаоци подацима за национални Визни информациони систем
- Дефинисане и усвојене процедуре у погледу права лица на која се подаци односе у вези са Шенгенским информационим системом
- Утврђен период чувања података, за сваку сврху обраде за чување података о личности

Број	АКТИВНОСТИ	НАДЛЕЖНИ ОРГАН	РОК	ПОТРЕБНА СРЕДСТВА / ИЗВОР ФИНАНСИРАЊА	ПОКАЗАТЕЉ РЕЗУЛТАТА	СТАТУС СПРОВОЂЕЊА
6.1.1.1	Измена нормативног оквира, у погледу функционисању Шенгенског информационог система и Визног информационог система, као у у вези са директно примењивим захтевима	Министарство унутрашњих послова Министарство спољних послова Повереник за информације од јавног значаја и заштиту података о личности	Најкасније, до пријема у чланство Европске уније	<u>Нема трошкова за период 2023-2025</u> – редовне активности постојећих запослених <u>Напомена:</u> процена вредности инвестиција биће накнадно одређена <u>Напомена:</u> Могућност финансирања из предприсутних	Измењен нормативни оквир Усвојени релевантни закони	

				<p><i>средстава Европске уније</i></p> <p><u>Напомена:</u> <i>Могућа подршка Канцеларија за техничну помоћ и размену информација из Брисела, Краљевина Белгија - ТАИЕХ</i></p>		
6.1.1.2	<p>Усвајање Закона о изменама и допунама Закона о евиденцијама и обради података у области унутрашњих послова, у оквиру члана 35 и члана 36 о спровођењу операција обраде података из Шенгенског информационог система и Визног информационог система</p>	<p>Министарство унутрашњих послова</p> <p>Повереник за информације од јавног значаја и заштиту података о личности</p>	<p>Најкасније, до пријема у чланство Европске уније</p>	<p><u>Нема трошкова за период 2023-2025</u> – редовне активности постојећих запослених</p> <p><u>Напомена:</u> <i>процена вредности инвестиција биће накнадно одређена</i></p>	<p>Усвојен Закон о изменама и допунама Закона о евиденцијама</p>	
6.1.1.3	<p>Именовати руковоаца подацима за национални Визни информациони систем, као и дипломатско конзуларна представништва Републике Србије, за издавање виза на границама</p>	<p>Министарство спољних послова</p> <p>Министарство унутрашњих послова</p>	<p>Најкасније, до пријема у чланство Европске уније</p>	<p><u>Нема трошкова за период 2023-2025</u> – редовне активности постојећих запослених</p> <p><u>Напомена:</u> <i>процена</i></p>	<p>Именовани руковоаци подацима за Визни информациони систем</p> <p>Именовани руковоаци у оквиру дипломатско-</p>	

				<i>вредности инвестиција биће накнадно одређена</i>	конзуларних представништава Републике Србије	
6.1.1.4	Дефинисати надлежне органе који ће имати приступ подацима у националном Визном информационом систему и Шенгенском информационом систему, применом начела ограничења сврхе	Министарство спољних послова Министарство унутрашњих послова	Најкасније, до пријема у чланство Европске уније	<u>Нема трошкова за период 2023-2025</u> – редовне активности постојећих запослених <u>Напомена:</u> процена вредности инвестиција биће накнадно одређена	Одређени државни органи који ће имати приступ подацима у националном Визном информационом систему Усвојене процедуре	
6.1.1.5	Именовати државни орган који ће бити одговоран за надзор над обрадом података о личности у оквиру националног Визног информационог система и Шенгенског информационог система	Министарство спољних послова Министарство унутрашњих послова Поверених за информације од јавног значаја и заштиту података о личности	Најкасније, до пријема у чланство Европске уније	<u>Нема трошкова за период 2023-2025</u> – редовне активности постојећих запослених <u>Напомена:</u> процена вредности инвестиција биће накнадно одређена	Одређен државни орган одговоран за надзор над обрадом података о личности у оквиру националног Визног информационог система и Шенгенског информационог система	

6.1.1.6	Дефинисати и успоставити процедуре за остваривање права лица на која се подаци односе у вези са Шенгенским информационим системом, а у у оквиру националног законодавства (да ли се захтев упућује надлежним органима за ШИС или надлежним органима за заштиту података, или и једним и другим).	Министарство унутрашњих послова Поверених за информације од јавног значаја и заштиту података о личности	Најкасније, до пријема у чланство Европске уније	<u>Нема трошкова за период 2023-2025</u> – редовне активности постојећих запослених <u>Напомена:</u> процена вредности инвестиција биће накнадно одређена <u>Напомена:</u> Могућност финансирања из предприсупних средстава Европске уније <u>Напомена:</u> Могућа подршка Канцеларија за техничку помоћ и размену информација из Брисела, Краљевина Белгија - TAIEХ	Усвојена процедура	
6.1.1.7	Дефинисати критеријум за утврђивање периода чувања података у националном Визном и Шенгенском	Министарство унутрашњих послова Министарство	Најкасније, до пријема у чланство Европске уније	<u>Нема трошкова за период 2023-2025</u> – редовне активности постојећих	Усвојен Закон Дефинисани критеријуми	

	информационом систему, посебно	спољних послова		<p><i>запослених</i></p> <p><u>Напомена:</u> <i>процена вредности инвестиција биће накнадно одређена</i></p> <p><u>Напомена:</u> <i>Могућност финансирања из предприступних средстава Европске уније</i></p> <p><u>Напомена:</u> <i>Могућа подршка Канцеларија за техничку помоћ и размену информација из Брисела, Краљевина Белгија - TAIEХ</i></p>		
6.1.1.8	<p>Дефинисати период чувања података, за сваку сврху обраде за чување података о личности, у ситуацијама када је то могуће</p> <p><u>Веза</u> – <i>претходна активност</i></p>	<p>Министарство унутрашњих послова</p> <p>Министарство спољних послова</p>	Најкасније, до пријема у чланство Европске уније	<p><u>Нема трошкова за период 2023-2025</u> – <i>редовне активности постојећих запослених</i></p> <p><u>Напомена:</u> <i>процена вредности</i></p>	Усвојен Закон	Дефинисан период чувања података, на основу критеријума

				<i>инвестиција биће накнадно одређена</i>		
--	--	--	--	---	--	--

МЕРА 2	ОПШТИ РЕЗУЛТАТ
Утврђивање надлежности националног надзорног органа за заштиту података у вези са Шенгенским информационим системом и Визним информационим системом	<ul style="list-style-type: none"> - Измењен нормативни оквир у складу са правним тековинама Европске уније - Одређе надлежни државни орга који ће бити овлашћен за приступ и надзор над активностим обраде података о личности података из Шенгенског и Визног информационог система - Одређен надзорни орган за спровођење редовног надзора над заштитом података у органима за спровођење закона - Ојачани административни и технички капацитети

Број	АКТИВНОСТИ	НАДЛЕЖНИ ОРГАН	РОК	ПОТРЕБНА СРЕДСТВА / ИЗВОР ФИНАНСИРАЊА	ПОКАЗАТЕЉ РЕЗУЛТАТА	СТАТУС СПРОВОЂЕЊА
6.1.2.1	Дефинисати и одредити надзорни орган који ће бити овлашћен за приступ и надзор над активностима обраде података из Шенгенског и Визног информационог система <i>веза са активношћу</i>	Министарство унутрашњих послова Министарство спољних послова	Најкасније, до пријема у чланство Европске уније	<u>Нема трошкова за период 2023-2025</u> – <i>редовне активности постојећих запослених</i>	Именован надлежни државни орган овлашћен за приступ активностима и надзор над активностима обраде података из Шенгенског и Визног информационог система	

	6.1.1.4					
6.1.2.2	<p>Именовати надзорни орган који ће спроводити редован надзор над заштитом података у органима за спровођење закона, укључујући и посебну сврху обраде</p> <p><i>веза са активношћу 6.1.1.4</i></p>	<p>Министарство унутрашњих послова</p>	<p>Најкасније, до пријема у чланство Европске уније</p>	<p><u>Нема трошкова за период 2023-2025</u> – редовне активности постојећих запослених</p>	<p>Именован надлежни орган за спровођење редовног надзора</p>	
6.1.2.3	<p>Измена нормативног оквира како би се надзорном органу доделила овлашћења за спровођење редовног поступка надзора обраде података у оквиру Шенгенског и Визног информационог система</p> <p><i>(право на улазак у све просторије за, укључујући</i></p>	<p>Министарство правде</p> <p>Министарство унутрашњих послова</p>	<p>Најкасније, до пријема у чланство Европске уније</p>	<p><u>Нема трошкова за период 2023-2025</u> – редовне активности постојећих запослених</p> <p><u>Напомена:</u> <i>процена вредности инвестиција биће накнадно одређена</i></p>	<p>Усвојене измене релевантног закона</p>	

	<i>просторије са резервним копијама, уколико постоје, у циљу приступа свим базама података и доношења обавезујућих одлука).</i>					
6.1.2.4	Успоставити сарадњу између надлежних органа за спровођење закона и органа за спровођење надзора који спроводе редовне ревизије активности обраде података у оквиру Шенгенског и Визног информационог система	Повереник за информације од јавног значаја и заштиту података о личности Министарство унутрашњих послова Министарство спољних послова	Најкасније, до пријема у чланство Европске уније	<u>Нема трошкова за период 2023-2025</u> – редовне активности постојећих запослених <u>Напомена:</u> <i>процена вредности инвестиција биће накнадно одређена</i>	Утврђена процедура	
6.1.2.5	Усвојити Закон о изменама и допунама Закона о евиденцијама, у оквиру члана 17, који се односи на садржај евиденција, а у циљу исаглашавања предметног Закона са Законом о заштити података о личности (члан 48)	Министарство унутрашњих послова Повереник за информације од јавног значаја и заштиту података о личности	Најкасније, до пријема у чланство Европске уније	Веза: <i>активност 6.1.1.2</i>	Усвојен Закон о изменама и допунама Закона о евиденцијама	

	Веза: <i>активност</i> 6.1.1.2					
6.1.2.6	Стварање предуслова за директан приступ органа за спровођење надзора Визном и Шенгенском информационом систему и њиховима евиденцијама, у просторијама надлежних министарстава, у циљу спровођења несметаног надзора.	веза активност 6.1.1.4	Најкасније, до пријема у чланство Европске уније	<u>Нема трошкова за период 2023-2025</u> – редовне активности постојећих запослених <u>Напомена:</u> <i>процена вредности инвестиција биће накнадно одређена</i> <u>Напомена:</u> <i>Могућност финансирања из предприсупних средстава Европске уније</i>	Утврђена процедура Обезбеђен директан приступ евиденцијама у оквиру Визног и Шенгенског информационом систему	
6.1.2.7	Стварање предуслова за несметано спровођење одлука надзорног органа, донетих на основу претходно извршеног надзора	Министарство унутрашњих послова Министарство спољних послова Повереник за информације од	Најкасније, до пријема у чланство Европске уније	<u>Нема трошкова за период 2023-2025</u> – редовне активности постојећих запослених <u>Напомена:</u> <i>процена</i>	Утврђена процедура Усвојен пропис	

		јавног значаја и заштиту података о личности		<p><i>вредности инвестиција биће накнадно одређена</i></p> <p><u>Напомена:</u> <i>Мogućност финансирања из предприсупних средстава Европске уније</i></p> <p><u>Напомена:</u> <i>Мogućа подршка Канцеларија за техничку помоћ и размену информација из Брисела, Краљевина Белгија - TAIEХ</i></p>		
6.1.2.8	Јачање капацитета кроз обезбеђење адекватног броја експерата за нормативну материју и информационе технологије, који се посебно баве надзором над обрадом података из националног Визног и Шенгенског информационг	<p>Повереник за информације од јавног значаја и заштиту података о личности</p> <p>Министарство спољних послова</p> <p>Министарство унутрашњих послова</p>	Најкасније, до пријема у чланство Европске уније	<p><u>Нема трошкова за период 2023-2025</u> – редовне активности постојећих запослених</p> <p><u>Напомена:</u> <i>процена вредности инвестиција биће накнадно одређена</i></p>	Број екперата за нормативну материју и информационе технологије	

	сиситема					
6.1.2.9	Стварање предуслова за придруживање информационом систему унутрашњег тржишта Европске уније, а у циљу несметане размене информација и јачања сарадње	<p>Министарство унутрашње и спољне трговине</p> <p>Министарство спољних послова</p> <p>Повереник за информације од јавног значаја и заштиту података о личности</p> <p>Министарство унутрашњих послова</p>	Непосредно након пријема у чланство Европске уније	<p><u>Нема трошкова за период 2023-2025</u> – редовне активности постојећих запослених</p> <p><u>Напомена:</u> процена вредности инвестиција биће накнадно одређена</p>	Дефинисана процедура	Омогућен приступ информационом систему унутрашњег тржишта Европске
6.1.2.10	Успоставити сарадњу са Службеником за заштиту података Европске уније ³² и националним органима других држава чланица Европске уније, а у циљу остваривања права лица на које се подаци односе на приступ,	<p>Министарство спољних послова</p> <p>Повереник за информације од јавног значаја и заштиту података о личности</p> <p>Министарство унутрашњих послова</p>	Након уласка Републике Србије у шенгенски простор	<p><u>Нема трошкова за период 2023-2025</u> – редовне активности постојећих запослених</p> <p><u>Напомена:</u> процена вредности инвестиција биће накнадно одређена</p>	Успостављена сарадња и дефинисана процедура	

³² Уредба Европске уније 2018/1725

исправљање и брисање њихових података из Визног и Шенгенског информационог система					
--	--	--	--	--	--

МЕРА 3	ОПШТИ РЕЗУЛТАТ
Унапређење комуникације и модалитета остваривања права лица на која се подаци односе	<ul style="list-style-type: none"> - Обавештења о приватности доступна на енглеском језику - Објављене и ажурне све релевантне информације везане за Шенгенски информациони систем - Објављене и ажурне информација о обради података о личности у Шенгенском информационом систему - Објављене и доступне информације о правима лица на која се подаци односе, укључујући право на подношење захтева руковооцу, притужбе Поверенику и/или тужбе надлежном суду - Успостављен Јединствени регистар по врстама и броју лица на која се подаци односе, укључујући и о жалбама на одлуке о захтевима

Број	АКТИВНОСТИ	НАДЛЕЖНИ ОРГАН	РОК	ПОТРЕБНА СРЕДСТВА / ИЗВОР ФИНАНСИРАЊА	ПОКАЗАТЕЉ РЕЗУЛТАТА	СТАТУС СПРОВОЂЕЊА
6.1.3.1	Стварање предуслова за доступност обавештења о приватности, као и	Министарство спољних послова	Најкасније, до пријема у чланство Европске	<u>Нема трошкова за период 2023-2025</u> – редовне активности	Обавештења о приватности дефинисана у садржинском	

	садржаја предметних обавештења на интернет страницама које садрже податке које се односе на издавање виза		уније	<i>постојећих запослених</i> Напомена: <i>процена вредности инвестиција биће накнадно одређена</i>	смислу, јасна за разумевање и јединствена, и доступна на интернет страницама које садрже податке које се односе на издавање виза	
6.1.3.2	Стварање предуслова за објављивање адекватног превода на енглески језик обавештења која се односе на обраду података о личности, као и контакт података лица за заштиту података, на интернет страници надлежних државних органа	Министарство унутрашњих послова Министарство спољних послова Повереник за информације од јавног значаја и заштиту података о личности	Најкасније, до пријема у чланство Европске уније	<u>Нема трошкова за период 2023-2025</u> – редовне активности постојећих запослених Напомена: <i>процена вредности инвестиција биће накнадно одређена</i>	Обавештења на енглеском језику јасна и једноставна за разумевање, објављена на интернет страницама надлежних органа	
6.1.3.3	Континуирано информисање грађана о Шенгенском информационом систему	Министарство унутрашњих послова	Континуирано, до пријема у чланство Европске уније и након пријема у чланство Европске уније	<u>Нема трошкова за период 2023-2025</u> – редовне активности постојећих запослених Напомена: <i>процена вредности инвестиција биће накнадно одређена</i>	Информације доступне јавности	

6.1.3.4	Обезбедити адекватне информативне брошуре, са везом ка интернет страници о Шенгенском информационом системз	Министарство унутрашњих послова	Најкасније, до пријема у чланство Европске уније	<p><u>Нема трошкова за период 2023-2025</u> – редовне активности постојећих запослених</p> <p><u>Напомена:</u> процена вредности инвестиција биће накнадно одређена</p> <p><u>Напомена:</u> Могућност финансирања из приступних средстава Европске уније</p>	Број одштампаних брошура	
6.1.3.5	Обезбедити доступност информација о обради података о личности у Шенгенском информационом систему, као и о правима лица на која се подаци односе, укључујући право на подношење захтева руковоаоцу, притужбе Поверенику и/или тужбе надлежном суду	Министарство унутрашњих послова	Најкасније, до пријема у чланство Европске уније	<p><u>Нема трошкова за период 2023-2025</u> – редовне активности постојећих запослених</p> <p><u>Напомена:</u> процена вредности инвестиција биће накнадно одређена</p>	Информације доступне и ажуране	

	Одредити запослене (лица за заштиту података) који ће поступати по захтевима лица на која се подаци односе, у вези са обрадом података у Шенгенском информационом систему и Визном информационом систему	Министарство унутрашњих послова Министарство спољних послова	Најкасније, до пријема у чланство Европске уније	<u>Нема трошкова за период 2023-2025</u> – редовне активности постојећих запослених <u>Напомена:</u> процена вредности инвестиција биће накнадно одређена	Измењен Правилник унутрашњем уређењу и систематизацији радних места	
6.1.3.6	Јачање капацитета у последу поступања са захтевима лица на која се подаци односе у вези са обрадом података у Шенгенском информационом системз	Министарство унутрашњих послова	Најкасније, до пријема у чланство Европске уније	<u>Нема трошкова за период 2023-2025</u> – редовне активности постојећих запослених <u>Напомена:</u> процена вредности инвестиција биће накнадно одређена <u>Напомена:</u> Могућност финансирања из приступних средстава Европске уније <u>Напомена:</u> Могућа подршка Канцеларија за	Успостављени Јединствени регистар по врстама и броју захтева лица на која се подаци односе Успостављени регистри са подацима о жалбама на одлуке о захтевима који се тичу права лица на која се подаци односе у оквиру јединственог регистра	

				<i>техничну помоћ и размену информација из Брисела, Краљевина Белгија - ТАИЕХ</i>		
6.1.3.7	Дефинисати изглед обрасца за остваривање права лица на које се подаци односе у поступку обраде података у оквиру Визног и Шенгенског информационог система.	<p>Министарство унутрашњих послова</p> <p>Министарство спољних послова</p> <p>Повереник за информације од јавног значаја и заштиту података о личности</p>	Најкасније, до пријема у чланство Европске уније	<p><u>Нема трошкова за период 2023-2025</u> – редовне активности постојећих запослених</p> <p><u>Напомена:</u> процена вредности инвестиција биће накнадно одређена</p> <p><u>Напомена:</u> Могућност финансирања из предприсупних средстава Европске уније</p> <p><u>Напомена:</u> Могућа подршка Канцеларија за техничку помоћ и размену информација из Брисела, Краљевина Белгија - ТАИЕХ</p>	<p>Креиран образац за остваривање права лица на које се подаци односе у поступку обраде података у оквиру Визног и Шенгенског информационог система и доступан корисницима</p> <p>Информације о могућности подношења жалбе и о правима лица на која се подаци односе, укључујући право на подношење захтева руковоцу, притужбе Поверенику и/или тужбе надлежном суду</p>	

6.1.3.8	Дефинисати одговорност органа за издавање виза у погледу одлучивања да ли лица на која се подаци односе могу бити обавештена о упозорењу које је издато против њих и које врсте информација се могу пружити о упозорењу у случају подношења захтева за приступ.	Министарство спољних послова Министарство унутрашњих послова	Најкасније, до пријема у чланство Европске уније	<u>Нема трошкова за период 2023-2025</u> – редовне активности постојећих запослених <u>Напомена -</u> процена вредности инвеестиција биће накнадно одређена	Утврђена процедура Дефинисана одговорност	
6.1.3.9	Дефинисати процедуре којима ће се обезбедити несметано спровођење одлука надлежних органа друге државе, донете у складу са чланом 43, став 1 и став 2 Одлуке Савета 2007/533/ПУП о Шенгенском информационом систему II	Министарство унутрашњих послова Министарство спољних послова	Непосредно након пријема у чланство Европске уније	<u>Нема трошкова за период 2023-2025</u> – редовне активности постојећих запослених <u>Напомена:</u> процена вредности инвеестиција биће накнадно одређена <u>Напомена:</u> Могућност финансирања из приступних средстава Европске уније <u>Напомена:</u> Могућа подршка Канцеларија за	Дефинисана процедура	

				<i>техничну помоћ и размену информација из Брисела, Краљевина Белгија - TAIEХ</i>		
6.1.3.10	Стварање предуслова за објављивање и редовно ажурирање општих информација о поступку издавања виза, укључујући и информације о прикупљању биометријских података	Министарство спољних послова Министарство унутрашњих послова	Непосредно након пријема у чланство Европске уније	<u>Нема трошкова за период 2023-2025</u> – редовне активности постојећих запослених <u>Напомена:</u> процена вредности инвестиција биће накнадно одређена	Дефинисана процедура Доступне и разумљиве информације написане једноставним језиком о задацима и расподели одговорности за обраду података о личности међу различитим надлежним органима који учествују у поступку издавања виза	
6.1.3.11	Јачање капацитета у последу поступања са захтевима лица на која се подаци односе у вези са обрадом података у Визном информационом системз	Министарство спољних послова	Непосредно након пријема у чланство Европске уније	<u>Нема трошкова за период 2023-2025</u> – редовне активности постојећих запослених <u>Напомена:</u> процена вредности	Дефинисана процедура Успостављен Јединствени регистар по врстама и броју лица на која се подаци односе, укључујући и о жалбама на одлуке о	

				<i>инвестиција биће накнадно одређена</i>	захтевима који се тичу права лица на која се подаци односе, као и благовремено прикупљање података потребних за поступање по захтевима	
--	--	--	--	---	--	--

МЕРА 4	ОПШТИ РЕЗУЛТАТ
<p>Унапређење интерних процедура и организационих захтева за Шенгенски информациони систем, као и Визни информациони систем</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Унапређен нормативни оквир - Измеђен Правилник о унутрашњем уређењу и систематизацији радних места у Министарству унутрашњих послова - Спроведене обуке - Омогућен приступ евиденцијама у оквиру Шенгенског информационог система - Именована лица за заштиту података у свим органима који ће имати приступ Шенгенском информационом систему - Донете безбедносне процедуре неопходне за несметано функционисање Националне канцеларије за Шенгенски информациони систем - Уведени аутоматски алати за контролу евиденција и/или метода провере

Број	АКТИВНОСТИ	НАДЛЕЖНИ ОРГАН	РОК	ПОТРЕБНА СРЕДСТВА / ИЗВОР ФИНАНСИРАЊА	ПОКАЗАТЕЉ РЕЗУЛТАТА	СТАТУС СПРОВОЂЕЊА
6.1.4.1	Анализа потреба за дефинисањем захтева у оквиру релевантног закона, за све обрађиваче података који учествују у пружању услуга у својству спољних сарадника	Министарство унутрашњих послова Министарство спољних послова	Најкасније, до пријема у чланство Европске уније	<u>Нема трошкова за период 2023-2025</u> – редовне активности постојећих запослених <u>Напомена:</u> процена вредности инвестиција биће накнадно одређена	Донета одлука, у зависности од резултата анализе	
6.1.4.2	Именовати лица за заштиту података у свим надлежним органима, а који могу да имају приступ Шенгенском информационом систему	Министарство унутрашњих послова Министарство спољних послова	Најкасније, до пријема у чланство Европске уније	<u>Нема трошкова за период 2023-2025</u> – редовне активности постојећих запослених <u>Напомена:</u> процена вредности инвестиција биће накнадно одређена	Именовани службеници за заштиту података који могу имати приступ информацијама у оквиру Шенгенског информационог система	
6.1.4.3	Дефинисање безбедносних процедура неопходних за несметано функционисање	Министарство унутрашњих послова Сектор за информационо -	Најкасније, до пријема у чланство Европске уније	<u>Нема трошкова за период 2023-2025</u> – редовне активности постојећих	Дефинисана процедура Дефинисана политика	

	Националне канцеларије за Шенгенски информациони систем, уз континуирано праћење интерне безбедности података	комуникационе технологије Дирекција полиције		<i>запослених</i> Напомена: <i>процена вредности инвестиција биће накнадно одређена</i>	коришћења лозинки, одобрења приступа Дефинисани кориснички профили	
6.1.4.4	Континуирано, проактивно праћење активности обраде података, у смислу да ли се подаци о личности обрађују у законом одређену сврху и даље не обрађују на начин који није у складу са наведеним сврхама - спровођење самонадзора и интерне анализе евиденција	Министарство унутрашњих послова Министарство спољних послова	Континуирано и након пријема у чланство Европске уније	<u>Нема трошкова за период 2023-2025</u> – редовне активности постојећих запослених Напомена: <i>процена вредности инвестиција биће накнадно одређена</i>	Измењен Закон о евиденцијама и обради података у области унутрашњих послова и Правилник о унутрашњем уређењу и систематизацији радних места	
6.1.4.5	Дефинисање овлашћења службеника за заштиту података у циљу спречавања цурења података и безбедносних сметњи, укључујући и управљање ризиком у погледу потенцијалних проблема са обрадом података о личности	Министарство унутрашњих послова Министарство спољних послова	Најкасније, до пријема у чланство Европске уније	<u>Нема трошкова за период 2023-2025</u> – редовне активности постојећих запослених Напомена: <i>процена вредности инвестиција</i>	Измењен Закон Измењен Правилник о унутрашњем уређењу и систематизацији Дефинисана овлашћења Цурење	

				<i>биће накнадно одређена</i>	информација контролисано	
6.1.4.6	<p>Стварање предуслова који ће омогућити да свеобухватне евиденције о Шенгенском информационом систему (<i>уз могућност проверавања сваког приступа и сваке размене података из ШИС</i>) буду доступне именованој институцији.</p> <p><i>Веза активност 6..1.2.5</i></p>	<p>Министарство унутрашњих послова</p> <p>Сектор за информационо - комуникационе технологије</p> <p>Дирекција полиције</p>	Најкасније, до пријема у чланство Европске уније	<p><u>Нема трошкова за период 2023-2025</u> – <i>редовне активности постојећих запослених</i></p> <p><u>Напомена:</u> <i>процена вредности инвестиција биће накнадно одређена</i></p> <p><u>Напомена:</u> <i>Могућност финансирања из предприсупних средстава Европске уније</i></p>	<p>Дефинисана процедура</p> <p>Омогућен приступ евиденцијама у оквиру Шенгенског информационог система</p>	
6.1.4.7	<p>Дефинисати критеријуме за одређивања временског периода чувања евиденција за упите који се односе на Шенгенски информациони систем, као и пракси за</p>	<p>Министарство унутрашњих послова</p> <p>Сектор за информационо - комуникационе технологије</p> <p>Дирекција</p>	Најкасније, до пријема у чланство Европске уније	<p><u>Нема трошкова за период 2023-2025</u> – <i>редовне активности постојећих запослених</i></p>	<p>Дефинисана процедура и критеријуми</p> <p>Одређен временски интервал чувања евиденција, у складу са критеријумима</p>	

	ажурирање/брисање евиденција	полиције Секретаријат				
6.1.4.8	Дефинисати процедуру за увођење аутоматских алата за контролу евиденција и/или метода провере и учесталости провера, уз укључивање службеника за заштиту података у процес спровођења надзора	Министарство унутрашњих послова Секретаријат	Најкасније, до пријема у чланство Европске уније	<u>Нема трошкова за период 2023-2025</u> – редовне активности постојећих запослених <u>Напомена:</u> <i>Могућност финансирања из предприсупних средстава Европске уније</i> <u>Напомена:</u> <i>Могућа подршка Канцеларија за техничку помоћ и размену информација из Брисела, Краљевина Белгија - TAIEХ</i>	Утврђена процедура Утврђене методе	
6.1.4.9	Усвајање Закона о изменама и допунама Закона о евиденцијама, у оквиру члана број 18, а у циљу стварања	дефинисано у оквиру активности 6.1.1.2 и 6.1.2.5	дефинисано у оквиру активности 6.1.1.2 и 6.1.2.5	дефинисано у оквиру активности 6.1.1.2 и 6.1.2.5	дефинисано у оквиру активности 6.1.1.2 и 6.1.2.5	

	предуслова за периодично, индивидуално спровођење надзора (без извештавања других органа), а у погледу обраде података у регистрима Министарства унутрашњих послова Веза: <i>активност 7.1.1.2 и 7.1.2.5</i>					
6.1.4.10	Дефинисати и усвојити политику у погледу Процене утицаја на заштиту података и о претходним консултацијама са надлежним надзорним органима.	Министарство унутрашњих послова Министарство спољних послова	Најкасније, до пријема у чланство Европске уније	<u>Нема трошкова за период 2023-2025</u> – <i>редовне активности постојећих запослених</i>	Усвојена политика	
6.1.4.11	Јачање капацитета кроз обуке запослених о заштити и безбедности података, у вези Шенгенског и Визног информационог система, за све органе надлежне у поступању подацима из Визног и информационог система	Министарство унутрашњих послова Министарство спољних послова	Најкасније, до пријема у чланство Европске уније	<u>Нема трошкова за период 2023-2025</u> – <i>редовне активности постојећих запослених</i> <u>Напомена:</u> <i>Могућност финансирања из предприсупних средстава Европске уније</i> <u>Напомена:</u>	Дефинисан програм обуке Обуке спроведене Број обука и број обучених запослених свих органа надлежне у поступању подацима из Визног и информационог система	

				<i>Могућа подршка Канцеларија за техничну помоћ и размену информација из Брисела, Краљевина Белгија - TAIEХ</i>		
6.1.4.12	Именовати службенике за заштиту података у свим надлежним органима, а који могу да имају приступ Визном информационом систему	Министарство спољних послова Министарство унутрашњих послова Министарство правде Министарство финансија	Најкасније, до пријема у чланство Европске уније	<u>Нема трошкова за период 2023-2025</u> – редовне активности постојећих запослених	Именовани службеници за заштиту података	
6.1.4.13	Стварање предуслова који ће омогућити приступ датотекама апликације искључиво овлашћеним запосленима	Министарство спољних послова	Најкасније, до пријема у чланство Европске уније	<u>Нема трошкова за период 2023-2025</u> – редовне активности постојећих запослених <u>Напомена :</u> <i>процена вредности инвестиција биће накнадно одређена</i>	закључан архивски или метални ватроотпорни орман; или одвојен конзуларни део са приступом путем електронске картице	

6.1.4.14	Стварање предуслова за редовно и адекватно уништавање датотека апликације	Министарство спољних послова	Најкасније, до пријема у чланство Европске уније	<u>Нема трошкова за период 2023-2025</u> – редовне активности постојећих запослених <u>Напомена :</u> процена вредности инвестиција биће накнадно одређена	Утврђене процедуре	
6.1.4.15	Стварање предуслова који ће омогућити доступност свеобухватних евиденција Визног информационог система за то одређеним институцијама	Министарство спољних послова	Најкасније, до пријема у чланство Европске уније	<u>Нема трошкова за период 2023-2025</u> – редовне активности постојећих запослених <u>Напомена:</u> процена вредности инвестиција биће накнадно одређена	Утврђене процедуре	
6.1.4.16	Дефинисати критеријуме за одређивања временског периода чувања евиденција за упите који се односе на Визни информациони систем,	Министарство спољних послова	Најкасније, до пријема у чланство Европске уније	<u>Нема трошкова за период 2023-2025</u> – редовне активности постојећих запослених <u>Напомена -</u>	Утврђене процедуре и критеријуми Дефинисани временски интервали, у складу са критеријумима	

	као и пракси за ажурирање/брисање евиденција			<i>процена вредности инвестиција биће накнадно одређена</i>		
--	--	--	--	---	--	--

ПОГЛАВЉЕ 7 - ВАТРЕНО ОРУЖЈЕ

Општи преглед

Република Србија обезбедиће усаглашеност са шенгенским правним тековинама у области законодавства о ватреном оружју. Успостављањем унапређеног нормативног система, уз стално праћење и процењивање утицаја прописа на контролу малог и лаког оружја, његових делова и припадајуће муниције, као и експлозива за цивилну употребу, Република Србија ствара оквир за имплементацију међународних стандарда и даље усаглашавање са правним тековинама Европске уније.

У том циљу, Република Србија усвојила је Закон о оружју и муницији 24. фебруара 2015. године, са циљем да креира ефикаснији систем контроле над набавком, чувањем, преносом и трговином оружјем који би се допринело смањењу незаконитог поседовање оружја, смањењу броја законито поседованог оружја које се злоупотребљава и повећању опште безбедности грађана.

У марту 2021. године, на иницијативу Министарства унутрашњих послова, образована је интерресорна Радна група за израду Нацрта закона о изменама и допунама Закона о оружју и муницији.

У Нацрт су унете измене и допуне на основу анализе израђене од стране експерта Европске уније, а у циљу даље хармонизације предметног прописа са правним тековинама Европске уније. Нацрт закона је у јуну 2021. године, достављен Европској комисији на мишљење. У складу са достављеним мишљење Европске комисије из новембра 2021. године, извршена су додатна усклађивања.

Циљ измена и допуна овог закона, био је усклађивање са Директивом, ЕУ 2021/555 од 24. марта 2021. године о контроли набавке и поседовања оружја (кодификација), односно усаглашавање се првенствено односило на усклађивање дефиниција дефиниција оружја, ватреног оружја, опреме за оружје и категоризацију оружја

Наведене мере биле су део редовних активности контроле које спроводе представници Министарства унутрашњих послова у Републици Србији. У случајевима када је оружје пронађено у недозвољеном поседу, поднете су кривичне пријаве против власника у складу са кривични делом из члана 348. Кривичног законика Републике Србије, који прописује санкције за недозвољену проузводњу, држање, ношење и промет оружја и експлозивних материја.

У Републици Србији, власник регистрованог оружја може, у било ком тренутку, да преда оружје надлежним органима Министарства унутрашњих послова према свом месту пребивалишта и да пренесе власништво на Републику Србију, без надокнаде, а том приликом се издаје потврда о предатом оружју. Потврда о предатом оружју и преносу власништва на Републику Србију издаје се у форми коју прописује Правилник о поступку издавања, изгледу и садржини образаца и исправа о оружју предвиђених Законом о оружју и муницији.

Током 2020. године предато је у корист Републике Србије 49.916 комада регистрованог оружја, а у 2021. години предато је 10.411 комада оружја које је било у легалном поседу власника.

Почетком 2017. године Министарство унутрашњих послова е потписало је радни аранжман о придруживању експерата из Републике Србије активностима аналитичке групе – Firearms Focal Points ЕВРОПОЛ-а Weapons and Explosives. Одлуком министра унутрашњих послова 2019. године основан је Тим за спровођење, праћење и размену свих оперативних информација везаних за ватрено

оружје (Фокална тачка за оружје - ФТО), који је 2021. године измењен у делу који се тичу чланова Контакт тачке за оружје. У вези са чешћем Р. Србије у размени информација у оквиру Споразума потписаног са Фокалним тачкама за ватрено оружје агенције Европол, путем SIENE редовно се врши размена порука које се односе на оружје, као и достава података *Аналитичком пројекту - AP Weapons & Explosives*.

Нормативни оквир

Релевантне правне тековине у овој области

- **Уредба (ЕУ) број 258/2012 Европског парламента и Савета од 14. марта 2012. године**, о спровођењу члана 10. Протокола Организације Уједињених нација против недозвољене производње и промета ватреног оружја, његових делова и компоненти, као и муниције, којим се допуњује Конвенција Организације Уједињених нација о борби против транснационалног организованог криминала (*Протокол Организације Уједињених нација о ватреном оружју*) и којим се утврђује одобрење извоза и мере за увоз и транзит ватреног оружја, његових делова и компоненти, као и муниције;
- **Директива (ЕУ) 2021/555 Европског парламента и Европског савета од 24. марта 2021. године**, о контроли стицања и поседовања оружја (*кодификација*);
- **Сprovedбена Уредба Европске комисије 2015/2403 од 15. децембра 2015. године**, о утврђивању заједничких смерница о нормама и техникама онеспособљавања како би се осигурало да је онеспособљено ватрено оружје постало неопозиво неупотребљиво;
- **Сprovedбена Директива Европске комисије (ЕУ) 2019/68 од 16. јануара 2019. године**, о утврђивању техничких спецификација за означавање ватреног оружја и његових битних делова у складу са Директивом Савета 91/477/ЕЕЗ у надзору набавке и поседовање оружја;
- **Сprovedбена Директива Европске комисије (ЕУ) 2019/69 од 16. јануара 2019. године**, о утврђивању техничких спецификација оружја за узбуњивање и сигнализацију у складу са Директивом Савета 91/477/ЕЕЗ о надзору набавке и поседовање оружја;
- **Сprovedбена Уредба Европске комисије (ЕУ) 2018/337 од 5. марта 2018. године**, а којом се мења Сprovedбена Уредба (ЕУ) 2015/2403 о утврђивању заједничких смерница о стандардима и техникама онеспособљавања како би се осигурало да је онеспособљено ватрено оружје постало неопозиво неупотребљиво;
- **Делегирана Уредба Европске комисије (ЕУ) 2019/686 од 16. јануара 2019. године**, о утврђивању детаљних аранжмана према Директиви Савета 91/477/ЕЕЗ за системску размену, електронским путем, информација у вези са преносом ватреног оружја унутар Уније, која је наведена у активностима;
- **Делегирана Уредба Европске комисије (ЕУ) 2021/1423 од 21. маја 2021. године**, о утврђивању детаљних механизма у складу са Директивом (ЕУ) 2021/555 Европског парламента и Савета за систематску електронску размену информација повезаних са одбијањима издавања одобрења за поседовање одређеног ватреног оружја;

Нормативни оквир Републике Србије уређује аспекте контроле лаког и малокалибарског оружја, њихових делова и пратеће муниције, као и експлозива за цивилну употребу у вези са незаконитим поседовањем, производњом, чувањем и трговином, а у циљу спречавања приступа оружју за криминалне групе и терористе.

Током 2001. године, Република Србија ратификовала је Конвенцију Организације Уједињених нација о транснационалном организованом криминалу и приступила Протоколу против недозвољене производње и промета ватреног оружја, његових делова и компоненти, 2005. године.

Нормативни оквир у Републици Србији предвиђа правни основ која омогућава контролу малокалибарског и лаког оружја, као и експлозива за цивилну употребу, у свим аспектима безбедности. Током последњих година, Република Србија значајно је унапредила нормативни оквир кроз усвајање нових закона који прате прописе усаглашене са правним тековинама Европске уније у овој области. На даље, а како би се испунили сви захтеви који проистичу из шенгенских правних тековина, неопходно је даље усаглашавање националног нормативног оквира.

Национални правни акти

- Закон о оружју и муницији
- Закон о испитивању, жигосању и обележавању оружја, направа и муниције
- Закон о извозу и увозу наоружања и војне опреме
- Закон о извозу и увозу робе двоструке намене
- Закон о производњи и промету наоружања и војне опреме
- Закон о одбрани
- Закон о Војсци Србије
- Закон о промету експлозивним материја
- Закон о експлозивним материјама, запаљивим течностима и гасовима
- Закон о граничној контроли
- Закон о детективној делатности
- Закон о приватном обезбеђењу
- Закон о дивљачи и ловству
- Закон о општем управном поступку
- Закон о полицији
- Царински закон
- Кривични законик
- Закон о кривичном поступку

Закон о оружју и муницији и Закон о испитивању, жигосању и обележавању оружја, направа и муниције, делимично су усклађени са правним тековинама Европске уније, док је **Закон о извозу и увозу наоружања и војне опреме у потпуности је усклађен са законодавством Европске уније.**

Критеријуми из правно обавезујуће Заједничке позиције Европске уније³³ у потпуности су имплементирани у Закон.

Закон о оружју и муницији прописује да се оружје дели у четири категорије: А, Б, Ц, Д.

У категорију А спадају минско-експлозивна средства, аутоматско кратко и дуго ватрено оружје, оружје скривено у другим предметима и ватрено оружје са пригушивачем пуцња. Оружје из категорије А не могу набављати, држати и носити физичка лица, правна лица и предузетници. Правна лица у изузетно оправданим случајевима, у складу са делатношћу којом се баве могу набављати и дуго аутоматско оружје из категорије А.

У категорију Б спада свако ватрено оружје (кратко, дуго, полуаутоматско, репетирајуће, једнометно, двоветно, са олученим и глатким цевима), осим оног из категорије А и Ц и конвертибилно оружје. У складу са Законом о оружју и муницији, оружје из категорије Б се може набављати уз одобрење надлежног органа.³⁴

У категорију Ц спада онеспособљено ватрено оружје, старо оружје и његове модерне копије које не користе метак са централним или ивичним палјењем, ваздушно оружје чија кинетичка енергија је 10,5 Ј или већа или чија је брзина пројектила 200 м/с или већа и калибра већег од 4,5 мм и оружје с тетивом или опругом чија је сила затезања тетиве већа од 450 Н, односно чија је натезна тежина већа од 101 фунти. Оружје из категорије Ц може се слободно набављати у случајевима предвиђеним Законом о оружју и муницији, а држати уз пријаву надлежном органу.

У категорију Д спада хладно оружје, гасни спрејеви, уређаји за изазивање електрошокова, ваздушно оружје чија кинетичка енергија је мања од 10,5 Ј или је брзина пројектила мања од 200 м/с и калибра 4,5 мм или мањег, као и оружје са тетивом или опругом чија је сила затезања тетиве до 450 Н, односно чија је натезна тежина до 101 фунте. Оружје из категорије Д може се набављати и држати без исправе и пријаве надлежном органу, у складу са Законом о оружју и муницији.

Закон о испитивању, жигосању и обележавању оружја, направа и муниције.

– Република Србија донела је и Закон о испитивању, жигосању и обележавању оружја, направа и муниције у циљу побољшања контроле малог и лаког оружја. Овим законом уређује се испитивање, жигосање, обележавање оружја, основних делова оружја, направа и муниције, права и обавезе произвођача, увозника, овлашћених продаваца, овлашћених сервисера и власника оружја, основних делова оружја, направа и муниције и елемената муниције, права и обавезе овлашћених правних лица за испитивање, жигосање и обележавање

³³ *Common Position 944/2008*

³⁴ *Министарство унутрашњих послова*

оружја, направа и муниције. Усвајање овог Закона представља предуслов за покретање процедуре за подношење захтева Републике Србије за пријем у Стална међународна комисија за испитивање ручног ватреног оружја -Ц.И.П.

Уговор о трговини наоружањем

– Република Србија је потписала и ратификовала Уговор о трговини наоружањем³⁵, у октобру месецу 2014. године и у потпуности га примењује. У складу са преузетим међународним обавезама по основу овог Уговора, Република Србија доставља редовне годишње извештаје (*до 31. маја текуће године за претходну годину*) о извозу и увозу наоружања и војне опреме. Наведени извештаји су транспарентни, без рестриктивних делова и јавно су доступни свим државама чланицама АТТ.

Такође, усвојена је Одлука о утврђивању Националне контролне листе наоружања и војне опреме, као и Одлука о утврђивању Националне контролне листе робе двоструке намене које су усклађене са прописима Европске уније.

Кривични законик

Кривичним закоником у Републици Србији прописана су кривична дела у вези са оружјем, његовим деловима и муницијом. Дана 1. децембра 2019. године, ступио је на снагу Закон о изменама и допунама Кривичног законика, којим је прописано да *„ко ради извршења кривичног дела израђује, набавља или другом омогућава да дође до оружја, муниције, експлозивних материја или минско-експлозивних средстава, као и средстава потребних за њихово пражњење или отрова, казниће се затвором од једне до пет година”*.

Министарство унутрашњих послова покренуло је иницијативу за измену Кривичног законика, из члана 348. пре свега да се радње извршења одвоје у посебне ставове овог члана или да постану посебни чланови и то радње држања, ношења, производње и промета оружја и експлозивних материја.

Осим тога, Закон о испитивању, жигосању и обележавању оружја, направа и муниције („Сл. Гласник РС“ број 87/2018) у члану 40. и 41. прописује кривичне одредбе, односно санкционише кривично дело.

Министарство унутрашњих послова иницијално је и да се наведене одредбе, са евентуалним изменама инкорпорирају у Кривични законик и то тако да ново кривично дело гласи *Неовлашћено испитивање, жигосање и обележавање оружја, направа и муниције и злоупотреба ознака и жигова*.

Као једна од значајнијих препорука је и да је потребно допунити кривично дело у члану 348. став 1. тако да радња извршења кривичног дела обухвата и извоз, увоз, пренос и превоз, као и да је потребно дефинисања тога шта се сматра већом количином оружја, муниције или средстава, имајући у виду сада важећу одредбу члана 348. став 3.

Чланом 5. Протокола Организације Уједињених нација о ватреном оружју прописано је да свака држава чланица треба да усвоји нормативне и остале неопходне мере како би се, поред осталих, као кривично дело квалификовале следеће радње, уколико су извршене са намером: *фалсификовање или незаконито брисање, уклањање или промену ознака на ватреном оружју*.

³⁵ Arms Trade Treaty

Остала правна акта

Планска документа

- **Стратегија** за контролу малог и лаког оружја у Републици Србији за период 2019–2024

Уредбе

- **Уредба** о минималним техничким условима код обавезне уградње система техничке заштите у банкама и другим финансијским организацијама
- **Уредба** о ближим критеријумима за одређивање обавезно обезбеђених објеката и начину вршења послова њихове заштите

Правилници

- Правилник о начину вршења надзора државне границе и начину издавања, изгледу и садржају аката које полицијски службеници сачињавају приликом обављања послова надзора државне границе;
- Правилник о обуци у руковању ватреним оружјем, условима за бављење поправљањем и преправљањем оружја и прометом оружја и муниције;
- Правилник о поступку давања оружја на послугу ;
- Правилник о програму и начину спровођења обуке за приватно обезбеђење :
- Правилник о ближим условима које морају да испуне правна и физичка лица за спровођење стручне обуке за вршење послова приватног обезбеђења;
- Правилник о боји и саставним деловима униформе службеника обезбеђења;
- Правилник о начину вршења послова техничке заштите и коришћења техничких средстава;
- Правилник о начину полагања стручног испита за вршење послова приватног обезбеђења, висини трошкова организовања и спровођења испита и садржини и начину вођења евиденција;
- Правилник о начину вођења регистра лица овлашћених за обављање послова извоза и увоза наоружања и војне опреме, брокерских услуга и техничке помоћи;
- Правилник о начину употребе средстава принуде у вршењу послова приватног обезбеђења ;
- Правилник о програму обуке и оспособљавања лица за вршење детективских послова, начину спровођења обуке и оспособљавања и полагања стручног испита за детектива;

- Правилник о пословном простору за обављање детективске делатности и физичко-техничким мерама за чување збирки података и других евиденција;
- Правилник о поступку пружања оружја за потребе службе;
- Правилник о евиденцијама које воде правни субјекти и предузетници;
- Правилник о садржају, изгледу и начину употребе детективске легитимације;
- Правилник о садржају, изгледу и начину употребе легитимације службеника приватног обезбеђења;
- Правилник о просторним и техничким условима за безбедно чување и складиштење оружја и муниције;
- Правилник о начину вођења и обрасцима евиденција о оружју и муницији које воде надлежни органи;
- Правилник о поступку издавања, изгледу и садржини образаца и исправа о оружју предвиђених законом о оружју и муницији;
- Правилник о утврђивању здравствене способности физичких лица за држање и ношење оружја;
- Правилник о онеспособљавању оружја;
- Правилник о начину вршења провера приликом испитивања, обележавања, појединачног испитивања или хомологације оружја, контроле типа муниције, испитивања онеспособљеног оружја и оружја коме је трајно промењена намена у цивилно, као и изглед ознака и жигова;
- Правилник о обавезама царинских органа у поступку извоза, увоза и транзита наоружања и војне опреме;
- Правилник о изгледу евиденција које води агенција за испитивање, жигосање и обележавање оружја, направа и муниције;
- Правилник о изменама Правилника о класификацији, паковању, обележавању и оглашавању хемикалије и одређеног производа у складу са Глобално хармонизованим системом за класификацију и обележавање Организације Уједињених нација;
- Правилник о списку класификованих супстанци;
- Правилник о начину вршења надзора државне границе и начину издавања, изгледу и садржају аката које полицијски службеници сачињавају приликом обављања послова надзора државне границе;
- Инструкција о начину поступања овлашћених службених лица са оружјем, муницијом и експлозивним средствима пронађеним на месту догађаја.

Закон о изменама и допунама Закона о оружју и муницији

У циљу усклађивања са Директивом Европске уније 2021/555 „Интерресорна Радна група за израду Бацрта закона којим се уређује област оружја и муниције израдила Нацрт закона о изменама и допунама Закона о оружју и муницији. Закључком Владе одређено је спровођење јавне расправе о Нацрту закона о изменама и допунама Закона о оружју и муницији у периоду од 3. јуна до 24. јуна 2021. године, на основу чега је израђен Извештај о спроведеној јавној расправи о тексту Нацрта закона о изменама и допунама Закона о оружју и муницији.

Нацртом закона је предвиђено доношење Правилника који ближе уређује начин утврђивања испуњености техничких услова и карактеристике оружја за узбуњивање и сигнализацију. Такође ће се изменити Правилник о онеспособљавању оружја, Правилник о

просторно-техничким условима за безбедно смештање и чување оружја и муниције, Правилник о поступку издавања, изгледу и садржини образаца и исправа о оружју предвиђених Законом о оружју и муницији.

Након усвајања закона биће организоване обуке у циљу јачања административних капацитета за спровођење Закона о оружју и муницији, са посебним освртом на нове категорије оружја и нове трендове у вези са малим и лаким оружјем

Стратегија за контролу лаког малог оружја у Републици Србији

На основу горе наведених међународних докумената који уређују ову област, Република Србије усвојила је прву Стратегија контроле стрелачког и лаког оружја у Републици Србији за период 2010–2015.

Током 2013. године, Република Србија је потписала а 2014. године ратификовала Споразум Организације Уједињених нација о трговини ватреним оружјем којим се утврђују највиши заједнички међународни стандарди за увоз, извоз и пренос конвенционалног оружја.

Република Србија континуирано јача капацитете своје државне администрације и безбедносног сектора у погледу суочавања са свим изазовима и ризицима у области контроле малог и лаког оружја.

Након што је приступање Европској унији утврђено као стратешки циљ спољне политике, Република Србија је себи задала циљ да постане део европске безбедносне политике, и у том смислу, Република Србија усаглашава своје активности са стратешким циљевима Европске уније у погледу борбе против незаконитог поседовања и трговине оружјем.

На седници Владе Републике Србије која је одржана 13. јуна 2019. године, Република Србија усвојила је нову Стратегију о контроли малог и лаког оружја, у Републици Србији за период 2019–2024 и Акциони план за период 2019–2020.

Нова стратегија садржи основне циљеве и механизме предвиђене Мапом пута за проналажење одговарајућег решења за сузбијање незаконитог поседовања, злоупотребе и трговине малим и лаким оружјем на Западном Балкану до 2024. године.

Стратегија представља наставак напора институција у Републици Србији да смање ризик од малог и лаког оружја у свим аспектима безбедности; штавише, она обезбеђује наставак и проширење активности усмерених ка јачању ефикасности свих актера у области контроле малог и лаког оружја у Републици Србији.

Наведено је посебно усмерено ка наставку усаглашавања законодавства са међународним стандардима, даљем унапређењу контроле домаће и стране трговине оружјем, смањењу броја инцидената почињених оружјем и броја незаконитог оружја у поседу грађана, уклањању вишка малог и лаког оружја, муниције и експлозива за цивилну употребу у Републици Србији.

Општи циљ нове Стратегије је да се смањи претња од незаконитог поседовања и злоупотребе малог и лаког оружја, муниције и експлозива за цивилну употребу. Стратегија дефинише пет специфичних циљева за унапређење контроле малог и лаког оружја, као што следи:

- усаглашен и унапређен правни оквир у области контроле малог и лаког оружја, као и експлозива за цивилну употребу;
- унапређени национални механизми за смањење малог и лаког оружја, муниције и експлозива за цивилну употребу у незаконитом поседу;

- унапређени национални капацитети за управљање залихама малог и лаког оружја, муниције и експлозива за цивилну употребу;
- унапређени национални капацитети за контролу, испитивање, означавање и праћење МЛО, као и за вођење евиденције и
- јачање сарадње на међународном, регионалном и националном нивоу, као и са сектором грађанског друштва

Мапа пута за одрживо решење за сузбијање недозвољеног поседовања, злоупотребе и трговине малокалибарским и лаким оружјем и припадајућом муницијом на Западном Балкану до 2024. године

Мапа пута за одрживо решење за сузбијање недозвољеног поседовања, злоупотребе и трговине малокалибарским и лаким оружјем и припадајућом муницијом на Западном Балкану до 2024. године, званично је усвојена на Самиту за Западни Балкан који је одржан у Лондону, Уједињено Краљевство Велике Британије и Северне Ирске, дана 10. јула 2018. године.

Заједничка изјава

Под окриљем Министарства спољних послова Савезне Републике Немачке, Европске уније и Регионалног савета за сарадњу – RCC, Центар за контролу лаког и малокалибарског наоружања у Југоисточној Европи - SESAC је 1. фебруара 2018. године организовао регионални састанак на високом нивоу у Подгорици, Црна Гора на коме су се окупили заменици/це министара унутрашњих и спољних послова из Тиране, Сарајева, Приштине, Кишињева, Подгорице, Београда и Скопља. На састанку је поново истакнута јасна политичка опредељеност свих актера у региону за јачање контроле малокалибарског оружја и сузбијања његовог ширења, која је потврђена усвајањем Заједничке изјаве.

Осим тога, увидевши да ширење и недозвољена трговина ватреним оружјем и припадајућом муницијом представљају сталну претњу по унутрашњу безбедност, власти у региону су се определиле да сачине Мапу пута за одрживо решење за сузбијање недозвољеног поседовања, злоупотребе и трговине малокалибарским и лаким оружјем /ватреним оружјем и припадајућом муницијом на Западном Балкану.

Сврха Мапе пута за одрживо решење за сузбијање недозвољеног поседовања, злоупотребе и трговине малокалибарским и лаким оружјем и припадајућом муницијом на Западном Балкану до 2024. године је да послужи као водећи и споразумни документ који су сачинили партнери у региону и који је у њиховој надлежности ради постизања одрживог решења за сузбијање недозвољеног поседовања, злоупотребе и трговине малокалибарским и лаким оружјем/ватреним оружјем и припадајућом муницијом на Западном Балкану.

Мапа пута представља потврду консензуса свих заинтересованих страна у региону о тренутним изазовима, циљевима које треба остварити и роковима за реализацију активности. Документ пружа свеобухватну платформу за заједнички усаглашене нивое остваривања учинка и наводи опредељеност корисника на стратешком, политичком и оперативном нивоу, надовезујући се на политичку посвећеност Програму акције Организације Уједињених нација за спречавање, борбу против и искорењивање незаконите

трговине малокалибарским и лаким оружјем у свим аспектима, као и на правне обавезе проистекле из Протокол против незаконите производње и трговине ватреним оружјем, његовим деловима и муницијом.³⁶

Заснована на Берлинском процесу „ реализација Мапе пута олакшаће даља залагања Западног Балкана у испуњавању неких од кључних захтева у погледу безбедности за пуноправно чланство у Европској унији, а који су наведени у новом саопштењу Европске комисије **Веродостојна перспектива проширења и појачано ангажовање Европске уније на Западном Балкану**, и пратећем Акционом плану за Подршку трансформације Западног Балкана,

Стратегијом Европске уније за борбу против недозвољеног сакупљања и промета малокалибарског и лаког оружја и припадајуће муниције (2025) и Акционим планом за борбу против незаконите трговине ватреним оружјем између Европске уније и региона Југоисточне Европе (2015-2019) . Поред тога, документ ће непосредно допринети остваривању циља одрживог развоја број 16, с посебним освртом на потциљ 16.4. који подразумева значајно смањење незаконитих токова новца и оружја до 2030. године.

Осим тога, овај документ представља алат за мерење напретка и даје смернице за пружање организованије и усаглашеније подршке региону у овој области, што ће довести до делотворног и ефикасног коришћења ресурса донатора. Мапа пута ће се спроводити кроз прилагођене акционе планове, који ће подржавати постојеће Стратегије за малокалибарско и лако оружје и националне акционе планове и бити интегрисани у њих, с мерљивим циљевима и конкретним показатељима на основу којих ће се мерити напредак остварен на локалном и регионалном нивоу.

Мапа пута је сачињена у блиској сарадњи са свим релевантним институцијама у региону под покровитељством Савезне Републике Немачке, уз стручну подршку SEESAC-а и у координацији са Великом Британијом, Француском и Европском комисијом. Мапа пута је развијена на основу Заједничке изјаве заменика/ца министара унутрашњих послова и заменика/ца министара иностраних послова Југоисточне Европе, као и на основу елемената Мапе пута који су усвојени на састанку у Подгорици. Осим тога, организовани су консултативни састанци са Комисијама за малокалибарско и лако оружје у целом региону, чиме су обезбеђени регионално власништво над резултатима и њихова одрживост. У настојању да се обезбеде свеобухватан приступ и пуно власништво над предвиђеним мерама, одржане су консултације са локалним заједницама, представницима цивилног друштва, као и са регионалним и међународним партнерима.

Успешна реализација Мапе пута изискује усаглашено ангажовање надлежних органа на Западном Балкану, као и правремену, циљану и координирану подршку међународних партнера и донатора.

³⁶ *Протокол о ватреном оружју*

ИНСТИТУЦИОНАЛНИ ОКВИР

Министарство унутрашњих послова

Одељење за оружје, Управе за управне послове и **Управа криминалистичке полиције** Дирекције полиције при Министарству унутрашњих послова представљају **примарне организационе јединице одговорне за контролу оружја у легалном поседу грађана и правних лица**³⁷.

Одељење за оружје састоји се од два одсека:

- Одсек за надзор и контролу оружја;
- Одсек за надзор и контролу испитивања, жигосања и обележавања оружја.

Надлежност Одељења за оружје је заснована на чињеници да оружје представља робу која се налази у ограниченом промету и за чије поседовање је неопходна испуњеност законских услова, те се кроз контролу набављања, држања, ношења, испитивања, обележавања и жигосања оружја и муниције доприноси општој безбедности грађана. Одељење за оружје одржавањем ефикасног и ефективног система контроле набавке и држања оружја, сталним праћењем и процењивањем изазова у свим аспектима области контроле малог и лаког оружја, његових делова и припадајуће муниције, као и предузимањем превентивног деловања омогућава предуслов за осигурану безбедност грађана.

Одељење за оружје обавља следеће послове:

- Као првостепени орган спроводи поступак и доноси одлуке по захтевима правних лица и предузетника за издавање одобрења за набављање аутоматског дугог оружја;
- Као првостепени орган спроводи поступак и доноси одлуке по захтевима правних лица и предузетника за издавање одобрења за бављење посредовањем у промету оружја и муниције (*брокеринг*);
- Решава у другом степену по жалбама изјављеним на одлуке донете у првом степену у полицијским управама и станицама у управним стварима набавке, регистрације и одузимања оружја, изношења оружја, спровођења обуке, бављења прометом оружја, поправком и преправком оружја;
- Решава у другом степену по жалбама изјављеним на одлуке донете у првом степену од стране Агенције за испитивање, жигосање и обележавање оружја, направа и муниције у поступцима испитивања, жигосања, обележавања и хомологације оружја, направа и муниције;

³⁷ *Како област контроле подразумева и другу врсту контроле, Одељење за оружје обавља послове контроле набављања, држања, ношења, испитивања, обележавања и жигосања оружја и муниције, те исто не обухвата све облике контроле.*

- Доставља податке о регистрованом оружју по захтевима других државних органа и организација, Интерпола и Европола, полиција других држава а у складу са законом;
- Врши надзор над законитошћу обављања послова набавке, регистрације и одузимања оружја у полицијским управама и станицама и налаже мере ради отклањања недостатака у раду;
- Утврђује надзором и контролом испуњеност прописаних услова за бављење прометом оружја, поправком и преправком оружја и спровођењем обуке у руковању ватреним оружјем, као и код осталих правних лица и предузетника који у складу са својом делатношћу набављају и држе оружје, са посебним освртом на безбедан смештаја и чувања оружја и муниције, као и уредно вођења прописаних евиденција о оружју;
- Врши надзор правних лица и предузетника у објектима који се користе за испитивање, контролу, сервисирање и преправку оружја, основних делова оружја, направа, муниције и елемената муниције;
- Врши оперативне процене безбедносних сметњи од значаја за праћење стања у области испитивања, обележавања и жигосања оружја, основних делова оружја, направа и муниције;
- Прати обавезе проистекле из међународних конвенција, споразума, прописа Европске уније и
- Даје мишљења о начину решавања конкретних управних ствари и обавезне инструкције о начину поступања и примени прописа у управним стварима из области контроле оружја.

Управа криминалистичке полиције

Сузбијањем кривичних дела из области ватреног оружја, муниције и минско-експлозивних средстава, врше овлашћена службена лица Министарство унутрашњих послова, у сарадњи са надлежним јавним тужилаштвима, кроз своје територијале организационе јединице.

У оквиру Управе криминалистичке полиције, Службе за борбу против организованог криминала, Одељења за сузбијање организованог општег криминала, систематизован је **Одсек за сузбијање кријумчарења оружја и опасних материја**, који се бави истрагама и разменом оперативних информација, на унутрашњем и међународном плану, за кривична дела из области организованог кријумчарења ватреног оружја, муниције и минско-експлозивних средстава, као и опасних материја.

Агенција за испитивање, жигосање и обележавање оружја, направа и муниције³⁸

На основу Закона о испитивању, жигосању и обележавању оружја, направа и муниције основана је Агенција за испитивање, жигосање и обележавање оружја, направа и муниције као јавну агенцију.

Агенција обавља послове испитивања (*појединачно испитивање оружја и направа, појединачно испитивање муниције, добровољно испитивање, торментација и појачано испитивање, испитивање онеспособљеног оружја*), жигосања, обележавања,

³⁸ У пословној комуникацији са иностранством Агенција користи и енглески превод свог назива који гласи: „Agency for Testing, Stamping and Marking of Weapons, Devices and Ammunition” или француски превод који гласи: „Agence d'épreuve, d'estampage et de marquaage d'armes, de dispositifs et de munitions

хомологације оружја, њихових основних делова, направа, муниције, елемената муниције и контроле типа муниције према одредбама овог закона. Седиште Агенције је у Крагујевцу.

Процедура за подношење захтева Републике Србије за пријем у Сталну међународну комисију за испитивање ручног ватреног оружја -Ц.И.П.

Агенција за испитивање, жигосање и обележавање оружја, направа и муниције, наставља рад некадашњег Завода, са циљем да постане део Ц.И.П, јачајући сопствене капацитете у међувремену.

У том процесу, из подршку Центра за контролу лаког и малокалибарског наоружања у Југоисточној Европи - SEESAC је кроз спровођење Одлуке Савета Европске уније, донирао Агенцији машину за ласерско обележавање оружја, направа и муниције са пратећом опремом, у вредности од 101.823,35 USD.

Донација је извршена у октобру 2020. године и праћена је обуком за рад на машини, док се очекује да машина знатно побољша квалитет ознака и жигова који се наносе на оружје.

Ова донација произилази из подршке у спровођењу Мапе пута за одрживо решење за сузбијање недозвољеног поседовања, злоупотребе и трговине малокалибарским и лаким оружјем и припадајућом муницијом на Западном Балкану до 2024. године.

Такође, Агенција је након усвајања техничког правилника, извршила превод свих потребних докумената за подношење захтева на француски језик, званични језик С.І.Р-а, чиме су се обезбедили сви, и технички и административни предуслови.

Како је на предлог Министарства унутрашњих послова донет Закон о испитивању, жигосању и обележавању оружја, направа и муниције, као и Закључак Владе о усвајању предлога за подношење захтева за пријем Републике Србије у чланство Ц.И.П, У марту 2021. године, поднет је захтев Републике Србије за пријем Републике Србије у чланство Ц.И.П.

У оквиру процедуре за пријем у чланство, делгација Ц.И.П. предвођена Секретаријатом Ц.И.П .-а, посетила је Републику Србију у мају 2022. године ради оцене испуњености услова за чланство.

Савет за контролу лаког и малог наоружања

Решењем Владе Републике Србије, од 1. јула 2021. године, именован је Национални координатор за контролу малог и лаког оружја. Национални координатор за контролу лаког и малокалибарског наоружања улази у састав Савета за контролу лаког и малокалибарског наоружања Одлуком Владе Републике Србије, од 21. маја 2020. године, формиран је **Савет за контролу лаког и малог оружја у Републици Србији.**³⁹

³⁹ "Службени гласник Републике Србије број 76 од 21. маја 2020. године

Влада Републике Србије донела је Одлуку о образовању Савета за контролу малог и лаког оружја којим је образован Савет за контролу малог и лаког оружја, а Решењем о разрешењу и именовању чланова Савета за контролу малог и лаког оружја од 10. новембра 2021. године, разрешени су дотадашњи и именовани нови чланови Савета.

Савет за контролу лаког и малог наоружања представља стручно саветодавно тело Владе, обновано у циљу усклађивања националних и међународних активности у контроли малог и лаког оружја, муниције и експлозива, ради праћења испуњавања свих међународних обавеза из области контроле малог и лаког оружја, муниције и експлозива предвиђених **Стратегијом контроле малог и лаког оружја у Републици Србији за период 2019–2024**, као и **Мапом пута за одрживо решење за сузбијање недозвољеног поседовања, злоупотребе и трговине малокалибарским и лаким оружјем на Западном Балкану до 2024. године**.

Савет иницира нове политике и прати усаглашавање прописа са правним тековинама Европске уније, оцењује напредак у спровођењу Стратегије и акционог плана и даје иницијативе за решавање уочених проблема, ангажовање потребних ресурса и усклађивање поступања надлежних државних органа и других организација и институција које су од значаја за контролу малог и лаког оружја. Савет, на основу предлога Националног координатора за контролу малог и лаког оружја, уколико сматра за потребним, иницира ревидирање Стратегије контроле малог и лаког оружја у Републици Србији за период 2019–2024, а у циљу унапређења њене ефикасности и одрживости.

Саветом председава председник Савета. Председник Савета представља Савет и доставља влади извештај о испуњењу циљева стратегије.

Национални координатор за контролу лаког и малокалибарског наоружања

Решењем Владе Републике Србије, од 1. јула 2021. године, именован је **Национални координатор за контролу малог и лаког оружја**. Национални координатор за контролу лаког и малокалибарског наоружања улази у састав Савета за контролу лаког и малокалибарског наоружања.

Контакт тачке за оружје

Када је реч о спровођењу, праћењу и размењивању свих оперативних информација које су у вези са оружјем, у складу са Мапом пута и Стратегијом, исто врши се преко Контакт тачке за оружје, односно преко образованог Тима за спровођење праћења и размене свих оперативних информација у вези са оружјем.

Тим чине представници Управе криминалистичке полиције, Управе за међународну оперативну полицијску сарадњу, Управе граничне полиције, Управе за управне послове и Сектора за информационо - комуникационе технологије, Сектор за логистику и Одељења за међународну сарадњу. Руководилац Контакт тачке, односно тима присуствује седницама Савета и по функцији је помоћник начелника Управе криминалистичке полиције.

Усвајањем Стратегије и образовањем Тима⁴⁰ омогућено је формално-правно успостављање Фокалне тачке, док је току је њено потпуно успостављање у оперативном смислу. Министарство унутрашњих послова је посвећено овом процесу који је већ у великој мери и одмакао. Кораци који су предузети на њеном успостављању огледају се кроз иницијално повезане базе, тако да можемо рећи да постоји почетна функционалност.

Такође, почетна претпоставка приликом формирања Контакт тачке је да је тзв. „виртуелна“ контакт тачка, најбољи начин рада за Републику Србију, а која подразумева делегирање функције члана Тима који иначе обавља своје послове у организационој јединици у којој се налази и нема потребе за стварањем нове организације на једном месту.

Министарство унутрашњих послова ће донети и успоставити Упутство за рад, односно Стандардне оперативне процедуре које ће омогућити да све оперативне информације добијене од стране форензичких експерата, оперативних радника са прве линије (односно лица места) и граничне полиције, долазе до оперативне аналитике, као и унапредити алате и технику који ће омогућити оперативним аналитичарима да достављају производе криминалистичким инспекторима за даље расветљавање кривичног дела.

За потребе успостављања Контакт тачке, највећу и најзначајнију подршку Министарству унутрашњих послова пружио је Центар за контролу лаког и малокалибарског оружја у Југоисточној Европи SEESAC.

Подршка се огледа најпре у донацији неколико софтверских алата, опреме и обука за ову намену. Конкретно, извршена је набавка софтверских лиценци за *IBM i2 Analyst's Notebook* и *IBM iBase* са претплатом на 12 месеци и техничком подршком на захтев. Истовремено аналитичари који ће чинити састав Контакт тачке, похађали су 4 неопходне обуке за рад на систему и размену података, као и два ИТ стручњака која ће одржавати базе. Такође, реализована је донација у виду хардвера за функционисање Фокалне тачке

Као даљу подршку у успостављању Контакт тачке, односно јачању балистичких база података, које је ће такође чинити део тима/групе, Центар за контролу лаког и малокалибарског наоружања у Југоистоној Европи - SEESAC донирао опрему за клонирање балистичког материјала (*double casting*), чиме ће се убрзати процеси размене клонираног доказног материјала, док је осам балистичара обучено и акредитована за коришћење опреме.

Такође, представници Министарства унутрашњих послова, учествовали су на Регионалном тренингу за балистичке експерте на тему отворених оперативних случајева -*Open Case File*. У децембру 2021. године, уз подршку Центра за контролу лаког и малокалибарског наоружања у Југоисточној Европи – SEESAC, ангажован је експерт из држава чланица Европске уније, који је извршио реконфигурисање база података, са препорукама за даље активности

Спровођење, надзор и размена свих оперативних информација које се тиче оружја врши се преко Контакт тачке за оружје. Контакт тачка је тим/радна група за спровођење, надзор и размену свих оперативних информација, коју чине представнике Управе криминалистичке полиције, Управе за међународну оперативну полицијску сарадњу, Управе граничне полиције, Управа за управне послове и Сектора за аналитику, телекомуникације и информационе технологије, Сектора за логистику и Одељења за међународну сарадњу и сарадњу са Европском унијом.

⁴⁰ Тим за спровођење, праћење и размењивање свих оперативних информација у вези оружја у Министарству унутрашњих послова (Контакт тачка за оружје) формиран је дана 19. августа 2021. године.

Поред Контакт тачке за оружје, формиран је и Стални тим за унапређење мера за сузбијање кријумчарења оружја и опасних материја Министарства унутрашњих послова и сарадње у тој области на националном и међународном нивоу који броји 75 чланова из свих подручних полицијских управа, по линији рада оружја, а који су подршка у раду Контакт тачке.

У циљу јачања институционалних капацитета, потребно је организовати активности у смислу потребне обуке полицијских службеника Контакт тачке за оружје и Сталног тима које би се односиле на ватрено оружје, муницију и минско-експлозивна средства а све у циљу бољег сагледавања и сузбијања кривичних дела из области ватреног оружја, муниције и минско-експлозивних средстава, а на следеће теме:

- Сузбијање кријумчарења оружја и
- Коришћење отворених извора података при прикупљању података везаних за кријумчарење оружја

Што се тиче предавача, неопходно је затражити помоћ и подршку у том процесу од стране Центра за контролу лаког и малокалибарског наоружања у Југоисточној Европи – *SEESAC*, у оквиру кога делују и раде експерти за ватрено оружје који би кроз обуке и предавање допринели квалитетној обуци полицијских службеника.

Циљ обука је да се препознају појавни облици ове врсте криминала, да се идентификују лица-учесници у кријумчарењу, превозна средства која би се користила и путни правци.

Инфраструктура

Постоји централни ИТ систем у који се уноси сво оружје физичких и правних лица у Републици Србији. Одељење за оружје одговорно је за управљање и одржавање овог система. У систему се сваке године региструје око 13.000 комада оружја.

У Републици Србији је регистровано око 780.000 комада оружја. Евиденције о регистрованом оружју су централизоване и чувају се у електронској форми у систему Оружје у легалном поседу, који је део јединственог ИТ система Министарства унутрашњих послова.

Податке о регистрованом оружју из апликације Оружје у легалном поседу могу користити овлашћена службена лица сходно надлежностима и пословима које обављају а у складу са правилима службе, као и у складу са Законом о заштити података о личности.

Подаци о регистрованом, одузетом (од законитих власника), предатом, онеспособљеном и пронађеном оружју доступни су у овој апликацији, којој се може приступити помоћу шифре за приступ. Такође, води се евиденција о свим променама у вези са оружјем како би се пратила историја и статус оружја. Евиденције се чувају за сво оружје унето у Републику Србију за спортске и ловачке потребе или у транзиту преко државне границе.

У Министарству унутрашњих послова, прикупљање података о ватреном оружју је стандардизовано, док је у плану повезивање података са другим органима у циљу постизања једнообразности.

С тим у вези, Министарство унутрашњих послова располаже подацима о полу и старости лица која изврше кривична у вези са ватреним оружјем, односно, дело из члана 348. Кривичног законика Републике Србије - Недозвољена производња, држање, ношење и промет оружја и експлозивних материја из чл. 348 или друго кривично дело уз употребу ватреног оружја, као и подацима о броју усмрћених и повређених лица ватреним оружјем.

Дана 28.05.2020. године је у јединствени информациони систем Министарства унутрашњих послова пуштена у рад апликација *Крадено и нестало оружје*, а у оквиру које се обједињено воде све потраге за несталим и украденим оружјем, као и њихове обуставе.

Такође, Министарство унутрашњих послова преко Управе за међународну оперативну полицијску сарадњу ИНТЕРПОЛ-ЕВРОПОЛ-СЕЛЕК, повезано је на систем за вођење и праћење евиденције о илегалном оружју Интерпола - *iARMS*, преко кога размењује информације и олакшава сарадњу истражних органа између држава у вези са међународним кретањем нелегалног ватреног оружја, као и евидентирање нелегалног ватреног оружја и праћење заплетењеног оружја.

Дониране/набављене су две лиценце за потребе повезивања релевантних база о оружју у једну тачку „*IBM i2 Analyst's Notebook*” и „*IBM iBase*”, опрема за клонирање балистичких података, као и „*Microsoft SQL Server Standard*”, са техничком подршком, који би био подршка операционализацији фокалних тачака за ватрено оружје - Контакт тачке.

Врховно јавно тужилаштво за сваку годину сачињава обједињени статистички извештај за подручје Републике Србије који обухвата кривично дело - Недозвољена производња, држање, ношење и промет оружја и експлозивних материја из члана 348. Кривичног законика. Врховно јавно тужилаштво евиденције води у односу на лица.

Основни и виши судови у Републици Србији поступају као првостепени судови за кривично дело из члана 348 Кривичног законика, за обраду података користи се систем „*мега либра.*”

Уништење оружја

У току 2020. године, по спровођењу управних поступака, одузето је 12.235 комада ватреног оружја од легалних власника оружја, а у 2021. години је одузето 10.872 комада регистрованог оружја.

Током 2020. године у Републици Србији спроводен јепоступак легализације када је предато 147 комада оружја који су били у нелегалном поседу грађана.

До сада, у Републици Србији, уништено је укупно 141.507 комада ватреног оружја.

Захваљујући постигнутим резултатима у последњих неколико година и напорима које је министарство уложило у безбедност грађана и испуњавање преузетих међународних обавеза у овој области, Република Србија остаје позиционирана као регионални лидер, истовремено настављајући борбу организованог криминала и тероризма.

Само током 2019. године, Министарство унутрашњих послова је организовало уништење вишкова залиха ватреног оружја, муниције и експлозива, задржавајући на тај тачин континуирани тренд уништења. Тако је Република Србија остала лидер у региону по питању уништавања оружја и муниције.

Дана 16. августа 2019. године одобрено је и потписано Стандардно писмо о споразуму о уништавању муниције између Министарства унутрашњих послова и Центра за контролу малокалибарског и лаког наоружања у Југоисточној Европи – SEESAC, којим је обезбеђена донација од приближно 50.000 евра за уништење муниције.

Сходно томе, на основу закључка владе и наведеног Писма, 17. децембра 2019 године у Техничком ремонтном заводу НХ „Ђурђе Димитријевић-Ђура“ у Крагујевцу укупно је уништено 54.111 комада муниције.

На основу Закључка Владе Србије из децембра 2019. године, и Стандардног писма о споразуму о уништавању ватреног оружја између Министарства унутрашњих послова и Центра за контролу малокалибарског и лаког наоружања у Југоисточној -SEESAC, од 18.

децембра, 2019. године, у Центру за рециклажу у Железнику у Београду, 23. децембра 2019, уништено је 15.430 комада ватреног оружја.

У складу са Закључком Владе из јула 2022. године и предлогом Комисије Министарства унутрашњих послова за пријем и разврставање предатог оружја, одређене су количине оружја за уништење.

Статистика по годинама – оружје, муниција, експлозиви

Оружје

- Број комада заплењеног оружја у 2020. години - 1.571 комад
- Број комада заплењеног оружја у 2021. години - 1.913 комада
- Број комада заплењеног оружја у 2022. години - 631 комада

Муниција

- Број комада заплењене муниције у 2020. години - 24.744 комада
- Број комада заплењене муниције у 2021. години - 21.294 комада
- Број комада заплењене муниције у 2022. години - 7.248 комада

Експлозиви

- Количина заплењеног експозива у 2020. години – 2.286 грама
- Количина заплењеног експозива у 2021. години - 15.045 грама
- Количина заплењеног експозива у 2022. години – 1.298 грама

ЦИЉ 1

Успостављање ефикасног система за надзор и преношење оружја и муниције

МЕРА 1

ОПШТИ РЕЗУЛТАТ

<p>Унапређење нормативног оквира којим се уређује кретање, промет, преношење, транзит, транспорт и увести спречавање недозвољене трговине или кријумчарење оружја и муниције и њихова контрола</p>	<p style="text-align: center;">-</p> <ul style="list-style-type: none"> - Нормативни и плански оквир усклађен са правним тековинама Европске уније <ul style="list-style-type: none"> - Ојачани административни, технички и кадровски капацитети - Набављена опрема - Спроведене обуке - Успостављена и функционална Контакт тачка за оружје, са довољним бројем адекватно обучених полицијских службеника - Смањен број случајева недозвољене трговине оружјем и кријумчарења оружја <ul style="list-style-type: none"> - Смањен број случајева кривичних дела у вези са оружјем
---	--

Број	АКТИВНОСТИ	НАДЛЕЖНИ ОРГАН	РОК	ПОТРЕБНА СРЕДСТВА / ИЗВОР ФИНАНСИРАЊА	ПОКАЗАТЕЉ РЕЗУЛТАТА	СТАТУС СПРОВОЂЕЊА
7.1.1.1	Израда и усвајање Акционог плана за спровођење Стратегије за контролу лаког малог оружја у Републици Србији, за период 2023-2024	Радна група <i> председавајући</i>	III квартал 2023. године	<u>Нема трошкова за период 2023-2025</u> – редовне активности постојећих запослених	Усвојен Акциони план за спровођење Стратегије за контролу лаког малог оружја у Републици Србији, за период 2023-2024	

7.1.1.2	Измена нормативног оквира у циљу усклађивања са Директивном Европске уније 2021/555, 2019/68 и 2019/69.	Министарство унутрашњих послова Дирекција полиције Управа за управне послове Секретаријат	IV квартал 2023. године	<u>Нема трошкова за период 2023-2025</u> – редовне активности постојећих запослених	Усвојен Закон о изменама и допунама Закона о оружју и муницији – делимична усклађеност	
7.1.1.3	Усвојити подзаконске акте који проистичу из Закона о оружју и муницији	Министарство унутрашњих послова Дирекција полиције Управа за управне послове Секретаријат	II квартал 2024. године	<u>Нема трошкова за период 2023-2025</u> – редовне активности постојећих запослених <u>Напомена:</u> процена вредности инвестиција биће накнадно одређена	Усвојен Правилник о онеспосбљавању оружја Усвојен Правилник којим се ближе уређује начин утврђивања испуњености техничких услова и карактеристике оружја за узбуњивање и сигнализацију	
7.1.1.4	Измена нормативног оквира у циљу усклађивања Директивом Европске уније 2021/555	Министарство унутрашњих послова Дирекција полиције Управа за управне послове	Фазно усклађивање – континуирано а најкасније, до пријема у чланство Европске	<u>Нема трошкова за период 2023-2025</u> – редовне активности постојећих запослених	Усвојен Закон о изменама и допунама Закона о оружју и муницији – пуна усклађеност	

		Секретаријат	уније	Напомена: <i>процена вредности инвестиција биће накнадно одређена</i>		
7.1.1.5	Анализа потреба за изменама нормативног оквира у смислу подела ради извршења кривичног дела и увођења новог кривичног дела „Неовлашћени увоз, извоз и пренос оружја, а инкриминисано би било мењање ознаке на оружју“;	Министарство правде	IV квартал 2023. године	<u>Нема трошкова за период 2023-2025</u> – редовне активности постојећих запослених Напомена: <i>процена вредности инвестиција биће накнадно одређена</i>	Спроведена анализа Измењен нормативни оквир, у зависности од резултата анализе	
7.1.1.6	Измена нормативног оквира у циљу усклађивања са Уредбом Европске уније 2012/258 и 2018/337, као и 2015/2403	Министарство унутрашњих послова	Фазно усклађивање – континуирано а најкасније, до пријема у чланство Европске уније	<u>Нема трошкова за период 2023-2025</u> – редовне активности постојећих запослених Напомена: <i>процена вредности инвестиција биће накнадно одређена</i>	Усвојен закон .	

7.1.1.7	Дефинисати процедуре неопходне за пружање информација о издатим одбијеницама за издавање одобрења за оружје, као и одобрењима за пренос оружја унутар ЕУ, за потребе информационог система унутрашњег тржишта Европске уније, а у складу са чланом 1. Уредбе Европске уније 2019/686 и чланом 1. Уредбе Европске уније 2021/1423	Министарство унутрашњих послова Министарство унутрашње и спољне трговине	Непосредно, након пријема у чланство Европске уније	<u>Нема трошкова за период 2023-2025</u> – редовне активности постојећих запослених <u>Напомена:</u> процена вредности инвестиција биће накнадно одређена	Дефинисана процедура	
7.1.1.8	Јачање капацитета кроз модернизацију постојећег ИТ система о регистрованом оружјем Министарства унутрашњих послова	Министарство унутрашњих послова Сектор за информационо - комуникационе технологије Дирекција полиције Управа за управне послове	Најкасније, до пријема у чланство Европске уније	<u>Нема трошкова за период 2023-2025</u> – редовне активности запослених <u>Напомена:</u> процена вредности инвестиција биће накнадно одређена <u>Напомена:</u> Мogućност финансирања из предприсупних средстава Европске уније	Унапређена инфраструктура Ажуриран информациони систем	

				<p><u>Напомена:</u> <i>Могућност финансирања уз подршку билатералног донатора</i></p>	
7.1.1.9	<p>Јачање капацитета Министарства унутрашњих послова, кроз унапређење апликације граничне полиције у циљу успостављања електронске евиденције о оружју које се преноси преко државне границе</p>	<p>Министарство унутрашњих послова Сектор за информационо - комуникационе технологије</p> <p>Дирекција полиције Управа граничне полиције</p>	<p>Најкасније, до пријема у чланство Европске уније</p>	<p><u>Нема трошкова за период 2023-2025</u> – <i>редовне активности постојећих запослених</i></p> <p><u>Напомена - процена вредности инвестиција биће накнадно одређена</u></p> <p><u>Напомена:</u> <i>Могућност финансирања из предприсупних средстава Европске уније</i></p> <p><u>Напомена:</u> <i>Могућност финансирања уз подршку билатералног донатора</i></p>	<p>Успостављена електронска евиденција о оружју које се преноси преко државне границе</p>

7.1.1.10	Измена Правилника о унутрашњем уређењу и систематизацији радних места у Министарству унутрашњих послова у циљу успостављања Контакт тачке за оружје	Министарство унутрашњих послова Дирекција полиције Управа криминалистичке полиције Сектор за логистику		<u>Нема трошкова за период 2023-2025</u> – редовне активности постојећих запослених	Измењен Правилник о унутрашњем уређењу и систематизацији радних места у Министарству унутрашњих послова Именована Контакт тачка за оружје у Министарству унутрашњих послова	
7.1.1.11	Јачање капацитета Дирекције полиције - Управе граничне полиције кроз обуке запослених у области откривања кријумчањеног оружја и муниције <i>Веза: ревидирани АП за Поглавље 24 – Правда, слобода и безбедност, активност број 6.2.10.17</i>	Министарство унутрашњих послова Дирекција полиције Управа граничне полиције Сектор за логистику Одељење за међународну сарадњу и сарадњу са Европском унијом	Континуирано	<u>Нема трошкова за период 2023-2025</u> – редовне активности постојећих запослених <i>Поддршка UNDP - SEESAC</i>	Број обучених полицијских службеника	
7.1.1.12	Јачање капацитета полицијских службеника Контакт тачке за оружје и Сталног тима у	Министарство унутрашњих послова Дирекција полиције	IV квартал 2024. године	<u>Нема трошкова за период 2023-2025</u> – редовне активности постојећих	Број обучених полицијских службеника	

	области ватреног оружја, муниције и минско-експлозивних средства, а све у циљу бољег сагледавања и сузбијања кривичних дела из области ватреног оружја, муниције и минско-експлозивних средстава	Управа криминалистичке полиције Сектор за логистику Одељење за међународну сарадњу и сарадњу са Европском унијом		<i>запослених</i> <i>Поддршкаа UNDP - SEESAC</i>		
7.1.1.13	Набавка специјализоване опреме за претраживање возила у циљу откривања кријумчареног оружја и муниције <i>Веза: ревидирани АП за Поглавље 24 – Правда, слобода и безбедност, активност број 6.2.10.17</i>	Министарство унутрашњих послова Дирекција полиције Управа граничне полиције Сектор за логистику Одељење за међународну сарадњу и сарадњу са Европском унијом	Континуирано	<u>Нема трошкова за период 2023-2025</u> – редовне активности постојећих запослених <i>Претпруступна помоћ</i> <i>Поддршкаа UNDP - SEESAC</i>	Набављена опрема за претраживање возила у циљу откривања кријумчареног оружја и муниције	
7.1.1.14	Јачање капацитета Дирекције полиције-Управе за управне послове кроз обуке запослених за спровођење новог Закона о оружју и	Министарство унутрашњих послова Дирекција полиције Управа за управне послове	Континуирано	<u>Нема трошкова за период 2023-2025</u> – редовне активности постојећих запослених <i>Претпруступна</i>	Број обучених полицијских службеника	

	муницији, са посебним освртом на нове категорије оружја и нове трендове у вези са малим и лаким оружјем	Одељење за међународну сарадњу и сарадњу са Европском унијом		<i>помоћ</i> Подришка Програм Организације Уједињених нација за развој - <i>UNDP</i> - Центра за контролу лаког и малокалибарског наоружања у Југоисточној Европи – <i>SEESAC</i>	
7.1.1.15	Јачање капацитета Управе граничне полиције у области незаконите трговине ватреним оружјем, кроз набавку специјализоване опреме за надзор и контролу границе	Министарство унутрашњих послова Дирекција полиције Управа граничне полиције Одељење за међународну сарадњу и сарадњу са Европском унијом Сектор за логистику	I квартал 2023. године	Донација Центра за контролу лаког и малокалибарског наоружања у Југоисточној Европи – <i>SEESAC</i> <u>у вредности од 1.200.000 евра</u>	Набављена специјализована опрема за надзор и контролу државне границе, потребна за сузбијање и борбу против незаконите трговине оружјем

ПОГЛАВЉЕ 8 - ПРАВОСУДНА САРАДЊА

Општи преглед

Кључни елемент за ефикасно функционисање шенгенског простора без граничне контроле на унутрашњим границама јесте **ослањање на ефективну и ефикасну примену пратећих мера од стране држава чланица у подручју спољних граница, визне политике, Шенгенског информационог система, заштите података, полицијске сарадње, правосудне сарадње у кривичним стварима и политика против наркотика.**

Област правосудне сарадње је, поред области управљања границом, повратка, реадмисије, шенгенског и визног информационог система, полицијске сарадње, заштите података о личности, кључна за несметано и ефикасно функционисање простора Шенгена.

Међународна правна помоћ у кривичним стварима у Републици Србији примењује се у складу са националним и међународним нормативним оквиром.

Ратификовани међународни споразуми и општеприхваћена правила међународног права имају примат над националним законодавством. Члан 16, став 2. Устава Републике Србије изричито наводи да општеприхваћена правила међународног права и ратификовани међународни споразуми чине саставни део правног система Републике Србије. 194 Потврђени међународни уговори и општеприхваћена правила међународног права део су правног поретка Републике Србије.

Потврђени међународни уговори не смеју бити у супротности са Уставом. Закони и други општи акти донети у Републици Србији не смеју бити у супротности са потврђеним међународним уговорима и општеприхваћеним правилима међународног права.

У случају када не постоји потврђени међународни уговор или када одређена питања нису уређена међународним или билатералним споразумима, међународна правна помоћ се пружа у складу са домаћим законодавством, односно на основу Закона о међународној правној помоћи у кривичним стварима из 2009. године, уз сходну примену релевантних одредби Кривичног законика Републике Србије, закона који уређује организацију и надлежност судова и јавних тужилаца и Законика о кривичном поступку Републике Србије.

Нормативни оквир

Република Србија поседује добар нормативни оквир за спровођење међународне сарадње у кривичним стварима. Међународна правна помоћ састоји се од следећих прописа у Републици Србији:

- Мултилатерални и билатерални међународним уговори
- Закон о међународној правној помоћи у кривичним стварима
- Законик о кривичном поступку
- Кривични законик
- Закон о уређењу судова
- Закон о организацији и надлежности државних органа у сузбијању организованог криминала, тероризма и корупције
- Закон о организацији и надлежности државних органа у поступку против учинилаца ратних злочина
- Закон о одузимању имовине проистекле из кривичног дела
- Закон о извршењу кривичних санкција (Службени гласник Републике Србије, бр. 55/2014 и 35/2019)

- мултилатерални и билатерални међународни уговори (списак конвенција Организација Уједињених нација и конвенција Савета Европе дат је у Анексу 1)

Република Србија поседује велики број билатералних или мултилатералних споразума са бројним државама.

Република Србија закључила је укупно 57 билатералних споразума о међународној помоћи у кривичним стварима са 32 државе (најчешће се примењују споразуми са суседним државама у региону):

- **О изручењу**: Албанија, Аустрија, Аргентина, Белгија, Белорусија, Босна и Херцеговина, Црна Гора, Данска, Француска, Холандија, Хрватска, Италија, Казахстан, Република Северна Македонија, Савезна Република Немачка, Сједињене Америчке Државе, Словачка, Словенија, Шпанија, Швајцарска, Турска
- **О међународној правној помоћи**: Алжир, Аустрија, Аргентина, Белгија, Белорусија, Босна и Херцеговина, Црна Гора, Бугарска, Чешка, Француска, Грчка, Хрватска, Ирак, Италија, Казахстан, Кипар, Мађарска, Република Северна Македонија, Монголија, Савезна Република Немачка, Пољска, Румунија, Руска Федерација, Словачка, Словенија, Турска
- **Извршење судских одлука**: Аустрија, Аргентина, Босна и Херцеговина, Црна Гора, Чешка, Казахстан, Република Северна Македонија, Словенија, Уједињено Краљевство

Република Србија планира да у блиској будућности унапреди правосудну сарадњу у грађанским и привредним стварима на билатералној основи и да закључи споразуме о правосудној сарадњи у грађанским и привредним стварима са Уједињеним Арапским Емиратима, Републиком Казахстан, Републиком Аргентином, Сједињеним Мексичким Државама и Федеративном Републиком Бразил.

Република Србија закључила је и Споразум о сарадњи између Републике Србије и Евроцеста (Службени гласник Републике Србије – Међународни споразуми, бр. 14/2019).

Што се тиче сарадње засноване на реципроцитету, чланом 8. Закона о међународној правној помоћи у кривичним стварима прописано је да домаћи правосудни органи пружају међународну правну помоћ уз поштовање правила реципроцитета. Министарство правде доставља обавештење о постојању реципроцитета на захтев домаћег правосудног органа. Уколико не постоје информације о реципроцитету, претпоставља се да реципроцитет постоји.

Закон о међународној правној помоћи у кривичним стварима Републике Србије разликује и познаје следеће основне облике међународне правне помоћи у кривичним стварима:

- Изручење оптужених или осуђених лица
- Преузимање и уступање кривичног гоњења
- Извршење кривичних пресуда
- **Други облици међународне правне помоћи** - спровођење процедуралних радњи, као што су позивање и достављање писмена, саслушање окривљених, испитивање сведока и вештака, увиђај, претресање просторија и лица, привремено одузимање предмета; примену мера, као што су надзор и снимање телефонских и других разговора или комуникација, као и оптичка снимања лица,

контролисана испорука, пружање симулованих пословних услуга, склапање симулованих правних послова, ангажовање прикривеног иследника, рачунарско претраживање и обрада података; размена обавештења и достављање писмена и предмета који су у вези са кривичним поступком у држави молиљи, достављање података без замолнице; коришћење аудио и видео-конференцијске везе, формирање заједничких истражних тимова; привремену предају лица лишеног слободе ради испитивања пред надлежним органом државе молиље.

Имајући у виду наведено, постоји адекватан нормативни оквир за ефикасну сарадњу Републике Србије са другим државама. Домаће и међународно законодавство о међународној правној помоћи омогућава надлежним органима у Србији да пруже широк спектар правне помоћи у кривичним стварима.

Редовна сарадња заснована на инструментима Организације Уједињених нација и билатералним споразумима одвија се интезивно са Италијом, Словенијом, Аустријом, Немачком и Хрватском по питању међународне правне помоћи, као са Хрватском, Немачком, Словенијом, Румунијом и Бугарском по питању изручења.

ИНСТИТУЦИОНАЛНИ ОКВИР

Институционални оквир за правосудну сарадњу у кривичним стварима чине:

- Министарство правде
- Министарство унутрашњих послова
- судови
- тужилаштва
- остали органи за спровођење закона са посебним надлежностима за поједине врсте кривичних дела

Министарство правде

Министарство правде је основни орган у погледу међународне правне помоћи и делује као централни орган за пријем и слање захтева за међународну правну помоћ (*члан 6. Закона о међународној правној помоћи у кривичним стварима*), који је такође надлежан за прослеђивање захтева надлежним домаћим органима (тј. судовима и тужилаштвима) одговорним за извршавање таквих захтева.

У случају да не постоји реципроцитет или било какав билатерални споразум, захтеви за међународну правну помоћ морају се упутити и послати Министарству правде – Сектору за међународну правну помоћ. Замолнице и пратећа документа, која подлежу реципроцитету, морају бити: 1) директно прослеђена страном правосудном органу; 2) у хитним случајевима могу бити достављена преко Међународне организације криминалистичке полиције – Интерпол.

Поред канала комуникације, Министарство правде такође проверава да ли су испуњени неопходни критеријуми у погледу форме и садржаја захтева за међународну правну помоћ (нпр. из члана 7. Закона о међународној правној помоћи у кривичним

стварима). Уколико су испуњени, Министарство правде упућује захтев за међународну правну помоћ надлежној институцији замољене земље или прослеђује пристигле захтеве надлежним домаћим институцијама, а то су, као што је већ поменуто, судови или тужилаштва.

Чланом 4. Закона о међународној правној помоћи у кривичним стварима прецизирано је да су органи надлежни за пружање узајамне помоћи домаћи судови и јавна тужилаштва предвиђена законом. Поједине радње у поступку пружања међународне правне помоћи обављају Министарство правде, Министарство спољних послова и Министарство унутрашњих послова. У свим фазама истраге, Министарство правде доставља замолнице надлежном суду на извршење, с изузетком замолница које се односе на пренос кривичног гоњења које се достављају надлежном јавном тужилаштву.

У Републици Србији у примени је систем за управљање предметима правне помоћи „ЛУРИС“ (*донација Министарства спољних послова Краљевине Холандије*), који омогућава ефикасну регистрацију, обраду и праћење захтева за међународну правну помоћ у грађанским и кривичним питањима по различитим критеријума. Најновије побољшање „Луриса“ омогућава боље праћење и могућност да се идентификују узроци заостатка. Даља побољшања су се односила на анализу процене утицаја, коју је припремио стручњак из Европске уније како би се омогућило боље и лакше праћење будуће директне сарадње у области ИТ и статистике.

Што се тиче кадровских капацитета, Министарство правде у Сектору за међународну правну помоћ има 18 запослених (већина њих течно говори енглески језик и поседује сертификат), и прелазак на директну сарадњу уласком у Европску унију ће умањити потребе за јачањем капацитета у министарству, и постојећи капацитети ће бити довољни.

Захтеви за међународу правну помоћ у кривичним стварима - статистика

Током 2020. године, Министарство правде примило је 2.286 нових захтева за правну помоћ у кривичним стварима и послало 1.068 захтева. Током 2021. године Министарство правде примило је 3.442 нова захтева за правну помоћу кривичним стварима и послало је 1.211 нових захтева. У првих 6 месеци 2022. године примљено је нових 1.734 захтева, док је послат 721 нов захтев. .

Судови

Чланом 143. Устава Републике Србије прописано је да судску власт у Републици Србији имају судови опште и посебне надлежности. Према Закону о уређењу судова, судски систем Србије подељен је на судове опште надлежности и специјализоване судове

Уставни суд разматра и одлучује о питањима која се односе на уставност закона, прописа и службених аката.

Судови опште надлежности одговорни су за поступање по захтевима за међународну правну помоћ у грађанским и кривичним стварима. За пружање међународне правне помоћи надлежни су сви основни и виши судови у оквиру својих надлежности утврђених законом.

Законом о уређењу судова утврђено је да основни судови пружају међународну правну помоћ, осим ако нису у надлежности другог суда. Истим законом је уређено да Виши суд пружа међународну правну помоћ у поступцима за кривична дела из своје надлежности. Поред тога, Виши суд је такође надлежан и за вођење поступака за изручење оптужених и осуђених лица, за извршење кривичне пресуде страног суда, за одлучивање о признању и извршењу страних судских и арбитражних одлука осим ако то није у надлежности другог суда, одлучује о сукобу надлежности између основних судова са своје територије и врши друге задатке утврђене законом.

Расподела међународне правне помоћи заснива се на територијалном приступу, што значи да долазни и одлазни захтеви могу стићи до и од било којег од ових судова. За сада, не постоје судије које су специјализоване за међународну правну помоћ, као што је то случај у тужилаштву. Директан контакт између подносиоца и замољеног правосудног органа се не остварује, јер се судије ослањају на Министарство правде као једини канал за комуникацију.

Тужилаштва

Члан 156. Устава Републике Србије прописује да је *„Јавно тужилаштво самосталан државни орган који гони учиниоце кривичних и других кажњивих дела и предузима мере за заштиту уставности и законитости. Јавно тужилаштво врши своју функцију на основу Устава, закона, потврђеног међународног уговора и прописа донетог на основу закона.“*

Функција јавног тужиоца је да покрене истрагу када постоји довољно основа за сумњу да је почињено кривично дело, а налог се издаје пре или непосредно након прве доказне радње коју јавни тужилац/полиција предузима у предистражном поступку (не касније од 30 дана од дана обавештења јавног тужиоца да је полиција предузела прву доказну радњу).

–

У Закону о јавном тужилаштву не постоје посебне одредбе које се односе на надлежност јавних тужилаштава за пружање међународне правне помоћи. Међутим, у оквиру члана 4. Закона о међународној правној помоћи у кривичним стварима прописано је да су и сва јавна тужилаштва субјекти пружања међународне кривичноправне помоћи. Такође, у Републичком јавном тужилаштву основано је и Одељење за међународну сарадњу и међународну правну помоћ.

Републички јавни тужилац издао је 15. августа 2016. године издао опште Обавезно упутство у циљу ефикаснијег поступања у области међународне правне помоћи у кривичним стварима, односно у циљу омогућавања редовне комуникације, бржег и ефикаснијег поступања и олакшане размене информација у предметима међународне правне помоћи у кривичним стварима и наложио да се у свим вишим јавним тужилаштвима Републике Србије одреди по један носилац јавнотужилачке функције – контакт особа за предмете међународне правне помоћи било за непосредно поступање у предметима са елементом иностраности или за координисање поступања путем активног праћења и пружања савета у овим поступцима.

Ови тужиоци редовно присуствују стручним конференцијама, самитима, радионицама и семинарима у овој области.

У оквиру свих виших јавних тужилаштава успостављене су контакт тачке за међународну правну помоћ. Ови тужиоци редовно присуствују стручним конференцијама, самитима, радионицама и семинарима у овој области. Такође, специјализовано Одељење за

међународну сарадњу и међународну правну помоћ при Републичком јавном тужилаштву сарађује са међународним партнерима, пружајући координацију и помоћ у предметима правосудне сарадње у кривичним стварима, као и кроз активно учешће у европским и регионалним мрежама у којима је тужилаштво Републике Србије заступљено (тј. тужилац за везу са Евроцастом, контакт тачка за Европску правосудну мрежу, члан мреже SEEPAG, чланови релевантних тела Савета Европе (Комитет за високотехнолошки криминал (Т-СУ)), ОЕСР (мрежа надлежних органа за борбу против корупције за институције за спровођење закона) итд. Иако тачан број специјализованих тужилаца није наведен, анализа процене утицаја у погледу потреба за људским ресурсима и обуком у области правосудне сарадње која је израђена 2021. године и припремиће до приступања Европској унији тужилаштво и тужиоце за будућу директну сарадњу.

Представници Одељења за међународну сарадњу и међународну правну помоћ Врховног јавног тужилаштва учествују у европским и регионалним мрежама попут тужиоца за везу са Евроцастом, контакт тачке за Европску правосудну мрежу, представника у мреже SEEPAG, представника релевантних тела Савета Европе - Комитет за конвенцију о високотехнолошком криминалу⁴¹, итд.

Министарство унутрашњих послова – *видети поглавље Полицијска сарадња*

Сарадња са Евроцастом

Република Србија је значајно ојачала своје капацитете у борби против транснационалног организованог криминала потписивањем Споразума о сарадњи са *Евроцаст*. Министарство правде је 12. новембра 2019. године потписало Споразум о сарадњи са *Eurojust*, а који је на снази почев од децембра месеца исте године.

Споразум о сарадњи између Евроцаста и Србије ступио је на снагу у децембру 2019. године, на основу којег је у *Eurojust* именован тужилац за везу. Тужилац за везу служи као посредник између две стране, омогућавајући бржу и ефикаснију сарадњу у кривичним стварима.

У периоду од јануара 2015. до краја октобра 2019. године, Република Србија и *Eurojust* су заједно радили на 143 случаја који се тичу тешког организованог криминала – прања новца, трговине наркотицима, превара и кривичних дела против живота и здравља људи, посебно на 36 предмета у 2019. и 60 у 2020. години.

Европска правосудна мрежа

Европска правосудна мрежа у кривичним стварима - је мрежа националних контакт тачака у државама чланицама Европске уније, за олакшавање правосудне сарадње у кривичним стварима.

Република Србија има четири формално именоване контакт тачке за Европску правосудну мрежу.

⁴¹ *Cybercrime Convention Committee*

Обука

Правосудни центар за обуку и усавршавање основан је 2002. године, а 2010. године је Законом о правосудној академији постао Правосудна академија.

Законом о правосудној академији предвиђено је да Правосудна академија пружа неколико врста обука, укључујући почетну, сталну и специјализовану обуку, са основним фокусом на обезбеђивању почетне обуке за судије и тужиоце, Треба напоменути да су потребу за обукама о правосудној сарадњи исказали сви актери у области међународне сарадње у кривичним стварима.

За сада, предавачи су углавном домаће судије, тужиоци и представници Министарства правде, иако су обуке међународног карактера све доступније српским правосудним органима у виду програма *HELP*, обуке Агенције Европске уније за обуку органа за спровођење закона *CEPOL*, али и *peer-to-peer* обука.

Директна сарадња

У одређеним случајевима, поштујући правила реципроцитета и било које билатералне споразуме, правосудни органи државе молиље могу директно да комуницирају са надлежним органима замољене државе. Република Србија има неколико споразума који омогућавају директну сарадњу у неким аспектима међународне правне помоћи. У редовној пракси, нису уочени проблеми.

Предметни споразуми омогућавају адекватну припрему за будућу директну сарадњу у Европској унији. Када се захтев подноси директно, постоји више начина да се одреде надлежни правосудни органи којима захтев треба упутити.

Атлас правосуђа Републике Србије пружа помоћ при утврђивању надлежности домаћих судова и јавних тужилаштава у циљу пружања међународне правне помоћи и прекограничне сарадње. У хитним случајевима, сваки захтев за међународну правну помоћ, као и спонтано информисање, може се пренети преко агенције Европол или *Евроцаст*, у складу са чланом 121 Закона о међународној правној помоћи у кривичним стварима.

Изручење

Предуслови за изручење прописани су чланом 16. Закона о међународној правној помоћи у кривичним стварима. Поред предуслова предвиђених чланом 7. предметног закона, предуслови за изручење су:

- да лице чије се изручење захтева није држављанин Републике Србије;
- да дело поводом којег се захтева изручење није извршено на територији Републике Србије, против ње или њеног држављанина;
- да се против истог лица у Републици Србији не води кривични поступак због кривичног дела поводом којег се захтева изручење;
- да по домаћем закону постоје услови за понављање кривичног поступка за кривично дело поводом којег се захтева изручење лица против којег је правноснажно окончан поступак пред домаћим судом;
- да је утврђена истоветност лица чије се изручење захтева;
- да има довољно доказа за основану сумњу односно да постоји правноснажна судска одлука да је лице чије се изручење тражи учинило кривично дело поводом којег се захтева изручење;
- да држава молила да гаранције да ће у случају осуде у одсуству поступак бити поновљен у присуству изрученог лица;
- да држава молила да гаранције да смртна казна која је прописана за кривично дело поводом којег се захтева изручење неће бити изречена, односно извршена.

Закони Републике Србије дозвољавају редован поступак изручења и изручење по поједностављеном поступку. Захтеве за изручење прима Министарство правде, које их потом прослеђује суду. Одлуку о одбијању изручења или о испуњености предуслова за изручење доноси Веће за претходни поступак, које чине 3 судије.

У случају доношења решења о одбијању изручења, непосредно виши суд (после саслушања јавног тужиоца и браниоца) одлуку потврђује, укида или преиначује. На одлуку о испуњености предуслова за изручење може се уложити жалба непосредно вишем суду.

Правноснажно решење о испуњености предуслова за изручење доставља се министру правде, који доноси решење о одобрењу или одбијању изручења. Лице чије изручење се тражи може се предати по поједностављеном поступку ако пристане на поједностављени поступак (након што му објасне последице и утврди се да је такав пристанак дат добровољно).

Пристанак је неопозив. Судија ће сву документацију без одлагања упутити Већу за претходни поступак, које ће донети решење о испуњености предуслова за изручење. Жалба на ову одлуку није могућа. Одлука Већа за претходни поступак се без одлагања доставља министру правде, који доноси решење којим се одобрава или одбија изручење.

Задржавање пре пријема захтева за изручење може да траје 18 дана, а највише 40 дана у случају захтева надлежног органа подносиоца захтева. Чланом 22. Закона о међународној правној помоћи у кривичним стварима утврђено је да притвор може трајати најдуже до извршења одлуке о изручењу, али не дуже од годину дана од дана притварања лица чије изручење се захтева. По истеку свака два месеца од правноснажности решења о одређивању притвора суд по службеној дужности испитује да ли постоје разлози за продужење или укидање притвора.

Према евиденцији *IOPCD*-а, када је реч о захтевима држава чланица Европске уније за изручење из Републике Србије, током последње три године захтеве су најчешће подносиле Немачка и Хрватска, Словенија, Бугарска и Румунија. Када је реч о захтевима Србије за изручење из држава чланица ЕУ, највише захтева поднето је Немачкој и Аустрији.

По општем правилу утврђеном Законом о међународној правној помоћи (члан 16, став (1)), држављани Србије не могу бити изручени. Ипак, Република Србија је са другим државама (Црна Гора, Босна и Херцеговина, Хрватска, Република Северна Македонија, Сједињена Америчке Државе, Република Италија) закључила низ билатералних споразума који омогућавају изручење држављана за поједина кривична дела за која је запређена казна затвора од четири или више година.

Генерално, одсуство изручења сопствених држављана могло би да доведе до проблема у вези са применом механизма европских налога за хапшење према законодавству Европске уније.

Поверљивост

Република Србија, када се бави питањима међународне правне помоћи, стара се о поштовању осталих основних принципа међународног права, као и општих принципа међународне правне помоћи, посебно у вези са питањима људских права. Све информације које Србија пружи државама молиљама на основу захтева за међународну правну помоћ, држава молиља ће третирати као поверљиве и неће их користити у друге сврхе осим оне изричито наведене у захтеву за међународну правну помоћ, што значи да званичник у Србији који је упознат са захтевом неће открити садржај у мери у којој је то неопходно за извршење захтева.

Двострука кажњивост

Према члану 7. Закона о међународној правној помоћи у кривичним стварима, двострука кажњивост је предуслов за пружање међународне правне помоћи (уколико се међународни споразум не примењује), без обзира на то да ли захтев укључује принудне радње. Начело двоструке кажњивости у смислу међународне правне помоћи не захтева да се дело сврстава у исту категорију или да га обе земље означавају истом терминологијом.

Основи за одбијање

Према Закону о међународној правној помоћи у кривичним стварима, уколико се не испуне предуслови за извршење захтева за међународну правну помоћ (члан 7.), извршење замолнице ће одбити судски орган или Министарство правде, у зависности од тога који предуслов није испуњен. Предуслови за извршење захтева за међународну правну помоћ укључују следеће:

- двострука кажњивост;
- да за исто кривично дело није правноснажно окончан поступак пред домаћим судом, односно да кривична санкција није у потпуности извршена;
 - да кривично гоњење, односно извршење кривичне санкције није искључено због застарелости, амнестије или помиловања;
 - да се захтев за пружање међународне правне помоћи не односи на политичко кривично дело или дело повезано са политичким кривичним делом, односно на кривично дело које се састоји искључиво у повреди војних дужности, са изузетком да ће међународна правна помоћ бити пружена поводом кривичног дела против међународног хуманитарног права за које не наступа застарелост;
 - да пружање међународне правне помоћи не би повредило суверенитет, безбедност, јавни поредак или друге интересе од суштинског значаја за Републику Србију.

Поред тога, основ за одбијање су и други међународно признати разлози за одбијање, као што је забринутост за угроженост људских права.

Пореска кривична дела

У складу са чланом 3. Закона о међународној правној помоћи, међународна правна помоћ се такође пружа и у поступцима покренутим пред управним органима за прекршај кажњив по законодавству државе молиље или замољене државе, у случају када решење управног органа може да представља основ за покретање кривичног поступка.

Република Србија неће одбити захтеве за међународном правном помоћи на основу тога што се ради о пореским стварима, а и поред тога што то није изричито предвиђено законом, подразумева се да захтев за међународну правну помоћ неће бити одбијен на основу закона који намећу банкарску тајну, осим у случајевима према домаћем закону који се баве правном професионалном привилегијом/тајношћу.

Заједнички истражни тимови

Република Србија учествује у раду заједничких истражних тимова у суштини по основу Конвенције Организације Уједињених нација против транснационалног организованог криминала - Палермо конвенција и члана 20. Другог додатног протокола уз Европску конвенцију о узајамној помоћи у кривичним стварима. Члан 96. Закона о међународној правној помоћи у кривичним стварим

Републике Србије уређује формирање заједничког истражног тима, уколико околности случаја то оправдавају, заједнички истражни тимови могу се формирати споразумом између министра правде и надлежног органа стране државе.

У Републици Србији је формирано укупно 9 заједничких истражних тимова, на одређено време, у складу са билатералним и мултилатералним споразумима, ради спровођења истраге у вези са случајем организованог криминала.

Саслушање путем видео-конференције

Саслушање сведока и/или вештака путем видео-конференције могуће је у складу са чланом 83. Закона о међународној правној помоћи у кривичним стварима и чланом 357. Законика о кривичном поступку Републике Србије. Нажалост, мало је судова и јавних тужилаштава у Републици Србији који су технички опремљени за вођење рочишта путем видео-конференције.

Ne bis in idem

Члан 84. Закона о међународној правној помоћи у кривичним стварима прецизира услове под којима се могу обезбедити други облици међународне правне помоћи и ограничава обим начела *ne bis in idem*, само дозвољавањем пружања међународне правне помоћи „уколико се не води кривични поступак против истог лица пред домаћим судовима за кривично дело које је предмет тражене међународне правне помоћи”.

Неформална сарадња

Члан 98. Закона о међународној правној помоћи у кривичним стварима предвиђа да, под условом реципроцитета, домаћи правосудни органи могу, без замолнице, прослеђивати информације у вези са познатим кривичним делима и учиниоцима надлежним органима стране молиље ако се сматра да је то од користи за кривичне поступке који се воде у иностранству. Пренос информација из става 1. овог члана врши се само ако не омета кривични поступак који се води у Републици Србији.

Време проведено у притвору

Чланом 39. Закона о међународној правној помоћи у кривичним стварима изричито је прописано да се време проведено у притвору урачунава у кривичну санкцију која представља лишавање слободе.

Сукоб надлежности

Сукоб надлежности у кривичним стварима решава се применом чланова 35, 36. и 47. Законика о кривичном поступку Републике Србије. Међутим, није било много искустава с овим до сада.

Чување података у смислу високотехнолошког криминала

Кривични законик Републике Србије садржи посебно поглавље под називом „*Кривична дела против безбедности рачунарских података*“ које обухвата: оштећење рачунарских података и програма, рачунарску саботажу, прављење и уношење рачунарских вируса, рачунарске преваре, неовлашћени приступ заштићеном рачунару, рачунарској мрежи и електронској обради података, спречавање и ограничавање приступа јавној рачунарској мрежи и неовлашћено коришћење рачунара или рачунарске мреже.

Република Србија је 2009. године потврдила Конвенцију о високотехнолошком криминалу од 23. новембра 2001. године.

Интернет провајдер је дужан да чува податке о електронским комуникацијама из члана 129. Закона о електронским комуникацијама. Приступ сачуваним подацима није дозвољен без сагласности корисника, осим на одређено време и на основу одлуке суда, ако је то неопходно за вођење кривичног поступка или заштиту безбедности Републике Србије, на законом прописан начин. ИСП је дужан да чува сачуване податке током периода од 12 месеци од датума остварене комуникације.

Поступајући по налогу судије за претходни поступак, а на предлог јавног тужиоца, полиција може, ради вршења дужности из става 1. овог члана (да пронађе починиоца кривичног дела, да спречи скривање или бег починиоца или саучесника, да открије и обезбеди трагове кривичног дела и предмете који могу послужити као доказ, као и да прикупи све податке који би могли да буду од користи за успешно вођење кривичног поступка) прибави евидентирање телефонских комуникација или коришћених базних станица или врши лоцирање места одакле се комуникација обавља.

Прекогранични надзор и потеря

Међународни основ за примену ових процедуралних мера је Други додатни протокол уз Европску конвенцију о међусобном пружању правне помоћи у кривичним стварима (члан 17, члан 18). У складу са чланом 83. Закона о међународној правној помоћи у кривичним стварима и члановима 181–182. Законика о кривичном поступку, Републички јавни тужилац, односно јавни тужилац посебне надлежности, одобрава процедуралну радњу као што је надзор и прислушкивање телефона или контролисана испорука, које спроводе полиција и други државни органи које одреди јавни тужилац. Након потврђивања споразума о ЦИСА, биће одређене институције надлежне за спровођење ових процедуралних радњи према споразуму ЦИСА и поступање са њима.

Подношење захтева за реституцију

Чланом 36. Устава Републике Србије (Право на једнаку заштиту права и на правно средство) јемчи се једнака заштита права пред судовима и другим државним органима, имаоцима јавних овлашћења и органима аутономне покрајине и јединица локалне самоуправе. Свако има право на жалбу или друго правно средство против одлуке којом се одлучује о његовом праву, обавези или на закону заснованом интересу.

У складу са чланом 254. Законика о кривичном поступку, **имовинскоправни захтев подноси се органу поступка.** Имовинскоправни захтев може се поднети најкасније до закључења главног претреса пред првостепеним судом. Ако овлашћено лице није поднело имовинскоправни захтев до подизања оптужбе, обавестиће се да га може поднети до завршетка главног претреса. Ако је услед кривичног дела или противправног дела које је у закону одређено као кривично дело оштећена јавна својина, а имовинскоправни захтев није стављен, суд ће о томе обавестити орган из члана 253, став 3. овог Законика.

Извршење судских одлука

Међународни и национални нормативни оквир за извршење захтева у вези са извршењем судских одлука су билатерални споразуми, Европска конвенција о међународном важењу кривичних пресуда и Закон о међународној правној помоћи у кривичним стварима.

Чланови 62–69. Закона о међународној правној помоћи у кривичним стварима дају оквир за извршење кривичне пресуде коју је донео суд стране државе, а коју је прихватила Република Србија. Чланови 70–74. истог закона односе се на извршење кривичне пресуде изречене пресудом домаћег суда. Реципроцитет представља услов за признање судских одлука страних суда.

Други предуслов за извршење одлуке суда је оверен препис стране кривичне пресуде и изјава о сагласности за пренос коју даје осуђени (члан 67.). Такође се узима у обзир и аспект социјалне рехабилитације осуђеног.

Инфраструктура

У области прикупљања статистичких података, Министарство правде је у 2011. години започело са коришћењем програма „Лурис“ (донација Министарства спољних послова Краљевине Холандије) који омогућава прикупљање података и израду статистичких извештаја по различитим параметрима (нпр. број захтева по држави, по споразуму, по врсти правне помоћи итд.). У циљу побољшања постојећег система ради добијања тачније статистике о правосудној сарадњи, на захтев Одељења за међународну правну помоћ,

Министарство спољних послова Краљевине Холандије обезбедило је (*преко холандске организације „Центар за међународну правну сарадњу“*) нову донацију за унапређење „Луриса“. Ово унапређење је завршено 2015. године и омогућило је ефикаснији процес поступања са захтевима јер омогућава генерисање шаблона (образаца) који аутоматски решавају случајеве на клик.

Коришћење „Луриса“ је посебно важно због великог броја захтева за уобичајеним облицима правне помоћи који долазе из држава бивше Социјалистичке Федеративне Републике Југославије.

Такође, унапређење „Луриса“ омогућава боље праћење и могућност да се идентификују узроци заостатка. Постоји могућност израде извештаја на основу различитих критеријума.

Сва додатна побољшања у вези са прикупљањем статистичких података биће извршена након Анализе утицаја. Анализа процене утицаја, коју је припремио стручњак из Европске уније, у јуну 2019. године, представља адекватну полазну основу за утврђивање како би се будућа директна сарадња могла пратити и олакшати у области ИТ и статистике.

ЦИЉ 1

Обезбедити ефикасну правосудну сарадњу у складу са захтевима Европске уније

МЕРА 1	ОПШТИ РЕЗУЛТАТ
<p>Спровођење организационих и нормативних мера у циљу унапређивања правосудне сарадње</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Измењен нормативни оквир - Ојачани административни капацитети кроз запошљавање запослених и њихову обуку - Усклађене функције надлежних органа у области примене Европског налога за хапшење - Обезбеђена адекватна инфраструктура

--	--

Број	АКТИВНОСТИ	НАДЛЕЖНИ ОРГАН	РОК	ПОТРЕБНА СРЕДСТВА / ИЗВОР ФИНАНСИРАЊА	ПОКАЗАТЕЉ РЕЗУЛТАТА	СТАТУС СПРОВОЂЕЊА
8.1.1.1	Јачање капацитета повећањем броја запослених – службеника који обрађују захтеве за међународну правну помоћ, у оквиру свих надлежних органа, имајући у виду да ће се будућа сарадња, у складу са законодавством Европске уније, одвијати преваходно непосредно између правосудних органа.	Министарство правде Врховно јавно тужилаштво Високи савет судства Високи савет тужилаштва судови	Најкасније до пријема у чланство Европске уније	<u>Нема трошкова за период 2023-2025</u> – редовне активности постојећих запослених <u>Напомена - процена вредности инвестиција биће накнадно одређена</u>	Број новозапосленог службеника	
8.1.1.2	Ускладити функције надлежних органа у поступку предаје, односно примене Европског налога за хапшење у циљу припреме за спровођење начела	Министарство правде Врховно јавно тужилаштво Врховни суд	Најкасније до пријема у чланство Европске уније	<u>Нема трошкова за период 2023-2025</u> – редовне активности постојећих запослених <u>Напомена - процена</u>	Дефинисана улога Министарства правде Функције усклађене	

	узајамног признавања			<i>вредности инвестиција биће накнадно одређена</i>		
--	----------------------	--	--	---	--	--

8.1.1.3	Анализа потреба за именовањем специјализованих судија и тужилаца у области међународне сарадње у кривичним стварима, у циљу постизања ефикасне непосредне међународне сарадње	Министарство правде Врховни суд Високи савет судства Високи савет тужилаштва Врховно јавно тужилаштво Правосудна академија	Најкасније, до пријема у чланство Европске уније	<u>Нема трошкова за период 2023-2025</u> – редовне активности постојећих запослених <u>Напомена - процена вредности инвестиција биће накнадно одређена</u>	Одлука донета, у зависности од резултата анализе	
8.1.1.4	Јачање капацитета кроз обуке судија и тужилаца у области међународне правосудне сарадње у кривичним стварима, укључујући и посебне вештине и познавање страног језика	Правосудна академија Министарство правде Врховни суд Врховно јавно тужилаштво	Континуирано, до пријема у чланство Европске уније и након пријема у чланство	<u>Нема трошкова за период 2023-2025</u> – редовне активности постојећих запослених <u>Напомена - процена вредности инвестиција биће накнадно одређена</u>	Обуке спроведене Број обучених судија и тужилаца	

				<i>одређена</i>		
8.1.1.5	Измена нормативног оквира о правосудној сарадњи у кривичним стварима усвајањем <i>lex specialis</i> који омогућава правосудну сарадњу на основу инструмената Европске уније за међусобно признавање.	Министарство правде	IV квартал 2024. године	<u>Нема трошкова за период 2023-2025</u> – <i>редовне активности постојећих запослених</i> <u>Напомена -</u> <i>процена вредности инвестиција биће накнадно одређена</i>	Усвојен/измењен релевантан закон	
8.1.1.6	Анализа потреба за припремом домаћих објашњења, смерница, приручника за олакшавање међународне сарадње у складу са правом Европске уније	Правосудна академија Министарство правде	Најкасније, до пријема у чланство Европске уније	<u>Нема трошкова за период 2023-2025</u> – <i>редовне активности постојећих запослених</i> <u>Напомена -</u> <i>процена вредности инвестиција биће накнадно одређена</i>		

8.1.1.7	Јачање капацитета кроз унапређење постојеће инфраструктуре и/или увођење нове неопходне инфраструктуре за решавање захтева за узајамну правну помоћ у кривичним и грађанским стварима.	Министарство правде Високи савет судства Високи савет тужилаштва	Најкасније, до пријема у чланство Европске уније	<u>Нема трошкова за период 2023-2025</u> – редовне активности постојећих запослених <u>Напомена -</u> процена вредности инвестиција биће накнадно одређена	Унапређен ИТ систем Имплементиран нов ИТ систем	
8.1.1.8	Формирати Канцеларију SIRENE и ангажовати одговарајући број запослених Веза: <i>активност 2.1.1.15</i>	<i>Дефинисано у оквиру активности 2.1.1.15</i>	<i>Дефинисано у оквиру активности 2.1.1.15</i>	<i>Дефинисано у оквиру активности 2.1.1.15</i>	<i>Дефинисано у оквиру активности 2.1.1.15</i>	
8.1.1.9	Јачање капацитета за размену информација и података са Европском унијом - коришћење <i>CMS – Eurojust - Систем управљања случајевима, ENCS – Eurojust</i> национални координациони систем.	Министарство правде Врховно јавно тужилаштво	Најкасније до пријема у чланство Европске уније	<u>Нема трошкова за период 2023-2025</u> – редовне активности постојећих запослених <u>Напомена -</u> процена вредности инвестиција биће накнадно одређена	Успостављање централизованог информационог система који ће моћи да размењује податке са системом Eurojust	

8.1.1.10	Стварање предуслова за примену система <i>e-CODEX umbrella</i> .	Министарство правде	Најкасније до пријема у чланство Европске уније	<u>Нема трошкова за период 2023-2025</u> – <i>редовне активности постојећих запослених</i> <u>Напомена -</u> <i>процена вредности инвестиција биће накнадно одређена</i>	Дефинисана и спроведена припрема процедура за примени система <i>e-CODEX umbrella</i> .	
8.1.1.11	Стварање предуслова за примену система <i>Ехес</i> .	Министарство правде	Најкасније до пријема у чланство Европске уније	<u>Нема трошкова за период 2023-2025</u> – <i>редовне активности постојећих запослених</i> <u>Напомена -</u> <i>процена вредности инвестиција биће накнадно одређена</i>	Дефинисана и спроведена припрема процедура за примени система <i>Ехес</i>	
8.1.1.12	Стварање предуслова за примену система <i>Evidence2e</i> .	Министарство правде	Најкасније до пријема у чланство Европске уније	<u>Нема трошкова за период 2023-2025</u> – <i>редовне активности постојећих запослених</i> <u>Напомена -</u> <i>процена вредности инвестиција биће накнадно одређена</i>	Спроведена анализа Дефинисана и спроведена припрема процедура за примени система <i>Evidence2e</i> .	

				<i>одређена</i>		
8.1.1.13	Стварање предуслова за примену система <i>Find a Bailiff</i> .	Министарство правде	Најкасније до пријема у чланство Европске уније	<u>Нема трошкова за период 2023-2025</u> – редовне активности постојећих запослених <u>Напомена -</u> процена вредности инвестиција биће накнадно одређена	Спроведена анализа Дефинисана и спроведена припрема процедура за примени система <i>Find a Bailiff</i> .	
8.1.1.14	Стварање предуслова за примену система <i>Find a Lawyer</i> .	Министарство правде	Најкасније до пријема у чланство Европске уније	<u>Нема трошкова за период 2023-2025</u> – редовне активности постојећих запослених <u>Напомена -</u> процена вредности инвестиција биће накнадно одређена	Спроведена анализа Дефинисана и спроведена припрема процедура за примени система <i>Find a Lawyer</i> .	
8.1.1.15	Стварање предуслова за примени система <i>IRI</i>	Министарство правде	Најкасније до пријема у чланство Европске уније	<u>Нема трошкова за период 2023-2025</u> – редовне активности постојећих запослених	Спроведена анализа Дефинисана и спроведена припрема процедура за примени система <i>IRI</i>	

				<u>Напомена -</u> <i>процена вредности инвестиција биће накнадно одређена</i>		
8.1.1.16	Стварање предуслова за примени система <i>iSupport</i> .	Министарство правде	Најкасније до пријема у чланство Европске уније	<u>Нема трошкова за период 2023- 2025</u> – <i>редовне активности постојећих запослених</i> <u>Напомена -</u> <i>процена вредности инвестиција биће накнадно одређена</i>	Сprovedена анализа Дефинисана и спроведена припрема процедура за примени система <i>iSupport</i>	
8.1.1.17	Стварање предуслова за примени система <i>pro-Codex</i>	Министарство правде	Најкасније до пријема у чланство Европске уније	<u>Нема трошкова за период 2023- 2025</u> – <i>редовне активности постојећих запослених</i> <u>Напомена -</u> <i>процена вредности инвестиција биће накнадно одређена</i>	Сprovedена анализа Дефинисана и спроведена припрема процедура за примени система <i>pro-Codex</i>	

5. ЗАВРШНИ ДЕО

Овај акциони план објавити на порталу е-Управе и интернет страници Министарства унутрашњих послова.

05 Број: 021-5241/2023-2

У Београду, 6. јула 2023. године

В Л А Д А

ПРВИ ПОТПРЕДСЕДНИК ВЛАДЕ

Ивица Дачић